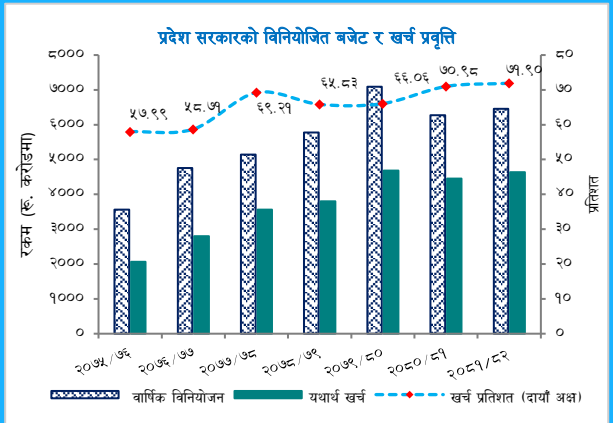
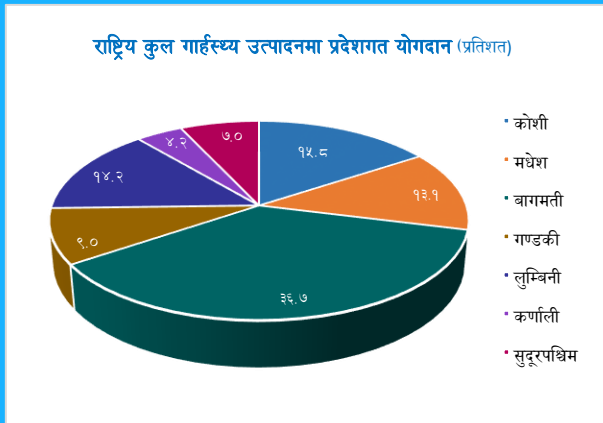
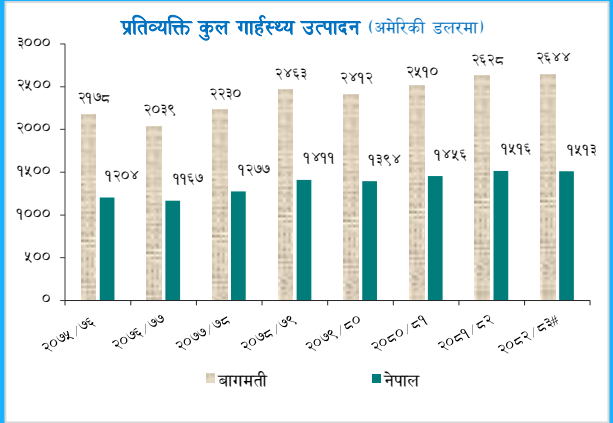
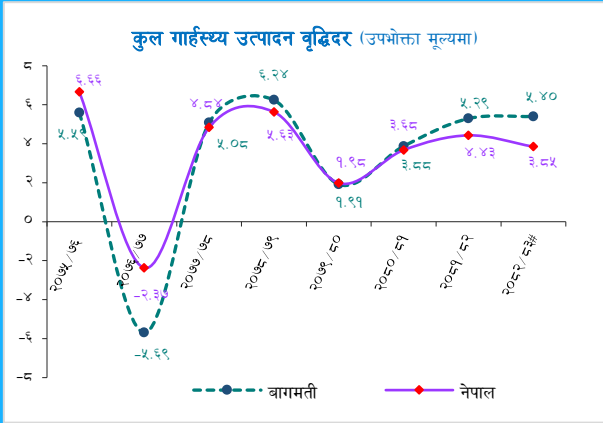

बागमती प्रदेश आर्थिक सर्वेक्षण २०८२/८३

बागमती प्रदेश सरकार
 आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय
 हेटौँडा, नेपाल

बागमती प्रदेश आर्थिक सर्वेक्षण २०८२/८३

बागमती प्रदेश सरकार
आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय
हेटौंडा, नेपाल

स्रोत: नेपाल सरकार, नक्सामा संख्या १/१००००-१/१००००, २०१०

संशोधन, संशोधनमात्रका लागि प्रयोग, अन्तिम वा अन्तिम रूपमा प्रयोग गर्न नसकिने छ

Projection System: MUTM, Spheroid: Everest 1830

प्राक्कथन

प्रदेशको समग्र आर्थिक-सामाजिक स्थिति एवम् भौतिक विकासको अवस्था प्रतिविम्बित गर्ने बागमती प्रदेश आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३ सार्वजनिक गरेको छु। यस आर्थिक सर्वेक्षणमा मुख्यतः प्रदेशको आर्थिक वृद्धिदर, कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना, क्षेत्रगत योगदान, प्रतिव्यक्ति आय तथा विगत आर्थिक वर्ष र चालु आर्थिक वर्षको आठ महिनासम्मको प्रदेश सरकारको राजस्व परिचालन, सार्वजनिक खर्च, प्रदेश सरकारका विभिन्न निकायहरूबाट भएका आर्थिक गतिविधि, क्षेत्रगत उपलब्धिका साथै प्रदेश भित्र नेपाल सरकार, स्थानीय तह एवम् निजी क्षेत्रबाट समेत सम्पन्न क्रियाकलाप मार्फत प्राप्त प्रतिफलबाट आर्थिक तथा सामाजिक परिसूचकहरूमा देखिएका परिवर्तनलाई समावेश गरेको छु।

यस सर्वेक्षणले औँल्याएका विषयलाई प्रदेश सरकारले बजेट तथा कार्यक्रम र क्षेत्रगत नीतिमार्फत सम्बोधन गर्दै जानेछ। प्रस्तुत आर्थिक सर्वेक्षण विभिन्न तहका पदाधिकारी, राजनीतिक दल, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, बुद्धिजीवी, पेशाकर्मी, शोधकर्ता, शिक्षक, विद्यार्थी, व्यवसायी तथा अर्थतन्त्रको बारेमा अभिरुची राख्ने सबैका लागि उपयोगी स्रोतको रूपमा रहने विश्वास लिएको छु।

अन्त्यमा, बागमती प्रदेश आर्थिक सर्वेक्षण तयार गर्ने कार्यमा संलग्न आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयका सचिव, महाशाखा प्रमुखहरू, प्रदेश लेखा नियन्त्रक लगायत आर्थिक विश्लेषण शाखाका कर्मचारी धन्यवादका पात्र हुनुहुन्छ। यस कार्यका लागि आवश्यक तथ्याङ्क एवम् विवरण उपलब्ध गराउनु हुने प्रदेशका विभिन्न मन्त्रालयका सचिव लगायत कर्मचारी, नेपाल राष्ट्र बैंक, राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, नेपाल बीमा प्राधिकरण, धितोपत्र बोर्ड लगायत सम्बन्धित सबै निकायका पदाधिकारीलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु।

मा. प्रभात तमाङ
आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री

जेठ, २०८३

बागमती प्रदेश आर्थिक सर्वेक्षण सम्बन्धमा

प्रदेश सरकारको आर्थिक गतिविधिको यथार्थपरक चित्रण गर्ने तथा सरकारको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनबाट प्रदेशको अर्थतन्त्रमा परेको प्रभावलाई सूचना तथा तथ्याङ्कको माध्यमबाट प्रतिबिम्बित गर्ने र आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तर्जुमाका लागि मार्गदर्शन गर्ने कार्यका लागि आर्थिक वर्ष २०७८/७९ देखि बागमती प्रदेश आर्थिक सर्वेक्षण तयार गरी प्रकाशन गरिँदै आएको छ।

बागमती प्रदेश आर्थिक सर्वेक्षण २०८२/८३ मा प्रयोग भएका विवरण, तथ्याङ्क एवम् सूचना प्रादेशिक मन्त्रालय, केन्द्रीय निकायहरू, विभिन्न कार्यालयहरू, संघीय आर्थिक सर्वेक्षण २०८२/८३ तथा विभिन्न संघ/संस्थाबाट प्रकाशित प्रतिवेदन र सरोकारवालाबाट प्राप्त भएका हुन्।

विगतमा जस्तै यस आर्थिक सर्वेक्षणमा गत आर्थिक वर्षको पूर्ण अवधिको आर्थिक-सामाजिक स्थिति र चालु आर्थिक वर्षको प्रथम आठ महिनासम्मको समष्टिगत तथा क्षेत्रगत उपलब्धिलाई विश्लेषण गरिएको छ। विभिन्न स्रोतबाट आधिकारिक रूपमा प्राप्त सूचना एवम् तथ्याङ्कको आधारमा उपलब्धिको समीक्षा तथा विश्लेषण गरिएको छ।

तथ्याङ्कको प्रकृति बमोजिम उपयुक्त हुने गरी प्रस्तुतीकरणलाई मिलाइएको छ। निश्चित समय (दिन विशेष) मा मापन हुने तथ्याङ्कलाई महिनाको मसान्तको रूपमा (जस्तै: "२०८२ फागुन मसान्तको") प्रस्तुत गरिएको छ। आर्थिक वर्षको प्रथम आठ महिनाको तथ्याङ्कलाई "आर्थिक वर्ष...को फागुनसम्म" वा "...आर्थिक वर्षको फागुनसम्म" को रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ। सुरुदेखि हालसम्मको तथ्याङ्कलाई वर्षको महिनासम्म (जस्तै: "२०८२ फागुनसम्म") को रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ।

अन्त्यमा, बागमती प्रदेश आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३ लाई त्रुटिरहित बनाउने प्रयास गरिएको छ। तथापि, सूचना, विवरण, तथ्याङ्क वा विषय वस्तुमा कुनै पृष्ठपोषण भए आर्थिक विश्लेषण शाखा, आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयको इमेल arthikvislesana.moeap@bagamati.gov.np मा पठाउन हुन अनुरोध छ।

आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय

बागमती प्रदेश, हेटौँडा, नेपाल

जेठ, २०८३

विषयसूची

तालिका सूची

चार्ट सूची

कार्यकारी सारांश

१. समग्र आर्थिक स्थिति	१
२. सार्वजनिक वित्त	२४
३. वित्तीय क्षेत्र	४७
४. कृषि, भूमिसुधार, वन तथा वातावरण	६२
५. गरिबी निवारण, श्रम तथा रोजगारी	७८
६. ऊर्जा, जलस्रोत, सिंचाई तथा खानेपानी	८५
७. भौतिक पूर्वाधार, यातायात तथा सञ्चार	९२
८. उद्योग, वाणिज्य तथा पर्यटन	९९
९. सामाजिक क्षेत्र	१०६
१०. सार्वजनिक सेवा र सुशासन	१३३

अनुसूचीहरू

तालिका सूची

तालिका १(क)	:	विश्व आर्थिक वृद्धिदर	१
तालिका १(ख)	:	दक्षिण एशियाली मुलुक तथा चीनको आर्थिक वृद्धिदर	२
तालिका १(ग)	:	आर्थिक तथा सामाजिक परिसूचक	२३
तालिका २(क)	:	बागमती प्रदेश सरकारको आधारभुत वित्त परिसूचक	२५
तालिका २(ख)	:	प्रदेश सरकारको विनियोजित बजेट र खर्च	२७
तालिका २(ग)	:	फागुनसम्मको तुलनात्मक खर्च र प्रगति	२९
तालिका २(घ)	:	प्रदेश सरकारको खर्च अवस्था	३०
तालिका २(ङ)	:	प्रदेश सरकारको खर्च अवस्था	३१
तालिका २(च)	:	प्रदेश सरकारको पुँजीगत खर्चको प्रवृत्ति	३२
तालिका २(छ)	:	फागुनसम्म स्थानीय तहमा गएको वित्तीय हस्तान्तरण	३४
तालिका २(ज)	:	स्थानीय तहमा भएको वित्तीय हस्तान्तरण निकास र खर्च	३४
तालिका २(झ)	:	प्रदेशगत स्थानीय तहको खर्च अवस्था	३५
तालिका २(ञ)	:	प्रदेशगत स्थानीय तहको खर्च अवस्था	३६
तालिका २(ट)	:	प्रदेश सरकारको वार्षिक अनुमान र प्राप्त आय	३७
तालिका २(ठ)	:	विगत ५ वर्षको बागमती प्रदेश सरकारको आय संरचना	३८
तालिका २(ड)	:	राजस्व बाँडफाँट र आन्तरिक राजस्वबाट प्राप्त आय	३९
तालिका २(ढ)	:	सवारी साधन कर बाँडफाँट	४१
तालिका २(ण)	:	सवारी साधन कर बाँडफाँट पछिको विवरण	४२
तालिका २(त)	:	संघीय सरकारबाट प्राप्त भएको वित्तीय हस्तान्तरणको अनुमान र प्राप्ति	४३
तालिका २(थ)	:	वित्तीय हस्तान्तरण अनुदानको अनुमान र फागुनसम्मको प्राप्ति	४४
तालिका २(द)	:	संघीय सरकारको वित्तीय हस्तान्तरण अनुदान बचत फिर्ता	४४

तालिका २(घ)	:	प्रदेश सञ्चित कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको विवरण	४५
तालिका २(न)	:	सहुलियतपूर्ण कर्जाको विवरण	४६
तालिका ३(क)	:	प्रदेशगत रूपमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाका शाखा	४७
तालिका ३(ख)	:	बागमती प्रदेशमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाका शाखा	४८
तालिका ३(ग)	:	जिल्लागत बैंक तथा वित्तीय संस्थाको शाखा	४९
तालिका ३(घ)	:	बागमती प्रदेशमा रहेका बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको निक्षेप र कर्जा	४९
तालिका ३(ङ)	:	बैंक तथा वित्तीय संस्थामा निक्षेप खाता संख्या	५०
तालिका ३(च)	:	बैंक तथा वित्तीय संस्थामा कर्जा खाता संख्या	५०
तालिका ३(छ)	:	बागमती प्रदेशमा बैंकिङ सेवा विस्तार विवरण	५१
तालिका ३(ज)	:	उपभोक्ता मुद्रास्फीति प्रतिशतमा	५२
तालिका ३(झ)	:	बीमा क्षेत्रमा कार्यरत स्वदेशी तथा विदेशी बीमा कम्पनी/बीमकहरूको संख्या	५२
तालिका ३(ञ)	:	बीमकको शाखा कार्यालय	५३
तालिका ३(ट)	:	बीमकको शाखा कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारी संख्या	५३
तालिका ३(ठ)	:	बीमालेख र बीमा शुल्क संकलन	५४
तालिका ३(ड)	:	बागमती प्रदेशमा रहेको जीवन बीमा व्यवसाय	५५
तालिका ३(ढ)	:	बागमती प्रदेशमा रहेको निर्जीवन बीमा व्यवसाय	५५
तालिका ३(ण)	:	बीमालेखको कुल दावी भुक्तानी संख्या र रकम	५६
तालिका ३(त)	:	धितोपत्र अभौतिकीकरणको अवस्था	५९
तालिका ३(थ)	:	धितोपत्र बजार सहभागिको अवस्था	६०
तालिका ३(द)	:	सहकारी सम्बन्धी अन्य विवरण	६१
तालिका ४(क)	:	कृषि सम्बन्धी आधारभूत सूचकहरू	६२
तालिका ४(ख)	:	कृषि बालीको क्षेत्रफल तथा उत्पादन स्थिति	६३
तालिका ४(ग)	:	प्रमुख खाद्यान्न बालीको उत्पादन र उत्पादकत्व	६३

तालिका ४(घ)	:	दलहन, तेलहन, तरकारी, फलफूल र मसला बाली उत्पादन र उत्पादकत्व	६४
तालिका ४(ङ)	:	बागमती प्रदेशमा पशुपन्छी पालन	६५
तालिका ४(च)	:	बागमती प्रदेशको पशुपन्छीजन्य उत्पादनको विवरण	६६
तालिका ४(छ)	:	बागमती प्रदेशबाट दुध उत्पादनमा अनुदान	६६
तालिका ४(ज)	:	बागमती प्रदेशअन्तर्गत कृषि तथा पशुपन्छी बीमा	६७
तालिका ४(झ)	:	बागमती प्रदेशभित्र कृषि कर्जा प्रवाह	६८
तालिका ४(ञ)	:	बागमती प्रदेशमा जिल्लागत कृषि कर्जा विवरण	६८
तालिका ४(ट)	:	विपद्बाट प्रभावित किसानलाई राहत	६९
तालिका ४(ठ)	:	चालु आर्थिक वर्षमा घोषणा भइ संचालनमा रहेका ब्लक क्षेत्र	७१
तालिका ४(ड)	:	बागमती प्रदेशमा जिल्लागत वन क्षेत्रको स्थिति	७४
तालिका ४(ढ)	:	बागमती प्रदेशमा वन क्षेत्रबाट संकलन भएको राजस्व	७४
तालिका ४(ण)	:	बागमती प्रदेश भित्र पर्ने संरक्षित क्षेत्रको अंश	७५
तालिका ४(त)	:	वन पैदावार उत्पादन तथा आपूर्ति	७६
तालिका ४(थ)	:	खहरे तथा पहिरो उपचार र संरक्षण पोखरी निर्माण	७६
तालिका ५(क)	:	प्रदेश अनुसारको गरिवीको स्थिति	७९
तालिका ५(ख)	:	बागमती प्रदेशको श्रम बजारका मुख्य सूचकहरू	८०
तालिका ५(ग)	:	बागमती प्रदेशमा औपचारिक र अनौपचारिक क्षेत्रमा रोजगारीको अवस्था	८१
तालिका ५(घ)	:	रोजगारी क्षेत्रमा रहेको क्रियाशील जनसंख्या	८१
तालिका ५(ङ)	:	श्रम स्वीकृति लिई विदेशिने युवाहरूको विवरण	८२
तालिका ५(च)	:	बागमती प्रदेशमा सामाजिक सुरक्षा कोषमा आवद्ध भएका रोजगारदाता तथा योगदानकर्ता	८२
तालिका ५(छ)	:	राष्ट्रिय रोजगार प्रवर्द्धन कार्यक्रमबाट सिर्जित रोजगारीको विवरण	८३
तालिका ५(ज)	:	सूचीकृत बेरोजगारको प्रदेशगत विवरण	८३
तालिका ५(झ)	:	न्यूनतम रोजगारीमा खटिएका व्यक्तिहरूको प्रदेशगत विवरण	८४

तालिका ६(क)	:	राष्ट्रीय प्रसारण ग्रिडबाट विद्युत पहुँच प्राप्त प्रदेशगत जनसङ्ख्या	८५
तालिका ६(ख)	:	प्रदेशगत विद्युत उत्पादन क्षमता	८५
तालिका ६(ग)	:	व्यवसायिक तथा संस्थागत सौर्य विद्युत तथा खानेपानी आयोजना	८६
तालिका ६(घ)	:	बागमती प्रदेशका उप-जलाधार प्रणाली	८७
तालिका ६(ङ)	:	जिल्लागत सिंचाइ सुविधा	८७
तालिका ६(च)	:	बागमती प्रदेशमा कुल सिंचाइ सुविधा पुगेको भू-भाग	८८
तालिका ६(छ)	:	बागमती प्रदेशमा सिंचाइ सुविधा विस्तार	८८
तालिका ६(ज)	:	खानेपानी तथा सरसफाइ सुविधा	८९
तालिका ६(झ)	:	बागमती प्रदेशमा आआरभूत खानेपानी सेवा पुगेको जिल्लागत विवरण	८९
तालिका ६(ञ)	:	खानेपानी सुविधा बिस्तार	९०
तालिका ६(ट)	:	जिल्लागत खानेपानीको स्रोतको रूपमा प्रयोग गर्ने घरधुरी संख्या	९१
तालिका ७(क)	:	सडक सुविधा विस्तारको स्थिति	९२
तालिका ७(ख)	:	प्रादेशिक यातायत गुरुयोजना अनुसार सडकको विवरण	९३
तालिका ७(ग)	:	स्थानीय तहको केन्द्रसम्म सडक पहुँचको अवस्था	९३
तालिका ७(घ)	:	बागमती प्रदेश सरकारबाट निर्मित पुलको विवरण	९४
तालिका ७(ङ)	:	प्रदेश सरकारद्वारा निर्माण भएका सडक पुल र झोलुङ्गे पुल	९४
तालिका ७(च)	:	बागमती प्रदेश सरकारद्वारा निर्माण गरिएका सरकारी तथा सामुदायिक भवन	९५
तालिका ७(छ)	:	बागमती प्रदेशमा प्रदेश सरकारद्वारा निर्माण भएका प्रहरी भवनको विवरण	९६
तालिका ७(ज)	:	बागमती प्रदेशमा दर्ता भएका सवारीका साधनहरू	९६
तालिका ७(झ)	:	बागमती प्रदेशमा दर्ता/नवीकरण भएका सञ्चार संस्था	९७
तालिका ७(ञ)	:	बागमती प्रदेश अन्तर्गतका जिल्लाहरूमा रहेका एफ.एम. रेडियोको विवरण	९८
तालिका ८(क)	:	लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको प्रदेशगत विवरण	९९
तालिका ८(ख)	:	कम्पनी दर्ताको प्रदेशगत विवरण	१००

तालिका ८(ग)	:	जिल्लागत लघु, घरेलु तथा साना उद्योग दर्ताको विवरण	१००
तालिका ८(घ)	:	उद्योग क्षेत्रमा संलग्न जनशक्ति	१०१
तालिका ८(ङ)	:	जिल्लागत बजार अनुगमन संख्या	१०२
तालिका ८(च)	:	प्रदेशगत पेट्रोलियम पदार्थको भण्डारण क्षमता	१०३
तालिका ८(छ)	:	पर्यटन सम्बन्धी अन्य सूचकहरू	१०४
तालिका ९(क)	:	विद्यालय सङ्ख्याको विवरण	१०७
तालिका ९(ख)	:	प्रदेश अनुसार विभिन्न तहका विद्यालयको विवरण	१०७
तालिका ९(ग)	:	प्रदेशगत रूपमा विद्यार्थी भर्नाको विवरण	१०८
तालिका ९(घ)	:	प्रदेशमा विद्यार्थी भर्नाको विवरण	१०९
तालिका ९(ङ)	:	प्रदेशगत रूपमा विद्यार्थी खुद भर्नादर	११०
तालिका ९(च)	:	बागमती प्रदेश भित्रका विद्यालयहरूमा विद्यार्थीहरूको खुद भर्नादर	११०
तालिका ९(छ)	:	बागमती प्रदेश भित्रका सामुदायिक विद्यालयहरूमा कार्यरत शिक्षक	१११
तालिका ९(ज)	:	विद्यालय-विद्यार्थी अनुपात	११३
तालिका ९(झ)	:	विद्यार्थी-शिक्षक अनुपात	११३
तालिका ९(ञ)	:	माध्यमिक शिक्षा परीक्षा, कक्षा १० (SEE) २०८२ को नतिजा	११३
तालिका ९(ट)	:	बागमती प्रदेशका जिल्लाहरूको साक्षरता दर	११५
तालिका ९(ठ)	:	प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम परिषद्बाट सम्बन्धन प्राप्त संस्था	११५
तालिका ९(ड)	:	बागमती प्रदेशका जिल्लाहरूमा संचालित शैक्षिक परामर्श केन्द्र	११६
तालिका ९(ढ)	:	उद्धार गरिएका गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाको प्रदेशगत विवरण	११७
तालिका ९(ण)	:	बागमती प्रदेशका विभिन्न जिल्लामा भएका बालगृहसम्बन्धी विवरण	११८
तालिका ९(त)	:	बागमती प्रदेशका विभिन्न जिल्लामा भएका बाल सुधारगृहसम्बन्धी विवरण	११९
तालिका ९(थ)	:	स्वास्थ्य सम्बन्धी सूचक	१२०
तालिका ९(द)	:	स्वास्थ्य संस्था, अस्पताल शैया, महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविका र एम्बुलेन्स	१२२

तालिका ९(ध)	:	प्रदेशभिन्न स्वास्थ्य संस्थामा रहेको जनशक्ति विवरण	१२३
तालिका ९(न)	:	बागमती प्रदेशमा स्वास्थ्य सेवाबाट लाभान्वित जनसंख्या	१२३
तालिका ९(प)	:	बागमती प्रदेशमा खोप सेवा लिनेको विवरण	१२४
तालिका ९(फ)	:	बागमती प्रदेशमा गर्भवती एवं सुत्केरी महिलाको स्वास्थ्यमा पहुँच	१२४
तालिका ९(ब)	:	विपन्न नागरिक औषधी उपचार सेवा/कार्यक्रमबाट लाभान्वित नागरिक	१२६
तालिका ९(भ)	:	बागमती प्रदेशमा स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम	१२७
तालिका ९(म)	:	मुख्यमन्त्री जनता स्वास्थ्य कार्यक्रम	१२८
तालिका ९(य)	:	युवा लक्षित सीपमूलक तालिम तथा लाभान्वित	१२८
तालिका ९(र)	:	खेलकुद पूर्वाधार	१२९
तालिका ९(ल)	:	विभिन्न किसिमका विपद्बाट विगत पाँच वर्षमा भएको मृत्यु संख्या	१३०
तालिका ९(व)	:	विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी विविध तथ्याङ्क	१३१
तालिका १०(क)	:	बागमती प्रदेशका मन्त्रालय/सचिवालय/निकाय मौजुदा कर्मचारी दरबन्दी	१३३
तालिका १०(ख)	:	प्रदेश निजामती सेवाको कर्मचारी दरबन्दी विवरण	१३४
तालिका १०(ग)	:	कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरूको क्षमता विकास कार्यक्रममा सहभागी	१३५
तालिका १०(घ)	:	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयबाट भएका गतिविधिहरू	१३६
तालिका १०(ङ)	:	पदपूर्ति सम्बन्धी विवरण	१३६
तालिका १०(च)	:	पदपूर्ति सम्बन्धी विवरण लैङ्गिक आधारमा सिफारिस सङ्ख्या	१३७
तालिका १०(छ)	:	आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा पदपूर्ति सम्बन्धी विवरण	१३७
तालिका १०(ज)	:	समावेशी तर्फ तथा खुला तर्फ सिफारिस विवरण	१३८
तालिका १०(झ)	:	बागमती प्रदेश सरकारसँग सम्बन्धित दायर भएका मुद्दाको विवरण	१३९

चाई सूची

चाई १(क)	:	नेपालको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वृद्धिदर	३
चाई १(ख)	:	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको क्षेत्रगत वृद्धिदर	३
चाई १(ग)	:	वृहत् औद्योगिक वर्गिकरण अनुसारको वृद्धिदर तथा कुल मूल्य अभिवृद्धिमा योगदान	५
चाई १(घ)	:	प्रतिव्यक्ति राष्ट्रिय आय	७
चाई १(ङ)	:	कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (प्रचलित मूल्यमा)	७
चाई १(च)	:	कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वृद्धिदर (उपभोक्ता मूल्यमा)	८
चाई १(छ)	:	कृषि र गैर-कृषि क्षेत्रको योगदान	८
चाई १(ज)	:	प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा क्षेत्रगत योगदान	९
चाई १(झ)	:	प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा क्षेत्रगत वृद्धिदर	९
चाई १(ञ)	:	प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (अमेरिकी डलरमा)	१०
चाई १(ट)	:	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि, वन तथा मत्स्यपालन क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर	१०
चाई १(ठ)	:	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा खानी तथा उत्खनन् क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर	११
चाई १(ड)	:	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा उत्पादनमूलक उद्योग क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर	११
चाई १(ढ)	:	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा विद्युत तथा ग्यास क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर	१२
चाई १(ण)	:	पानी आपूर्ति, ढल तथा फोहर व्यवस्थापन क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर	१२
चाई १(त)	:	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा निर्माण क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर	१३
चाई १(थ)	:	थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा क्षेत्रको	१३
चाई १(द)	:	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यातायात तथा भण्डारण क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर	१४
चाई १(ध)	:	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा आवास तथा भोजन सेवा क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर	१४
चाई १(न)	:	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा सूचना तथा सञ्चार क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर	१५
चाई १(प)	:	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा वित्तीय तथा बीमा क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर	१५

चाई ३(क)	:	बीमा कम्पनीका प्रदेशगत शाखा विवरण	५२
चाई ३(ख)	:	धितोपत्रको प्राथमिक बजारमार्फत् कुल पुँजी परिचालनको स्थिति	५७
चाई ३(ग)	:	नेप्से सूचकाङ्क र नेप्से फ्लोट सूचकाङ्क	५८
चाई ३(घ)	:	धितोपत्रको बजार पुँजीकरणको प्रवृत्ति	५८
चाई ३(ङ)	:	बागमती प्रदेशभित्रका सहकारी संस्था	६०
चाई ३(च)	:	बागमती प्रदेशका जिल्लाहरूमा रहेका सहकारी संस्थाहरू	६१
चाई ४(क)	:	बागमती प्रदेश सरकारद्वारा प्रदान कृषि अनुदान	६९
चाई ४(ख)	:	वन वर्गीकरण अनुसार बागमती प्रदेशभित्रका वन	७५
चाई ५(क)	:	प्रदेशगत गरिबीको दर र बहुआयामिक गरिबी	७९
चाई ८(क)	:	क्षेत्रगत वर्गीकरण अनुसार बागमती प्रदेशभित्र सञ्चालित उद्योग	१०१
चाई ८(ख)	:	उद्योग तथा वाणिज्य क्षेत्रबाट संकलित राजस्व	१०२
चाई ८(ग)	:	प्रदेशमा रहेका तारे होटल/रिसोर्टको विवरण	१०४
चाई ९(क)	:	प्रदेशगत रूपमा विद्यार्थी भर्नाको विवरण	१०८
चाई ९(ख)	:	विद्यालय-विद्यार्थी अनुपात	११२
चाई ९(ग)	:	शिक्षक-विद्यार्थी अनुपात	११२
चाई ९(घ)	:	बागमती प्रदेशमा अपाङ्गता भएका बालबालिकाको शिक्षामा पहुँच	११४
चाई ९(ङ)	:	जिल्लागत रूपमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको सङ्ख्या	११९
चाई ९(च)	:	विद्यालय नर्स कार्यक्रम कार्यान्वयन भएका विद्यालय संख्या	१२७
चाई ९(छ)	:	विभिन्न विपद्का घटनाबाट मृत्यु हुने मानिसहरूको संख्या	१३०
चाई ९(ज)	:	विपद्का घटनामा मृत्यु र घाइते मानिसहरूको संख्या	१३१
चाई १०(क)	:	कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिको क्षमता विकास कार्यक्रम	१३५
चाई १०(ख)	:	बागमती प्रदेश सरकारद्वारा तर्जुमा गरेका ऐन तथा नियमावली	१३८

छोटकरी रूप

कि.मि.	: किलोमिटर
गि.वा	: गिगावाट
मे.वा.	: मेगावाट
मे.ट.	: मेट्रिक टन
CD	: Complete Dentures
CGAS	: Computerized Government Accounting System
CGS	: Coordinate Grow System
CTEVT	: Council for Technical Education and Vocational Training
EPR	: Employment-to- Population-Ratio
FIPV	: Fractional Dose of Inactivated Poliovirus Vaccine
GDP	: Gross Domestic Product
GESI	: Gender Equality and Social Inclusion
GRB	: Gender Responsive Budgeting
IPFMS	: Integrated Public Financial Management Services
JE	: Japanese Encephalitis Vaccine
LGPAS	: Local Governance Performance Assessment System
MTEF	: Medium Term Expenditure Framework
NDHS	: Nepal Demographic and Health Survey
PAMS	: Public Assets Management System
PLMBIS	: Provincial Line Ministry Budget Information System
PTMT	: Provincial Transport Master Plan
RIAP	: Revenue Improvement Action Plan
RMIS	: Revenue Management Information System
RPD	: Removable Partial Dentures
SEE	: Secondary Education Examination
TD	: Tetanus and Diphtheria vaccine
TSA	: Treasury Single Account

कार्यकारी सारांश

१. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा नेपालको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन उपभोक्ता मूल्यमा रू. ६६ खर्ब रहने अनुमान गरिएकोमा बागमती प्रदेशको अंश सबैभन्दा बढी ३६.७ प्रतिशत अर्थात् रू. २४ खर्ब २३ अर्ब रहने अनुमान रहेको छ।
२. चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा नेपालको आर्थिक वृद्धिदर ३.८५ प्रतिशत रहने अनुमान गरिएकोमा बागमती प्रदेशको आर्थिक वृद्धिदर ५.४० प्रतिशत रहने अनुमान छ।
३. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा बागमती प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान ११.२३ प्रतिशत र गैरकृषि क्षेत्रको योगदान ८८.७७ प्रतिशत रहने अनुमान छ।
४. चालु आर्थिक वर्षमा बागमती प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्राथमिक, द्वितीय तथा सेवा क्षेत्रको योगदान क्रमशः ११.८ प्रतिशत, ११.७ प्रतिशत र ७६.५ प्रतिशत रहने अनुमान छ।
५. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा नेपालको प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन १ हजार ५ सय १३ अमेरिकी डलर रहने अनुमान रहेकोमा बागमती प्रदेशको प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन २ हजार ६ सय ४४ अमेरिकी डलर रहने अनुमान छ।
६. आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा प्रदेश सरकारको बजेट सन्तुलन (प्रदेशको कुल प्राप्ति र खर्च बीचको अन्तर) रू. १४ अर्ब ७९ करोडले बचतमा रहेको थियो भने राजस्व सन्तुलन (कुल राजस्व र चालु खर्च बीचको अन्तर) रू. ११ अर्ब २९ करोडले बचतमा रहेको थियो, जुन प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको क्रमशः ०.६६ प्रतिशत र ०.५० प्रतिशत हुन आँउछ।
७. चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा बागमती प्रदेश सरकारको कुल बजेट रू. ६७ अर्ब ४७ करोड ७३ लाख रहेकोमा फागुन मसान्तसम्म विनियोजनको २२.३० प्रतिशत अर्थात् रू. १५ अर्ब ५ करोड ४४ लाख खर्च भएको छ जुन अधिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा १२.९३ प्रतिशतले न्यून हो।
८. आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा प्रदेश सरकारको कुल बजेट रू. ६४ अर्ब ५४ करोड रहेकोमा कुल विनियोजनको ७१.९० प्रतिशत खर्च भएको थियो। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कुल विनियोजनको ७०.९८ प्रतिशत खर्च भएको थियो।

९. चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म बागमती प्रदेश सरकारको चालु खर्च रू. ७ अर्ब ९५ करोड ९० लाख अर्थात् चालुतर्फ विनियोजनको ३०.५६ प्रतिशत र पुँजीगत खर्च रू. ७ अर्ब ९ करोड १८ लाख अर्थात् पुँजीगततर्फ विनियोजनको १७.१२ प्रतिशत गरी जम्मा १५ अर्ब ५ करोड ४४ लाख अर्थात् कुल विनियोजनको २२.३० प्रतिशत रहेको छ।
१०. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ फागुनसम्मको कुल खर्च मध्ये बागमती प्रदेशमा रहेका स्थानीय तहको खर्च भार सबैभन्दा बढी ०.२४ रहेको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म स्थानीय तहको कुल खर्च १.५ प्रतिशतले घटेर रु.१ खर्ब ९० अर्ब ६३ करोड रहेको छ।
११. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म बागमती प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहलाई रू. ३ अर्ब ८२ करोड ७४ लाख वित्तीय हस्तान्तरण भएको छ। गत आर्थिक वर्षमा कुल रू. ६ अर्ब ४६ करोड ६४ लाख हस्तान्तरण भएको थियो।
१२. चालु आर्थिक वर्षमा प्रदेश सरकारको कुल आय (आन्तरिक राजस्व, बाँडफाँटबाट प्राप्त राजस्व र नगद मौज्दात समेत) रू. ६७ अर्ब ४७ करोड ७३ लाख प्राप्त हुने अनुमान गरिएकोमा फागुन मसान्तसम्म अनुमानको ५७.४८ प्रतिशत अर्थात् रू. ३८ अर्ब ७८ करोड ७० लाख प्राप्त भएको छ। अधिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा वार्षिक अनुमानको ६९.०५ प्रतिशत आय प्राप्त भएको थियो।
१३. चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म प्रदेश सञ्चित कोषमा प्राप्त भएको रू. ३८ अर्ब ७८ करोडमा कर राजस्व, गैर कर राजस्व, वित्तीय हस्तान्तरण र नगद मौज्दातको हिस्सा क्रमशः ३५.६३ प्रतिशत, ६.७५ प्रतिशत, २०.४७ प्रतिशत र ३७.६५ प्रतिशत रहेको छ।
१४. बागमती प्रदेश सरकारले चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा आन्तरिक राजस्व र राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त जम्मा रू. ३५ अर्ब ६६ करोड २६ लाख संकलन हुने अनुमान गरेकोमा फागुनसम्म रू. १६ अर्ब ४६ करोड ६२ लाख अर्थात् लक्ष्यको तुलनामा ४६.१७ प्रतिशत राजस्व प्राप्त भएको छ।
१५. चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा सवारी साधन कर र यातायात क्षेत्रसँग सम्बन्धित अन्य आमदानीको वार्षिक लक्ष्य रू. ११ अर्ब ५७ करोड ६० लाख रहेकोमा फागुनसम्म रू. ६ अर्ब ४४ करोड ४२ लाख अर्थात् लक्ष्यको ५५.६६ प्रतिशत संकलन भएको छ।
१६. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क वापत रू. ७ अर्ब ७० करोड संकलन गर्ने अनुमान रहेकोमा फागुन मसान्तसम्म वार्षिक अनुमानको ३३.२४ प्रतिशत अर्थात् रू. २ अर्ब ५६ करोड २ लाख संकलन भएको छ।

१७. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा प्रदेश सरकारको आय अनुमानमा संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने वित्तीय हस्तान्तरण अनुदान रू. १४ अर्ब ८१ करोड ९३ लाख रहेकोमा फागुनसम्म वार्षिक अनुमानको ५३.६० प्रतिशत प्रदेश सञ्चित कोषमा प्राप्त भएको छ।
१८. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म मुलुकभर रहेका बैंक तथा वित्तीय संस्थाको शाखा संख्या ११ हजार ४ सय ६५ शाखाहरू रहेकोमा बागमती प्रदेशमा ३ हजार १४ वटा अर्थात् कुल शाखाको २६.३ प्रतिशत शाखा रहेका छन्।
१९. २०८२ फागुन मसान्तसम्म नेपालमा 'क', 'ख' र 'ग' वर्गका बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेका निक्षेप खाता र कर्जा खाताको संख्या क्रमशः ६ करोड २० लाख ६० हजार २ सय २२ र २० लाख ४० हजार १ सय ४८ रहेकोमा बागमती प्रदेशमा निक्षेप खाता २ करोड १८ लाख ५ हजार ८ सय २६ र कर्जा खाता ७ लाख ६७ हजार २ सय ५९ रहेका छन्।
२०. आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा नेपाल राष्ट्र बैंकले गरेको सर्वेक्षण अनुसार नेपालको वित्तीय साक्षरता ५७.९ प्रतिशत रहेकोमा बागमती प्रदेशको वित्तीय साक्षरता ६४.५ प्रतिशत रहेको छ।
२१. आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा बागमती प्रदेशको उपभोक्ता मुद्रास्फीति ३.५७ प्रतिशत रहेको थियो भने चालु आर्थिक वर्षको फागुन महिनामा ३.३१ प्रतिशत रहेको छ।
२२. २०८२ फागुनसम्म नेपालमा बीमकको कुल शाखा कार्यालय २ हजार ९ सय ९९ रहेकोमा बागमती प्रदेशमा जीवन बीमा कम्पनीका ४६३ शाखा, निर्जीवन बीमा कम्पनीका ३२१ शाखा, लघु जीवन बीमाका १० शाखा र लघु निर्जीवन बीमाका ३६ शाखा गरी जम्मा ८३० शाखा रहेका छन्।
२३. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म बागमती प्रदेशमा जीवन बीमातर्फ ५८ हजार १ सय १४ वटा बीमालेखबाट दावी भएकोमा रू. १४ अर्ब ७७ करोड २९ लाख दावी भुक्तानी गरिएको छ। लघु जीवन बीमातर्फ कुल ६१५ दावीका लागि रू. २ करोड ९९ लाख दावी भुक्तानी गरिएको छ।
२४. २०८२ फागुन मसान्तमा नेप्से सूचकाङ्क २८२०.४५ विन्दु र नेप्से फ्लोट सूचकाङ्क १९५.०७ विन्दु कायम भएको छ। २०८२ फागुन मसान्तसम्ममा धितोपत्र बजारको कुल बजार पुँजीकरण रू. ४७ खर्ब ४४ अर्ब ७३ करोड पुगेको छ भने धितोपत्र कारोबार रू. १० खर्ब २८ अर्ब ४७ करोड बराबर भएको छ।

२५. २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेश भित्र १ हजार ५ सय ६० बचत तथा ऋण, १ हजार १ सय ४३ बहुउद्देशीय, २५६ कृषि, ५० दुग्ध र २२१ अन्य प्रकारका गरी कुल ३ हजार २ सय ३० सहकारी संस्था रहेका छन्। काठमाडौं जिल्लामा सबैभन्दा बढी १ हजार ६ सय ६२ वटा सहकारी संस्था रहेका छन्।
२६. बागमती प्रदेशमा ४४.५२ प्रतिशत जनसंख्या अर्थात् २७ लाख २३ हजार ६ सय ३० जना कृषि पेशामा आवद्ध रहेका छन्। मुलुकको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा बागमती प्रदेशको कृषि क्षेत्रको योगदान १७.२ प्रतिशत रहेको छ।
२७. बागमती प्रदेशको कुल क्षेत्रफल २० लाख ३० हजार हेक्टरमध्ये ३ लाख ५० हजार ६ सय ६९ हेक्टरमा खाद्यान्न बाली, २९ हजार ९ सय १९ हेक्टरमा तेलहन बाली तथा ३२ हजार ९ सय ५१ हेक्टरमा तरकारी बाली लगाइएकोमा चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म धान र मकैको उत्पादन क्रमशः ४ लाख १४ हजार ४ सय ७ मेट्रिक टन र ५ लाख ६४ हजार ९ सय ८५ मेट्रिक टन रहेको छ।
२८. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म बागमती प्रदेशभित्र ४ लाख ६५ हजार ९ सय ६ मेट्रिक टन दुध, १ लाख ४ हजार ८ सय ३८ मेट्रिक टन मासु, ७९ करोड ८८ लाख ५४ हजार अण्डा र ४ हजार ९ सय ६७ मेट्रिक टन माछा उत्पादन भएको छ।
२९. नेपालमा रहेको कुल वन क्षेत्र ६३ लाख ९९ हजार ३ सय ४१ हेक्टर मध्ये बागमती प्रदेशमा १० लाख ९० हजार ८ सय ७६ हेक्टर वन क्षेत्र रहेको छ। नेपालको कुल वन क्षेत्रमा बागमती प्रदेशको हिस्सा १७.०५ प्रतिशत रहेको छ भने प्रदेशको कुल भू-भागको ५३.७३ प्रतिशत वन क्षेत्र रहेको छ।
३०. नेपालमा गरिबीको रेखामुनि रहेको जनसंख्या २०.२७ प्रतिशत र बहुआयामिक गरिबीको जनसंख्या १७.४ प्रतिशत रहेकोमा बागमती प्रदेशमा गरिबीको रेखामुनि रहेको जनसंख्या १२.५९ प्रतिशत र बहुआयामिक गरिबी ७.० प्रतिशत रहेको छ।
३१. नेपालको बेरोजगारी दर ११.४ प्रतिशत रहेकोमा बागमती प्रदेशको ७.० प्रतिशत रहेको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म देशभरका ७ लाख ४५ हजार ४ सय ३५ सुचिकृत बेरोजगार मध्ये बागमती प्रदेशमा सुचिकृत भएका ८१ हजार ५ सय ५ जना बेरोजगार रहेका छन् जसमध्ये ८६ सय ८ हजार ७ जनाले राष्ट्रिय रोजगार प्रवर्द्धन कार्यक्रममा संलग्न भई पारिश्रमिक भुक्तानी पाएका छन्।

३२. वैकल्पिक ऊर्जा सहित २०८२ फागुनसम्म ९९.१ प्रतिशत जनसङ्ख्यामा विद्युतको पहुँच पुगेको छ भने बागमती प्रदेशमा ९९.९९ प्रतिशत जनसङ्ख्यामा विद्युतको पहुँच पुगेको छ।
३३. २०८२ फागुनसम्म नेपालमा ३ हजार ९ सय ९७ मेगावाट जलविद्युत उत्पादन भएकोमा बागमती प्रदेशमा १ हजार ६ सय ९८ मेगावाट उत्पादन भएको छ।
३४. बागमती प्रदेशको कुल क्षेत्रफल २० लाख ३० हजार हेक्टर मध्ये ५ लाख २१ हजार ९ सय ६१ हेक्टर जमिन खेतीयोग्य रहेको छ। खेतीयोग्य जमिन मध्ये २ लाख ५८ हजार ३ सय ७१ हेक्टर जमिन सिंचाइयोग्य रहेकोमा २०८२ फागुनसम्म १ लाख २९ हजार ८ सय ५४ हेक्टर अर्थात् सिंचाइयोग्य जमिनको ५०.२६ प्रतिशत जमिनमा सिंचाइ सुविधा पुगेको छ।
३५. २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेशमा जम्मा घरधुरीको ९३.४० प्रतिशत घरधुरीमा आधारभूत खानेपानी सुविधा पुगेको छ भने १९.८२ प्रतिशत घरधुरीमा सुरक्षित खानेपानी सुविधा पुगेको छ। यसैगरी, ९८.५० प्रतिशत घरधुरीमा शौचालय तथा आधारभूत सरसफाइ सुविधा पुगेको छ।
३६. चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म बागमती प्रदेश सरकारबाट सडक पूर्वाधारतर्फ १३.५४ किलोमिटर नयाँ सडक ट्रयाक निर्माण, ८२.१५ किलोमिटर सडकको खण्डस्मित (ग्राभेल) स्तरोन्नति र १२६.०८ किलोमिटर सडकको पक्की (कालोपत्रे) स्तरोन्नति गरिएको छ। त्यसैगरी, सडक यातायातलाई सहज बनाउन ४७६.१ किलोमिटर सडकको नियमित मर्मत र ५७.६४ किलोमिटर सडकको आवधिक मर्मत सम्भार कार्य गरिएको छ।
३७. २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेश भित्रका ११९ वटै स्थानीय तहको केन्द्रसम्म सडक सञ्जाल जोडिएको छ। यसमध्ये ९० वटा स्थानीय तहका केन्द्रसम्म पक्की सडक पुगिसकेको छ भने बाँकी २९ वटा स्थानीय तहका केन्द्रहरूलाई पक्की सडकसँग जोड्न अझै बाँकी रहेको छ।
३८. गत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा बागमती प्रदेशमा कुल ३८ वटा सडक पुल, ७ वटा झोलुङ्गेपुल/ट्रस पुल निर्माण सम्पन्न भएकोमा चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म थप २० वटा सडक पुल र ३ वटा झोलुङ्गेपुल/ट्रस पुल निर्माण सम्पन्न भएका छन्।

३९. चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म जनता आवास कार्यक्रम अन्तर्गत ९५ वटा, चेपाङ, माझी, बोट, वनकरियाका एकीकृत बस्ती कार्यक्रम अन्तर्गत १०७ वटा र खरको छाना उन्मूलन कार्यक्रम अन्तर्गत २०८ वटा घर निर्माण गरी हस्तान्तरण गरिएको छ।
४०. आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा बागमती प्रदेशमा १ लाख ३५ हजार ३ सय ८७ सवारी साधन दर्ता भएकोमा चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म ४२ हजार ४ सय ९० नयाँ सवारी साधन दर्ता भएका छन्।
४१. २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेशमा ९७ वटा एफ.एम. रेडियो र १७ वटा केबुल टेलिभिजन दर्ता भई सञ्चालनमा रहेका छन्। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म थप ११ वटा अनलाइन पत्रिका/पोर्टल दर्ता भएका छन्।
४२. २०८२ फागुनसम्म मुलुकभर दर्ता भएका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगमध्ये बागमती प्रदेशमा दर्ता भएका उद्योगतर्फ ६० हजार २ सय ४ उद्योग र वाणिज्यतर्फ २६ हजार ९ सय ७७ उद्योग व्यवसाय दर्ता भएका छन्।
४३. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म बागमती प्रदेशमा उद्योग वाणिज्य तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निर्देशनालय र उद्योग तथा वाणिज्य कार्यालयमा ३ हजार ९ सय ६ उद्योग दर्ता भएका छन्।
४४. २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेशमा रहेका कुल २३९ होटेल मध्ये एक तारे ३१ वटा, दुई तारे ३३ वटा, तीन तारे २८ वटा, चार तारे १० वटा, पाँच तारे १९, पाँच तारे डिलक्स २ वटा, हेरिटेज बुटिक ८ वटा र रिसोर्ट १०८ वटा दर्ता भई सञ्चालनमा रहेका छन्।
४५. शैक्षिक सत्र २०८२ मा मुलुकभर ३५ हजार ९ सय ५१ विद्यालय संचालनमा रहेकोमा बागमती प्रदेशमा जम्मा ६ हजार ५ सय ९९ विद्यालय सञ्चालनमा रहेका छन् जसमध्ये ४ हजार ४ सय ५१ सामुदायिक विद्यालय र २ हजार १ सय ४८ वटा संस्थागत विद्यालय रहेका छन्।
४६. बागमती प्रदेशमा शैक्षिक सत्र २०८२ मा आधारभूत तह (१-५), (६-८) र (९-८) को विद्यार्थी खुद भर्नादर १०० प्रतिशत रहेको छ भने माध्यमिक तह (९-१०) को ८३.५ प्रतिशत, (११-१२) को ३५.१ प्रतिशत र (९-१२) को ५९.८ प्रतिशत रहेको छ।
४७. शैक्षिक सत्र २०८२ मा बागमती प्रदेशमा सामुदायिक विद्यालयमा विद्यालय-विद्यार्थी अनुपात आधारभूत तह (कक्षा १-५) मा ११३, आधारभूत तह (कक्षा ६-८) मा २३१, माध्यमिक तह (कक्षा ९-१०) मा १४९ र माध्यमिक तह (कक्षा ११-१२) मा १०९ रहेको छ।

४८. शैक्षिक सत्र २०८२ को माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (SEE) मा कुल ४ लाख ३० हजार ६ सय ६७ विद्यार्थी सहभागी भएकोमा ६५.९८ प्रतिशतले मात्र ग्रेड प्राप्त गरेका छन् भने बागमती प्रदेशमा कुल ९८ हजार ८ सय १७ विद्यार्थी सहभागी भएकोमा ७८.०४ प्रतिशतले मात्र ग्रेड प्राप्त गरेका छन्।
४९. राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ अनुसार नेपालको साक्षरता दर ७६.२ प्रतिशत छ भने बागमती प्रदेशको साक्षरता दर ८२.१ प्रतिशत रहेको छ।
५०. २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेशमा सरकारी तथा निजी स्तरबाट जम्मा ३ हजार ३ सय ५ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरू सञ्चालनमा रहेका छन् भने चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म स्वास्थ्य सेवाबाट ३४ लाख ५८ हजार ५ सय ८२ जना लाभान्वित भएका छन्।
५१. २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेश अन्तर्गत मन्त्रालय/सचिवालय/निकाय/आयोग गरी कुल १८ वटा निकाय अन्तर्गत १९६ वटा कार्यालयहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। उक्त निकाय/कार्यालय अन्तर्गत जम्मा ५ हजार १ सय ३९ कर्मचारीहरूको दरबन्दी रहेको छ।
५२. आर्थिक वर्ष २०७४/७५ देखि चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म बागमती प्रदेश सरकारबाट कुल ७२ वटा ऐनहरू र २६ वटा नियमावलीहरू तर्जुमा भई कार्यान्वयनमा आएका छन्।

१. समग्र आर्थिक स्थिति

विश्व अर्थतन्त्र

- १.१ मध्यपूर्वी एसियामा जारी द्वन्द्व, इन्धनको मूल्यमा भएको उच्च वृद्धि, आपूर्ति शृङ्खलामा सिर्जित अवरोध लगायतका बहुआयामिक विश्वव्यापी चुनौतीका कारण सन् २०२६ मा विश्व अर्थतन्त्रको विस्तार सुस्त हुने अनुमान छ। अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष (IMF) ले गरेको प्रक्षेपण अनुसार सन् २०२६ मा विश्व अर्थतन्त्रको वृद्धिदर ३.१ प्रतिशतमा सीमित हुने अनुमान छ। सन् २०२५ मा विश्व अर्थतन्त्र ३.४ प्रतिशतले विस्तार भएको थियो।
- १.२ सन् २०२५ मा १.९ प्रतिशतले विस्तार भएको विकसित मुलुकको अर्थतन्त्र सन् २०२६ मा केही संकुचन हुन गई १.८ प्रतिशतले मात्र विस्तार हुने प्रक्षेपण रहेको छ। उदीयमान तथा विकासशील मुलुकको अर्थतन्त्र सन् २०२६ मा ३.९ प्रतिशतले विस्तार हुने प्रक्षेपण रहेको छ।

तालिका १(क): विश्व आर्थिक वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

अर्थतन्त्र	२०२१	२०२२	२०२३	२०२४	२०२५	२०२६*
विश्व अर्थतन्त्र	६.५	३.५	३.२	३.३	३.४	३.१
विकसित अर्थतन्त्र	५.७	२.६	१.६	१.८	१.९	१.८
उदीयमान तथा विकासशील अर्थतन्त्र	७	४.१	४.३	४.३	४.४	३.९
उदीयमान तथा विकासशील एशिया	७.७	४.४	५.६	५.३	५.५	४.९
मध्यपूर्व तथा उत्तर अफ्रिकी मुलुक	४.३	५.२	१.९	१.८	३.२	१.१
उदीयमान तथा विकासशील युरोप	७.५	१.२	३.२	३.४	२	२
युरोपियन युनियनका मुलुक	६.१	३.६	०.६	१.१	१.६	१.३
न्यून आय भएका विकासशील अर्थतन्त्र	४.५	४.२	४	४	४.८	४.८

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

*प्रक्षेपण

- १.३ उदीयमान तथा विकासशील एशियाको अर्थतन्त्र सन् २०२५ मा ४.४ प्रतिशतले विस्तार भएकोमा सन् २०२६ मा ४.९ प्रतिशतले विस्तार हुने प्रक्षेपण रहेको छ। न्यून आय भएका विकासशील मुलुकको आर्थिक वृद्धिदर सन् २०२६ मा ४.८ प्रतिशत हुने प्रक्षेपण रहेको छ।
- १.४ सन् २०२६ मा दक्षिण एशियाली मुलुकको आर्थिक वृद्धिदर मिश्रित रहने प्रक्षेपण छ। सन् २०२६ मा दक्षिण एशियाली मुलुकमध्ये भुटानको आर्थिक वृद्धिदर सबैभन्दा बढी ७.५ प्रतिशत, भारतको ६.५ प्रतिशत, बंगलादेशको ४.७ प्रतिशत, पाकिस्तानको ३.६ प्रतिशत र नेपाल र माल्दिभ्सको समान ३.० प्रतिशत रहने प्रक्षेपण छ। सन् २०२६ मा चीनको आर्थिक वृद्धिदर ४.४ प्रतिशत हुने प्रक्षेपण रहेको छ।

१.५ सन् २०२६ मा नेपालको आर्थिक वृद्धि सन् २०२५ को तुलनामा १.६ प्रतिशत बिन्दुले घटेर ३.० प्रतिशत हुने प्रक्षेपण रहेको छ। सन् २०२५ मा नेपालको आर्थिक वृद्धिदर ४.६ प्रतिशत रहेको थियो। सन् २०२६ मा भारतको आर्थिक वृद्धिदर ६.५ प्रतिशत हुने प्रक्षेपण रहेको छ।

तालिका १(ख): दक्षिण एशियाली मुलुक तथा चीनको आर्थिक वृद्धिदर (प्रतिशत)

मुलुक	२०२१	२०२२	२०२३	२०२४	२०२५	२०२६*
बङ्गलादेश	६.९	७.१	५.८	४.२	३.५	४.७
भुटान	-३.३	४.८	५.०	४.०	७.१	७.५
भारत	९.७	७.०	७.८	६.५	७.६	६.५
माल्दिभ्स	३७.७	१३.९	४.७	५.१	५.०	३.०
नेपाल	४.८	५.६	२	३.१	४.६	३.०
श्रीलङ्का	३.५	-७.८	-२.३	५.०	#	#
पाकिस्तान	५.८	६.२	-०.२	२.५	३.१	३.६
अफगानिस्तान	-१४.५	-६.२	२.३	१.९	३.०	#
चीन	८.४	३.०	५.२	५.०	५.०	४.४

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

* प्रक्षेपण

प्रक्षेपण नगरेको

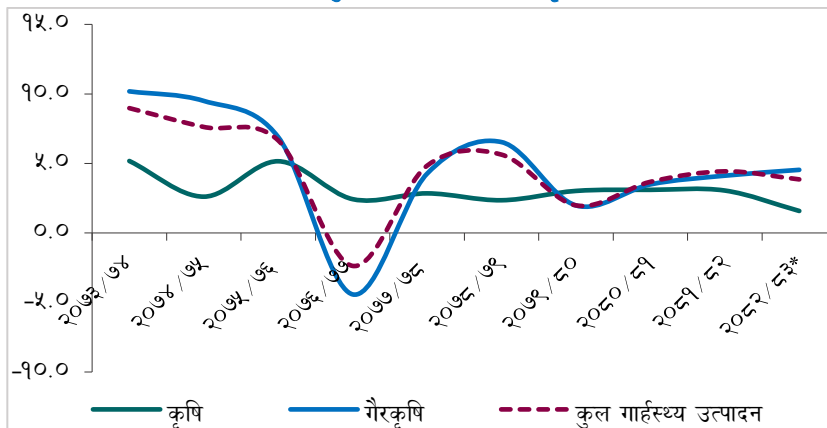
राष्ट्रिय अर्थतन्त्र

१.६ विश्व अर्थतन्त्रमा देखिएको संकुचनले नेपालको अर्थतन्त्र समेत प्रभावित हुन पुगेको छ। वैदेशिक रोजगारी, विप्रेषण आप्रवाह, पर्यटक आगमन, वैदेशिक व्यापार लगायतका क्षेत्रमा प्रतिकूल असर पर्न सक्ने जोखिम रहेको छ। पेट्रोलियम पदार्थको मूल्य वृद्धिका कारण उपभोग्य वस्तु लगायत निर्माण सामग्रीको मूल्यमा वृद्धि हुन गई समग्र मूल्यस्तर तुलनात्मक रूपमा बढेको छ।

१.७ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा नेपालको आर्थिक वृद्धिदर उपभोक्ताको मूल्यमा ३.८५ प्रतिशत रहने अनुमान छ भने गत आर्थिक वर्षको वृद्धिदर ४.४३ प्रतिशत रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्ष मुलुकको अर्थतन्त्र आधारभूत मूल्यमा ३.६८ प्रतिशतले विस्तार हुने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा प्रचलित मुल्यमा नेपालको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन ६६ खर्ब रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष नेपालको अर्थतन्त्रको आकार ६१ खर्ब ९९ अर्ब रहेको थियो।

१.८ चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा नेपालको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान २४.०३ प्रतिशत र गैरकृषि क्षेत्रको योगदान ७५.९७ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान क्रमशः २४.५० प्रतिशत र ७५.५० प्रतिशत रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्ष कृषि क्षेत्रको वृद्धिदर १.५८ प्रतिशत र गैरकृषि क्षेत्रको वृद्धिदर ४.५४ प्रतिशत हुने प्रारम्भिक अनुमान रहेको छ। गत आर्थिक वर्षमा कृषि क्षेत्रको वृद्धिदर ३.०५ प्रतिशत तथा गैरकृषि क्षेत्रको वृद्धिदर ४.१२ प्रतिशत रहेको थियो।

चाट १(क): नेपालको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

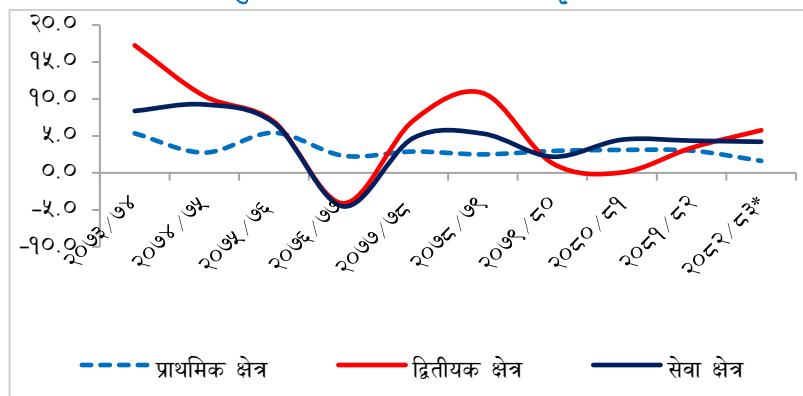

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

*अनुमानित

१.९ चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा नेपालको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्राथमिक, द्वितीय तथा सेवा क्षेत्रको योगदान क्रमशः २४.५ प्रतिशत, १३.७ प्रतिशत र ६१.८ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान, क्रमशः २५.० प्रतिशत, १३.२ प्रतिशत र ६१.८ प्रतिशत रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्ष प्राथमिक, द्वितीय तथा सेवा क्षेत्रको वृद्धिदर क्रमशः १.६३ प्रतिशत, ५.७७ प्रतिशत र ४.२१ प्रतिशत रहने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा यस्तो वृद्धिदर क्रमशः ३.०१ प्रतिशत, ३.४० प्रतिशत र ४.३६ प्रतिशत रहेको थियो।

चाट १(ख): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको क्षेत्रगत वृद्धिदर (प्रतिशत)

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

*अनुमानित

क्षेत्रगत वर्गीकरण अनुसार कुल मूल्य अभिवृद्धि

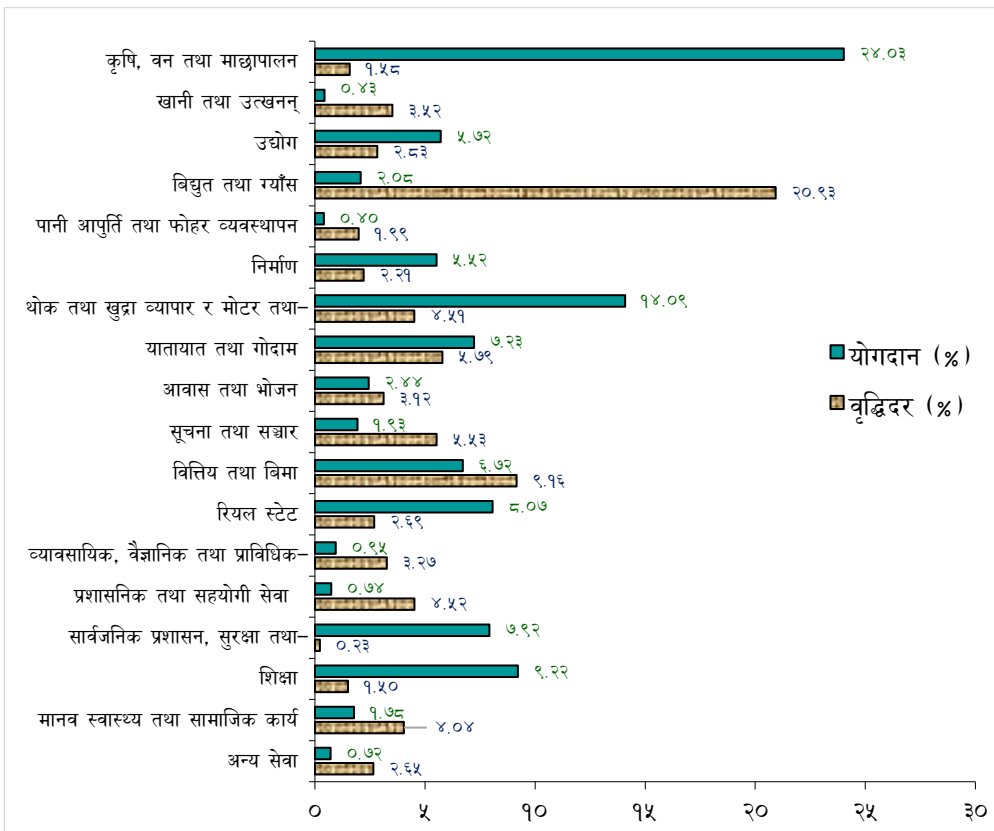
१.१० कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान घट्दै गए तापनि अर्थतन्त्रको मुख्य सम्वाहकको रूपमा कृषि क्षेत्र नै रहेको छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ३.०५ प्रतिशतले वृद्धि भएकोमा चालु आर्थिक वर्ष यस्तो वृद्धिदरमा कमी आई १.५८ प्रतिशतमा

सीमित रहने अनुमान छ। धान उत्पादनमा आएको कमी, अन्य प्रमुख खाद्यान्न बाली, मासु, अण्डा, माछा उत्पादनमा भएको सामान्य वृद्धि लगायतका कारण कृषि क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिको वृद्धिदर गत वर्षभन्दा कम हुने अनुमान छ।

- १.११ गत आर्थिक वर्ष खानी तथा उत्खनन् क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिको वृद्धिदर १.३९ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्ष यस्तो वृद्धिदर ३.५२ प्रतिशत रहने अनुमान छ। निर्माण क्षेत्रमा भएको सुधार र खानी तथा उत्खनन् क्षेत्रको रोयल्टी सङ्कलनमा भएको वृद्धिले यस क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिमा सुधार हुने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा खानी तथा उत्खनन् क्षेत्रको योगदान ०.४५ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्ष ०.४३ प्रतिशत रहने अनुमान छ।
- १.१२ चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा उत्पादनमूलक उद्योगको वृद्धिदर २.८३ प्रतिशत हुने प्रारम्भिक अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा यस क्षेत्रको वृद्धिदर २.२७ प्रतिशत रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्ष कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा उत्पादनमूलक उद्योगको योगदान ५.७२ प्रतिशत रहने अनुमान छ भने गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको योगदान ५.६६ प्रतिशत रहेको थियो।
- १.१३ जलविद्युत उत्पादनमा भएको वृद्धि, विद्युत प्रसारण संरचनाको विस्तारका साथै विद्युत उपभोगमा समेत भएको वृद्धिले विद्युत तथा ग्यास क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि चालु आर्थिक वर्ष समेत उल्लेख्य वृद्धि भई २०.९३ प्रतिशत पुग्ने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो वृद्धिदर १२.७१ प्रतिशत रहेको थियो। गत आर्थिक वर्ष कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान १.८१ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्ष २.०८ प्रतिशत पुग्ने अनुमान छ।
- १.१४ चालु आर्थिक वर्षमा निर्माण क्षेत्रको वृद्धिदर २.२१ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको वृद्धिदर ०.९६ प्रतिशतले रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्ष कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा निर्माण क्षेत्रको योगदान ५.५२ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको योगदान ५.३५ प्रतिशत रहेको थियो।
- १.१५ सेवा क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिमा थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा क्षेत्रको योगदान सबैभन्दा बढी रहेको छ। वस्तु आयात र कृषि लगायत व्यापारजन्य वस्तुको आन्तरिक उत्पादनमा भएको वृद्धिका कारण थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा क्षेत्रको वृद्धिदर ४.५१ प्रतिशत पुग्ने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो वृद्धिदर ३.८८ प्रतिशत रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्ष कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान १४.०९ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो योगदान १३.७६ प्रतिशत रहेको थियो।

१.१६ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा यातायात तथा भण्डारण क्षेत्रको वृद्धिदर ५.७९ प्रतिशत हुने प्रारम्भिक अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको वृद्धिदर ७.०७ प्रतिशत रहेको थियो। कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान ७.२३ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो योगदान ६.९८ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट १(ग): बृहत् औद्योगिक वर्गिकरण अनुसारको वृद्धिदर तथा कुल मूल्य अभिवृद्धिमा योगदान
(आर्थिक वर्ष २०८२/८३#)

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय, २०८३

#प्रारम्भिक अनुमान

१.१७ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा सूचना तथा सञ्चार क्षेत्रको वृद्धिदर ५.५३ प्रतिशत हुने प्रारम्भिक अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको वृद्धिदर ४.८८ प्रतिशत रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्षमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान १.९३ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो योगदान १.९२ प्रतिशत रहेको थियो।

१.१८ बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको निक्षेप तथा ऋण प्रवाहमा भएको वृद्धि, बीमा प्रिमियम सङ्कलनमा भएको वृद्धिका साथै अन्य गैरबैंकिङ्ग संस्थाको आयमा भएको वृद्धिका कारण चालु आर्थिक वर्ष

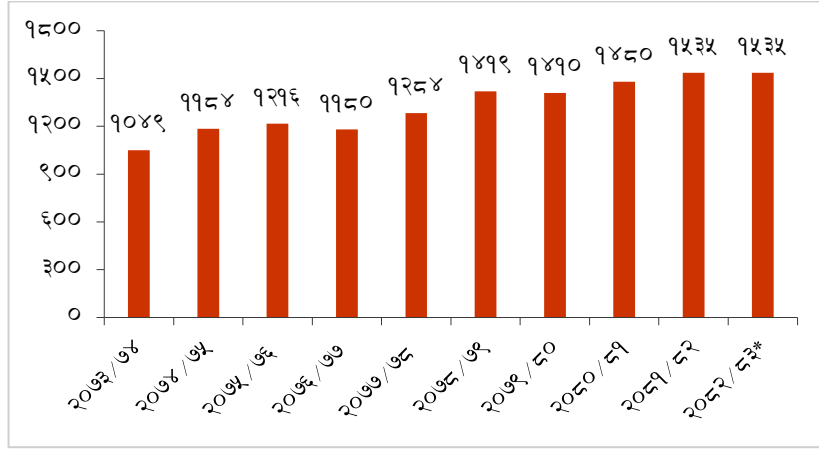
वित्तीय तथा बीमा क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ९.१६ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ७.५५ प्रतिशतले बढेको थियो। चालु आर्थिक वर्षमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान ६.७२ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो योगदान ६.७८ प्रतिशत रहेको थियो।

- १.१९ चालु आर्थिक वर्ष घरजग्गा कारोबार सेवा क्षेत्रको वृद्धिदर २.६९ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको वृद्धिदर २.७७ प्रतिशत रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्षको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान ८.०७ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान ८.१९ प्रतिशत रहेको थियो।
- १.२० सरकारी शैक्षिक संस्थामा विद्यार्थी सङ्ख्या घटेको, निजी शैक्षिक संस्थामा विद्यार्थी सङ्ख्या न्यून वृद्धि भएको तथा शिक्षा क्षेत्रको खर्चमा समेत कमी आएकोले चालु आर्थिक वर्ष शिक्षा क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि १.५० प्रतिशतले मात्र बढ्ने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि २.३६ प्रतिशतले बढेको थियो। चालु आर्थिक वर्ष कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान ९.२२ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान ८.८६ प्रतिशत रहेको थियो।

प्रतिव्यक्ति आय

- १.२१ चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा नेपालको प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (प्रचलित मूल्यमा) रु.२ लाख १७ हजार ९ सय ४६ पुग्ने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष रु.२ लाख ६ हजार ६ सय २५ रहेको थियो। गत आर्थिक वर्षमा प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन १ हजार ५ सय १६ अमेरिकी डलर रहेकोमा चालु आर्थिक वर्ष अमेरिकी डलरसँग नेपाली रुपैयाँको अवमूल्यन हुने अनुमानको आधारमा प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन घटेर १ हजार ५ सय १३ अमेरिकी डलर रहने अनुमान छ।
- १.२२ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा नेपालको प्रतिव्यक्ति कुल राष्ट्रिय आय १ हजार ५ सय ३५ अमेरिकी डलर रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा समेत सोही बराबर रहने अनुमान छ।

चाई १(घ): प्रतिव्यक्ति राष्ट्रिय आय (अमेरिकी डलर)

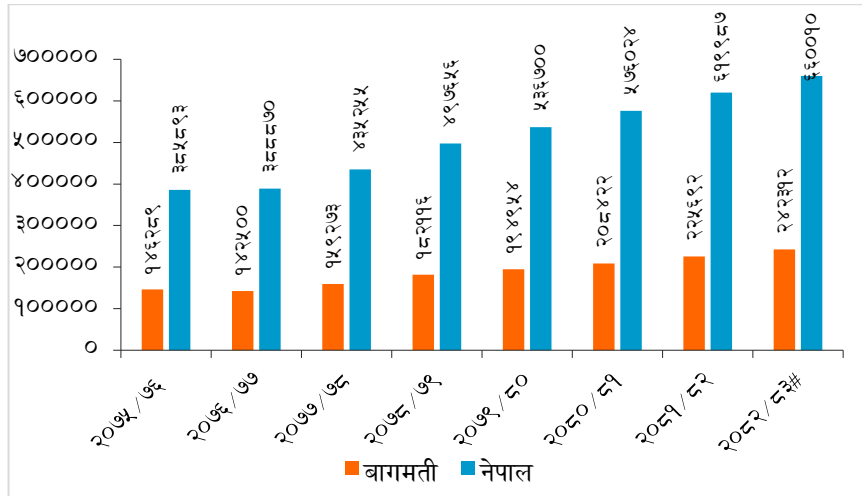
स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०२२/२३ अर्थ मन्त्रालय

*अनुमानित

बागमती प्रदेश अर्थतन्त्र

१.२३ आर्थिक वर्ष २०२२/२३ मा नेपालको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (प्रचलित मुल्यमा) रू. ६६ खर्ब हुने अनुमान गरिएकोमा बागमती प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (प्रचलित मुल्यमा) रू. २४ खर्ब २३ अर्ब रहने प्रारम्भिक अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष बागमती प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन रू. २२ खर्ब ५६ अर्ब रहेको थियो।

चाई १(ङ): कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (प्रचलित मूल्यमा) (रू. करोडमा)

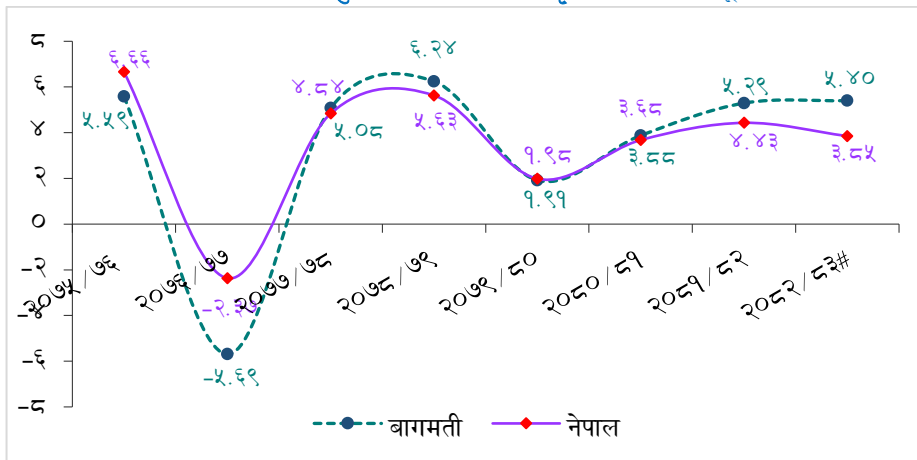

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय, २०२३

#अनुमानित

१.२४ चालु आर्थिक वर्ष नेपालको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वृद्धिदर ३.८५ प्रतिशत हुने प्रारम्भिक अनुमान गरिएकोमा बागमती प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वृद्धिदर ५.४० प्रतिशत हुने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष बागमती प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वृद्धिदर ५.२९ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट १(च): कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वृद्धिदर (उपभोक्ता मूल्यमा)

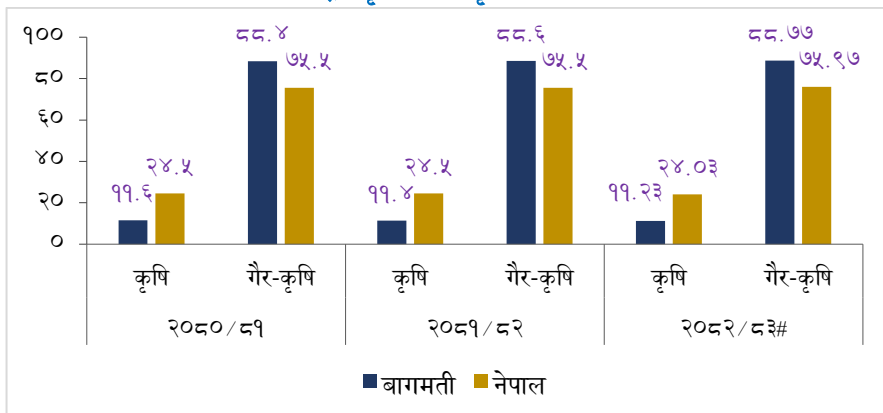

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय, २०८३

#प्रारम्भिक अनुमान

१.२५ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा बागमती प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान ११.२३ प्रतिशत र गैरकृषि क्षेत्रको योगदान ८८.७७ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान क्रमशः ११.४ प्रतिशत र ८८.६ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट १(छ): कृषि र गैर-कृषि क्षेत्रको योगदान

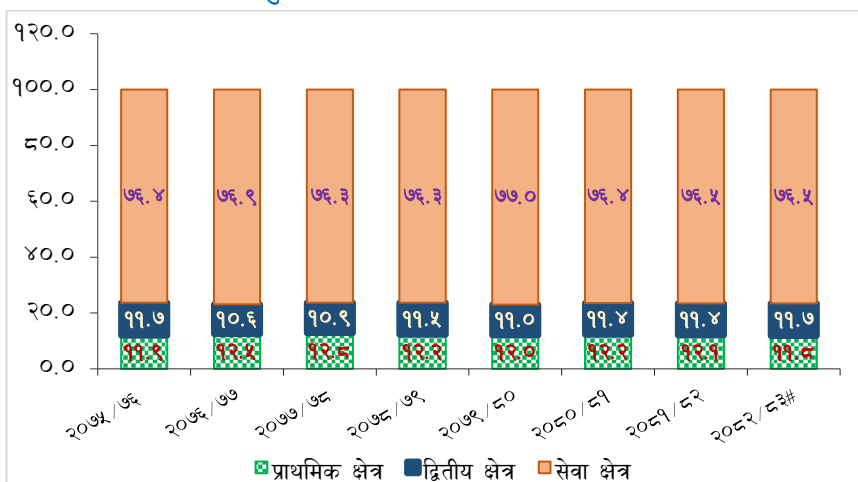
स्रोत: राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय, २०८३

#प्रारम्भिक अनुमान

१.२६ चालु आर्थिक वर्षमा बागमती प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्राथमिक, द्वितीय तथा सेवा क्षेत्रको योगदान क्रमशः ११.८ प्रतिशत, ११.७ प्रतिशत र ७६.५ प्रतिशत रहने अनुमान

छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान, क्रमशः १२.१ प्रतिशत, ११.४ प्रतिशत र ७६.५ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट १(ज): प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा क्षेत्रगत योगदान (प्रतिशत)

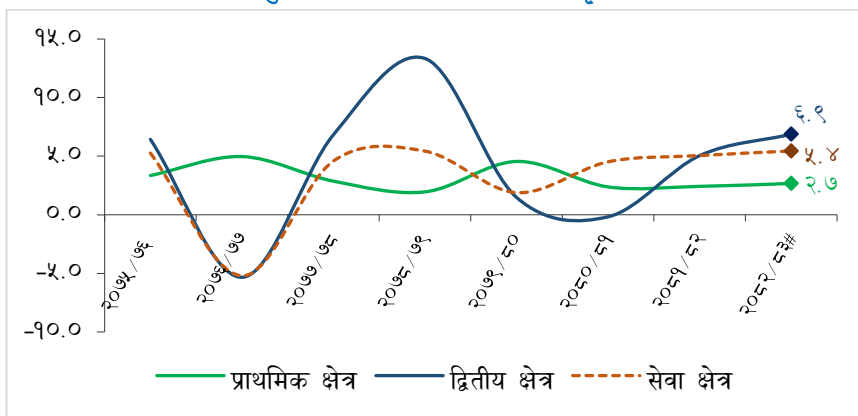

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय, २०८३

#प्रारम्भिक अनुमान

१.२७ चालु आर्थिक वर्षमा बागमती प्रदेशको प्राथमिक, द्वितीय तथा सेवा क्षेत्रको वृद्धिदर क्रमशः २.७ प्रतिशत, ६.९ प्रतिशत र ५.४ प्रतिशत रहने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा यस्तो वृद्धिदर क्रमशः २.४ प्रतिशत, ५.१ प्रतिशत र ५.१ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट १(झ): प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा क्षेत्रगत वृद्धिदर (प्रतिशत)

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय, २०८३

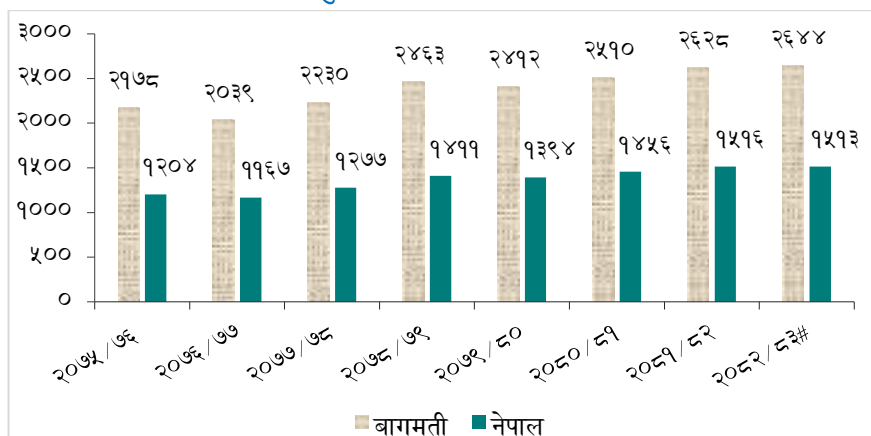
#प्रारम्भिक अनुमान

प्रतिव्यक्ति आय

१.२८ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा नेपालको प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन १ हजार ५ सय १३ अमेरिकी डलर हुने अनुमान रहेको छ भने बागमती प्रदेशको २ हजार ६ सय ४४ अमेरिकी डलर हुने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा नेपालको प्रतिव्यक्ति कुल

गार्हस्थ्य उत्पादन १ हजार ५ सय १६ अमेरिकी डलर रहेको संशोधित अनुमान छ भने बागमती प्रदेशको २ हजार ६ सय २८ अमेरिकी डलर रहेको थियो।

चार्ट १(अ): प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (अमेरिकी डलरमा)

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय, २०८३

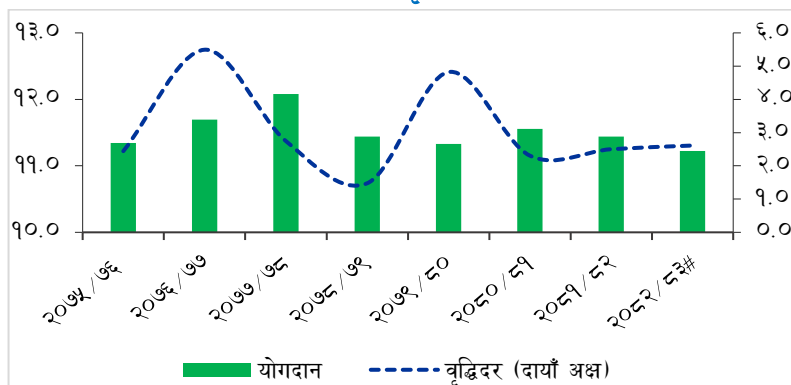
#प्रारम्भिक अनुमान

क्षेत्रगत वर्गीकरण अनुसार बागमती प्रदेशको कुल मूल्य अभिवृद्धि

कृषि क्षेत्र

१.२९ चालु आर्थिक वर्षमा बागमती प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्र (कृषि, वन तथा मत्स्यपालन) को योगदान ११.२३ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान ११.४ प्रतिशत रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्षमा यस प्रदेशको कृषि क्षेत्रको वृद्धिदर २.६१ प्रतिशत रहने प्रारम्भिक अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस क्षेत्रको वृद्धिदर २.५० प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट १(ट): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि, वन तथा मत्स्यपालन क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशत)

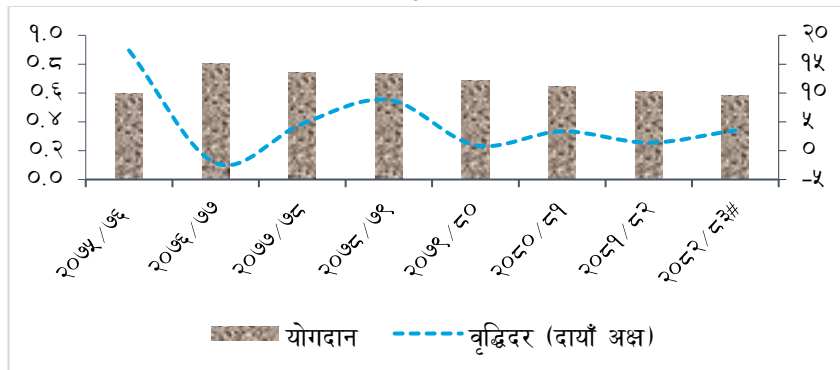
स्रोत: राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय, २०८३

#प्रारम्भिक अनुमान

उद्योग क्षेत्र

१.३० चालु आर्थिक वर्षमा बागमती प्रदेशको खानी तथा उत्खनन् क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिको वृद्धिदर ३.५२ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस क्षेत्रको वृद्धिदर १.३९ प्रतिशत रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्षको यस प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा खानी तथा उत्खनन् क्षेत्रको योगदान ०.५८ प्रतिशत रहने प्रारम्भिक अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान ०.६ प्रतिशत रहेको थियो।

चाई १(ठ): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा खानी तथा उत्खनन् क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशत)

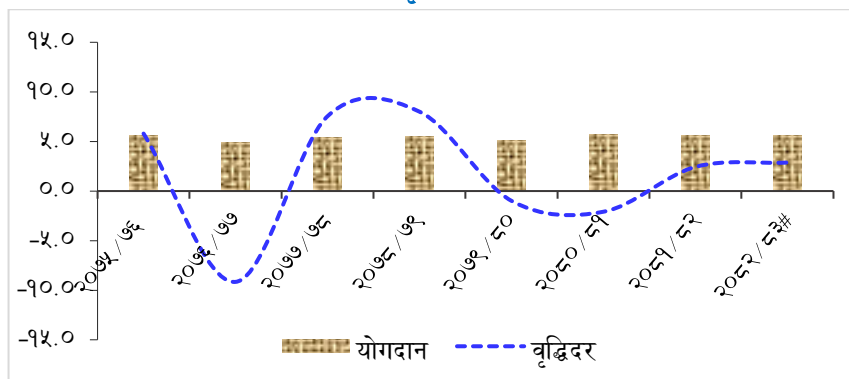

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय, २०८३

#प्रारम्भिक अनुमान

१.३१ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा बागमती प्रदेशको उत्पादनमूलक उद्योगको उत्पादन २.८७ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको वृद्धिदर २.४४ प्रतिशत रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्षको यस प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा उत्पादनमूलक उद्योगको योगदान ५.५७ प्रतिशत रहने प्रारम्भिक अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान ५.६ प्रतिशत रहेको थियो।

चाई १(ड): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा उत्पादनमूलक उद्योग क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशत)

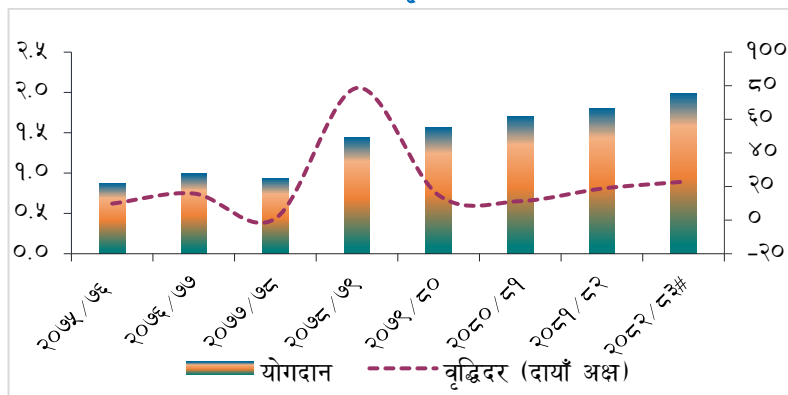

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय, २०८३

#प्रारम्भिक अनुमान

१.३२ चालु आर्थिक वर्ष बागमती प्रदेशको विद्युत तथा ग्यास क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिको वृद्धिदर २२.८८ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको वृद्धिदर १८.७८ प्रतिशत रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्ष यस प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा विद्युत तथा ग्यास क्षेत्रको योगदान १.९९ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान १.८ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट १(ढ): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा विद्युत तथा ग्यास क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशत)

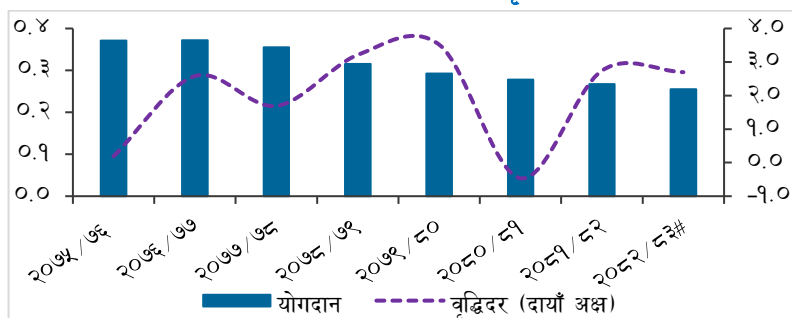

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय, २०८३

#प्रारम्भिक अनुमान

१.३३ चालु आर्थिक वर्ष बागमती प्रदेशको पानी आपूर्ति, ढल तथा फोहर व्यवस्थापन क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिको वृद्धिदर २.७० प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको वृद्धिदर २.७४ प्रतिशत रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्ष यस प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा पानी आपूर्ति, ढल तथा फोहर व्यवस्थापन क्षेत्रको योगदान ०.२६ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान ०.३ प्रतिशत रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्षमा बागमती प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा सबैभन्दा न्यून योगदान पानी आपूर्ति, ढल तथा फोहर व्यवस्थापनको क्षेत्रको रहने अनुमान छ।

चार्ट १(ण): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा पानी आपूर्ति, ढल तथा फोहर व्यवस्थापन क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर

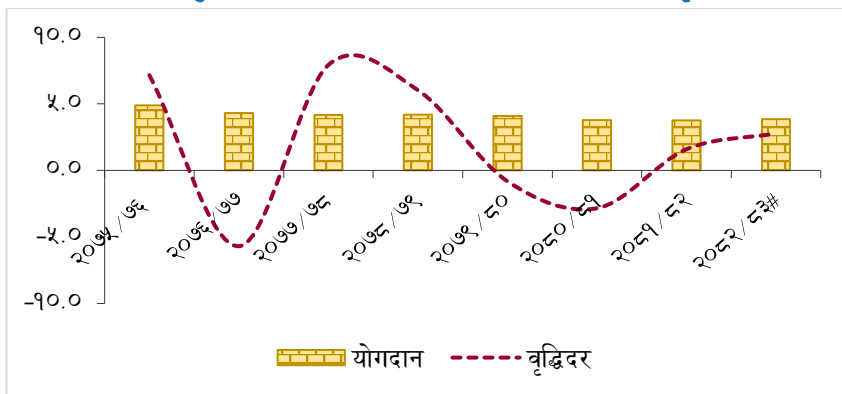

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय, २०८३

#प्रारम्भिक अनुमान

१.३४ चालु आर्थिक वर्ष बागमती प्रदेशको निर्माण क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि २.७८ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको वृद्धिदर १.५९ प्रतिशत रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्ष यस प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा निर्माण क्षेत्रको योगदान ३.८५ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान ३.८ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट १(त): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा निर्माण क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशत)

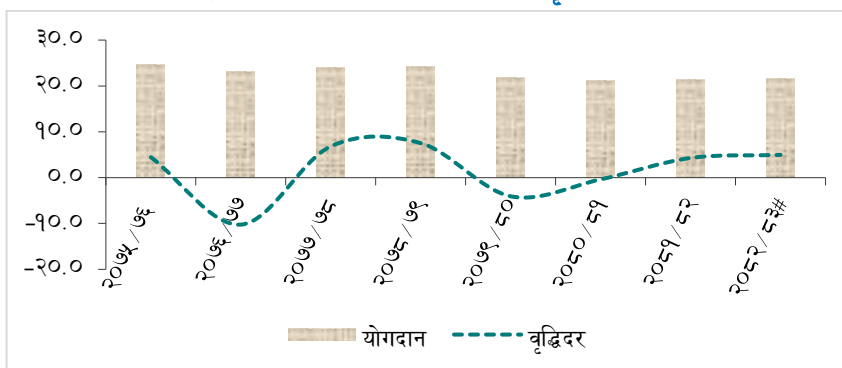
स्रोत : राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय, २०८३

#प्रारम्भिक अनुमान

सेवा क्षेत्र

१.३५ चालु आर्थिक वर्ष बागमती प्रदेशको थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ४.९६ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको वृद्धिदर ४.२९ प्रतिशत रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्ष यस प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा क्षेत्रको योगदान २१.७१ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान २१.४ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट १(थ): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशत)

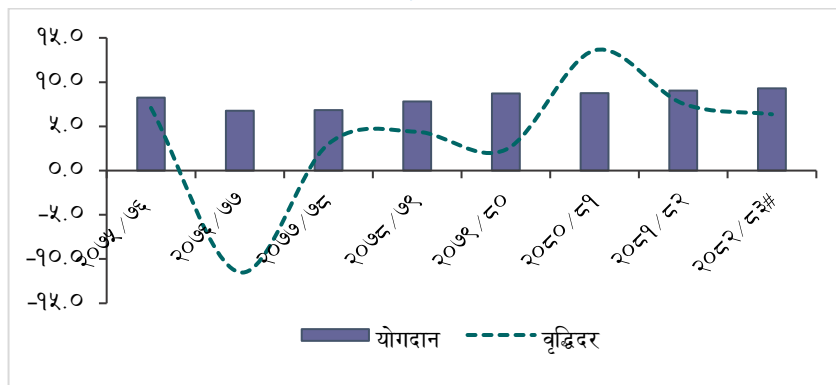

स्रोत : राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय, २०८३

#प्रारम्भिक अनुमान

१.३६ चालु आर्थिक वर्ष बागमती प्रदेशको यातायात तथा भण्डारण क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ६.३६ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको वृद्धिदर ७.५६ प्रतिशत रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्ष यस प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यातायात तथा भण्डारण क्षेत्रको योगदान ९.३१ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान ९.१० प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट १(द): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यातायात तथा भण्डारण क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशत)

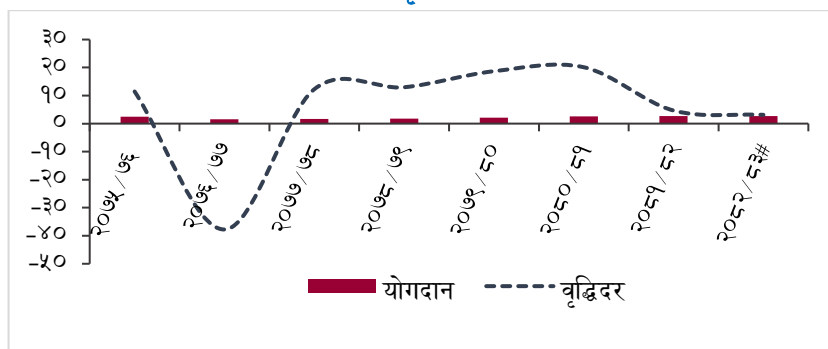

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय, २०२३

#प्रारम्भिक अनुमान

१.३७ चालु आर्थिक वर्ष बागमती प्रदेशको आवास तथा भोजन सेवा क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ३.१३ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको वृद्धिदर ४.६६ प्रतिशत रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्ष यस प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा आवास तथा भोजन सेवा क्षेत्रको योगदान २.६४ प्रतिशत हुने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको योगदान २.६ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट १(घ): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा आवास तथा भोजन सेवा क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशत)

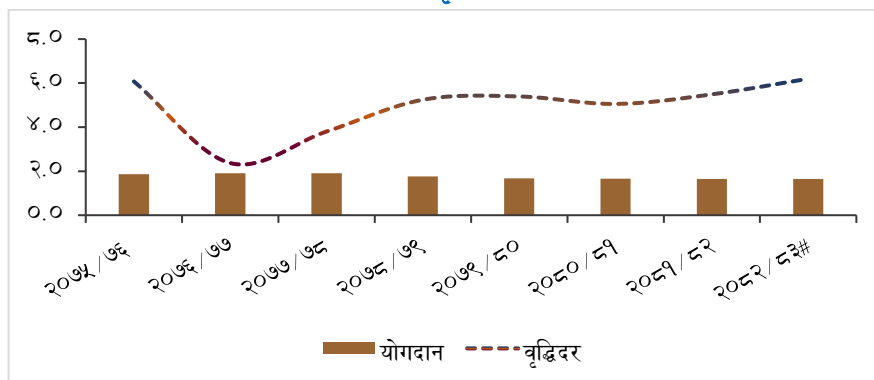

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय, २०२३

#प्रारम्भिक अनुमान

१.३८ चालु आर्थिक वर्ष बागमती प्रदेशको सूचना तथा सञ्चार क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ६.२० प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको वृद्धिदर ५.४९ प्रतिशत रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्ष यस प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा सूचना तथा सञ्चार क्षेत्रको योगदान १.६४ प्रतिशत हुने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको योगदान १.६ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट १(न): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा सूचना तथा सञ्चार क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशत)

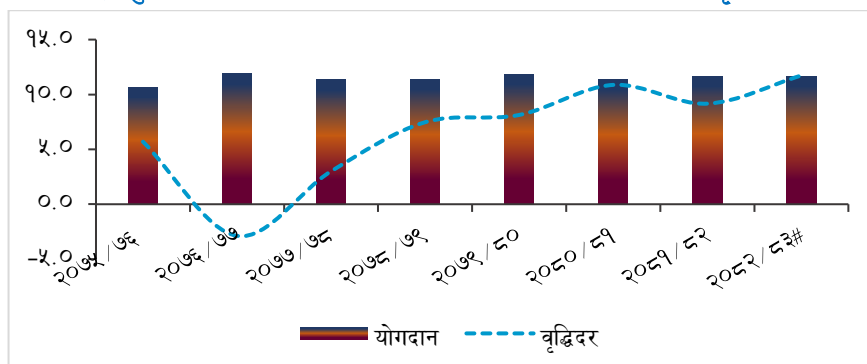

स्रोत :राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय, २०८३

#प्रारम्भिक अनुमान

१.३९ चालु आर्थिक वर्ष बागमती प्रदेशको वित्तीय तथा बीमा क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ११.७३ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको वृद्धिदर ९.१६ प्रतिशत रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्ष यस प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा वित्तीय तथा बीमा क्षेत्रको योगदान ११.६८ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको योगदान ११.६ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट १(प): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा वित्तीय तथा बीमा क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशत)

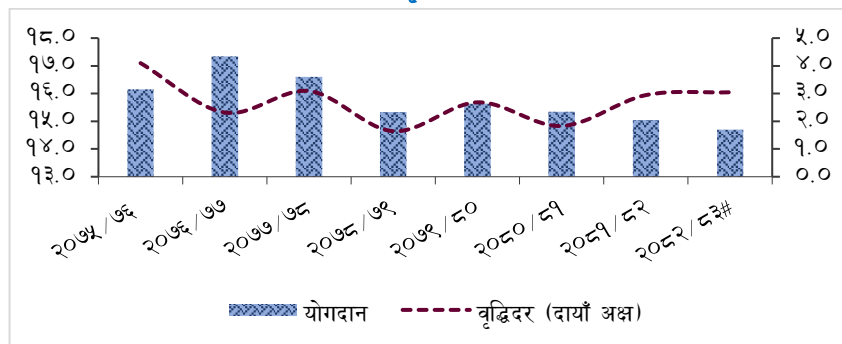

स्रोत :राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय, २०८३

#प्रारम्भिक अनुमान

१.४० चालु आर्थिक वर्ष बागमती प्रदेशको घरजग्गा कारोबार क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ३.०५ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको वृद्धिदर २.९४ प्रतिशत रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्ष यस प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा घरजग्गा कारोबार क्षेत्रको योगदान १४.६९ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको योगदान १५.० प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट १(फ): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा घरजग्गा कारोबार क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशत)

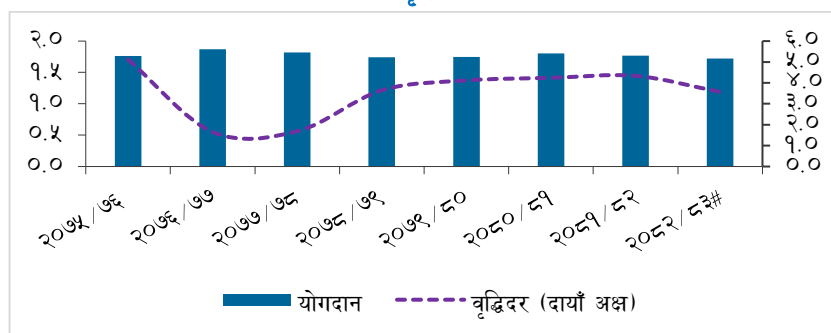

स्रोत :राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय, २०८३

#प्रारम्भिक अनुमान

१.४१ चालु आर्थिक वर्ष बागमती प्रदेशको पेशागत वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ३.५७ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको वृद्धिदर ४.३४ प्रतिशत रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्ष यस प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा पेशागत वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्षेत्रको योगदान १.७२ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको योगदान १.८ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट १(ब): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा पेशागत वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशत)

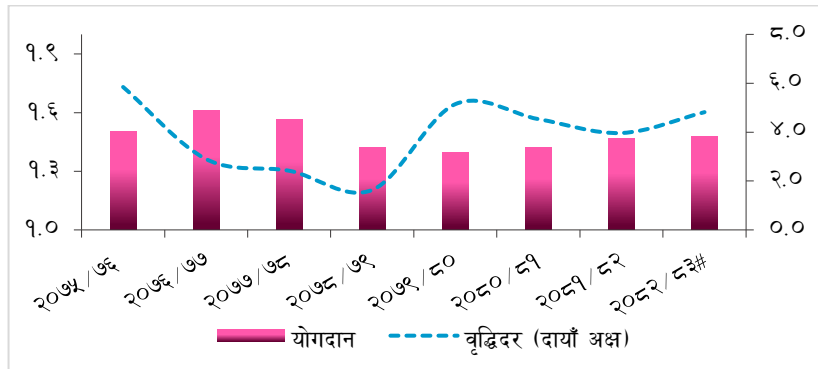

स्रोत :राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय, २०८३

#प्रारम्भिक अनुमान

१.४२ चालु आर्थिक वर्ष बागमती प्रदेशको प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवा क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ४.८२ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको वृद्धिदर ३.९६ प्रतिशत रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्ष यस प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवा क्षेत्रको योगदान १.४८ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको योगदान १.५ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट १(भ): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवा क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशत)

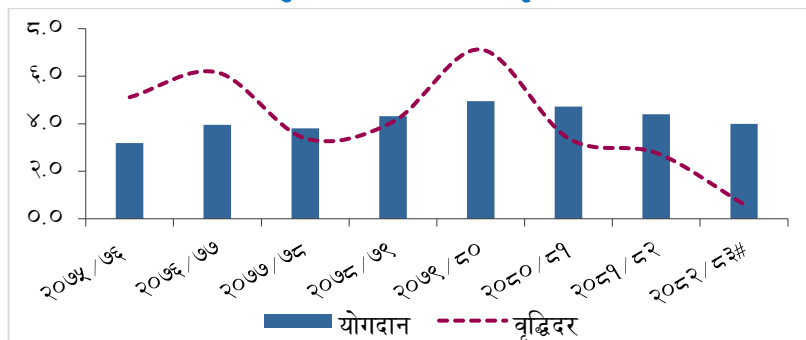

स्रोत :राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय, २०८३

#प्रारम्भिक अनुमान

१.४३ चालु आर्थिक वर्ष बागमती प्रदेशको प्रशासन, रक्षा र अनिवार्य सामाजिक सुरक्षा क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ०.६१ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि २.७७ प्रतिशतले बढेको अनुमान छ। चालु आर्थिक वर्ष यस प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रशासन, रक्षा र अनिवार्य सामाजिक सुरक्षा क्षेत्रको योगदान ४.० प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको योगदान ४.४ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट १(म): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रशासन, रक्षा र अनिवार्य सामाजिक सुरक्षा क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर

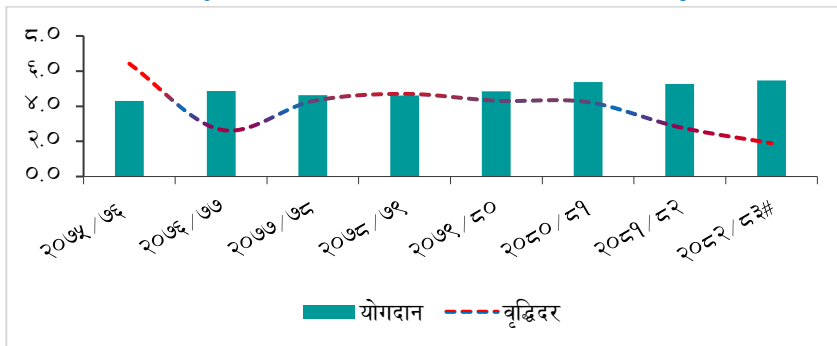

स्रोत :राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय, २०८३

#प्रारम्भिक अनुमान

१.४४ चालु आर्थिक वर्ष बागमती प्रदेशको शिक्षा क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि १.८९ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको वृद्धिदर २.८० प्रतिशत रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्ष यस प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य शिक्षा क्षेत्रको योगदान ५.४७ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको योगदान ५.३ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट १(य): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा शिक्षा क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशत)

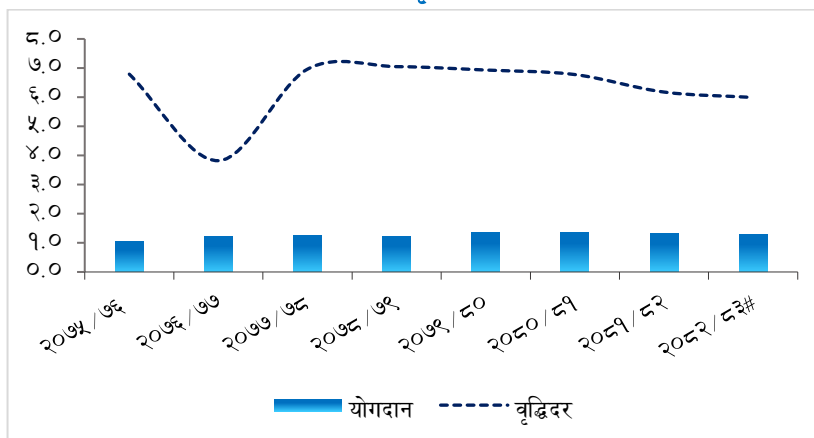

स्रोत : राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय, २०८३

#प्रारम्भिक अनुमान

१.४५ चालु आर्थिक वर्ष बागमती प्रदेशको मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ५.९९ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको वृद्धिदर ६.१८ प्रतिशत रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्ष यस प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य क्षेत्रको योगदान १.३० प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको योगदान १.३ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट १(र): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशत)

स्रोत : राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय, २०८३

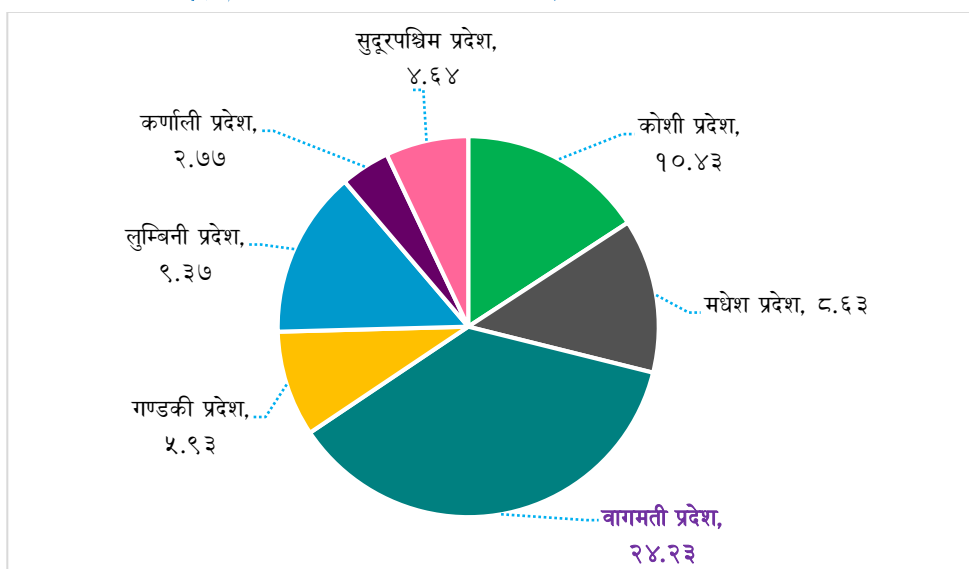
#प्रारम्भिक अनुमान

१.४६ चालु आर्थिक वर्ष बागमती प्रदेशको अन्य क्रियाकलाप क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ३.१५ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको वृद्धिदर ४.७१ प्रतिशत रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्ष यस प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य अन्य क्रियाकलाप क्षेत्रको योगदान ०.८९ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस क्षेत्रको योगदान ०.९ प्रतिशत रहेको थियो।

कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रदेशगत तुलना

१.४७ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा राष्ट्रिय वार्षिक कुल गार्हस्थ्य उत्पादन उपभोक्ताको मूल्यमा ६६ खर्ब हुने अनुमान गरिएकोमा सबैभन्दा बढी बागमती प्रदेशको रू. २४ खर्ब २३ अर्ब र सबैभन्दा कम कर्णाली प्रदेशको रू. २ खर्ब ७७ अर्ब रहने प्रारम्भिक अनुमान छ।

चाट १(ल): अर्थतन्त्रको आकार (रू. खर्बमा), आर्थिक वर्ष २०८२/८३#

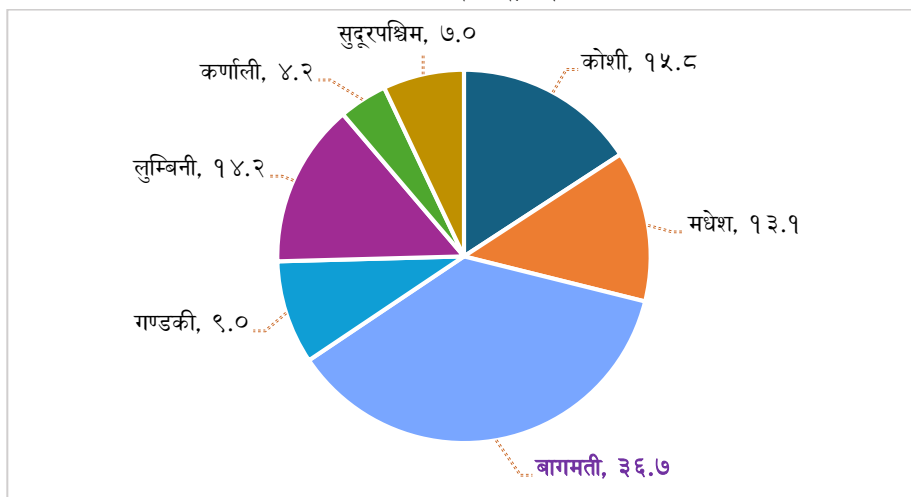
स्रोत: राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय, २०८३

#प्रारम्भिक अनुमान

१.४८ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा मुलुकको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (प्रचलित मूल्य) मा बागमती प्रदेशको हिस्सा सबैभन्दा बढी ३६.७ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष बागमती प्रदेशको हिस्सा ३६.४ प्रतिशत रहेको थियो।

चाई १(व): राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रदेशगत योगदान (प्रतिशत)

आर्थिक वर्ष २०८२/८३#

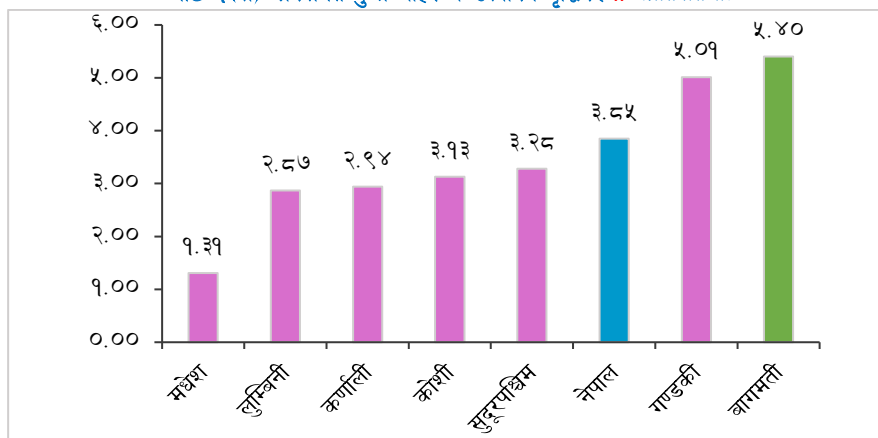

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय, २०८३

#प्रारम्भिक अनुमान

१.४९ चालु आर्थिक वर्षमा सबै प्रदेशको आर्थिक वृद्धिदर तुलनात्मक रूपमा बढ्ने अनुमान छ। बागमती प्रदेशको आर्थिक वृद्धिदर सबैभन्दा उच्च रहने तथा राष्ट्रिय औसत ३.८५ प्रतिशत भन्दा माथि रहने अनुमान छ।

चाई १(श): प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वृद्धिदर # (प्रतिशतमा)

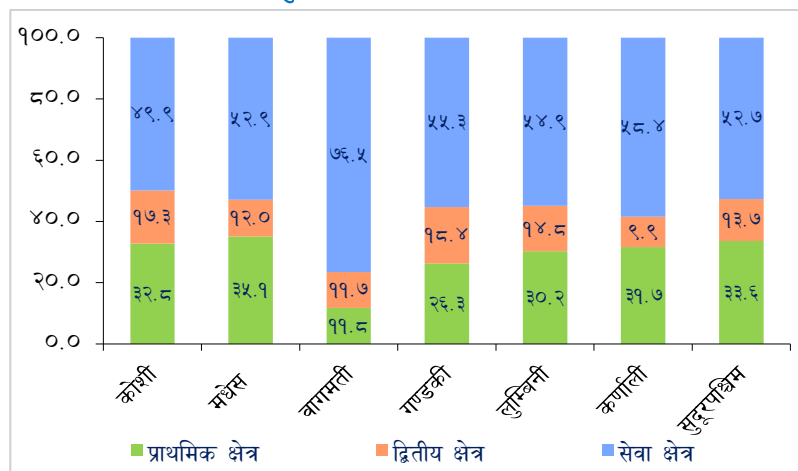

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

#अनुमानित

१.५० चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा बागमती प्रदेशको कृषि क्षेत्रको योगदान ११.८ प्रतिशत, उद्योग क्षेत्रको योगदान ११.७ प्रतिशत र सेवा क्षेत्रको योगदान ७६.५ प्रतिशत रहेको छ।

चाई १(ष): प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (आर्थिक वर्ष २०८२/८३)#

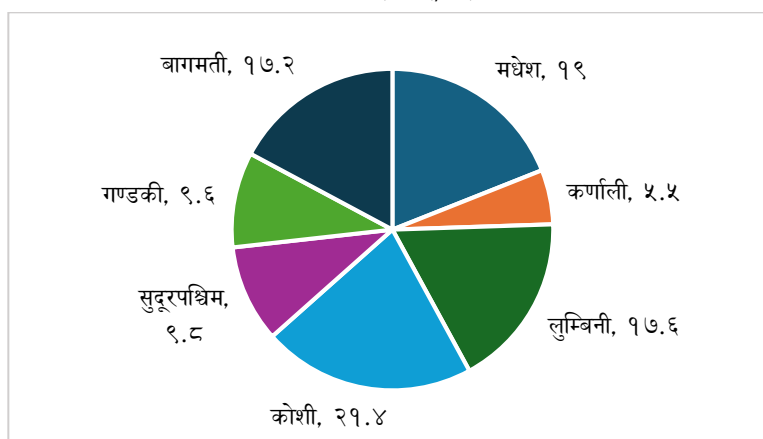
स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

अनुमानित

१.५१ चालु आर्थिक वर्षमा राष्ट्रिय कृषि उत्पादनमा बागमती प्रदेशको हिस्सा १७.२ प्रतिशत रहेको छ। राष्ट्रिय कृषि उत्पादनमा कोशी प्रदेशको हिस्सा सबैभन्दा बढी २१.४ प्रतिशत र कर्णाली प्रदेशको हिस्सा सबैभन्दा कम ५.५ प्रतिशत रहेको छ।

चाई १(स): प्रदेशगत कृषि उत्पादन अंश (राष्ट्रिय उत्पादनको प्रतिशतमा)

(आर्थिक वर्ष २०८२/८३)#

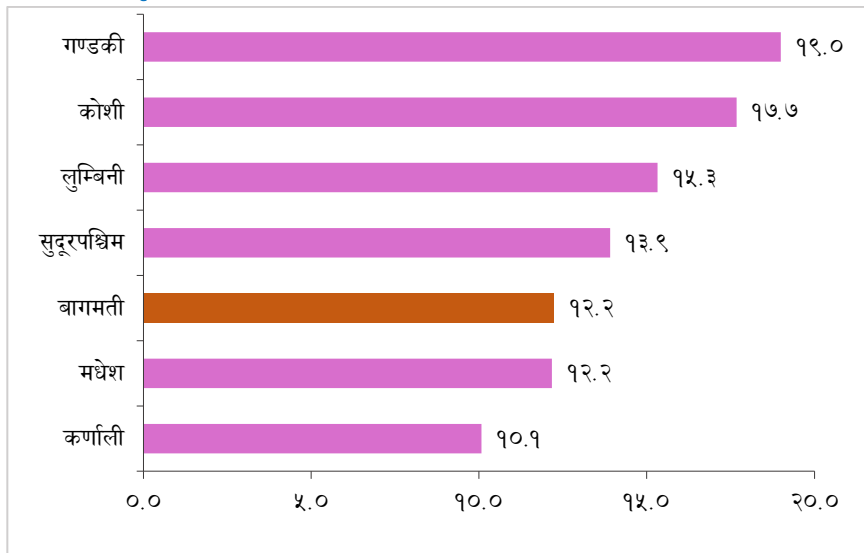

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

अनुमानित

१.५२ प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा बागमती प्रदेशको उद्योग क्षेत्रको योगदान १२.२ प्रतिशत रहेको छ। यस्तो योगदान सबैभन्दा बढी गण्डकी प्रदेशमा १९.० प्रतिशत र कर्णाली प्रदेशको हिस्सा सबैभन्दा कम १०.१ प्रतिशत रहेको छ।

चाई १(ह): प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा उद्योग क्षेत्रको हिस्सा (प्रतिशतमा) आर्थिक वर्ष २०८२/८३ #

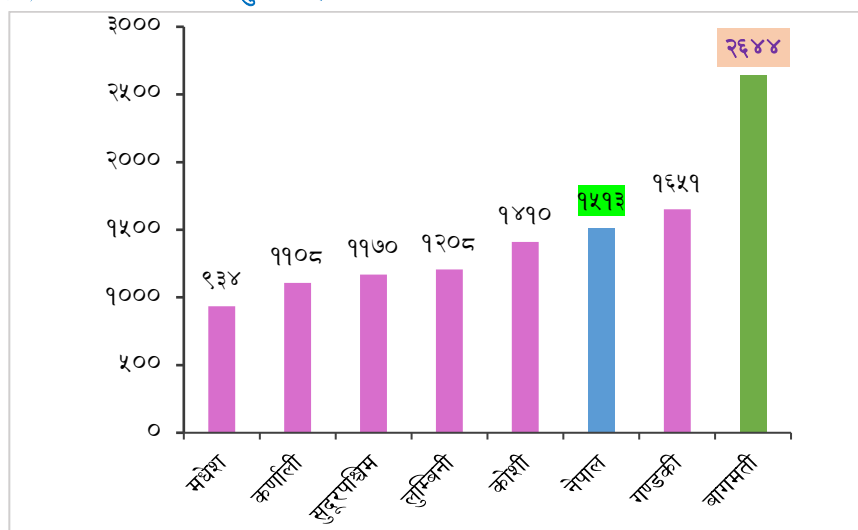

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८१/८२, अर्थ मन्त्रालय

अनुमानित

१.५३ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा बागमती प्रदेशको प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन सबैभन्दा बढी २ हजार ६ सय ४४ अमेरिकी डलर रहने अनुमान छ। बागमती र गण्डकी प्रदेशको प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन राष्ट्रिय औसत १,५१३ अमेरिकी डलर भन्दा माथि र अन्य प्रदेशको प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन राष्ट्रिय औसत भन्दा न्यून रहने अनुमान छ।

चाई १(ख): प्रदेशगत प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (अमेरिकी डलरमा) आर्थिक वर्ष २०८२/८३

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

आर्थिक तथा सामाजिक परिसूचक

१.५४ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा बागमती प्रदेशको आर्थिक वृद्धिदर (उपभोक्ताको मूल्यमा) ५.३९ प्रतिशत, प्रतिव्यक्ति जीडिपी २ हजार ६ सय ४४ अमेरिकी डलर, २०८२ फागुन महिनाको उपभोक्ता मुद्रास्फीति ३.१० प्रतिशत, जलविद्युत उत्पादन १ हजार ६ सय ९८ मेगावाट रहेको छ।

तालिका १(ग): आर्थिक तथा सामाजिक परिसूचक

परिसूचक	नेपाल	बागमती
प्रशासनिक र जनसांख्यिक स्थिति		
स्थानीय तहको सङ्ख्या	७५३	११९
जनसङ्ख्या (प्रतिशतमा)	१००	२१.०
क्षेत्रफल (प्रतिशतमा)	१००	१३.८
आर्थिक तथा सामाजिक क्षेत्र		
आर्थिक वृद्धिदर (उपभोक्ताको मूल्यमा) प्रतिशतमा	३.८५	५.३९
गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रदेशगत योगदान (उपभोक्ताको मूल्यमा)	१००.००	३६.७०
उपभोक्ता मुद्रास्फीति	३.६०	३.१०
प्रतिव्यक्ति जीडिपी (अमेरिकी डलरमा)	१५१३	२६४४
जलविद्युत उत्पादन (मेगावाट)	३९९७	१६९८
विद्यालय सङ्ख्या	३५९५१	६५९९
विद्यार्थी भर्ना (हजारमा)	७०४१	१३७६
वित्तीय क्षेत्र		
बैंक तथा वित्तीय संस्थाको शाखा सङ्ख्या	११४६५	३०१४
प्रतिशाखा जनसङ्ख्या	२५४४	२०२९
बीमकको शाखा सङ्ख्या	२९९९	८३०
प्रदेशगत खर्च (रु.करोडमा)	१९८८०	४६४०
प्रदेशगत राजस्व (रु.करोडमा)	१२६५०	४६८७
सञ्चित कोषको मौज्दात (रु.करोडमा)	३६६५	१४३०

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

२. सार्वजनिक वित्त

- २.१ वित्तीय सुशासन अभिवृद्धि गर्न सार्वजनिक खर्च प्रणालीमा पारदर्शिता, वित्तीय अनुशासन, जवाफदेहिता तथा गुणस्तरीयता कायम गरिएको छ। प्रदेश सरकारले उपलब्ध सार्वजनिक स्रोतको अधिकतम परिचालन सुनिश्चित गर्दै खर्च प्रक्रियालाई प्रभावकारी, मितव्ययी तथा नतिजामूलक तुल्याउन आवश्यक नीतिगत, कानूनी एवं संस्थागत संरचनाहरूलाई सुदृढ गर्दै लगेको छ। बजेट कार्यान्वयन, अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रणालीलाई थप व्यवस्थित र उत्तरदायी बनाइएको छ।
- २.२ संविधान प्रदत्त अधिकारहरूको कार्यान्वयन क्रमशः विस्तार भए तापनि सोही अनुपातमा आन्तरिक राजस्व परिचालन हुन नसक्दा वित्तीय स्रोतमा दबाव सिर्जना भएको छ। प्रदेश सरकारका संगठनात्मक संरचना तथा सेवा दायरा विस्तारसँगै बहुवर्षीय आयोजनाको स्रोत सुनिश्चितताका कारण वार्षिक वित्तीय दायित्व निरन्तर वृद्धि हुँदै गएको छ। प्रदेशको आन्तरिक राजस्वको योगदान अत्यन्त न्यून रहेकाले खर्च व्यवस्थापनका लागि संघीय अनुदान तथा राजस्व बाँडफाँडमा उच्च निर्भरता छ। तसर्थ, स्रोत व्यवस्थापनलाई थप प्रभावकारी बनाउन राजस्वको दयारा विस्तार, राजस्व प्रशासन सुदृढीकरण तथा वैकल्पिक स्रोत परिचालनतर्फ केन्द्रित हुनुपर्ने देखिन्छ।
- २.३ बागमती प्रदेशको दोस्रो आवधिक योजनाले परिलक्षित गरेका लक्ष्य, उद्देश्य तथा प्राथमिकताहरूका आधारमा प्रदेश सरकारको वार्षिक नीति, कार्यक्रम र बजेट तर्जुमा भई कार्यान्वयन हुँदै आएको छ। आयोजना छनौट प्रक्रियालाई वस्तुनिष्ठ, समयबद्ध, व्यवस्थित र नतिजामूलक तुल्याउन बजेट तर्जुमाका लागि 'वार्षिक आयोजना प्रस्ताव तथा छनौट सम्बन्धी निर्देशिका, २०८३' जारी गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ।
- २.४ बागमती प्रदेश आयोजनाको बहुवर्षीय ठेक्का सहमति सम्बन्धी मापदण्ड, २०८२ कार्यान्वयनमा ल्याई प्राथमिकता प्राप्त तथा रणनीतिक महत्वका आयोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा सहजीकरण गरिएको छ। यसबाट ठूला आयोजनाको ठेक्का व्यवस्थापन, स्रोत सुनिश्चितता तथा कार्यसम्पादनमा सुधार हुने अपेक्षा गरिएको छ। साथै, कार्यसञ्चालन खर्चमा मितव्ययिता, एकरूपता तथा वित्तीय अनुशासन कायम गर्न प्रदेश सार्वजनिक खर्चको मापदण्ड, २०७८ कार्यान्वयनमा रहेको छ।
- २.५ सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन प्रणालीलाई प्रविधिमैत्री, पारदर्शी, एकीकृत तथा उत्तरदायी बनाउन विभिन्न विद्युतीय सूचना प्रणालीहरू नेपाल सरकारले तयार गरी प्रदेशलाई समेत उपलब्ध गराएका प्रदेश मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणाली (Provincial Line Ministry Budget

Information System -PLMBIS), एकीकृत सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन प्रणाली (Integrated Public Financial Management Services -IPFMS), राजस्व व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (Revenue Management Information System -RMIS), कम्प्युटरमा आधारित सरकारी लेखा प्रणाली (Computerized Government Accounting System -CGAS), एकल कोष खाता प्रणाली (Treasury Single Account -TSA), सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली (Public Assets Management System -PAMS -V2) लगायतका प्रणालीहरू प्रयोगमा रहेका छन्।

प्रदेश सरकारको आधारभुत वित्त परिसूचक

२.६ आर्थिक वर्ष २०७९/८० देखि बागमती प्रदेश सरकारको बजेट सन्तुलन निरन्तर घट्दै गएको छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा प्रदेश सरकारको बजेट सन्तुलन रू. १४ अर्ब ७९ करोडले बचतमा रहेको थियो, जुन प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ०.६६ प्रतिशत हुन आँउछ। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा भने सरकारको बजेट प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको १.०८ प्रतिशतले बचतमा रहेको थियो।

तालिका २(क): बागमती प्रदेश सरकारको आधारभुत वित्त परिसूचक (वार्षिक तथ्यांकमा आधारित)

विवरण	रु. करोडमा			प्रदेश जीडीपीको अनुपातमा (प्रतिशत)		
	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२
शुरु विनियोजन	७०९३.९३	६२७०.९१	६४५४.०४	३.६४	३.०३	२.८६
कुल खर्च	४६८६.२०	४४५१.३२	४६४०.३३	२.४१	२.१५	२.०६
चालु खर्च	१७९८.२४	१५९७.२५	१७०१.०२	०.९२	०.७७	०.७५
पूँजीगत खर्च	२८२७.९६	२८५४.०७	२९३९.३१	१.४५	१.३८	१.३०
वित्तीय खर्च	६०.००	०.००	०.००	०.०३	०.००	०.००
कुल आय	७६८४.६५	६६८२.९७	६९२०.१९	३.९४	३.२३	२.७१
कुल राजस्व	२५९३.८१	२५५०.४४	२८३०.५९	१.३३	१.२३	१.२५
संघीय अनुदान	१७३९.६६	१३७१.७०	११९६.८८	०.८९	०.६६	०.५३
नगद मौज्जात र अन्य	३३५१.१८	२७६०.८३	२०९२.७२	१.७२	१.३३	०.९३
बजेट सन्तुलन	२९९८.४५	२२३१.६५	१४७९.८६	१.५४	१.०८	०.६६
राजस्व सन्तुलन	७९५.५७	९५३.१९	११२९.५७	०.४१	०.४६	०.५०
प्रदेश सञ्चित कोष बचत	२९९८.४५	२२३१.६५	१४७९.८६	१.५४	१.०८	०.६६

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८२

नोट: बजेट सन्तुलन = प्रदेशको कुल आय र खर्च बीचको अन्तर, राजस्व सन्तुलन = कुल राजस्व (संघीय अनुदान, नगद मौज्जात बाहेक) र चालु खर्च (स्थानीय तह अनुदान समेत) बीचको अन्तर र प्रदेश सञ्चित कोष बचत = कुल आय र कुल खर्च बीचको अन्तर

(संघिय अनुदान बाट प्राप्त भएको रकम मध्ये खर्च नभई बचत भएको रकम संघिय सञ्चित कोषमा फिर्ता गरि बाँकी रकम प्रदेश सञ्चित कोष बचतमा राखिएको छ।)

२.७ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा बागमती प्रदेश सरकारको राजस्व सन्तुलन रु. ११ अर्ब २९ करोडले बचतमा रहेको थियो, जुन प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ०.५० प्रतिशत हुन आउँछ। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा यस्तो बचत प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ०.४६ प्रतिशत रहेको थियो।

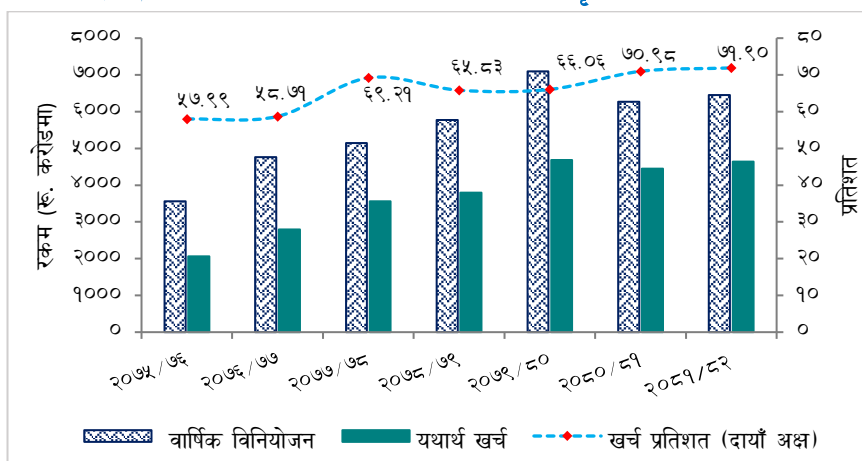
२.८ २०८२ असार मसान्तमा बागमती प्रदेश सरकारको सञ्चित कोष रु. १४ अर्ब ७९ करोडले बचतमा रहेको छ । २०८१ असार मसान्तमा प्रदेश सरकारको सञ्चित कोष रु. २२ अर्ब ३१ करोडले बचतमा थियो।

प्रदेश सरकारको बजेट र खर्च

२.९ संघीय शासन प्रणालीको कार्यन्वयन सँगै बागमती प्रदेश सरकारले आर्थिक वर्ष २०७४/७५ देखि आर्थिक वर्ष २०८२/८३ सम्म नवौँ बजेट प्रस्तुत गरिसकेको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि प्रत्येक आर्थिक वर्षमा बजेटको आकार वृद्धि हुँदै गएकोमा आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा भने आर्थिक वर्ष २०७९/८० को भन्दा ११.६० प्रतिशतले कम रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ देखि क्रमशः बजेटको आकारमा वृद्धि हुँदै गएको छ।

२.१० आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा प्रदेश सरकारको कुल बजेट रु. ६४ अर्ब ५४ करोड रहेकोमा कुल विनियोजनको ७१.९० प्रतिशत खर्च भएको थियो। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कुल विनियोजनको ७०.९८ प्रतिशत खर्च भएको थियो।

चार्ट २(क): प्रदेश सरकारको विनियोजित बजेट र खर्च प्रवृत्ति (वार्षिक तथ्यांकमा आधारित)

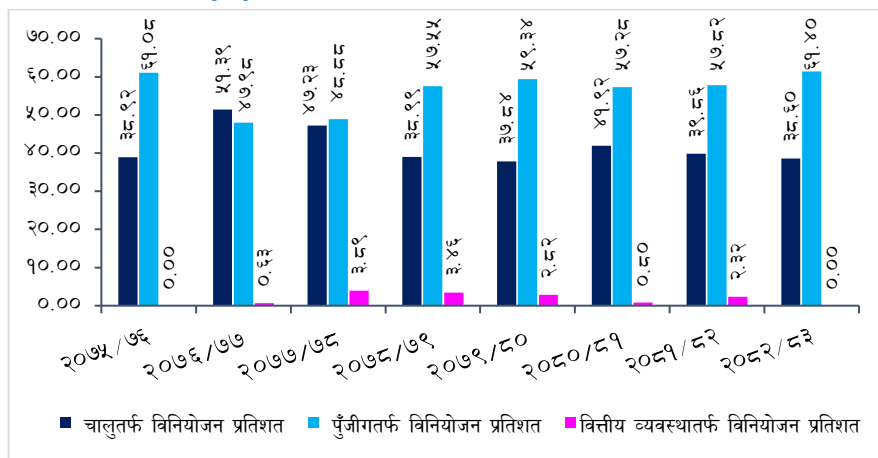

स्रोत: आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

२.११ चालु आर्थिक वर्षको कुल विनियोजन रु. ६७ अर्ब ४७ करोड मध्ये चालुतर्फ ३८.६० प्रतिशत, पुँजीगततर्फ ६१.४० प्रतिशत विनियोजन भएको छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा

कुल विनियोजनमा चालुतर्फ ३९.८६ प्रतिशत, पुँजीगततर्फ ५७.८२ प्रतिशत र वित्तीय व्यवस्थातर्फ २.३२ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट २(ख): चालु, पुँजीगत तथा वित्तीय व्यवस्थातर्फ विनियोजित बजेट (अंश प्रतिशतमा)

स्रोत: आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

२.१२ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा चालुतर्फ विनियोजनको अंश पुँजीगत विनियोजनको भन्दा बढी रहेको थियो भने अन्य आर्थिक वर्षहरूमा चालु भन्दा पुँजीगत विनियोजनको अंश बढी रहेको देखिन्छ।

२.१३ बागमती प्रदेश सरकारको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा बजेटको आकार २.९२ प्रतिशतले वृद्धि भएकोमा खर्च ४.२५ प्रतिशतले वृद्धि भएको थियो। चालु आर्थिक वर्षमा बजेटको आकार अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा ४.५५ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ६७ अर्ब ४७ करोड रहेकोमा २०८२ फागुन मसान्तसम्म कुल विनियोजनको २२.३० प्रतिशत खर्च भएको छ। जुन अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा १२.९३ प्रतिशतले न्यून हो। अघिल्लो आर्थिक वर्षको फागुनसम्म कुल विनियोजनको २५.६२ प्रतिशत खर्च भएको थियो।

तालिका २(ख): प्रदेश सरकारको विनियोजित बजेट र खर्च

आर्थिक वर्ष	कुल विनियोजन (रु. करोडमा)	कुल खर्च (रु. करोडमा)	खर्च प्रतिशत	बजेट वृद्धि प्रतिशत	खर्च वृद्धि प्रतिशत
२०७४/७५	१०२.०५	२६.९४	२६.४०	-	-
२०७५/७६	३५६१.५६	२०६५.२६	५७.९९	-	-
२०७६/७७	४७६०.७७	२७९५.०८	५८.७१	३३.६७	३५.३४
२०७७/७८	५१४२.७४	३५५९.९१	६९.२२	८.०२	२७.३६
२०७८/७९	५७७२.०९	३७९९.५०	६५.८३	१२.२४	६.७३

आर्थिक वर्ष	कुल विनियोजन (रु. करोडमा)	कुल खर्च (रु. करोडमा)	खर्च प्रतिशत	बजेट वृद्धि प्रतिशत	खर्च वृद्धि प्रतिशत
२०७९/८०	७०९३.९३	४६८६.२०	६६.०६	२२.९०	२३.३४
२०८०/८१	६२७०.९१	४४५१.३३	७१.०	-११.६०	-५.०१
२०८१/८२	६४५४.०४	४६४०.३३	७१.९०	२.९२	४.२५
२०८२/८३	६७४७.७३	१५०५.०८#	२२.३०#	४.५५	-

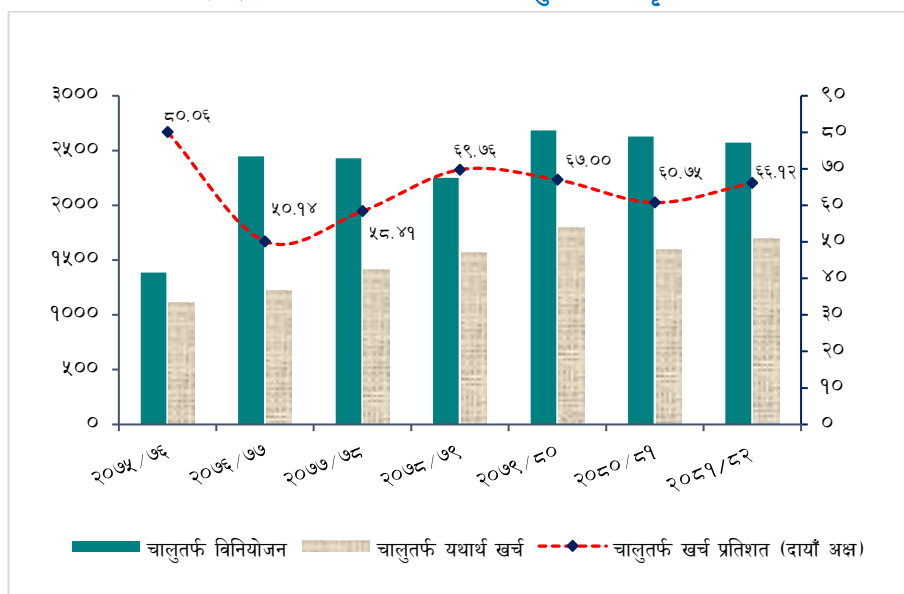
स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८२

#फागुनसम्मको खर्च

चालु र पुँजीगत खर्च

२.१४ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा बागमती प्रदेश सरकारको चालुतर्फ विनियोजनको ६६.१२ प्रतिशत खर्च भएको थियो भने आर्थिक वर्ष २०८०/८१ यस्तो खर्च ६०.७५ प्रतिशत थियो। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्ममा चालुतर्फ विनियोजनको ३०.५६ प्रतिशत खर्च भएको छ।

चार्ट २(ग): बागमती प्रदेश सरकारको चालु खर्चको प्रवृत्ति

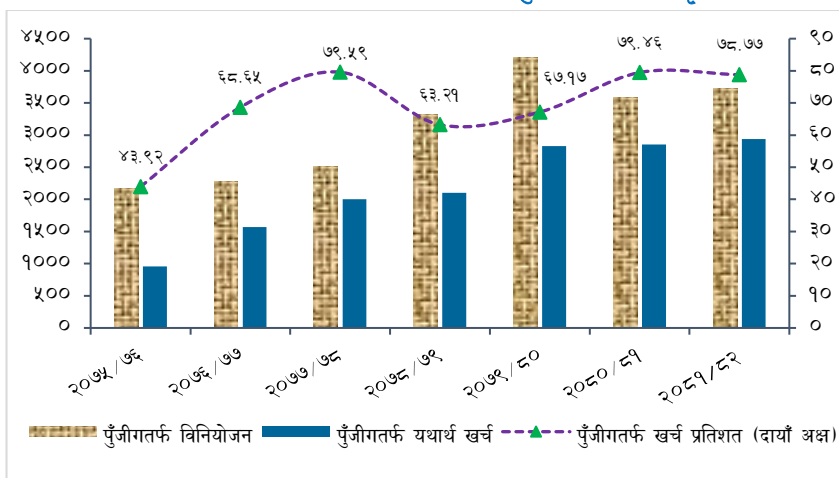

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८२

२.१५ विगत ७ आर्थिक वर्षको चालु खर्चको प्रवृत्ति हेर्दा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा सबैभन्दा बढी अर्थात् चालुतर्फ विनियोजनको ८०.०६ प्रतिशत र आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा सबैभन्दा कम अर्थात् चालुतर्फ विनियोजनको ५०.१४ प्रतिशत खर्च भएको थियो।

२.१६ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा बागमती प्रदेश सरकारको पुँजीगततर्फ विनियोजनको ७८.७७ प्रतिशत खर्च भएको थियो भने आर्थिक वर्ष २०८०/८१ यस्तो खर्च ७९.४६ प्रतिशत थियो। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्ममा पुँजीगततर्फ विनियोजनको १७.१२ प्रतिशत खर्च भएको छ।

चार्ट २(घ): बागमती प्रदेश सरकारको पुँजीगत खर्चको प्रवृत्ति

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८२

२.१७ विगत ७ आर्थिक वर्षको पुँजीगत खर्च प्रवृत्ति हेर्दा विनियोजनको अनुपातमा आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा सबैभन्दा बढी अर्थात पुँजीगततर्फ विनियोजनको ७९.५९ प्रतिशत र आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा सबैभन्दा कम अर्थात पुँजीगततर्फ विनियोजनको ४३.९२ प्रतिशत खर्च भएको थियो।

२.१८ चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा बागमती प्रदेश सरकारको कुल बजेट रु. ६४ अर्ब ५४ करोड रहेकोमा फागुन मसान्तसम्म विनियोजनको २२.३० प्रतिशत अर्थात रु. १५ अर्ब ५ करोड ४४ लाख खर्च भएको छ जुन अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा १२.९३ प्रतिशतले न्यून हो।

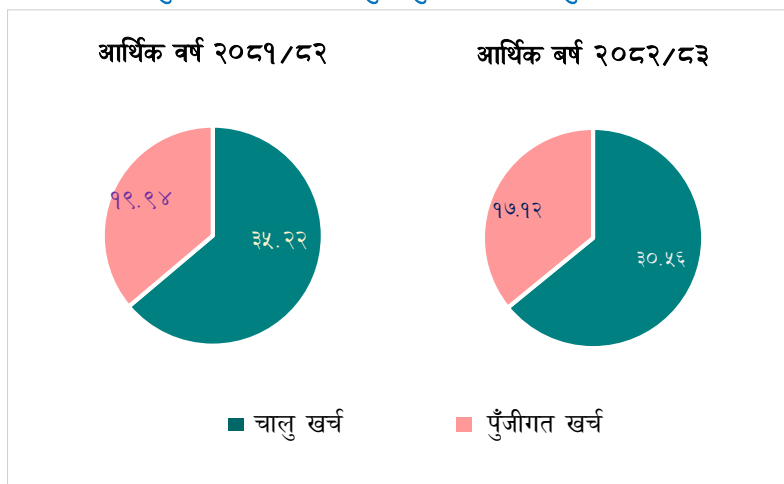
तालिका २(ग): फागुनसम्मको तुलनात्मक खर्च र प्रगति (रकम रु. करोडमा)

खर्चको प्रकार	२०८०/८१ फागुनसम्मको खर्च	आर्थिक वर्ष २०८१/८२				आर्थिक वर्ष २०८२/८३			
		वार्षिक विनियोजन	फागुनसम्मको खर्च	प्रगति प्रतिशत	प्रतिशत परिवर्तन	वार्षिक विनियोजन	फागुनसम्मको खर्च	प्रगति प्रतिशत	प्रतिशत परिवर्तन
चालु	८७४.७६	२५९३.९८	९१३.५०	३५.२२	६.४९	२६०४.३८	७९५.९०	३०.५६	-१३.२२
पुँजीगत	७८७.७५	३७१०.०७	७३९.९४	१९.९४	-९.४२	४९४३.३५	७०९.९८	१७.१२	-१४.९८
वित्तीय व्यवस्था	०.००	१५०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
जम्मा	१६६२.५१	६४५४.०५	१६५३.४४	२५.६२	-३.३७	६७४७.७३	१५०५.०८	२२.३०	-१२.९३

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८२

२.१९ चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुन मसान्तसम्म प्रदेश सरकारको चालु खर्चमा अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा १३.२२ प्रतिशतले कमी आई रु. ७ अर्ब ९५ करोड ९० लाख खर्च भएको छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को फागुन मसान्तसम्म यस्तो खर्च रु. ९ अर्ब १३ करोड ५० लाख रहेको थियो।

चार्ट २(ड): फागुन मसान्तसम्मको चालु र पुँजीगत खर्चको तुलना (प्रतिशतमा)

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८२

२.२० आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुन मसान्तसम्म प्रदेश सरकारको पुँजीगत खर्च अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा १४.१८ प्रतिशतले न्यून भई रु. ७ अर्ब ९ करोड १८ लाख खर्च भएको छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को फागुन मसान्तसम्म यस्तो खर्च रु. ७ अर्ब ३९ करोड ९४ लाख खर्च रहेको थियो।

प्रदेशगत खर्चको तुलना

२.२१ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म प्रदेशगत कुल खर्चमध्ये मधेश प्रदेशबाहेक अन्य सबै प्रदेशको खर्च घटेको छ। यस अवधिमा प्रादेशिक कुल खर्च १३.१ प्रतिशतले घटेर रु. ५९ अर्ब ५४ करोड रहेको छ।

तालिका २(घ): प्रदेश सरकारको खर्च अवस्था# (रु. करोडमा)

प्रदेश	चालु खर्च		पुँजीगत खर्च		कुल खर्च	
	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८१/८२	२०८२/८३
कोशी	७८०	५७१	४५२	२८९	१२३२	८६९
मधेश	३२२	३४२	१११	२०५	४३३	५४६

प्रदेश	चालु खर्च		पूँजीगत खर्च		कुल खर्च	
	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८१/८२	२०८२/८३
बागमती	९१४	७९६	७४०	७०९	१६५३	१५०५
गण्डकी	४१८	३५३	५३५	४००	९५३	७५३
लुम्बिनी	४९६	४७९	७३१	५९६	१२२८	१०७५
कर्णाली	४०७	३८३	२८५	२५९	६९२	६४८
सुदूरपश्चिम	३८९	३६९	२७५	१९८	६६४	५६७
जम्मा	३७२६	३२९२	३१२९	२६५६	६८५५	५९५४

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२

#फागुनसम्म

२.२२ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म कुल प्रादेशिक खर्चमध्ये सबैभन्दा बढी खर्चभार बागमती प्रदेशको ०.२५ र सबैभन्दा कम मधेश प्रदेशको ०.०९ रहेको छ।

तालिका २(ड): प्रदेश सरकारको खर्च अवस्था (विनियोजित प्रादेशिक बजेटको प्रतिशत)

प्रदेश	चालु खर्च		पूँजीगत खर्च		कुल खर्च	
	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८१/८२	२०८२/८३
कोशी	४१.६	३०.५	२७.३	१६.८	३४.९	२३.९
मधेश	२०.२	२०.७	४.०	६.७	९.९	११.६
बागमती	३५.२	३०.६	१९.९	१७.१	२५.६	२२.३
गण्डकी	३१.८	२७.९	२७.४	२१.०	२८.९	२३.६
लुम्बिनी	३४.८	३१.१	२९.६	२५.४	३१.५	२७.६
कर्णाली	३२.९	३०.९	१५.२	१३.०	२२.०	१९.६
सुदूरपश्चिम	३०.२	२७.२	१४.६	१०.०	२१.०	१७.०
जम्मा	३२.९	२८.६	१९.२	१५.५	२४.६	२०.७

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२

नोट: चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म वित्तीय व्यवस्थार्तर्फ कर्णाली प्रदेशको रु.६ करोड ३ लाख पचास हजार मात्र खर्च भएकाले यस्तो खर्च तालिकामा उल्लेख गरिएको छैन।

२.२३ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ र २०८१/८२ मा बागमती प्रदेशको कुल प्रादेशिक खर्चमध्ये पूँजीगत खर्चको हिस्सा क्रमशः ६४.१ प्रतिशत र ६३.३ प्रतिशत रहेको छ।

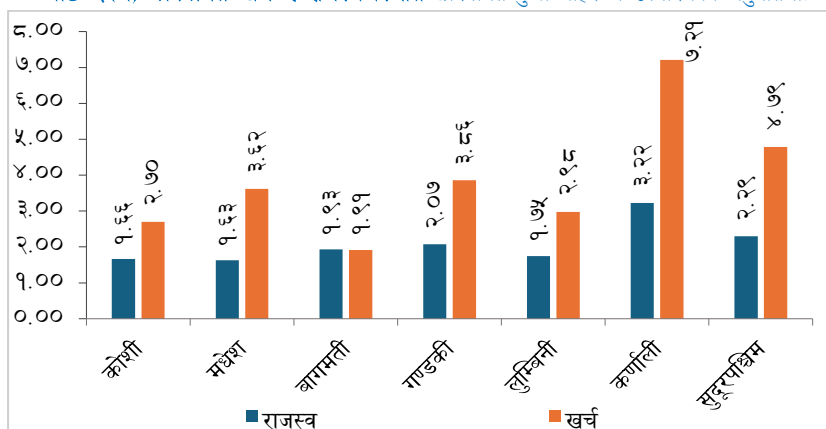
तालिका २(च): प्रदेश सरकारको पुँजीगत खर्चको प्रवृत्ति (रु. करोडमा)

विवरण	२०७८/७९		२०७९/८०		२०८०/८१		२०८१/८२	
	कुल खर्च	पुँजीगत खर्चको अंश	कुल खर्च	पुँजीगत खर्चको अंश	कुल खर्च	पुँजीगत खर्चको अंश	कुल खर्च	पुँजीगत खर्चको अंश
कोशी	२९९६.६	५६.२	३०७५.८	५८.९	२८०२.८	५८.३	२८१८.३	४९.०
मधेश	२२२६	५३.६	२६८७.०	६०.३	२४५४.५	६२.३	३१२३.४	६८.८
बागमती	३७९९.५	५५.३	४६८६.२	६०.३	४४५१.३	६४.१	४६४०.३	६३.३
गण्डकी	२२०४.४	६५.६	२३६१.५	६४.६	२२२०.६	६५.९	२२८९.२	६५.५
लुम्बिनी	३००५.५	५७.९	३०२४.४	५८.६	२६४३.७	६०.६	२७८९.१	६४.२
कर्णाली	२४२८.२	६२.१	२२२६.७	५७.४	१९८६.८	५३.८	१९९९.७	५४.६
सुदूरपश्चिम	२०८७.७	५७.२	२४०६.३	६५.७	१८५१.४	५७.१	२२२०.३	५६.२
जम्मा	१८७४८	५८.०	२०४६८	६०.७	१८४११	६०.९	१९८८०.३	६०.९

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

२.२४ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा बागमती प्रदेशले गरेको खर्च र राजस्वको अनुपात सबैभन्दा कम क्रमशः १.९१ प्रतिशत र १.९३ प्रतिशत रहेको छ। बागमती प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ३६.० प्रतिशत रहेकोले यस प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा राजस्व र खर्चको हिस्सा न्यून देखिएको हो।

चार्ट २(च): प्रदेशगत खर्च र राजस्व स्थिति (प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा)

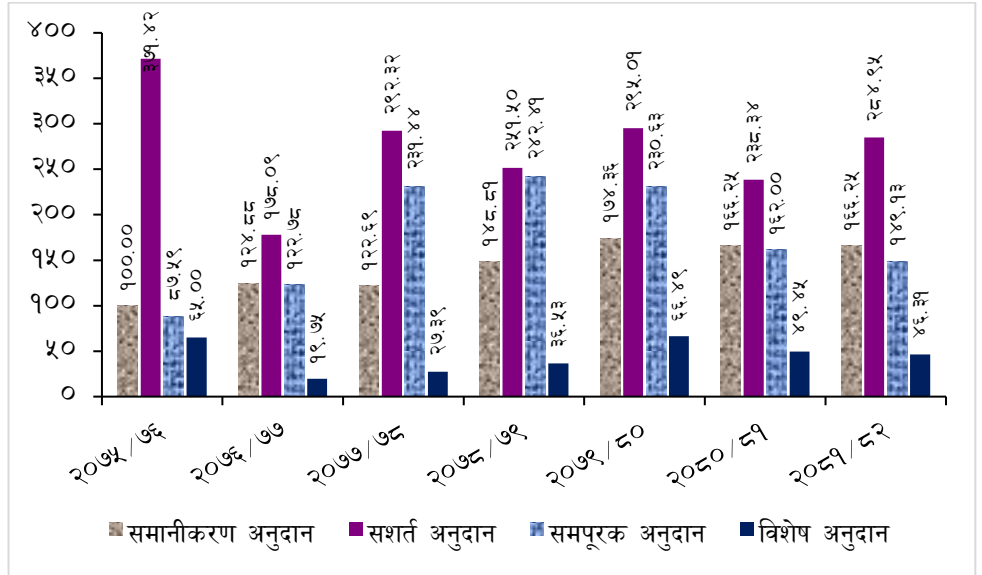

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

स्थानीय तहमा वित्तीय हस्तान्तरण

- २.२५ प्रदेश सरकारले राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको सिफारिस अनुसार स्थानीय तहमा हुने वित्तीय हस्तान्तरणलाई विनियोजन ऐनबाट व्यवस्थित गर्दै आएको छ। सशर्त, समपुरक र विशेष अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि अनुसार नै आयोजना तथा कार्यक्रम छनौट गरी स्थानीय तह मार्फत कार्यान्वयन भइरहेका छन्।
- २.२६ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि प्रदेश सरकारले प्रदेश भित्रका स्थानीय तहहरूलाई वित्तीय हस्तान्तरण अनुदान उपलब्ध गराउँदै आएको छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा समानीकरण, सशर्त, समपुरक र विशेष गरी जम्मा रू. ६ अर्ब ४६ करोड ६४ लाख अनुदान स्थानीय तहमा हस्तान्तरण गरिएको थियो भने आर्थिक वर्ष २०८०/८१ यस्तो हस्तान्तरण जम्मा रू. ६ अर्ब १६ करोड ४ लाख रहेको थियो।
- २.२७ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा समानीकरण अनुदानतर्फ रू. १ अर्ब ६६ करोड २५ लाख, सशर्त अनुदानतर्फ रू. २ अर्ब ८४ करोड ९५ लाख, समपुरक अनुदानतर्फ रू. १ अर्ब ४९ करोड १३ लाख र विशेष अनुदानतर्फ रू. ४६ करोड ३१ लाख स्थानीय तहमा हस्तान्तरण भएको थियो।

चार्ट २(छ): स्थानीय तहमा भएको वित्तीय हस्तान्तरण (रकम रू. करोडमा)

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८२

- २.२८ गत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को फागुनसम्म प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहलाई जम्मा रू. ४ अर्ब ४७ करोड ८१ लाख अर्थात् वार्षिक अनुमानको ५३.९४ प्रतिशत हस्तान्तरण गरिएकोमा

चालु आर्थिक वर्षको सोही अवधिसम्ममा रू. ३ अर्ब ८२ करोड ७४ लाख अर्थात वार्षिक अनुमानको ४४.२० प्रतिशत हस्तान्तरण गरिएको छ।

तालिका २(छ): फागुनसम्म स्थानीय तहमा गएको वित्तीय हस्तान्तरण (रकम रू. करोडमा)

अनुदान	आर्थिक वर्ष २०८०/८१			आर्थिक वर्ष २०८१/८२			आर्थिक वर्ष २०८२/८३		
	वार्षिक अनुमान	हस्तान्तरित अनुदान	प्रगति प्रतिशत	वार्षिक अनुमान	हस्तान्तरित अनुदान	प्रगति प्रतिशत	वार्षिक अनुमान	हस्तान्तरित अनुदान	प्रगति प्रतिशत
समानिकरण अनुदान	१६६.२५	१०७.०८	६४.४१	१६६.२५	९७.२१	५८.४७	१६६.२५	९४.६०	५६.९०
सशर्त अनुदान	२९०.४३	१८८.८३	६५.०२	३४३.६८	२०८.३३	६०.६२	३४३.६९	१९७.०८	५७.३१
समपूरक अनुदान	२३५.०७	११९.८३	५०.९८	२४८.०९	१०९.८	४४.२६	२७९.४६	६९.१०	२४.७३
विशेष अनुदान	७३.७२	३८.५५	५२.२९	७२.१८	३२.४७	४४.९८	७६.३०	२१.९६	२८.७८
जम्मा अनुदान	७६५.४७	४५४.२८	५९.३५	८३०.२०	४४७.८१	५३.९४	८६५.९०	३८२.७४	४४.२०

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८२

२.२९ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा वित्तीय हस्तान्तरण मार्फत स्थानीय तहमा निकास भएकको जम्मा रू. ६ अर्ब ४६ करोड ६४ लाख मध्ये ९३.६१ प्रतिशत अर्थात रू. ६ अर्ब ५ करोड २९ लाख खर्च भएको थियो। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा निकास भएको अनुदान जम्मा रू. ६ अर्ब १६ करोड ४ लाख मध्ये ९१.९२ प्रतिशत अर्थात रू. ५ अर्ब ६६ करोड २४ लाख खर्च भएको थियो।

तालिका २(ज): स्थानीय तहमा भएको वित्तीय हस्तान्तरण निकास र खर्च (रकम रू. करोडमा)

अनुदान	आर्थिक वर्ष २०७९/८०			आर्थिक वर्ष २०८०/८१			आर्थिक वर्ष २०८१/८२		
	निकास	खर्च	खर्च प्रतिशत	निकास	खर्च	खर्च प्रतिशत	निकास	खर्च	खर्च प्रतिशत
समानिकरण अनुदान	१७४.३६	११८.५७	६८.००	१६६.२५	१२४.०५	७४.६२	१६६.२५	१२८.४८	७७.२८
सशर्त अनुदान	२९५.०१	२६९.२५	९१.२७	२३८.३४	२३३.५५	९७.९९	२८४.९५	२८३.०६	९९.३४
समपूरक अनुदान	२३०.६३	२०१.३४	८७.३०	१६२.००	१६०.१२	९८.८४	१४९.१३	१४८.३१	९९.४५
विशेष अनुदान	६६.४९	५५.८	८३.९२	४९.४५	४८.५२	९८.१२	४६.३१	४५.४४	९८.१२
जम्मा अनुदान	७६६.४९	६४४.९६	८४.१४	६९६.०४	५६६.२४	९१.९२	६४६.६४	६०५.२९	९३.६१

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८२

२.३० आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा समानीकरण अनुदान जम्मा निकासाको ७७.२८ प्रतिशत, सशर्त अनुदान ९९.३४ प्रतिशत, समपुरक अनुदान ९९.४५ प्रतिशत र विशेष अनुदान ९८.१२ प्रतिशत खर्च भएको थियो। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा यस्तो खर्च जम्मा निकासाको क्रमशः ७४.६२ प्रतिशत, ९७.९९ प्रतिशत, ९८.८४ प्रतिशत र ९८.१२ प्रतिशत खर्च भएको थियो।

प्रदेशगत स्थानीय तहको खर्चको अवस्था

२.३१ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा स्थानीय तहमा विनियोजित बजेटको ७६.४ प्रतिशत खर्च भएको छ। बागमती प्रदेशमा रहेका स्थानीय तहले ६९.१ प्रतिशत खर्च गरेका छन्।

२.३२ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा स्थानीय तहको पुँजीगत खर्च पुँजीगत बजेटको ६५.६४ प्रतिशत रहेको छ। बागमती प्रदेशमा रहेका स्थानीय तहले पुँजीगत बजेटको ५८.०८ प्रतिशत खर्च गरेका छन्।

तालिका २(झ): प्रदेशगत स्थानीय तहको खर्च अवस्था (रु. करोडमा)

प्रदेशगत स्थानीय तह	बजेट (रु. करोडमा)#				खर्च (रु. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
	चालु	पुँजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पुँजीगत	वित्तीय	जम्मा	
कोशी	५८७६.२	३७०१.३	१०.६	९५८८.१	५०७४.४	२६०७.०	१०.६	७६.९२	८०.२
मधेश	५३८६.५	३८७९.३	५.४	९२७१.२	४२७७.६	२४१७.९	०.४	६६९५.९	७२.२
बागमती	७४९३.३	७००४.२	२७.८	१४५२५.३	५९५८.१	४०६८.१	१७.२	१००४३.४	६९.१
गण्डकी	३७३७.७	२२९९.८	०.९	६०३८.४	३२०५.९	१५६४.९	०.९	४७७१.७	७९.०
लुम्बिनी	५२१२.३	३०२३.५	५.२	८२४१	४४२१.९	२१३८.७	४.६	६५६५.२	७९.७
कर्णाली	२८४५.१	१५५४.८	४.९	४४०४.८	२४९५.०	११३६.५	३.६	३६३५.१	८२.५
सुदूरपश्चिम	३५७५.९	१६४०.२	१.३	५२१७.४	३१०३.३	१२३२.२	१.०	४३३६.५	८३.१
जम्मा	३४१२६.९	२३१०३.०	५६.१	५७२८६	२८५३६.२	१५१६५.३	३८.३	४३७०१.५	७६.४

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

अन्तिम कायम बजेट

स्थानीय तहको खर्चको अवस्था

२.३३ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म स्थानीय तहको कुल खर्च १.५ प्रतिशतले घटेर रु.१ खर्ब ९० अर्ब ६३ करोड रहेको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म कुल खर्चमध्ये बागमती प्रदेशभित्र रहेका स्थानीय तहको खर्चभार सबैभन्दा बढी ०.२४ रहेको छ र कर्णाली प्रदेशमा रहेका स्थानीय तहको सबैभन्दा कम ०.०८ रहेको छ।

तालिका २(अ): प्रदेशगत स्थानीय तहको खर्च अवस्था* (रु.करोडमा)

स्थानीय तह भएका प्रदेश	चालु खर्च	पूँजीगत खर्च	वित्तीय व्यवस्था	कुल खर्च	खर्च प्रतिशत (विनियोजित बजेटको)
कोशी	२७३७.२	६६१.८	५.८	३४०४.८	३४.८
मधेश	२२३४	५५२.१	२.१	२७८८.१	३०.३
बागमती	३२०४.४	१३७७	६.२	४५८१.६	३०.७
गण्डकी	१६७५.१	३७७.५	१.२	२०५३.८	३३.४
लुम्बिनी	२३१९.९	५४४.३	०.८	२८६५.१	३२.६
कर्णाली	१२५१.५	२०३.२	०	१४५४.७	२८.८
सुदूरपश्चिम	१६२६.६	२८२.४	०	१९०९.१	३५.४
जम्मा	१५०४८.७	३९९८.३	१६.१	१९०६३.१	३२.२

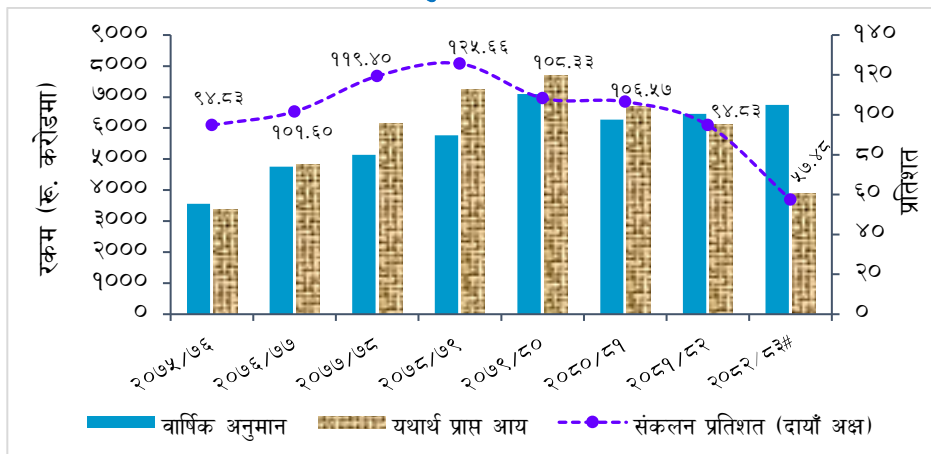
स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८१/८२, अर्थ मन्त्रालय

*फागुनसम्म

प्रदेश सरकारको आय

- २.३४ प्रदेश सरकारको आन्तरिक स्रोतबाट संकलित राजस्व, राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त, वित्तीय हस्तान्तरण, रोयल्टीहरू बाँडफाँटबाट प्राप्त आयहरू प्रदेश सरकारका प्रमुख आयका स्रोत हुन्। बागमती प्रदेश सरकारले आफ्नो अधिकार क्षेत्र अनुसार संकलन गर्नु पर्ने कर तथा गैर कर राजस्व सालवसाली आर्थिक ऐन बमोजिम राजस्व व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (Revenue Management Information System -RMIS) मार्फत संकलन गर्ने गरेको छ।
- २.३५ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा बागमती प्रदेश सरकारले रु. ६४ अर्ब ५४ करोड ४ लाख आय प्राप्त गर्ने वार्षिक अनुमान गरेकोमा रु. ६१ अर्ब २० करोड १९ लाख अर्थात अनुमानको ९४.८३ प्रतिशत प्राप्त भएको थियो। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा अनुमान भन्दा ६.५७ प्रतिशतले बढी प्राप्त भएको थियो।

चाई २(ज): प्रदेश सरकारको वार्षिक अनुमान तथा प्राप्त आय (रकम रू. करोडमा)

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८२

#फागुनसम्मको प्राप्ति

२.३६ चालु आर्थिक वर्षमा प्रदेश सरकारको रू. ६७ अर्ब ४७ करोड ७३ लाख आय प्राप्त हुने अनुमान रहेकोमा फागुन मसान्तसम्म अनुमानको ५७.४८ प्रतिशत अर्थात रू. ३८ अर्ब ७८ करोड ७० लाख प्राप्त भएको छ। अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा वार्षिक अनुमानको ६९.०५ प्रतिशत आय प्राप्त भएको थियो।

२.३७ प्रदेश सरकारको वार्षिक अनुमान र प्राप्त आयको विश्लेषण गर्दा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ देखि २०८०/८१ सम्म लक्ष्य भन्दा बढी आय प्राप्त भएको छ भने पछिल्ला आर्थिक वर्षहरूमा प्रदेश सरकारको आय लक्ष्य भन्दा न्यून प्राप्ति हुँदै गएको छ। अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा आर्थिक वर्ष २०८०/८१ प्रदेश सरकारको आय ८.४२ प्रतिशतले घटेको थियो।

तालिका २(ट): प्रदेश सरकारको वार्षिक अनुमान र प्राप्त आय

आर्थिक वर्ष	रू. करोडमा			प्रादेशिक कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा		
	बजेट तथा राजस्व अनुमान	यथार्थ जम्मा आय रू. (आन्तरिक राजस्व, बाँडफाँटबाट प्राप्त राजस्व र नगद मौज्जात समेत)	संकलन प्रतिशत	बजेट तथा राजस्व अनुमान	यथार्थ जम्मा आय रू. (आन्तरिक राजस्व, बाँडफाँटबाट प्राप्त राजस्व र नगद मौज्जात समेत)	संकलन प्रतिशत
२०७५/७६	३५६९.००	३३७७.००	९४.५३	२.४३	२.३९	९४.५३
२०७६/७७	४७६०.००	४२३५.००	९०.६०	३.३४	३.३९	९०.६०
२०७७/७८	५९४२.००	६९४२.००	९९.४०	३.२३	३.५६	९९.४०
२०७८/७९	५७७२.०९	७२५३.२७	१२५.६६	३.९७	३.९८	१२५.६६
२०७९/८०	७०९३.९३	७६८४.६६	१०८.३३	३.६४	३.९४	१०८.३३

आर्थिक वर्ष	रु. करोडमा			प्रादेशिक कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा		
	बजेट तथा राजस्व अनुमान	यथार्थ जम्मा आय रु. (आन्तरिक राजस्व, बाँडफाँटबाट प्राप्त राजस्व र नगद मौज्जात समेत)	संकलन प्रतिशत	बजेट तथा राजस्व अनुमान	यथार्थ जम्मा आय रु. (आन्तरिक राजस्व, बाँडफाँटबाट प्राप्त राजस्व र नगद मौज्जात समेत)	संकलन प्रतिशत
२०८०/८१	६२७०.९१	६६८२.९७	१०६.५७	३.०३	३.२३	१०६.५७
२०८१/८२	६४५४.०४	६१२०.१९	९४.८३	२.८६	२.७१	९४.८३
फागुनसम्म	२०८१/८२	६४५४.०४	४४५६.५३	६९.०५	१.९७	६९.०५
	२०८२/८३	६७४७.७३	३८७८.७०	५७.४८	१.६०	५७.४८

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८२

#फागुनसम्मको प्राप्ति

राजस्व संरचना

२.३८ चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म प्रदेश सञ्चित कोषमा रु. ३८ अर्ब ७८ करोड अर्थात् वार्षिक अनुमानको ५७.४८ प्रतिशत आय प्राप्त भएको छ। सो आयमा कर राजस्व, गैर कर राजस्व, वित्तीय हस्तान्तरण र नगद मौज्जातको हिस्सा क्रमशः ३५.६३ प्रतिशत, ६.७५ प्रतिशत, २०.४७ प्रतिशत र ३७.६५ प्रतिशत रहेको छ। कुल राजस्वमा कर राजस्वको हिस्सा ८४.०६ प्रतिशत र गैर कर राजस्वको हिस्सा १५.९४ प्रतिशत रहेको छ। कुल आयमा राजस्व र अन्य प्राप्तिको अंश क्रमशः ४२.३८ प्रतिशत र ५७.६२ प्रतिशत छ।

तालिका २(ठ): विगत ५ वर्षको बागमती प्रदेश सरकारको आय संरचना (रकम रु. करोडमा)

विवरण	आर्थिकवर्ष					प्रतिशत परिवर्तन		
	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३#	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२
कर राजस्व	२५७०.९२	२१०३.०४	२०७०.४८	२३४३.४२	१३८१.९९	-१८.२०	-१.५५	१३.१८
गैर राजस्व	६३२.३३	४९०.७७	४७९.९६	४८७.१८	२६२.११	-२२.३९	-२.२०	१.५०
कुल राजस्व	३२०३.२५	२५९३.८१	२५५०.४४	२८३०.६	१६४४.१०	-१९.०३	-१.६७	१०.९८
वित्तीय हस्तान्तरण	१५६७.५५	१७३९.६६	१३७१.७०	११९६.८८	७९४.२७	१०.९८	-२१.१५	-१२.७४
नगद मौज्जात, बेरुजु, निकास फिर्ता र अनुदान फिर्ता	२४७८.०९	३३४०.०७	२६९०.५६	२०१४.४७	१४४०.३३	३४.७८	-१९.४५	-२५.१३
ऋण लगानी फिर्ता	४.३८	११.११	७०.२७	७८.२४	०.००	१५३.४४	५३२.३८	११.३४
कुल सरकारी आय	७२५३.२७	७६८४.६६	६६८२.९७	६१२०.१९	३८७८.७०	५.९५	-१३.०३	-८.४२

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८२

#फागुनसम्मको प्राप्ति

राजस्व बाँडफाँट र आन्तरिक राजस्वबाट प्राप्त आय

२.३९ बागमती प्रदेश सरकारले चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा आन्तरिक राजस्व र राजस्व बाँडफाँटबाट जम्मा रू. ३५ अर्ब ६६ करोड २६ लाख संकलन हुने अनुमान गरेकोमा फागुनसम्म रू. १६ अर्ब ४६ करोड ६२ लाख अर्थात् लक्ष्यको तुलनामा ४६.१७ प्रतिशत राजस्व प्राप्त भएको छ। अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा वार्षिक अनुमानको ४७.१३ प्रतिशत राजस्व प्राप्त भएको थियो।

तालिका २(ड): राजस्व बाँडफाँट र आन्तरिक राजस्वबाट प्राप्त आय (रू. करोडमा)

राजस्वको प्रकार	आर्थिक वर्ष						फागुनसम्म			
	२०७९/८०		२०८०/८१		२०८१/८२		२०८१/८२		२०८२/८३	
	अनुमान	प्राप्ति	अनुमान	प्राप्ति	अनुमान	प्राप्ति	अनुमान	प्राप्ति	अनुमान	प्राप्ति
मूल्य अभिवृद्धि कर	८२८.५०	६८२.९७	७७९.८८	६७५.३८	८६९.८५	८०९.४२	८६९.८५	४९९.३९	८७९.८७	५०४.६५
अन्तःशुल्क	३५५.०७	२४८.०६	३३४.२३	२३२.९२	३६९.३६	२८९.६९	३६९.३६	१६८.६७	४०३.७९	१७५.०३
घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क	७८५.००	५४८.८७	६७५.००	५४८.९३	७७०.००	६९५.३०	७७०.००	२६६.९९	७७०.००	२५६.०२
सवारी साधन कर	७२५.००	६९४.५७	७२५.००	६९९.५७	७५०.००	६९७.३५	७५०.००	४३३.२४	८२५.००	४४४.९३
रोयल्टी बाँडफाँट	४८.४६	०.००	५९.४७	४९.४२	५७.४२	५६.८४	५७.४२	०.००	६९.४०	०.००
अन्य राजस्व	५८३.०३	५२९.६९	४८३.५७	४४३.७७	६९९.४४	४३०.३४	६९९.४४	२६६.०४	६९७.६४	२६२.९९
अनुदान फिर्ता	१००.००	१३४.७८	१०५.००	६४.०९	६३.०८	८.९६	६३.०८	७.४२	८.५६	३.८८
कुल राजस्व (नाद मौज्जात र अनुदान बाहेक)	३४२५.०५	२७५०.८६	३९५४.९५	२६२५.२०	३४८३.९६	२८२७.८२	३४८३.९६	१६४९.६७	३५६६.२६	१६४६.६२

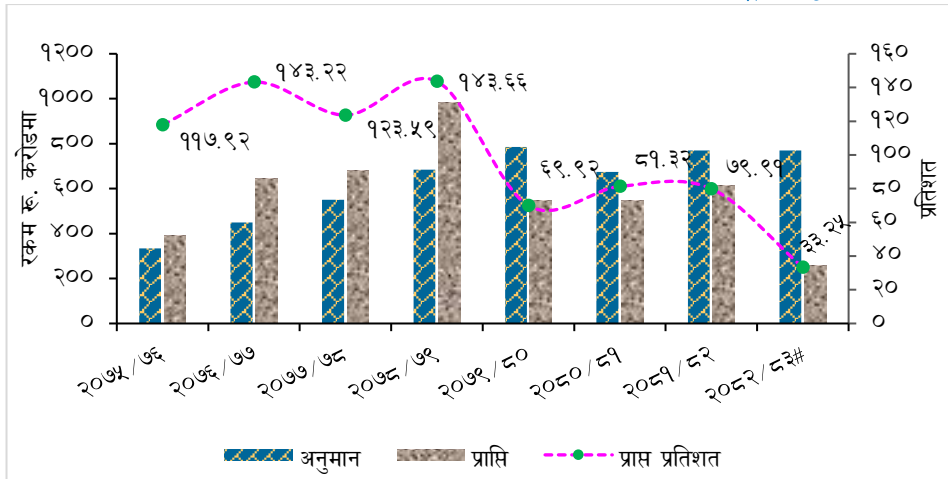
स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८२

२.४० चालु आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तसम्म राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त मूल्य अभिवृद्धि कर, अन्तःशुल्क, घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क र सवारी साधन करको हिस्सा क्रमशः ३०.६४, १०.६२, १५.५४ र २७.०२ प्रतिशत रहेको छ। अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा यस्तो हिस्सा क्रमशः ३०.४९, १०.२७, १६.२६ र २६.३९ प्रतिशत रहेको थियो।

घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क

- २.४१ प्रदेश कर तथा गैरकर राजस्व सम्बन्धी ऐन, २०७५ को दफा ९ मा भएको व्यवस्था अनुसार सालवसाली आर्थिक ऐनमार्फत घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क मालपोत कार्यालयहरूबाट संकलन हुने व्यवस्था गरिएको छ। संकलित उक्त राजस्व रकम मालपोत कार्यालयहरूले मासिक रूपमा बाँडफाँट गरी ६० प्रतिशत सम्बन्धित स्थानीय तहलाई र ४० प्रतिशत प्रदेश सरकारको सञ्चित कोषमा जम्मा गर्ने व्यवस्था रहेको छ।
- २.४२ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क वापत रू. ७ अर्ब ७० करोड संकलन गर्ने अनुमान रहेकोमा रू. ६ अर्ब १५ करोड अर्थात लक्ष्यको ७९.९० प्रतिशत संकलन भएको थियो। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा उक्त शुल्क वार्षिक अनुमानको ८१.३२ प्रतिशत संकलन भएको थियो।
- २.४३ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क वापत रू. ७ अर्ब ७० करोड संकलन गर्ने अनुमान गरिएकोमा फागुनसम्म वार्षिक अनुमानको ३३.२४ प्रतिशत अर्थात रू. २ अर्ब ५६ करोड २ लाख संकलन भएको छ। अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा यस्तो राजस्व वार्षिक अनुमानको ३४.६७ प्रतिशत संकलन भएको थियो।

चार्ट २(झ): बागमती प्रदेशमा संकलन भएको घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८२

फागुनसम्म

- २.४४ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ भन्दा अगाडिका आर्थिक वर्षहरूमा घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क लक्ष्य भन्दा बढी संकलन भएकोमा त्यस पछिका आर्थिक वर्षहरूमा अनुमान अनुसार संकलन हुन सकेको छैन।

सवारी साधन कर बाँडफाँट

- २.४५ प्रदेश कर तथा गैरकर राजस्व सम्बन्धी ऐन, २०७५ को दफा १० मा भएको व्यवस्था बमोजिम प्रदेश सरकारले संकलन गरेको सवारी साधन कर प्रदेश विभाज्य कोषमा जम्मा गरी संकलनको ६० प्रतिशत प्रदेश सञ्चित कोषमा र ४० प्रतिशत सम्बन्धित स्थानीय तहहरुको सञ्चित कोषमा जम्मा हुने गरी बाँडफाँट गर्ने गरिन्छ।
- २.४६ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा सवारी साधन करको वार्षिक लक्ष्य रू. १२ अर्ब ५० करोड रहेकोमा रू. १० अर्ब २८ करोड ९२ लाख अर्थात लक्ष्यको ८२.३१ प्रतिशत संकलन भई प्रदेश विभाज्य कोषमा जम्मा भएको थियो भने आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा रू. १० अर्ब १९ करोड २९ लाख संकलन भएको थियो।
- २.४७ चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा सवारी साधन करको वार्षिक लक्ष्य रू. १३ अर्ब ७५ करोड रहेकोमा फागुनसम्म रू. ७ अर्ब ४१ करोड ५६ लाख अर्थात लक्ष्यको ५८.१३ प्रतिशत संकलन भएको छ। गत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को सोही अवधिमा यो कर वापत रू. ७ अर्ब २२ करोड ७ लाख राजस्व संकलन भएको थियो।

तालिका २(ढ): सवारी साधन कर बाँडफाँट (रू. करोडमा)

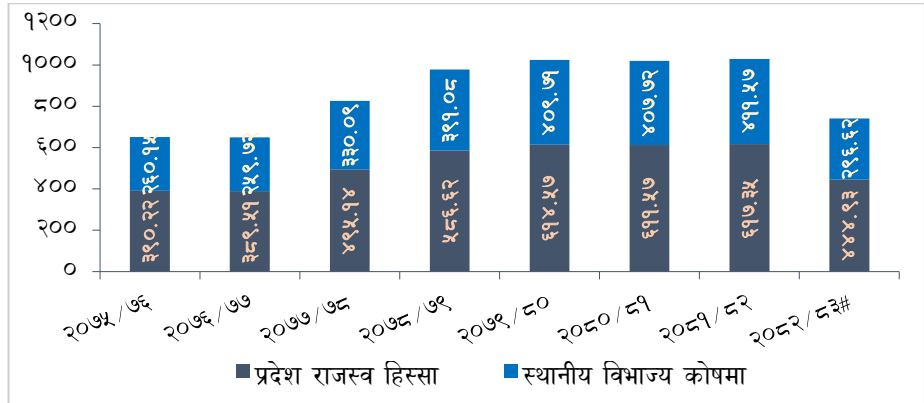
आर्थिक वर्ष	वार्षिक अनुमानित लक्ष्य	प्रदेश विभाज्य कोषमा जम्मा	बाँडफाँट भएको राजस्व	
			प्रदेश राजस्व हिस्सा	स्थानीय विभाज्य कोषमा
२०७५/७६	-	६५०.३८	३९०.२२	२६०.१५
२०७६/७७	६६६.६७	६४९.३१	३८९.५१	२५९.७२
२०७७/७८	९१६.६७	८२५.२४	४९५.१४	३३०.०९
२०७८/७९	१०८३.३३	९७७.७	५८६.६२	३९१.०८
२०७९/८०	१२०८.३३	१०२४.२८	६१४.५७	४०९.७१
२०८०/८१	१२०८.३३	१०१९.२९	६११.५७	४०७.७२
२०८१/८२	१२५०.००	१०२८.९२	६१७.३५	४११.५७
फागुनसम्म	२०८१/८२	१२५०.००	७२२.०७	४३३.२४
	२०८२/८३	१३७५.००	७४१.५६	४४४.९३

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८२

- २.४८ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा जम्मा रू. १० अर्ब १९ करोड २९ लाख सवारी साधन कर संकलन भएकोमा प्रदेश सञ्चित कोषमा रू. ६ अर्ब ११ करोड ५७ लाख र प्रदेश भित्रका ११९ स्थानीय तहलाई रू. ४ अर्ब ७ करोड ७२ लाख बाँडफाँट गरिएको थियो। चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को फागुनसम्म जम्मा रू. ७ अर्ब २२ करोड ७ लाख सवारी साधन कर संकलन भएकोमा प्रदेश सञ्चित कोषमा रू. ४ अर्ब ३३ करोड २४ लाख र प्रदेश भित्रका

११९ स्थानीय तहलाई रू. २ अर्ब ८८ करोड ८३ लाख बाँडफाँट गरी सम्बन्धित स्थानीय तहहरूको सञ्चित कोषमा जम्मा गरिएको छ।

चार्ट २(ञ): बागमती प्रदेशमा संकलन भएको सवारी साधन कर बाँडफाँट (रु करोडमा)

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८२

फागुनसम्म

२.४९ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा सवारी साधन कर तथा यातायात क्षेत्रसँग सम्बन्धित अन्य आम्दानी समेत गरी रू. ९ अर्ब २१ करोड १४ लाख संकलन भएको थियो भने आर्थिक वर्ष २०८०/८१ रू. ८ अर्ब ९८ करोड ५१ लाख संकलन भएको थियो।

२.५० चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुन मसान्तसम्म बाँडफाँटबाट प्राप्त सवारी साधन कर र यातायात क्षेत्रसँग सम्बन्धित अन्य आम्दानी समेत रू. ६ अर्ब ४४ करोड ४२ लाख अर्थात् वार्षिक लक्ष्यको ५५.६६ प्रतिशत संकलन भएको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा यस्तो राजस्व रू. ६ अर्ब ३० करोड २७ लाख अर्थात् वार्षिक लक्ष्यको ५९.४५ प्रतिशत प्राप्त भएको थियो।

तालिका २(ण): विगत ६ आर्थिक वर्षको सवारी साधन कर बाँडफाँट पछिको विवरण (रु. करोडमा)

राजस्वको प्रकार	२०७६/७९		२०७९/८०		२०८०/८१		२०८१/८२		२०८१/८२		२०८२/८३	
	अनुमान	प्राप्ति	अनुमान	प्राप्ति	अनुमान	प्राप्ति	अनुमान	प्राप्ति	अनुमान	प्राप्ति#	अनुमान	प्राप्ति
सवारी साधन कर	६५०.००	५६६.६२	७२५.००	६१४.५७	७२५.००	६११.५७	७५०.००	६१७.३५	७५०.००	४३३.२४	८२५.००	४४४.९३
चालक अनुमति पत्र, सवारी दर्ता किताब (हालङ्ग खट्टा) सम्बन्धी दस्तुर	९.९०	१४८.००	१३५.७६	१७२.८१	१७६.५६	२१३.४२	२२५.०९	२३७.५०	२२५.०९	१५२.६४	२४७.६०	१६२.३८
यातायातक्षेत्रको आम्दानी	८८.००	६१.९७	९०.००	७३.०१	८५.००	७३.५२	८५.००	६६.२९	८५.००	४४.३९	८५.००	३७.११
जम्मा	७४७.९०	७९६.५९	९५०.७६	८६०.३९	९८६.५६	८९८.५१	१०६०.०९	९२१.१४	१०६०.०९	६३०.२७	११५७.६०	६४४.४२

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८२

फागुनसम्मको

संघीय सरकारबाट प्राप्त वित्तीय हस्तान्तरण

२.५१ अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरण तर्फ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा रु. १५ अर्ब ५७ करोड ५६ लाख संघीय सरकारबाट वित्तीय हस्तान्तरण अनुदान प्राप्त गर्ने अनुमान गरिएकोमा रु. ११ अर्ब ९६ करोड ८७ लाख अर्थात् वार्षिक अनुमानको ७६.८४ प्रतिशत प्राप्त भएको थियो। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को तुलनामा, आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा वित्तीय हस्तान्तरण प्राप्त अनुदान १२.७५ प्रतिशतले न्यून हो।

तालिका २(त): संघीय सरकारबाट प्राप्त भएको वित्तीय हस्तान्तरणको अनुमान र प्राप्ति (रु. करोडमा)

अनुदानको किसिम	२०७८/७९			२०७९/८०			२०८०/८१			२०८१/८२		
	अनुमान	प्राप्ति	प्रतिशत	अनुमान	प्राप्ति	प्रतिशत	अनुमान	प्राप्ति	प्रतिशत	अनुमान	प्राप्ति	प्रतिशत
समानिकरण अनुदान	७८५.९०	७८५.९०	१००.००	८४०.४६	७३५.४०	८७.५०	८०१.३५	५९३.८८	७४.११	८२४.३४	७५६.४१	९१.७६
वृद्धिदर	१.८४	१.८४	०.००	६.९४	-६.९३	-१२.५०	-४.६५	-१९.२४	-१५.३०	२.८७	२७.३७	२३.८२
समर्त अनुदान	७९.३.४६	६६.८३३	८४.२३	१०८३.४१	८२१.२५	७५.८०	७७६.८८	५७४.८२	७३.९९	५४८.५९	२८२.१६	५१.४३
वृद्धिदर	-१०.२९	-१५.२९	-५.५७	३६.५४	२२.८८	-१०.०१	-२८.२९	-३०.०१	-२.३९	-२९.३९	-५०.९१	-३०.४९
सम्पूरक अनुदान	५.७४८	५.७४८	१००.००	१०४.००	१०४.००	१००.००	१३०.००	१३०.००	१००.००	८५.५०	६४.१३	७५.०१
वृद्धिदर	-२९.७५	-२९.७५	०.००	८०.९३	८०.९३	०.००	२५.००	२५.००	०.००	-३४.२३	-५०.६७	-२४.९९
विशेष अनुदान	५५.८४	५५.८४	१००.००	७९.००	७९.००	१००.००	७३.००	७३.००	१००.००	९९.१३	९४.१७	९५.००
वृद्धिदर	१३.९६	१३.९६	०.००	४१.४८	४१.४८	०.००	-७.५९	-७.५९	०.००	३५.७९	२९.००	-५.००
जम्मा अनुदान	१६९२.६८	१५६७.५५	९२.६१	२१०६.८७	१७३९.६६	८२.५७	१७८१.२३	१३७१.७०	७७.०१	१५५७.५६	११९६.८७	७६.८४
वृद्धिदर प्रतिशत	-५.२८	-७.३३	-२.१६	२४.४७	१०.९८	-१०.८४	-१५.४६	-२१.१५	-६.७४	-१२.५६	-१२.७५	-०.२२

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८२

२.५२ प्रदेश सरकारको चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को आय अनुमानमा संघीय सरकारबाट वित्तीय हस्तान्तरण अनुदान रु. १४ अर्ब ८१ करोड ९३ लाख प्राप्त हुने अनुमान रहेको छ, जुन प्रदेश सरकारको चालु आर्थिक वर्षको कुल बजेटको २१.९६ प्रतिशत हो। चालु आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तसम्म वार्षिक अनुमानको ५३.६० प्रतिशत वित्तीय हस्तान्तरण प्रदेश सञ्चित कोषमा प्राप्त भएको छ। अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा वार्षिक अनुमानको ५२.५८ प्रतिशत प्राप्त भएको थियो।

तालिका २(थ): वित्तीय हस्तान्तरण अनुदानको वार्षिक अनुमान र फागुन मसान्तसम्मको प्राप्ति (रु. करोडमा)

व्युत्पन्नको प्रकार	२०७९/८०			२०८०/८१			२०८१/८२			२०८२/८३		
	वार्षिक अनुमान	फागुनसम्मको प्राप्ति	प्रति प्रतिशत	वार्षिक अनुमान	फागुनसम्मको प्राप्ति	प्रति प्रतिशत	वार्षिक अनुमान	फागुनसम्मको प्राप्ति	प्रति प्रतिशत	वार्षिक अनुमान	फागुनसम्मको प्राप्ति	प्रति प्रतिशत
समानिकरण अनुदान	८४०.४६	४७६.६०	५६.७१	८०१.३५	४४६.६१	५५.७३	८२४.३४	५२१.३१	६३.२४	८२८.५४	५८३.५४	७०.४३
सशर्त अनुदान	१०८३.४२	३८०.९०	३५.१६	७७६.८८	२७२.७७	३५.११	५४८.५९	२०५.३७	३७.४४	५८९.४२	२०१.१४	३४.१३
समपूरक अनुदान	१०४.००	५२.००	५०.००	१३०.००	६५.००	५०.००	८५.५०	४२.७५	५०.००	२३.४७	३.५२	१५.००
विशेष अनुदान	७९.००	३९.५०	५०.००	७३.००	३६.५०	५०.००	९९.१३	४९.५७	५०.०१	४०.५०	६.०७	१४.९९
जम्मा व्युत्पन्न	२१०६.८८	९४९.००	४५.०४	१७८१.२३	८२०.८९	४६.०९	१५५७.५६	८१९.००	५२.३८	१४८१.९३	७९४.२७	५३.६०

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८२

संघीय सरकारबाट प्राप्त अनुदान, खर्च तथा बचत रकम फिर्ता

२.५३ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा संघीय सरकारबाट वित्तीय हस्तान्तरणमा प्राप्त रु. ११ अर्ब ९६ करोड ८६ लाख भएकोमा रु. १० अर्ब ६४ करोड ४६ लाख अर्थात् कुल प्राप्तिको ८८.९३ प्रतिशत खर्च भएको थियो। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा उक्त अनुदानमा रु. १३ अर्ब ७१ करोड ७० लाख प्राप्त भएकोमा रु. ११ अर्ब ४३ करोड ४ लाख अर्थात् कुल प्राप्तिको ८३.३३ प्रतिशत खर्च भएको थियो।

२.५४ अन्तरसरकारी वित्त हस्तान्तरण अन्तर्गत वित्तीय समानीकरण अनुदान बाहेक सशर्त, समपूरक र विशेष अनुदानमा प्राप्त रकम सम्बन्धित आर्थिक वर्ष भित्र खर्च नभई बचत भएमा बचत रकम संघीय सञ्चित कोषमा फिर्ता दाखिला गर्नुपर्ने संघीय विनियोजन ऐनमा भएको व्यवस्था बमोजिम आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा रु. २ अर्ब ३५ करोड र आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा रु. ५० करोड १९ लाख बचत रकम संघीय सञ्चित कोषमा फिर्ता दाखिला गरिएको थियो।

तालिका २(द): संघीय सरकारको वित्तीय हस्तान्तरण अनुदान बचत फिर्ता (रु. करोडमा)

व्युत्पन्नको प्रकार	२०७८/७९			२०७९/८०			२०८०/८१			२०८१/८२		
	प्राप्ति	खर्च	फिर्ता	प्राप्ति	खर्च	फिर्ता	प्राप्ति	खर्च	फिर्ता	प्राप्ति	खर्च	फिर्ता
समानिकरण अनुदान	७८५.९०	५८५.४४	-	७३५.४०	६७५.०७	-	५९३.८८	६०१.००	-	७५६.४१	६७४.१९	-
सशर्त अनुदान	६६८.३३	४७६.९३	१९१.४१	८२१.२५	५३८.९२	२८२.३३	५७४.८२	३९०.०७	१८४.७५	२८२.९६	२६७.६९	१४.४७

ब्युतलको प्रकर	२०७८/७९			२०७९/८०			२०८०/८१			२०८१/८२		
	प्रसल	खर्च	फरुता	प्रसल	खर्च	फरुता	प्रसल	खर्च	फरुता	प्रसल	खर्च	फरुता
समूक अनुदान	५७.४८	२१.८२	३५.६६	१०४	४०.८६	६३.१४	१३०.००	९४.५५	३५.४५	६४.१२	५६.४६	७.६७
कोष अनुदान	५५.८४	२३.२७	३२.५७	७९	४१.८२	३७.१८	७३.००	५७.४२	१५.५८	९.५१७	६६.१२	२८.०५
जम्मा ब्युतल	१५६.७५	११०.४५	२५९.६४	१७३.९६	१२९.६७	३८२.६६	१३७१.७०	११४३.०४	२३५.७८	११९६.८६	१०६४.४६	५०.१९

स्रोत: प्रदेश लेखा नलनन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८२

प्रदेश सञ्चित कोष

२.५५ २०८२ असारसम्म सात वटै प्रदेशको सञ्चित कोष रु. ३६ अर्ब ६५ करोड बचतमा रहेको छु भने बागमती प्रदेशको प्रदेश सञ्चित कोष रु १४ अर्ब ३० करोड बचतमा रहेको छु।

तालिका २(घ): प्रदेश सञ्चित कोषको प्रसल र भुक्तानीको वलवरण#

(रु. करोडमा)

वलवरण	कोशी	मधेश	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चलम	जम्मा
१. राजस्व, अनुदान र अन्य प्रसल	२९४४	२४४१	३९९६	२२४२	२७५९	२१३७	२१४०	१८६५८
राजस्व	१७३६	१४०४	४६८७	१२२९	१६३७	८९४	१०६४	१२६५०
कर	१५५५	१२८२	२३४३	१०५५	१३९९	८७०	१००६	९५१०
अन्य राजस्व	१८१	१२२	२३४३	१७४	२३८	२४	५८	३१४०
अनुदान (नेपाल सरकार)	१३३१	९१४	११४७	९९७	११०१	१२३२	१०७०	७७९१
वेरूजु तथा अन्य प्रसल	४८	८	१८	१५	२१	१०	६	१२७
२. वलतीय व्यवस्थाबाट प्रसल	०	०	७८.४	०	०	०	०	७८.४
३. यस वर्षको खुद प्रसल	२९४४	२४४१	४०७४	२२४२	२७५९	२१३७	२१४०	१८७३६
४. भुक्तानी	२८१८	३१२३	४६४०	२२८९	२७८९	२०००	२२२०	१९८८०
५. समायोजन	०	०	०	०	०	०	०	०
६. यस वर्षको भुक्तानी	२८१८	३१२३	४६४०	२२८९	२७८९	२०००	२२२०	१९८८०
७. यस अवधिको कोषमा भएको थपघट (+/-)	१२५	-६८२	-५६६	-४८	-३०	१३७	-८०	-११४४
८. आर्थिक वर्षको शुरुवातको मौज्जात	४२३	११०७	१९९६	११९	८१	६४८	४३५	४८०९
९. आर्थिक वर्षको अन्त्यको मौज्जात	५४८	४२६	१४३०	७१	५०	७८६	३५४	३६६५

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

#आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को

सहललयतपूर्ण ऋण लगानी

२.५६ बागमती प्रदेश सरकारले आर्थिक वर्ष २०७७/७८ देखि उत्पादन तथा रोजगारी सर्जनाका लागि सहललयतपूर्ण ऋण लगानी कार्यक्रम साना किसान विकास लघुवलत वलतीय संस्था र कृषि

विकास बैंकलाई शून्य ब्याजदरमा ऋण उपलब्ध गराउने तथा यी संस्थाहरूले सञ्चालन खर्च बापत ३ प्रतिशत भन्दा नबढ्ने गरी सेवा शुल्क लिन सक्ने गरी सुरुवात गरेको थियो।

- २.५७ २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेश सरकारले सहूलियतपूर्ण ऋण लगानीको लागि कृषि विकास बैंक र साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेडलाई कुल रु. ३ अर्ब ३० करोड ऋण उपलब्ध गराएकोमा रु. १ अर्ब ९१ करोड ७ लाख ५७ हजार प्रदेश सञ्चित कोषमा फिर्ता भएको छ भने रु. १ अर्ब ३८ करोड ९२ लाख ४२ हजार फिर्ता आउन बाँकी रहेको छ।
- २.५८ बागमती प्रदेश सरकारले बैंक तथा वित्तीय संस्थामा सहूलियतपूर्ण ऋण लगानीको लागि कृषि विकास बैंकलाई आर्थिक वर्ष २०८१/८२ सम्म रु. १ अर्ब ६६ करोड ऋण उपलब्ध गराएकोमा रु. १ अर्ब १० करोड ८० लाख ५७ हजार प्रदेश सञ्चित कोषमा फिर्ता भएको छ भने रु. ५५ करोड १९ लाख ४२ हजार ऋण फिर्ता हुन बाँकी रहेको छ। त्यसैगरी साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेडलाई आर्थिक वर्ष २०८१/८२ सम्म कुल रु. १ अर्ब ६४ करोड यस्तो ऋण उपलब्ध गराएकोमा आर्थिक वर्ष २०८१/८२ सम्म रु. ८० करोड २७ लाख प्रदेश सञ्चित कोषमा फिर्ता भएको छ भने रु. ८३ करोड ७३ लाख ऋण फिर्ता हुन बाँकी रहेको छ।

तालिका २(न): सहूलियतपूर्ण कर्जाको विवरण (रु. हजारमा)

आर्थिक वर्ष	लगानी			साँवा फिर्ता		फिर्ता आउन बाँकी
	कृषि विकास बैंक लिमिटेड	साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था	जम्मा	कृषि विकास बैंक लिमिटेड	साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था	
२०७७/०७८	८००,०००.००	६००,०००.००	१,४००,०००.००	२७०,६३७.००	-	१,१२९,३६३.००
२०७८/०७९	५००,०००.००	८००,०००.००	१,३००,०००.००	४३,८४५.००	-	१,२५६,१५५.००
२०७९/०८०	३६०,०००.००	२४०,०००.००	६००,०००.००	१११,१२०.००	-	४८८,८८०.००
२०८०/०८१	-	-	-	-	७०२,७००.००	-
२०८१/०८२	-	-	-	६८२४५५.८६	१०००००.००	-
२०८२/०८३	-	-	-	-	-	-
जम्मा	१,६६०,०००.००	१,६४०,०००.००	३,३००,०००.००	११,०८,०५७.८६	८०२,७००.००	१३,८९,२४२.१४

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश २०८२

३. वित्तीय क्षेत्र

- ३.१ वित्तीय क्षेत्रको विकास र विस्तारसँगै बैंकिङ, बीमा तथा पुँजी बजारमा नागरिकको पहुँच उल्लेखनीय रूपमा बढेको छ। बागमती प्रदेशका सबै स्थानीय तहमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाका शाखा स्थापना भई आधारभूत वित्तीय सेवा सर्वसाधारणसम्म पुगेको अवस्था छ। यसले वित्तीय समावेशीकरण, बचत परिचालन, ऋण प्रवाह तथा उद्यमशीलताको विकासमा सकारात्मक योगदान पुऱ्याएको छ।
- ३.२ त्यसैगरी, बीमा क्षेत्रमा जीवन तथा निर्जीवन बीमक कम्पनीहरूको शाखा विस्तार हुँदै गएको छ, जसबाट नागरिकमा जोखिम व्यवस्थापनप्रति चेतना अभिवृद्धि भएको छ। पुँजी बजारतर्फ धितोपत्र दलाल (ब्रोकर) कम्पनीहरूको पहुँच क्रमशः प्रदेशस्तरसम्म विस्तार हुँदा शेयर बजारमा लगानीकर्ताको सहभागिता वृद्धि भएको देखिन्छ। डिजिटल बैंकिङ, मोबाइल बैंकिङ तथा अनलाइन कारोबार प्रणालीको प्रयोग बढ्दै जाँदा वित्तीय सेवा थप सहज, छिटो र प्रभावकारी बन्दै गएको छ।

बैंकिङ क्षेत्र

- ३.३ २०८२ फागुनसम्म देशभर नेपाल राष्ट्र बैंकबाट इजाजत प्राप्त जम्मा बैंक तथा वित्तीय संस्थाको संख्या १०६ रहेकोमा २० वाणिज्य बैंक, १७ विकास बैंक, १७ वित्त कम्पनी, ५१ लघुवित्त वित्तीय संस्था र १ पूर्वाधार विकास बैंक सञ्चालनमा रहेका छन्। देशभर बैंक तथा वित्तीय संस्थाका ११ हजार ४ सय ६५ शाखाहरू रहेकोमा बागमती प्रदेशमा ३ हजार १४ वटा अर्थात् कुल शाखाको २६.३ प्रतिशत शाखाहरू रहेको देखिन्छ। प्रदेशको जनसंख्याको आधारमा विश्लेषण गर्दा समीक्षा अवधिमा प्रति शाखा औसत २ हजार २९ जनामा वित्तीय सेवाको पहुँच पुगेको छ।

तालिका ३(क): प्रदेशगत रूपमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाका शाखा[#]

प्रदेश	वाणिज्य बैंक	विकास बैंक	वित्त कम्पनी	लघुवित्त संस्था	जम्मा	अंश (प्रतिशत)	जनसंख्या (प्रतिशाखा)
कोशी	७६१	१९४	३५	८५६	१८४६	१६.१	२६८८
मधेश	५८४	८६	५४	१०३०	१७५४	१५.३	३४८६

प्रदेश	वाणिज्य बैंक	विकास बैंक	वित्त कम्पनी	लघुवित्त संस्था	जम्मा	अंश (प्रतिशत)	जनसंख्या (प्रतिशाखा)
बागमती	१८२२	३३१	१११	७५०	३०१४	२६.३	२०२९
गण्डकी	६०४	१८९	३६	५६१	१३९०	१२.१	१७७४
लुम्बिनी	७४५	२५१	४७	१०९६	२१३९	१८.७	२३९५
कर्णाली	२१९	२१	३	२३६	४७९	४.२	३५२५
सुदूरपश्चिम	३३३	५१	६	४५३	८४३	७.४	३१९७
जम्मा	५०६८	११२३	२९२	४९८२	११४६५	१००%	२५४४

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०८२

#२०८२ फागुनसम्म

३.४ बागमती प्रदेशमा आर्थिक वर्ष २०८१/८२ सम्म बैंक तथा वित्तीय संस्थाको शाखा ३ हजार ३८ रहेकोमा २०८२ फागुनसम्म ३ हजार १४ रहेका छन् जसमध्ये वाणिज्य बैंकतर्फ १ हजार ८ सय २२, विकास बैंकतर्फ ३३१, वित्त कम्पनीतर्फ १११ र लघुवित्त संस्थातर्फ ७५० शाखाहरू रहेका छन्।

तालिका ३(ख): बागमती प्रदेशमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाका शाखा

आर्थिक वर्ष	वाणिज्य बैंक (क वर्ग)	विकास बैंक (ख वर्ग)	वित्त कम्पनी (ग वर्ग)	लघुवित्त संस्था (घ वर्ग)	जम्मा	जनसंख्या (प्रतिशाखा)	
२०७५/७६	१२३८	३३५	७८	५५४	२२०५	२८२६	
२०७६/७७	१५५३	२७५	९२	६०८	२५२८	२५४७	
२०७७/७८	१६६४	२९५	९५	६८१	२७३५	२३९१	
२०७८/७९	१८०७	३२१	१०६	७६९	३००३	२०२५	
२०७९/८०	१८२४	३३२	१०६	७६३	३०२५	२०२२	
२०८०/८१	१८३९	३३५	१०८	७५६	३०३८	२,०१३	
२०८१/८२	१८४३	३३२	१०९	७५४	३०३८	२०१३	
फागुनसम्म	२०८१/८२	१८४२	३३५	१०९	७५५	३०४१	२,०११
	२०८२/८३	१८२२	३३१	१११	७५०	३०१४	२०२९

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०८२

३.५ २०८२ फागुनसम्म प्रदेश भित्रका जिल्लाहरू मध्ये वाणिज्य बैंक, विकास बैंक र वित्त कम्पनीका शाखा काठमाडौं जिल्लामा सबैभन्दा बढी १ हजार १२६ वटा र सबैभन्दा कम रामेछाप जिल्लामा २४ वटा सञ्चालनमा रहेका छन्। प्रतिशाखा जनसंख्या अनुपात सबैभन्दा

कम रसुवा जिल्लामा १ हजार ५ सय ५६ र सबैभन्दा बढी सिन्धुली जिल्लामा ७ हजार ६ सय ९२ रहेको छ।

तालिका ३(ग): जिल्लागत बैंक तथा वित्तीय संस्थाको शाखा (लघुवित्त वित्तीय संस्था बाहेक)

जिल्ला	वाणिज्य बैंक (क वर्ग)	विकास बैंक (ख वर्ग)	वित्त कम्पनी (ग वर्ग)	जम्मा	जनसंख्या	जनसंख्या प्रतिशाखा
दोलखा	३१	३	०	३४	१७२७६७	५०८१.३८
रामेछाप	२२	२	०	२४	१७०३०२	७०९५.९२
सिन्धुली	३५	२	२	३९	३०००२६	७६९२.९७
काभ्रेपलाञ्चोक	७०	१४	८	९२	३६४०३९	३९५६.९५
सिन्धुपाल्चोक	३६	११	०	४७	२६२६२४	५५८७.७४
रसुवा	२८	१	१	३०	४६६६९	१५५६.३०
नुवाकोट	४०	१५	१	५६	२६३३९१	४७०३.४१
धादिङ	६२	१६	१	७९	३२५७१०	४१२२.९१
चितवन	१६३	५२	१८	२३३	७१९८५९	३०८९.५२
मकवानपुर	५५	१४	८	७७	४६६०७३	६०५२.९०
भक्तपुर	१२३	१९	५	१४७	४३२१३२	२९३९.६७
ललितपुर	२३०	३३	१७	२८०	५५१६६७	१९७०.२४
काठमाडौं	९२७	१४९	५०	११२६	२०४१५८७	१८१३.१३
जम्मा	१८२२	३३१	१११	२२६४	६११६८६६	२७०१.८०

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०८२

३.६ चालु आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेशमा रहेका बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले निक्षेपकर्ताबाट चल्ती, बचत, मुद्दती लगायतका खातामा कुल रु. ५० खर्ब ६७ अर्ब ८४ करोड ४२ लाख निक्षेप संकलन गरेका छन्, जुन गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा १२.१० प्रतिशतले बढी हो। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको कुल निक्षेप रु. ४८ खर्ब ३७ करोड ४ लाख रहेको थियो।

तालिका ३(घ): बागमती प्रदेशमा रहेका बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको निक्षेप र कर्जा (रु. करोडमा)

विवरण	आर्थिक वर्ष				फागुन मसान्तसम्म		प्रतिशत परिवर्तन
	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८१/८२	२०८२/८३	
निक्षेप संकलन	३५१५४६.१३	३८७७३१.७४	४३३५४०.११	४८००३७.०४	४५२०८६.३६	५०६७८४.४२	१२.१०
कर्जा प्रवाह	२६३०४१.७४	२७५५२६.४६	२९८९३९.८२	३३२७१४.२२	३२०६१७.५०	३४९८९८.३६	९.१३

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०८२

३.७ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ फागुन मसान्तसम्म बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट कुल रू. ३४ खर्ब ९८ अर्ब ९८ करोड ३६ लाख कर्जा प्रवाह भई गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा ९.१३ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको कुल कर्जा प्रवाह रू. ३३ खर्ब २७ अर्ब १४ करोड २२ लाख रहेको थियो।

३.८ २०८२ फागुन मसान्तसम्म नेपालमा 'क', 'ख' र 'ग' वर्गका बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेका निक्षेप खाताहरूको संख्या ६ करोड २० लाख ६० हजार २ सय २२ रहेकोमा बागमती प्रदेशमा २ करोड १८ लाख ५ हजार ८ सय २६ रहेको छ।

तालिका ३(ड): बागमती प्रदेशमा रहेका 'क', 'ख' र 'ग' वर्गका बैंक तथा वित्तीय संस्थामा निक्षेप खाता संख्या

बैंक तथा वित्तीय संस्था	नेपाल			बागमती प्रदेश		
	आर्थिक वर्ष २०८०/८१	आर्थिक वर्ष २०८१/८२	२०८२ फागुन मसान्तसम्म	आर्थिक वर्ष २०८०/८१	आर्थिक वर्ष २०८१/८२	२०८२ फागुन मसान्तसम्म
वाणिज्य बैंक	४७,८८४,७५५	५१,३८०,२८९	५३,२२१,१२५	१८,२३६,७५९	१९,४२३,५९३	१९,८९४,७९१
विकास बैंक	७,११८,१०२	७,५१५,८०६	७,७६०,७७७	१,५३२,४६६	१,७५७,२४१	१,४५२,२४९
वित्त कम्पनी	८९२,९२३	९८५,२५८	१,०७८,३२०	३७८,५५९	४१४,२५६	४५८,७८६
जम्मा	५५,८९५,७८०	५९,८८१,३५३	६२,०६०,२२२	२०,१४७,७८४	२१,५९५,०९०	२१,८०५,८२६

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०८२

३.९ २०८२ फागुन मसान्तसम्म नेपालमा 'क', 'ख' र 'ग' वर्गका बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेका कर्जा खाताहरूको संख्या २० लाख ४० हजार १ सय ४८ रहेकोमा बागमती प्रदेशमा ७ लाख ६७ हजार २ सय ५९ रहेको छ।

तालिका ३(च): बागमती प्रदेशमा रहेका 'क', 'ख' र 'ग' वर्गका बैंक तथा वित्तीय संस्थामा कर्जा खाता संख्या

बैंक तथा वित्तीय संस्था	नेपाल			बागमती प्रदेश		
	आर्थिक वर्ष २०८०/८१	आर्थिक वर्ष २०८१/८२	२०८२ फागुन मसान्तसम्म	आर्थिक वर्ष २०८०/८१	आर्थिक वर्ष २०८१/८२	२०८२ फागुन मसान्तसम्म
वाणिज्य बैंक	१,५६७,५०८	१,६३८,२८५	१,६९६,५७३	६०१,२७६	६५६,६४४	६६६,७३५
विकास बैंक	२८२,६२७	२६८,८१७	२६७,५८१	७२,५८०	६९,४२०	५१,५६०
वित्त कम्पनी	४३,१३५	५४,३६७	७५,९९४	१६,६२१	२७,८१६	४८,९६४
जम्मा	१,८९३,२७०	१,९६१,४६९	२,०४०,१४८	६९०,४७७	७५३,८८०	७६७,२५९

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०८२

३.१० २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेशमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुको सेवा विस्तार तर्फ नवीन प्रविधिमा आधारित एटिएम मेसिन २ हजार ३ सय ३३ सञ्चालनमा रहेका छन् भने डेबिट कार्ड ६५ लाख ६३ हजार ६ सय ६७, क्रेडिट कार्ड २ लाख ३ हजार ५ सय ३४ र प्रिपेड कार्ड २ लाख २५ हजार १ सय १७ जारी भएको छ। त्यसैगरी मोबाइल बैंकिङ प्रयोगकर्ता र इन्टरनेट बैंकिङ प्रयोगकर्ताहरु क्रमशः १ करोड ११ लाख ९० हजार ४ सय ७८ र ११ लाख ७६ हजार ५५ जना रहेका छन्।

३.११ बागमती प्रदेशभित्र एटिएम, डेबिट कार्ड, क्रेडिट कार्ड, प्रिपेड कार्ड, मोबाइल बैंकिङ र इन्टरनेट बैंकिङको ग्राहक संख्यामा क्रमशः बढोत्तरी हुँदै गएको छ।

तालिका ३(छ): बागमती प्रदेशमा बैंकिङ सेवा विस्तार विवरण

विवरण	आर्थिक वर्ष				फागुनसम्म		प्रतिशत परिवर्तन
	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८१/८२	२०८२/८३	
एटिएम संख्या	२,१४७	२,२२४	२,३४२	२,३६८	२,३६२	२,३३३	-१.२३%
डेबिट कार्ड संख्या	५,१५१,७१०	५,५९४,३७५	५,७०२,५९७	६,३१५,४४०	५,८७४,२४६	६,५६३,६६७	११.७४%
क्रेडिट कार्ड संख्या	१६७,४३८	१८८,६६९	१८१,०३९	१८९,५०१	१८७,८९९	२०३,५३४	८.३२%
प्रिपेड कार्ड संख्या	९९,१४०	१२०,४८०	१५०,११५	२०३,९९०	१९०,१८३	२२५,११७	१८.३७%
मोबाइल बैंकिङ ग्राहक संख्या	७,०५९,४२८	८,१६७,९३५	९,३९७,५८३	१०,५७७,१७६	१०,१८४,५२७	११,१९०,४७८	९.८८%
इन्टरनेट बैंकिङ ग्राहक संख्या	९९२,३३८	१,०५९,५६८	९८३,०४३	१,११२,४६८	१,०९६,७६२	१,१७६,०५५	७.२३%

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०८२

वित्तीय साक्षरता

३.१२ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा नेपाल राष्ट्र बैंकले गरेको Baseline Survey on Financial Literacy in Nepal, २०२२ का अनुसार नेपालको वित्तीय साक्षरता ५७.९ प्रतिशत रहेकोमा बागमती प्रदेशको वित्तीय साक्षरता ६४.५ प्रतिशत रहेको छ।

उपभोक्ता मुद्रास्फीति

३.१३ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा नेपालको मुद्रास्फीति ४.०६ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षको फागुन महिनामा यस्तो मुद्रास्फीति ३.६२ प्रतिशत रहेको छ।

३.१४ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ देखि नेपाल राष्ट्र बैंकले प्रदेशगत उपभोक्ता मुद्रास्फीति प्रकाशन गर्न शुरू गरेको छ। उक्त आर्थिक वर्षमा बागमती प्रदेशको उपभोक्ता मुद्रास्फीति ३.५७ प्रतिशत रहेको थियो भने चालु आर्थिक वर्षको फागुन महिनामा ३.३१ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ३(ज): उपभोक्ता मुद्रास्फीति प्रतिशतमा

विवरण	आर्थिक वर्ष २०८२/८३							
	साउन	भदौ	असोज	कार्तिक	मंसिर	पुस	माघ	फागुन
नेपाल	१.६८	१.८७	१.४७	१.११	१.६३	२.४२	३.२५	३.६२
बागमती प्रदेश	१.६७	१.७२	१.१३	०.८१	१.४८	२.१०	३.१०	३.३१

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०८२

बीमा क्षेत्र

३.१५ २०८२ फागुनसम्म नेपालमा जीवन बीमा कम्पनी १४, निर्जीवन बीमा कम्पनी १४, पुनर्बीमा कम्पनी २, लघु जीवन बीमा कम्पनी ३ र लघु निर्जीवन बीमा कम्पनी ४ गरी जम्मा बीमा कम्पनीको संख्या ३७ रहेको छ। जसमध्ये लगानीको हिसाबले सरकारी लगानी रहेका ३, स्वदेशी लगानीका २९, विदेशी लगानीका ३ र संयुक्त लगानीका २ वटा बीमा कम्पनी रहेका छन्।

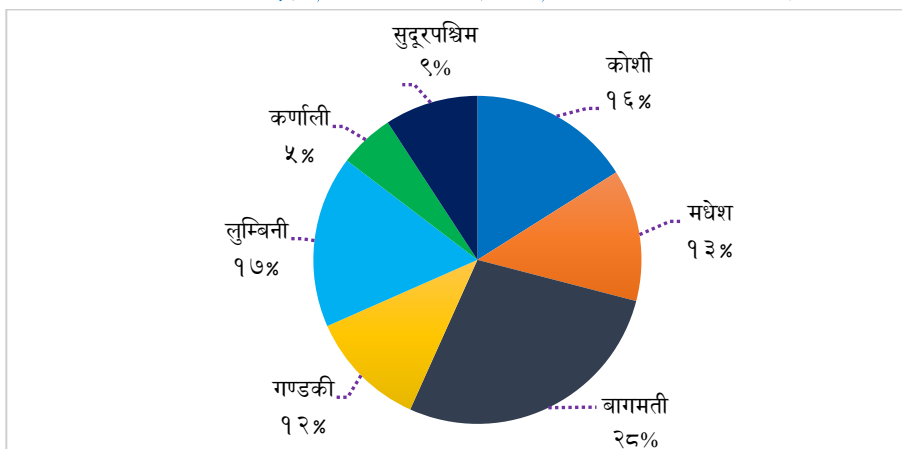
तालिका ३(झ): बीमा क्षेत्रमा कार्यरत स्वदेशी तथा विदेशी बीमा कम्पनी/बीमकहरूको संख्या

स्वामित्व	बीमा कम्पनीको प्रकृति					जम्मा
	जीवन	निर्जीवन	पुनर्बीमा	लघु जीवन	लघु निर्जीवन	
सरकारी	१	१	१	-	-	३
स्वदेशी लगानी	११	१०	१	३	४	२९
विदेशी	१	२	-	-	-	३
संयुक्त लगानी	१	१	-	-	-	२
जम्मा	१४	१४	२	३	४	३७

स्रोत: नेपाल बीमा प्राधिकरण, २०८२

३.१६ २०८२ फागुनमा बीमकको २ हजार ९ सय ९९ शाखामध्ये सबैभन्दा बढी शाखा बागमती प्रदेशमा २८.० प्रतिशत र सबैभन्दा कम शाखा कर्णाली प्रदेशमा ५.० प्रतिशत रहेका छन्।

चार्ट ३(क): बीमा कम्पनी (बीमक) का प्रदेशगत शाखा विवरण

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३ अर्थ मन्त्रालय

३.१७ २०८२ फागुनसम्म नेपालमा बीमकको कुल शाखा कार्यालय २ हजार ९ सय ९९ रहेकोमा बागमती प्रदेशमा जीवन बीमा कम्पनीका ४६३ शाखा, निर्जीवन बीमा कम्पनीका ३२१ शाखा, लघु जीवन बीमाका १० शाखा र लघु निर्जीवन बीमाका ३६ शाखा गरी जम्मा ८३० शाखा रहेका छन्।

तालिका ३(ज): बीमकको शाखा कार्यालय

प्रदेश	बीमकको शाखा कार्यालयको संख्या				
	जीवन बीमा	निर्जीवन बीमा	लघु जीवन बीमा	लघु निर्जीवन बीमा	जम्मा
बागमती	४६३	३२१	१०	३६	८३०
नेपाल	१७७४	१०१६	७१	१३८	२९९९

स्रोत: नेपाल बीमा प्राधिकरण, २०८२

३.१८ २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेशमा जीवन, निर्जीवन, लघु जीवन, लघु निर्जीवन र पुनर्बीमा कम्पनीमा कार्यरत कर्मचारीहरूको कुल संख्या ५ हजार ७ सय १३ रहेको छ। जसमा जीवन बीमातर्फ जीवन बीमकका २ हजार ४ सय ३२ र लघु जीवन बीमकका ८४ जना गरी जम्मा २ हजार ५ सय १६ जना कर्मचारीहरू कार्यरत छन् भने निर्जीवन बीमातर्फ निर्जीवन बीमकका ३ हजार ४९, लघु निर्जीवन बीमकका १५८ गरी जम्मा ३ हजार १ सय ९७ जना कर्मचारीहरू कार्यरत रहेका छन्।

तालिका ३(ट): बीमकको शाखा कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारी संख्या

प्रदेश	कार्यरत कर्मचारी संख्या				
	जीवन बीमा	निर्जीवन बीमा	लघु जीवन बीमा	लघु निर्जीवन बीमा	जम्मा
बागमती प्रदेश	२४३२	३०३९	८४	१५८	५७१३
नेपाल	५८५८	५८३८	२२५	४१५	१२३३६

स्रोत: नेपाल बीमा प्राधिकरण, २०८२

३.१९ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म बागमती प्रदेशमा जीवन बीमामा ९७ लाख ७३ हजार ३ सय १५, लघुजीवन बीमामा ४ लाख ४२ हजार ७ सय ५० वटा गरी जम्मा १ करोड २ लाख १६ हजार ६५ वटा जीवन बीमालेख संख्या सक्रिय रहेका छन् भने निर्जीवन बीमामा ८ लाख २८ हजार २ सय २९ र लघु निर्जीवनमा १ लाख ४२ हजार ६ सय १२ वटा बीमालेख जारी भएका छन्।

३.२० आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म मुलुकभरका सक्रिय बीमालेख मध्ये बागमती प्रदेशको सक्रिय जीवन बीमालेख संख्याको हिस्सा ७०.६ प्रतिशत र लघु जीवन बीमालेख संख्याको हिस्सा १८.४ प्रतिशत रहेको छ। निर्जीवन बीमाका जारी बीमालेख संख्याको हिस्सा ४४.५ प्रतिशत र लघु निर्जीवन बीमालेख संख्याको हिस्सा ४६.६ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ३(ठ): बीमालेख र बीमा शुल्क संकलन

बीमा क्षेत्र		बीमालेख संख्या/बीमा शुल्क संकलन		
		बागमती प्रदेश	नेपाल	बागमती प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)
जीवन बीमा	सक्रिय रहेका कुल बीमालेख संख्या	९,७७३,३१५	१३,८४९,१६९	७०.६
	बीमा शुल्क संकलन (रु.लाखमा)	५६३,१२५.४३	१,२६७,७२७.४३	४४.४
लघु जीवन बीमा	सक्रिय रहेका कुल बीमालेख संख्या	४४२,७५०	२,४१०,६६३	१८.४
	बीमा शुल्क संकलन (रु.लाखमा)	१,५१९.७९	९,१५४.३८	१६.६
निर्जीवन बीमा	जारी बीमालेख संख्या	८२८,२२९	१,८६२,११४	४४.५
	बीमा शुल्क संकलन (रु.लाखमा)	२१९,४७८.५६	३१७,०२३.९४	६९.२
लघु निर्जीवन बीमा	जारी बीमालेख संख्या	१४२,६१२	३०५,९३१	४६.६
	बीमा शुल्क संकलन (रु. लाखमा)	४,२६५.९४	८,२५८.७६	५१.७

स्रोत: नेपाल बीमा प्राधिकरण, २०८२

- ३.२१ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म मुलुकभर संकलित जीवन बीमा शुल्क मध्ये बागमती प्रदेशको जीवन बीमा शुल्क संकलनको हिस्सा ४४.४ प्रतिशत र लघु जीवन बीमा शुल्क संकलनको हिस्सा १६.६ प्रतिशत रहेको छ। त्यसैगरी, निर्जीवन बीमा शुल्क संकलनको हिस्सा ६९.२ प्रतिशत र लघु निर्जीवन बीमा शुल्क संकलनको हिस्सा ५१.७ प्रतिशत रहेको छ।
- ३.२२ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म बागमती प्रदेशमा कुल सक्रिय बीमालेख १ करोड २ लाख १६ हजार ६५ मा लघु जीवन बीमालेख संख्या सबैभन्दा बढी ३१ लाख ४२ हजार २ सय ५ अर्थात् कुल बीमालेखको ३०.७६ प्रतिशत रहेको छ। कुल बीमा शुल्क रु. ५६ अर्ब ४६ करोड ४५ लाख २२ हजार संकलन भएकोमा सावधिक जीवन बीमा शुल्क सबैभन्दा बढी रु. २५ अर्ब ८२ करोड २५ लाख अर्थात् कुल बीमाशुल्क संकलनको ४५.७४ प्रतिशत रहेको छ।
- ३.२३ त्यसैगरी, कुल सक्रिय बीमालेखमा सबैभन्दा कम एकल जीवन बीमालेख संख्या १९ हजार ८ सय १ अर्थात् कुल बीमालेखको ०.१९ प्रतिशत रहेको छ भने बीमा शुल्क संकलनतर्फ म्यादी जीवन बीमालेखमा सबैभन्दा कम रु. ६८ करोड २९ लाख अर्थात् कुल संकलनको १.२१ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ३(ड): बागमती प्रदेशमा रहेको जीवन बीमा व्यवसाय

बीमालेखका प्रकार	बीमा शुल्क संकलन (रु. लाखमा)	प्रतिशत	कुल सक्रिय रहेका बीमालेख संख्या	प्रतिशत
सावधिक जीवन बीमा	२५८,२८५.४७	४५.७४	१,०४४,६९२	१०.२३
अग्रिम भुक्तानी सावधिक जीवन बीमा	९६,९७९.५७	१७.१८	१३१,०७८	१.२८
रूपान्तरित सावधिक जीवन बीमा	५४,४५८.५१	९.६४	१६७,९६२	१.६४
बालबच्चा सम्बन्धी सावधिक जीवन बीमा	७३,३९३.४६	१३.००	२६४,६३६	२.५९
वैदेशिक रोजगार म्यादी जीवन बीमा	२०,७६५.६९	३.६८	२,३१५,५७४	२२.६७
आजीवन जीवन बीमा	७,६८७.०७	१.३६	२४,५३५	०.२४
एकल जीवन बीमा	१६,६७९.८१	२.९५	१९,८०१	०.१९
म्यादी जीवन बीमा	६,८२९.०३	१.२१	३,०२६,६४१	२९.६३
लघु जीवन बीमा	१३,३९८.५८	२.३७	३,१४२,२०५	३०.७६
अन्य जीवनबीमा	१६,१६८.०४	२.८६	७८,९४१	०.७७
जम्मा	५६४६४५.२२	१००.००	१०,२१६,०६५	१००.००

स्रोत: नेपाल बीमा प्राधिकरण, २०८२

३.२४ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म बागमती प्रदेशमा निर्जीवन बीमा व्यवसायमा कुल जारी बीमालेख ९ लाख ७० हजार ८ सय ४१ मा सबैभन्दा बढी मोटर बीमालेख संख्या ५ लाख ६ हजार १ सय ७३ अर्थात् कुल जारी बीमालेखको ५२.१ प्रतिशत रहेको छ। बीमा शुल्क संकलनतर्फ कुल बीमा शुल्क संकलन रु. २२ अर्ब ३७ करोड ४४ लाख ४९ हजारमा सबैभन्दा बढी मोटर बीमाको बीमा शुल्क रकम रु. ६ अर्ब १८ करोड २९ लाख अर्थात् कुल बीमा शुल्क संकलनको २७.६ प्रतिशत रहेको छ।

३.२५ कुल जारी बीमालेखमा सबैभन्दा कम बीमालेख हवाई बीमालेख जम्मा १४६ वटा अर्थात् कुल जारी बीमालेखको ०.०२ प्रतिशत रहेको छ भने बीमा शुल्क संकलनमा सबैभन्दा कम बीमा शुल्क लघु निर्जीवन बीमातर्फ रु. ४२ करोड ८७ लाख अर्थात् कुल बीमा शुल्क संकलनको १.९२ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ३(ढ): बागमती प्रदेशमा रहेको निर्जीवन बीमा व्यवसाय

बीमालेखका प्रकार	बीमा शुल्क संकलन (रु. लाखमा)	प्रतिशत	जारी बीमालेख संख्या	प्रतिशत
सम्पत्ति	४३,६००.४०	१९.५	११६,६९५	१२
सामुद्रिक	१३,१८७.४१	५.८९	७२,७९७	७.५
हवाई	१६,०१६.६०	७.१६	१४६	०.०२
मोटर	६१,८२९.०९	२७.६	५०६,१७३	५२.१

बीमालेखका प्रकार	बीमा शुल्क संकलन (रु. लाखमा)	प्रतिशत	जारी बीमालेख संख्या	प्रतिशत
इन्जिनियरिङ तथा ठेक्का जोखिम	५०,०९८.६०	२२.४	८,८२७	०.९१
विविध	२९,९८४.१२	१३.४	७५,६३४	७.७९
कृषि तथा वाली	४,७४१.०३	२.१२	४६,३७८	४.७८
लघु निर्जीवन बीमा	४,२८७.२४	१.९२	१४४,१९१	१४.९
जम्मा	२२३७४४.४९	१००	९७०,८४१	१००

स्रोत: नेपाल बीमा प्राधिकरण, २०८२

३.२६ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म बागमती प्रदेशमा जीवन बीमातर्फ ५८ हजार १ सय १४ वटा बीमालेखबाट दावी भएकोमा रु. १४ अर्ब ७७ करोड २९ लाख दावी भुक्तानी गरिएको छ। लघु जीवन बीमातर्फ कुल ६१५ दावीका लागि रु. २ करोड ९९ लाख दावी भुक्तानी गरिएको छ।

तालिका ३(ण): २०८२ फागुनसम्मको कुल दावी भुक्तानी संख्या र कुल दावी भुक्तानी रकम

विवरण	बागमती प्रदेश		सातवटै प्रदेशको जम्मा		बागमती प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)	
	कुल दावी भुक्तानी संख्या	कुल दावी भुक्तानी रकम (रु.लाखमा)	कुल दावी भुक्तानी संख्या	कुल दावी भुक्तानी रकम (रु.लाखमा)	दावी भुक्तानी	दावी भुक्तानी रकम
जीवन बीमा (लघु जीवन बीमा बाहेक)	५८११४	१४७,७२९.३९	१२२५४२	२६५,२९१.६०	४७.४२	५५.६९
लघु जीवन बीमा	६१५	२९९.०७	३२८८	३,१२३.६७	१८.७०	९.५७
निर्जीवन बीमा (लघु निर्जीवन बीमा बाहेक)	५९०८९	११५,०६५.५३	९२४९१	१७१,४७१.३२	६३.८९	६७.९०
लघु निर्जीवन बीमा	१०९०	९२९.८८	१७२४	१,६१६.७३	६३.२३	५७.५२

स्रोत: नेपाल बीमा प्राधिकरण, २०८२

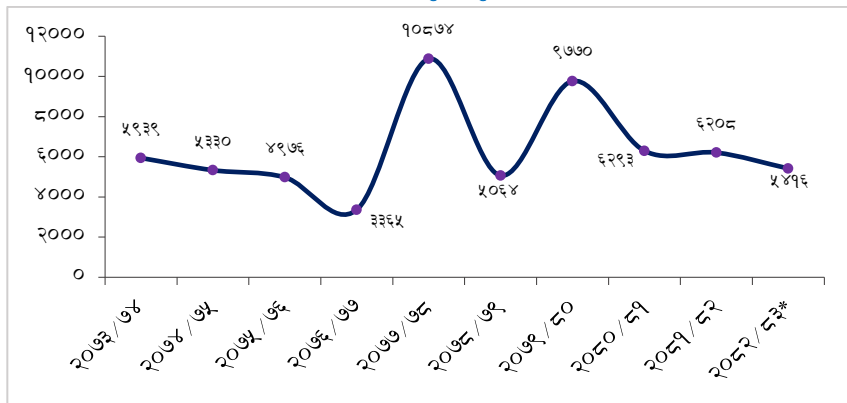
३.२७ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म बागमती प्रदेशमा निर्जीवन बीमातर्फ कुल ५९ हजार ८९ वटा बीमालेखबाट दावी भएकोमा रु. ११ अर्ब ५० करोड ६५ लाख दावी भुक्तानी गरिएको छ। लघु निर्जीवन बीमातर्फ १ हजार ९० दावीका लागि रु. ९ करोड २९ लाख दावी भुक्तानी गरिएको छ।

पुँजीबजार

प्राथमिक बजार

३.२८ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म धितोपत्रको प्राथमिक बजारमार्फत् रु. ५४ अर्ब १६ करोड बराबरको पुँजी परिचालनका लागि स्वीकृति प्रदान भएको छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो परिचालन रु. ६२ अर्ब ८ करोड रहेको थियो।

चाई ३(ख): धितोपत्रको प्राथमिक बजारमार्फत् कुल पुँजी परिचालनको स्थिति (रु. करोडमा)

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

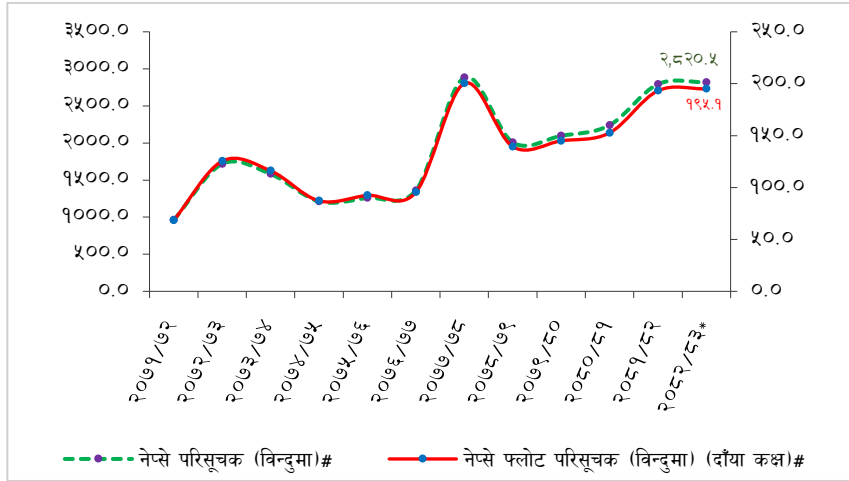
*फागुनमसान्त

- ३.२९ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म साधारण शेयरको प्राथमिक निष्काशनमार्फत् रु. ८ अर्ब ६९ करोड, हकप्रद शेयर निष्काशनमार्फत् रु. ४ अर्ब ९४ करोड, थप शेयर निष्काशनमार्फत् रु. ४ करोड ६६ लाख, ऋणपत्रमार्फत् रु. ५० करोड, अविमोच्य असञ्चिति अग्राधिकार शेयरमार्फत् रु. १६ अर्ब ८५ करोड र म्युचुअल फण्ड मार्फत् रु. २३ अर्ब १२ करोडको पुँजी परिचालन भएको छ।

दोस्रो बजार

- ३.३० चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म धितोपत्र दोस्रो बजारमा रु. १० खर्ब २८ अर्ब ४७ करोड रकम बराबरको धितोपत्र कारोबार भएको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा यस्तो कारोबार रु. १४ खर्ब ६५ अर्ब ६६ करोड रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म १३८ दिनको कारोबारमा औसत दैनिक कारोबार रकम रु. ७ अर्ब ४५ करोड कायम भएको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा यस्तो कारोबार रु. ९ अर्ब ८३ करोड रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म कारोबार भएका धितोपत्रको सङ्ख्या २७.२ प्रतिशत र कारोबार सङ्ख्या २९.८ प्रतिशतले कमी आएको छ।
- ३.३१ २०८२ फागुन मसान्तमा नेप्से सूचकाङ्क २८२०.४५ विन्दु कायम भएको छ भने नेप्से फ्लोट सूचकाङ्क १९५.०७ विन्दु कायम भएको छ।

चाई ३(ग): नेप्से सूचकाङ्क र नेप्से फ्लोट सूचकाङ्क (विन्दुमा)

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय *फागुनमसान्त #आधार वर्ष २०५०, विन्दु १००

३.३२ २०८१ फागुन मसान्तमा धितोपत्र बजारको कुल बजार पुँजीकरण रु. ४५ खर्ब ४३ अर्ब ८१ करोड रहेकोमा २०८२ फागुन मसान्तमा ४.४२ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ४७ खर्ब ४४ अर्ब ७३ करोड पुगेको छ। गत आर्थिक वर्षमा धितोपत्र बजारको कुल बजार पुँजीकरण रु. ४६ खर्ब ५७ अर्ब रहेको थियो।

चाई ३(घ): धितोपत्रको बजार पुँजीकरणको प्रवृत्ति (रकम रु.अर्बमा)

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय * फागुनमसान्त

३.३३ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म १४ कम्पनी नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लिमिटेडमा (नेप्से) सूचीकृत भएपछि नेप्सेमा सूचीकृत कम्पनीको सङ्ख्या २८६ पुगेको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा यस्ता कम्पनीको सङ्ख्या २६८ रहेको थियो। २०८२ फागुनसम्म नेप्सेमा सूचीकृत शेयरको चुक्ता मूल्य रु. ९ खर्ब ११ अर्ब ९९ करोड पुगेको छ। २०८१ फागुनसम्म यस्तो मूल्य रु. ८ खर्ब ५७ अर्ब ५० करोड रहेको थियो।

३.३४ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म २५ करोड ७६ लाख कित्ता प्राथमिक निष्कासन, १ करोड १० लाख कित्ता सामूहिक लगानी कोषका इकाई, ८ करोड कित्ता हकप्रद शेयर, १२ करोड कित्ता बोनस शेयर, ९ लाख कित्ता थप निष्कासन र १ करोड ७० लाख कित्ता बराबरको संस्थागत ऋणपत्र नेप्सेमा सूचीकृत भएका छन्।

धितोपत्र बजारमा लगानीकर्ताको सहभागिता

- ३.३५ २०८२ असारसम्म डिम्याट खाता (हितग्राही खाता) को सङ्ख्या ६९ लाख ९७ हजार रहेकोमा २०८२ फागुनसम्म यस्तो सङ्ख्या ७६ लाख ३९ हजार पुगेको छ। यो सङ्ख्या कुल जनसङ्ख्याको करिब २६.२ प्रतिशत हो।
- ३.३६ २०८२ असारसम्म मेरो शेयर खाताको सङ्ख्या ५९ लाख ७६ हजार रहेकोमा २०८२ फागुनसम्म ६६ लाख १३ हजार पुगेको छ। यो सङ्ख्या कुल जनसङ्ख्याको करिब २२.७ प्रतिशत हो।
- ३.३७ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म सिडिएस एण्ड क्लियरिङ लिमिटेडमा अभौतिकृत धितोपत्रको सङ्ख्या गत आर्थिक वर्षको फागुनसम्मको तुलनामा २३.६ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. १५ अर्ब ९० करोड ५५ लाख पुगेको छ। यस अवधिमा धितोपत्र अभौतिकृत गर्ने कम्पनीको सङ्ख्या २७३ पुगेको छ। त्यसैगरी निक्षेप सेवा प्रदान गर्न चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म सिडिएससीको सदस्यता प्राप्त गर्ने निक्षेप सदस्यको सङ्ख्या १२२ पुगेको छ।

तालिका ३(त): धितोपत्र अभौतिकीकरणको अवस्था

विवरण	२०७८ असार	२०७९ असार	२०८० असार	२०८१ असार	२०८२ असार	२०८२ फागुन
दर्ता कम्पनीको सङ्ख्या	२०७	२२२	२३०	२५३	२५५	२७३
निक्षेप सदस्यको सङ्ख्या	७८	८२	८८	११२	११९	१२२
हितग्राही खाताको सङ्ख्या (हजारमा)	३७८९	५३४६	५८२३	६३९५	६९९७	७६३९
अभौतिक धितोपत्रको सङ्ख्या (करोडमा)	७०२	८६९	१०७६	१२७१	१३८७	१५९१
मेरो शेयर प्रयोगकर्ताको सङ्ख्या (हजारमा)	२८५५	४३९५	४८२६	५३६९	५९७६	६६१३

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

३.३८ पछिल्लो समय धितोपत्र बजारमा लगानीकर्ताको सहभागिता बढ्दै गएको छ। २०८२ फागुनसम्म धितोपत्र दलाल व्यवसायी र मर्चेन्ट बैंकरको संख्या क्रमशः ९० र ३२ रहेका

छन् भने सूचीकृत संगठित संस्थाको संख्या २८६ रहेको छ। २०८२ असारसम्म यस्तो संख्या क्रमशः ९०, ३२ र २७२ रहेको थियो।

तालिका ३(थ): धितोपत्र बजार सहभागिको अवस्था

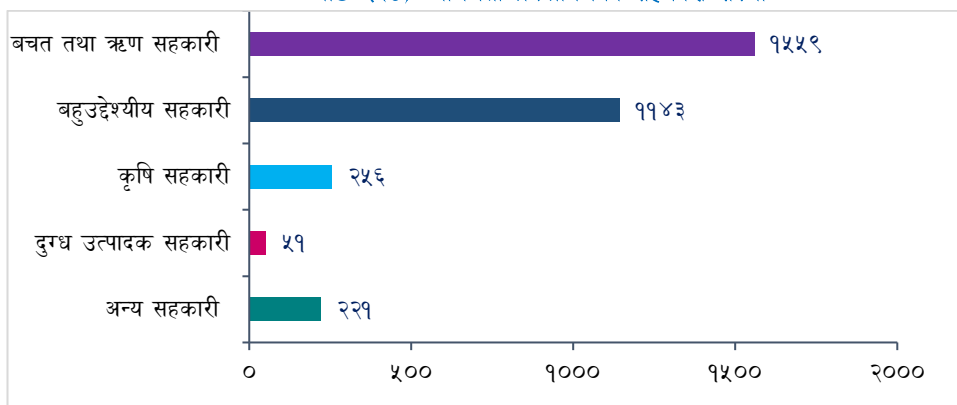
संस्था	२०७८ असार	२०७९ असार	२०८० असार	२०८१ असार	२०८२ असार	२०८२ फागुन
धितोपत्र बजार	१	१	१	१	१	१
केन्द्रीय निक्षेप सेवा कम्पनी	१	१	१	१	१	१
साख मुल्याङ्कन कम्पनी	२	३	३	३	३	३
सामूहिक लगानी कोष	१४	१४	२०	२१	२४	२४
धितोपत्र व्यापारी	१	१	२	२	२	२
धितोपत्र दलाल व्यवसायी	५०	५०	६७	९०	९०	९०
मर्चेन्ट बैङ्कर	३०	३०	३०	२९	३२	३२
निक्षेप सदस्य	७९	८१	९१	१०९	१२२	१२४
आस्वा सदस्य	५२	४९	४९	४३	४३	४३
योग्य संस्थागत लगानीकर्ता	८८	१११	१३२	१५०	१५०	१५०
सूचीकृत संगठित संस्था	२१९	२३४	२५४	२७०	२७२	२८६
विशिष्टीकृत लगानी कोष	-	-	१२	१२	१३	१९
जम्मा	५३७	५७५	६६२	७३२	७५३	७७५

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

सहकारी क्षेत्र

३.३९ २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेश भित्र १ हजार ५ सय ६० बचत तथा ऋण, १ हजार १ सय ४३ बहुउद्देश्यीय, २५६ कृषि, ५० दुग्ध र २२१ अन्य प्रकारका गरी कुल ३ हजार २ सय ३० सहकारी संस्था रहेका छन्।

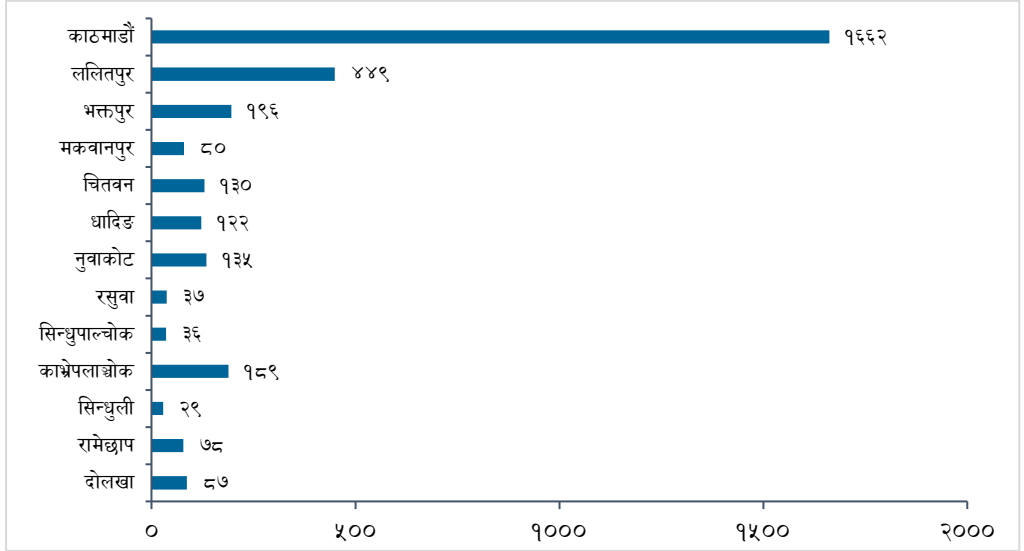
चार्ट ३(ड): बागमती प्रदेशभित्रका सहकारी संस्था

स्रोत: सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय, २०८२

३.४० २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेश भित्र जम्मा ३ हजार २ सय ३० सहकारी संस्था रहेकोमा सबैभन्दा बढी काठमाडौं जिल्लामा १ हजार ६ सय ६२ र सबैभन्दा कम सिन्धुली जिल्लामा २९ वटा सहकारी संस्था रहेका छन्। काठमाडौं जिल्लाका ४ वटा र ललितपुर जिल्लाको १ वटा गरी ५ वटा सहकारी संस्था समस्याग्रस्त सहकारीको रूपमा घोषणा भएका छन्।

चार्ट ३(च): बागमती प्रदेशका जिल्लाहरूमा रहेका सहकारी संस्थाहरू

स्रोत: सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

३.४१ चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को वित्तीय विवरण बुझाएका बागमती प्रदेश भित्रका सहकारी संस्थामा ९ लाख ४३ हजार ४ सय ६१ जना शेयर सदस्य रहेका छन् भने वित्तीय विवरण बुझाएका सहकारी संस्थाको कुल शेयर पुँजी रु. २० अर्ब ६३ करोड ८६ लाख रहेको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेश भित्रका सहकारी संस्थाहरूबाट रु. १ खर्ब ८० अर्ब ९५ करोड ८७ लाख बचत परिचालन र १ खर्ब ४४ अर्ब ६४ करोड ९७ लाख ऋण लगानी भएको छ।

तालिका ३(द): सहकारी सम्बन्धी अन्य विवरण

जम्मा सहकारी संस्था	शेयर सदस्य संख्या				वित्तीय विवरण			कर्मचारी संख्या
	महिला	पुरुष	अन्य	जम्मा	कुल शेयर पुँजी (रु. करोडमा)	जम्मा बचत दायित्व (रु. करोडमा)	जम्मा ऋण लगानी (रु. करोडमा)	
३२३०	४५२२०४	४९०९९४	२६३	९४३४६१	२०६३.८६	१८०९५.८७	१४४६४.९७	११६२८

स्रोत: सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

नोट: जम्मा सहकारीहरूमध्ये आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को वित्तीय विवरण बुझाएका ३१ प्रतिशत सहकारीहरूको विवरण मात्र संलग्न रहेको छ।

४. कृषि, भूमिसुधार, वन तथा वातावरण

कृषि

- ४.१ नेपालको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान २४.०३ प्रतिशत रहेको छ भने कुल जनसंख्याको ६०.४ प्रतिशत जनसंख्या कृषिमा आबद्ध रहेका छन्। मुलुकको समग्र कृषि उत्पादनमा बागमती प्रदेशको हिस्सा १७.२ प्रतिशत रहेको छ। उत्पादन तथा उत्पादकत्वमा अपेक्षित वृद्धि हासिल हुन नसेकेता पनि दिगो आर्थिक विकास, ग्रामीण अर्थतन्त्रको सुदृढीकरण तथा गरिबी न्यूनीकरणको प्रमुख आधारका रूपमा कृषि क्षेत्र रहेको छ।
- ४.२ कृषि क्षेत्रको उत्पादन तथा उत्पादकत्व अभिवृद्धि गर्दै खाद्य सुरक्षा, आत्मनिर्भरता तथा व्यावसायीकरण प्रवर्द्धन गर्न बागमती प्रदेश सरकारले विभिन्न नीतिगत तथा कार्यक्रमगत पहलहरू सञ्चालन गर्दै आएको छ। गुणस्तरीय बीउबिजनको उत्पादन, संरक्षण तथा वितरण, रैथाने बालीको संरक्षण एवं विस्तार, पशुपन्छी रोग नियन्त्रण, उन्नत पशुसंज्ञ विकास तथा कृषि जैविक विविधताको संरक्षण र प्रवर्द्धनका लागि लक्षित कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनमा रहेका छन्।
- ४.३ बागमती प्रदेशको कुल जनसंख्यामा २७ लाख २३ हजार ६ सय ३० जना अर्थात् प्रदेशको कुल जनसंख्याको ४४.५२ प्रतिशत कृषि पेशामा आबद्ध रहेका छन्। कृषि गणना, २०७८ अनुसार बागमती प्रदेशको बाली सघनता (Cropping Intensity) २ पुगेको छ, यो सूचकले बागमती प्रदेशका किसानले वर्षमा सरदर दुई बाली लगाउने गरेको देखाएको छ।

तालिका ४(क): कृषि सम्बन्धी आधारभूत सूचकहरू

सूचक	बागमती प्रदेश	नेपाल
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान (प्रतिशत)*	११.८	२५.२
कृषि पेशामा आबद्ध जनसंख्या	२७२३६३०	१९४४७९५५
महिला	१३९८८७२	९९०४१३०
पुरुष	१३२४७५८	९५४३८२५
कृषक घरपरिवार संख्या	६६८१७७	४१३०७९८
कुल सिंचित क्षेत्रफल (प्रतिशत)	३६.८	५४.५
बाली सघनता (Cropping Intensity)	२.०	१.९

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय*, राष्ट्रिय कृषि गणना, २०७८

कृषि बाली उत्पादन

- ४.४ २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेशको कुल क्षेत्रफल २० लाख ३० हजार हेक्टरमध्ये ३ लाख ५० हजार ६ सय ६९ हेक्टरमा खाद्यान्न बाली, २९ हजार ९ सय १९ हेक्टरमा तेलहन बाली तथा ३२ हजार ९ सय ५१ हेक्टरमा तरकारी बाली लगाइएको छ।
- ४.५ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ फागुनसम्म खाद्यान्न बालीको उत्पादकत्व ३.०१, दलहनको १.१७, तेलहनको १.१८, फलफुलको १०.६७ र तरकारीको १६.२७ मेट्रिक टन प्रति हेक्टर रहेको छ। २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेश भित्र जम्मा २७ हजार १ सय मौरी घरबाट ६१० मेट्रिक टन मह उत्पादन भएको छ।

तालिका ४(ख): कृषि बालीको क्षेत्रफल तथा उत्पादन स्थिति

बालीको नाम	आर्थिक वर्ष २०८२/८३ फागुन		
	क्षेत्रफल हेक्टर	उत्पादन (मेट्रिक टन)	उत्पादकत्व (मेट्रिक टन प्रति हेक्टर)
खाद्यान्न बाली	३५०६६९	१०५५५१४	३.०१
औद्योगिक बाली	-	-	-
दलहन बाली	१७०६५	१९९६७	१.१७
तेलहन बाली	२९९१९	३५३०५	१.१८
मसला बाली	-	-	-
फलफुल	१२६५०	१३४९८६	१०.६७
तरकारी	३२९५१	५३६९२७	१६.२७
मह (घार)	-	६१०	-

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

खाद्यान्न बाली

- ४.६ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म बागमती प्रदेशमा धान र मकैको उत्पादन क्रमशः ४ लाख १४ हजार ४ सय ७ मेट्रिक टन र ५ लाख ६४ हजार ९ सय ८५ मेट्रिक टन रहेको छ।

तालिका ४(ग): प्रमुख खाद्यान्न बालीको उत्पादन* र उत्पादकत्व**

बाली		आर्थिक वर्ष				२०८२/८३ फागुनसम्म
		२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	
धान	उत्पादन	५०७७८९	५००४४६	५०४३४४	४९८६६२	४९४४०७
	उत्पादकत्व	३.७३	३.८४	३.९१	३.९८	३.९९
मकै	उत्पादन	६६६०५२	६७७९६२	६५६५१०	६५७०१९	५६४९८५
	उत्पादकत्व	३.७९	३.२२	३.३२	३.३१	३.३०

बाली	आर्थिक वर्ष				२०८२/८३ फागुनसम्म	
	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२		
गहुँ	उत्पादन	१६३६२४	१५३४४१	१३८७४३	१२६९३३	-
	उत्पादकत्व	२.७८	२.९५	२.७९	२.६२	-
कोदो	उत्पादन	६७९०२	७२२२८	७३०५६.६	७४३००	७३०६५
	उत्पादकत्व	१.१४	१.२१	१.२०	१.२३	१.२३
जौ	उत्पादन	१६८६	३७२८	१५५२.५	१५७६	-
	उत्पादकत्व	१.२७	०.९९	१.१४	१.१६	-
फापर	उत्पादन	२६५५	२०७७	४२११.२१	३२६०	३०५७
	उत्पादकत्व	०.८४	१.२०	१.१९	१.१६	१.०९

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

* मेट्रिक टन

** मेट्रिक टन प्रति हेक्टर

दलहन, तेलहन, तरकारी, फलफूल र मसला बाली

४.७ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म दलहनबालीको उत्पादन १९ हजार ९ सय ६७ मेट्रिक टन रहेको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा दलहन बालीको उत्पादन ०.५७ प्रतिशतले बढेको छ। त्यसैगरी तेलहन बालीको उत्पादन ३५ हजार ३ सय ५ मेट्रिक टन रहेकोमा गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा २.२० प्रतिशतले बढेको छ। प्रदेशको मुख्य तेलहन बालीको रूपमा तोरी रहेको छ।

४.८ बागमती प्रदेशको प्रमुख नगदेबालीको रूपमा आलु रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म यस प्रदेशमा आलुको उत्पादन ७ लाख ४४ हजार ९८ मेट्रिक टन र उत्पादकत्व १८.५७ मेट्रिक टन प्रति हेक्टर रहेको छ। प्रदेशको प्रायः सबै जिल्लाहरूमा आलु खेती गरिएतापनि काभ्रेपलाञ्चोक, नुवाकोट, मकवानपुर, सिन्धुपाल्चोक जिल्लाहरूमा बढी गरिन्छ।

तालिका ४(घ): दलहन, तेलहन, तरकारी, फलफूल र मसला बाली उत्पादन* र उत्पादकत्व**

आर्थिक वर्ष		बाली					
		दलहन	तेलहन	आलु	तरकारी	फलफूल	मसला बाली
२०७७/७८	उत्पादन	२२९६५	३४९३६	७०८६३३	७२८४३२	१७९६२५	७११४१
	उत्पादकत्व	१.१९	१.०९	१५.६	१४.५७	११.२७	८
२०७८/७९	उत्पादन	२३५७५	३४८६५	७३४९१७	७३०३५०	१८०२७५	७५९३१
	उत्पादकत्व	१.१७	१.०९	१९.९४	१४.४१	९.९७	९
२०७९/८०	उत्पादन	२२१७७	६४२५६	७८३००१	८७७४२२	१९३६८२	७४६०४
	उत्पादकत्व	१.१७	१.२३	१९.०९	१६.४९	११.३३	१०
२०८०/८१	उत्पादन	२१४७५	३५६३०	७५०६१८	८८७८०१	१७६०७६.००	६५९४२.०५
	उत्पादकत्व	१.१७	१.१७	१८.७३	१६.७४	११.०४	८.५२
२०८१/८२	उत्पादन	२०७३२	३७३३२	७४२६३७	८९६२३४	१५७८६५	६५४४१
	उत्पादकत्व	१.१७	१.१८	१८.७२	१६.६९	१०.०१	९.५७

आर्थिक वर्ष			बाली					
			दलहन	तेलहन	आलु	तरकारी	फलफूल	मसला बाली
फागुनसम्म	२०८१/८२	उत्पादन	१९८५२	३४५४३	७४६३२०	५३३४५६	१३४५७६	-
		उत्पादकत्व	१.१७	१.१८	१८.९६	१७.०१	११.१	-
	२०८२/८३	उत्पादन	१९९६७	३५३०५	७४४०९८	५३६१२७	१३४९८६	-
		उत्पादकत्व	१.१७	१.१८	१८.५७	१६.२७	१०.६७	-

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२ *मेट्रिक टन ** मेट्रिक टन प्रति हेक्टर

पशुपालन

४.९ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को तुलनामा आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा बागमती प्रदेशमा गाई र भैसीको संख्या घटेको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तसम्म गाई र भैसीको संख्या क्रमशः ७ लाख ३ हजार ७ सय ८९ र ५ लाख ६१ हजार ४ सय ९६ रहेको छ।

तालिका ४(ड): बागमती प्रदेशमा पशुपन्छी पालन (संख्या)

पशुपंक्षी	आर्थिक वर्ष					२०८२/८३ फागुनसम्म
	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	
गाई	१०९९५६०	१०८९४९२	१०१११३६	८४५३४५	६८९०८०	७०३७८९
भैसी	८९२२१३	८८१७६७	८३२१९३	८०९१८५	५४३६५९	५६१४९६
बाखा	२५२०६७१	२५९३८९८	२६७७२२५	२३११४००	२७०४०९९	२३४५७६९
भेडा	९२५६१	८९०१२	५१४२०	७०५५८	५१७७१	४९५६०
सुँगुर/बुँगुर	१७९३६३	१६७७४०	२३७६१७	१५०७५६	१४८१५४	१३०७६०
कुखुरा	३७०७४७६०	३२९९४४५३	२२११८७६६	१०७६८१३६	२०७०८७१७	१७७०९८७७
हाँस	८५७८३	९५४७४	८७०९२	८२४५३	८७४४४	८०६५४

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

पशुपन्छीजन्य उत्पादन

४.१० आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म ४ लाख ६५ हजार ९ सय ६ मेट्रिक टन दुध, १ लाख ४ हजार ८ सय ३८ मेट्रिक टन मासु, ७९ करोड ८८ लाख ५४ हजार अण्डा, र ४ हजार ९ सय ६७ मेट्रिक टन माछा उत्पादन भएको छ।

तालिका ४(च): बागमती प्रदेशको पशुपन्छीजन्य उत्पादनको विवरण

विवरण	आर्थिक वर्ष						२०८२/८३ फागुनसम्म
	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	
दुध (मे.टन)	४३७७७१	४४५७३१	५२५२०५	६७७५११	६२३३८८	४८९०२२	४६५९०६
मासु (मे. टन)	१८६७१८	१९६०५४	२२०४०५	२१५०२३	२१९४५०	११८७७४	१०४८३८
अण्डा (संख्या हजारमा)	१०१९१६०	१०२९३५२	१२०३५४५	१०५५५२	८९६८७६	८८३२४०	७९८८५४
माछा (मे.टन)	३१९१	३५८०	३८७६	५५८९	५२२३	५५००	४९६७

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

दुध उत्पादनमा अनुदान

४.११ प्रदेश सरकारले दुध उत्पादन गर्ने कृषकहरूलाई प्रोत्साहन गर्न आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि दुध उत्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान दिँदै आइरहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० सम्म प्रदेश सरकार मार्फत जम्मा रू. ७० करोड ४ लाख ८० हजार दुध उत्पादनमा अनुदान वितरण गरिएको छ।

४.१२ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ देखि भने यस्तो अनुदान वित्तीय हस्तान्तरणमार्फत स्थानीय तहहरू बाट वितरण हुँदै आएको छ। चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा दुध उत्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान कार्यक्रमका लागि रू. २० करोड स्थानीय तहहरूमा हस्तान्तरण गरिएको छ।

तालिका ४(छ): बागमती प्रदेशबाट दुध उत्पादनमा अनुदान

आर्थिक वर्ष	सहकारी संख्या	प्रति लिटर दर रू.	जम्मा अनुदान (रू. हजारमा)
२०७५/७६	४९	०.५१	१०५९०
२०७६/७७	१९८	१	७८३१८
२०७७/७८	१७९	२	१५१६२२
२०७८/७९	२६०	१.६३२	१५९९५२
२०७९/८०	२२२*	३.५६३८	२९९९९८
जम्मा	८९९	-	७००४८०

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

*५ बटा निजी दुग्ध फर्म सहित

कृषि तथा पशुपन्छी बीमा

४.१३ नेपाल सरकारबाट आर्थिक वर्ष २०७९/८० देखि कृषि बीमा प्रिमियममा ८० प्रतिशत अनुदान दिन शुरु गरिएकोमा आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म बाली बीमा तर्फ २६८ वटा जारी बीमालेखको कुल बीमाङ्क रकम रु. ४३ करोड ५० लाखको बीमालेखको बीमा प्रिमियम रु. २ करोड ८३ लाखमा रु. २ करोड ०८ लाख अनुदान नेपाल सरकारले उपलब्ध गराएको छ। कुल बीमा दाबी संख्या २६ वटा रहेकोमा रु. १ करोड ३८ लाख रकम बीमितलाई दाबी भुक्तानी गरिएको छ।

तालिका ४(ज): बागमती प्रदेशअन्तर्गत कृषि तथा पशुपन्छी बीमा

आर्थिक वर्ष	बीमा प्रकार	जारी बीमालेख संख्या	कुल बीमाङ्क रकम (रु. लाखमा)	बीमाशुल्क रकम (रु. लाखमा)	अनुदान रकम (रु. लाखमा)	दाबी भुक्तानी	
						संख्या	भुक्तानी रकम (रु. लाखमा)
२०७९/८०	बाली	५१२	७५६२.३९	३८१.०९	३०४.७७	६०१	१५६१.४२
	पशुधन	७३०१०	१५६५७०.७१	७३३५.०८	५८५९.३३	१०३०६	५७०५.४१
२०८०/८१	बाली	३३१	७०१४.०३	४४४.२७	३५५.०५	१४८	४४३.६३
	पशुधन	६४८७९	१३०५९९.५४	६२७९.७१	५०१२.४१	९०६४	५३३७.३५
२०८१/८२	बाली	३१५	५७७५.६०	३८५.९५	२९१.२६	३५१	१७७८.७१
	पशुधन	७३८०२	१३८७८६.८३	६६५७.५३	५२७९.६८	७७६२	४८५३.०९
२०८२/८३*	बाली	२६८	४३५०.३७	२८३.४६	२०८.५४	२६	१३८.००
	पशुधन	४४६६५	८८४८३.२७	४२०२.३१	३३१६.३६	४९७४	३२२०.४३

स्रोत: नेपाल बीमा प्राधिकरण, २०८२

* फागुनसम्म

४.१४ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्ममा पशुधन बीमातर्फ ४४ हजार ६ सय ६५ वटा जारी बीमालेखहरूको कुल बीमाङ्क रकम रु. ८ अर्ब ८४ करोड ८३ लाख रहेका छ। जारी बीमालेखको बीमा प्रिमियम रु. ४२ करोड २ लाखमा रु. ३३ करोड १६ लाख अनुदान नेपाल सरकारले उपलब्ध गराएको छ। कुल बीमा दाबी संख्या ४ हजार ९ सय ७४ वटा रहेकोमा रु. ३२ करोड २० लाख रकम बीमितलाई दाबी भुक्तानी गरिएको छ।

कृषि कर्जा

४.१५ कृषि क्षेत्रको समग्र विकास एवम् कृषिजन्य वस्तुको उत्पादन तथा उत्पादकत्व अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले प्रदेश स्थित बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट कृषि कर्जा प्रवाहित हुँदै आएको छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा यस्तो कर्जा अघिल्लो वर्षको सोही अवधिको तुलनामा १.३ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. १ खर्ब २१ अर्ब पुगेको छ।

तालिका ४(झ): बागमती प्रदेशभित्र कृषि कर्जा प्रवाह

आर्थिक वर्ष	कृषि कर्जा (रु. लाखमा)	अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा प्रतिशत परिवर्तन
२०७७/७८	१००१०४२.३	-
२०७८/७९	१०८४११९.५	८.३०
२०७९/८०	१२६७९३९.७	१६.८८
२०८०/८१	१२०२०२६.९	-५.१३
२०८१/८२	१२१७६३७.४	१.३

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०८२

४.१६ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा विभिन्न बैंक तथा वित्तीय संस्था मार्फत बागमती प्रदेशभित्र कृषि क्षेत्रमा प्रवाहित कर्जा रु. १ खर्ब २१ अर्ब भएकोमा काठमाडौं जिल्लाको हिस्सा सबैभन्दा बढी ५२.६ प्रतिशत र दोलखाको जिल्लाको सबैभन्दा कम ०.५ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ४(ज): बागमती प्रदेशमा जिल्लागत कृषि कर्जा विवरण

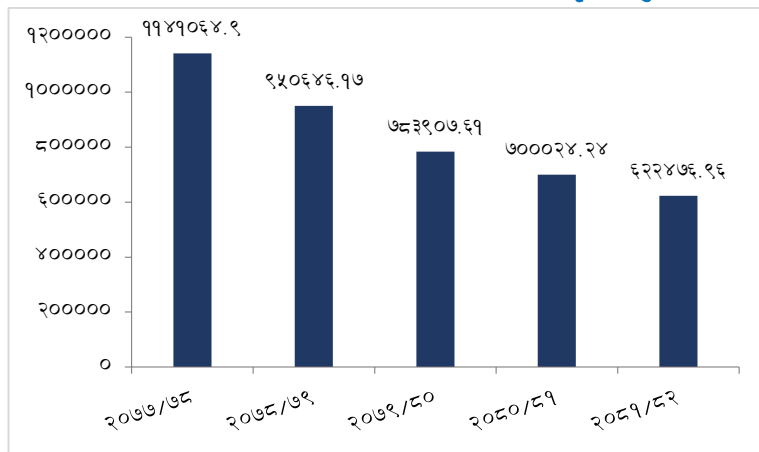
जिल्ला	कृषि कर्जा (रु. लाखमा)	हिस्सा (प्रतिशत)
सिन्धुली	१९७४२.९	१.६
रामेछाप	७०२७.५	०.६
दोलखा	५५६०.५	०.५
सिन्धुपाल्चोक	१०७५३.५	०.९
काभ्रेपलाञ्चोक	५१७८९.२	४.३
भक्तपुर	२८७८३.३	२.४
ललितपुर	३३७६०.६	२.८
काठमाडौं	६४०४६५.२	५२.६
रसुवा	६६९६.७	०.५
नुवाकोट	३६०८४.३	३.०
धादिङ	३७७०६.९	३.१
चितवन	२८१५७७.२	२३.१
मकवानपुर	५७६८९.६	४.७
जम्मा	१२१७६३.७४	१००

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०८२

कृषि अनुदान

४.१७ बागमती प्रदेश सरकारद्वारा प्रदेश भित्रका विभिन्न जिल्लाका कृषक, कृषि फार्म/उद्यमी, कृषक समूह/सहकारी/संघ संस्थाहरूलाई आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा जम्मा रु. ६२ करोड २४ लाख ७६ हजार कृषि अनुदान वितरण गरिएको थियो। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा जम्मा रु. ७० करोड २४ हजार कृषि अनुदान विभिन्न कृषक, कृषि फार्म/उद्यमी, कृषक समूह/सहकारी/संघ संस्थाहरूलाई वितरण गरिएको थियो।

चाई ४(क): बागमती प्रदेश सरकारद्वारा प्रदान कृषि अनुदान

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्डी विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

विपद्बाट प्रभावित किसानलाई राहत

४.१८ आर्थिक वर्ष २०७९/८० देखि बागमती प्रदेश सरकारले कृषि, पशुपन्डी तथा मत्स्य क्षेत्रमा प्रतिकूल असर पार्ने प्राकृतिक एवम् गैर प्राकृतिक विपद्बाट प्रभावित किसानलाई राहत रकम प्रदान गर्दै आएको छ।

४.१९ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा प्राकृतिक तथा गैर प्राकृतिक विपद्बाट प्रभावित बागमती प्रदेश भित्रका विभिन्न ३१८ कृषक र २८ निजी कृषि फर्मलाई रु. १ करोड २२ लाख ११ हजार २ सय २० राहत रकम उपलब्ध गराइएको थियो। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्ममा १५१ कृषकहरूलाई रु. २४ लाख ३८ हजार १ सय १५ राहत रकम वितरण गरिएको छ।

तालिका ४(ट): विपद्बाट प्रभावित किसानलाई राहत

आर्थिक वर्ष	कृषक संख्या	निजी कृषि फर्म संख्या	राहत रकम (रु.)
२०७९/८०	२८	-	१४७३०७२०
२०८०/८१	३४	४१	११९६३४४४
२०८१/८२	३१८	२८	१२२११२२०
२०८२/८३#	१५१	-	२४३८११५

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्डी विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

#फागुनसम्म

उन्नत बीउ बिजन

४.२० बागमती प्रदेशलाई कृषि बीउ बिजन क्षेत्रमा आत्मनिर्भर बनाउन चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म प्रदेशभित्र १ हजार ५ सय ७७ मेट्रिक टन धानको बीउ, २ हजार ९ सय ४८

मेट्रिक टन गहुँको बीउ, ४४ मेट्रिक टन मकैको बीउ, २२ मेट्रिक टन तोरीको बीउ, १३ मेट्रिक टन मसुरोको उन्नत बिउ उत्पादन गरिएको छ।

प्रयोगशाला सेवा

- ४.२१ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुन मसान्तसम्म प्रदेशभर १ हजार १ सय हेक्टर क्षेत्रफलमा विभिन्न स्तरका बिउ बालीको निरीक्षण गरी ४५१ वटा बिउको नमुना परिक्षण गर्दा १२५.८२ मे.टन. बिउ प्रमाणीकरण (गुणस्तर परीक्षण) गरिएको छ।
- ४.२२ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा माटो तथा मल परिक्षण प्रयोगशालाबाट २० वटा घुम्ती शिविरमार्फत १ हजार ३ सय ५६ र किट बक्स मार्फत ६ हजार १८ गरी प्रदेशभर जम्मा ७ हजार ३७४ माटोको नमुना परीक्षण गरी नतिजाको आधारमा प्राविधिक सल्लाह उपलब्ध गराइएको थियो।

मलखाद व्यवस्थापन

- ४.२३ प्रदेशभर रासायनिक मलखादको कुल माग १ लाख ५५ हजार १ सय ३९ मेट्रिक टन रहेको छ। कुल माग मध्ये युरिया ९३ हजार ८३ मेट्रिक टन, डि.ए.पी. ३८ हजार ७ सय ८५ मेट्रिक टन र पोटास २३ हजार २ सय ७१ मेट्रिक टन रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा युरिया ४० हजार २ सय ४२ मेट्रिक टन, डि.ए.पी १७ हजार १५० मेट्रिक टन बिक्री वितरण भएको थियो भने चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ फागुनसम्म युरिया ३१ हजार ५ सय ६२ मेट्रिक टन, डि.ए.पी १८ हजार ८९२ मेट्रिक टन बिक्री वितरण भएको छ।

प्राङ्गारिक मल

- ४.२४ रासायनिक मलको मागलाई कम गर्दै प्राङ्गारिक मल उत्पादन कार्यलाई व्यवस्थित, सरल, सुलभ र गुणस्तरीय बनाई प्राङ्गारिक मलको नियमित प्रयोग गर्दै माटो व्यवस्थापन र दिगो कृषि उत्पादन कायम गर्न एक प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र एक प्राङ्गारिक मल कारखाना स्थापना कार्यक्रम अन्तर्गत कार्य भइरहेको छ।

पशु स्वास्थ्य

- ४.२५ चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म गाईभैसीमा देखिने लम्पी स्किन डिजिज नियन्त्रण तथा रोकथामको लागि मिति २०८२ भाद्र १ देखि ७ गते सम्म बागमती प्रदेशको

१३ वटै जिल्लाहरुमा सप्ताहव्यापी खोप संचालन अभियान बाट ९६ हजार ३४७ डोज खोप गाई भैंसीमा निःशुल्क रूपमा लगाइएको थियो।

राष्ट्रिय कृषि आधुनिकीकरण कार्यक्रम

- ४.२६ कृषिको आधुनिकीकरण एवम् व्यवसायीकरण गर्न कृषि उत्पादनका विशिष्टीकृत क्षेत्र निर्धारण तथा कृषि क्षेत्रको रूपान्तरण गरी उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्न राष्ट्रिय कृषि आधुनिकीकरण कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ। यस परियोजना अन्तर्गत बागमती प्रदेशमा संघीय सरकारको सशर्त अनुदान मार्फत ब्लक विकास कार्यक्रम कार्यान्वयनमा रहेको छ।
- ४.२७ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा व्यावसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (ब्लक विकास कार्यक्रम) अन्तर्गत कृषि तर्फ तरकारी-३, कफी-१ र पशुपन्छी तर्फ गाई/भैंसी-१ गरी ५ वटा थप ब्लक/पकेट क्षेत्र घोषणा गरिएको छ।

तालिका ४(ठ): चालु आर्थिक वर्षमा घोषणा भइ संचालनमा रहेका ब्लक क्षेत्र

जिल्ला	विशिष्टीकृत बाली	ब्लक क्षेत्र (संख्या)
सिन्धुली	तरकारी	१
रामेछाप	तरकारी	१
दोलखा	-	-
सिन्धुपाल्चोक	-	-
काभ्रेपलाञ्चोक	कफी	१
भक्तपुर	-	-
ललितपुर	तरकारी	१
काठमाडौं	-	-
रसुवा	-	-
नुवाकोट	-	-
धादिङ	-	-
चितवन	गाई/भैंसी	१
मकवानपुर	-	-
जम्मा		५

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

कृषि विकास कार्यक्रम

- ४.२८ हेटौँडा उपमहानगरपालिकासँगको सहकार्यमा आर्थिक वर्ष २०७७/७८ देखि हेटौँडा उपमहानगरपालिका वडा नम्बर ११ मा रु. ३३ करोड ७१ लाख २८ हजार कुल लागतमा बागमती प्रदेश सरकारको ७० प्रतिशत र हेटौँडा उपमहानगरपालिकाको ३० प्रतिशत लागत साझेदारीमा प्रादेशिक कृषि थोक बजारको निर्माण सम्पन्न भई सोको संचालनका लागि प्रादेशिक कृषि थोक बजार सञ्चालन निर्देशिका, २०८२ प्रदेश मन्त्रपरिषद्बाट स्वीकृत भएको छ।

भूमिसुधार

- ४.२९ बागमती प्रदेश अन्तर्गत रहेका २३ वटा मालपोत कार्यालय तथा २३ वटा नापी कार्यालयमार्फत जग्गा प्रशासन सम्बन्धी सेवा प्रवाह भइरहेको छ। भूमि प्रशासन प्रणालीलाई व्यवस्थित, पारदर्शी तथा सेवाग्राहीमैत्री बनाउने उद्देश्यका साथ जग्गा दर्ता, नामसारी, कित्ताकाट, नापजाँच तथा अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यहरू नियमित रूपमा सञ्चालनमा रहेका छन्।
- ४.३० बागमती प्रदेशमा नक्सा तथा सेस्ता सुधार कार्यलाई व्यवस्थित र प्रविधिमैत्री बनाउन नापी तथा मालपोत कार्यालयहरूमा आवश्यक बजेट विनियोजन गरी कार्यान्वयन भइरहेको छ। जग्गाको वैज्ञानिक अभिलेखीकरण, डिजिटल नक्साङ्कन तथा एकीकृत भू-सूचना व्यवस्थापन प्रणाली विकास गर्ने उद्देश्यले Provincial Spatial Data System निर्माणका लागि कार्यदिश प्रदान गरिएको छ। यसबाट भूमि प्रशासनलाई आधुनिक, विश्वसनीय तथा प्रभावकारी बनाउने आधार तयार भएको छ।
- ४.३१ मकवानपुर जिल्लामा आधुनिक प्रविधिमा आधारित Coordinate Grid System (CGS) मार्फत नापी कार्य प्रारम्भ गरिएको छ। साथै, नापी कार्यालय मकवानपुरको परिसरमा आधुनिक सर्वे प्रविधियुक्त Survey Park निर्माण गरिएको छ, जसले भू-नापजाँच प्रणालीलाई थप वैज्ञानिक, शुद्ध, प्रविधिमैत्री तथा विश्वसनीय बनाउन महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउने अपेक्षा गरिएको छ।
- ४.३२ बागमती प्रदेशभित्र भूमिको उत्पादनमूलक, व्यवस्थित तथा दिगो उपयोग सुनिश्चित गर्न चक्लाबन्दी खेती प्रणाली, जग्गाको वर्गीकरण तथा भू-उपयोग व्यवस्थापन सम्बन्धी विभिन्न नीतिगत तथा कार्यक्रमगत पहलहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। कृषि योग्य भूमिको संरक्षण, अव्यवस्थित भू-उपयोग नियन्त्रण तथा योजनाबद्ध बस्ती विकासमार्फत भूमि स्रोतको अधिकतम उपयोग सुनिश्चित गर्ने दिशामा प्रदेश सरकारले आवश्यक प्रयासहरू अगाडि बढाएको छ।

नेपालमा वन क्षेत्र

- ४.३३ सन् २०२४ मा नेपालको वन क्षेत्र कुल भू-भागको ४६.०८ प्रतिशत पुगेको छ। यसमध्ये कुल भू-भागको ४३.३८ प्रतिशत वन र २.७० प्रतिशत झाडी तथा बुट्यान क्षेत्र रहेको छ। सन् १९९० को दशकमा नेपालको कुल क्षेत्रको ३९.६ प्रतिशत वन क्षेत्र रहेकोमा सन् २०१५ मा ४४.७४ प्रतिशत र सन् २०१९ मा ४५.३१ प्रतिशत रहेको थियो।
- ४.३४ नेपालको भू-भागमध्ये ३४ हजार ४ सय २० वर्ग कि.मि. संरक्षित क्षेत्रको रूपमा रहेको छ। यो कुल भू-भागको २३.४ प्रतिशत हो। साथै, ११ वन संरक्षण क्षेत्र अन्तर्गत हालसम्म १ लाख ९४ हजार १ सय ५६ हेक्टर वन क्षेत्र व्यवस्थापन भएको छ।

- ४.३५ २०८२ फागुनसम्म मध्यवर्ती तथा संरक्षित क्षेत्रमा ८९९ सामुदायिक वन समूह गठन भएका छन्। यस्तो क्षेत्रले करिब २ लाख २५ हजार ८ हेक्टर क्षेत्रफल ओगटेको छ। त्यसैगरी ४८ मध्यवर्ती कबुलियति वनमार्फत् ५४८ हेक्टर वन क्षेत्र व्यवस्थापन भएको छ।
- ४.३६ २०८२ फागुनसम्म २३ हजार १ सय ६२ सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहमार्फत् २५ लाख ९ हजार ८ सय २५ हेक्टर वन क्षेत्रको व्यवस्थापन भएको छ। साथै ३३ साझेदारी वन उपभोक्ता समूहमार्फत् ४४ हजार ३ सय ८४ हेक्टर वन क्षेत्रमा सघन व्यवस्थापन भएको छ।
- ४.३७ गरिबीको रेखामुनि रहेका समुदायको जीविकोपार्जनमा सुधार र वन संरक्षणमा समेत टेवा पुऱ्याउन ७ हजार ८ सय ७ कबुलियती वन समूहलाई ४४ हजार ३ सय ८४ हेक्टर वन कबुलियती वनको रूपमा हस्तान्तरण भएको छ। साथै धार्मिक प्रयोजनको लागि २४३ धार्मिक संस्थालाई ५ हजार ४ सय ६१ हेक्टर वन क्षेत्र उपलब्ध गराइएको छ।
- ४.३८ हाल ५ हजार ५ सय ५२ निजी वन रहेको र यसले ढाकेको क्षेत्रफल करिब ४ हजार ३ सय ३ हेक्टर रहेको छ। वैज्ञानिक विधि प्रयोग गरी सात प्रमुख रूख प्रजातिको Allometric Equation तयार भएको छ।
- ४.३९ वनस्पतिको स्व-स्थानीय र पर-स्थानीय संरक्षण गर्न मुलुकभर ११ वनस्पति उद्यान स्थापना भई ६८३ हेक्टरमा १ हजार ३ सय २३ वनस्पति प्रजातिको परस्थानीय संरक्षणको कार्य भएको छ। जसमध्ये १० वनस्पति प्रजाति संकटापन्न एवम् लोपोन्मुख प्रजाति रहेका छन्।

बागमती प्रदेशमा वन क्षेत्र

- ४.४० नेपालमा रहेको कुल वन क्षेत्र ६३ लाख ९९ हजार ३ सय ४१ हेक्टर मध्ये बागमती प्रदेशमा हालसम्म १० लाख ९० हजार ८ सय ७६ हेक्टर वन क्षेत्र रहेको छ। नेपालको कुल वन क्षेत्रमा बागमती प्रदेशको हिस्सा १७.०५ प्रतिशत रहेको छ भने प्रदेशको कुल भू-भागको तुलनामा वन क्षेत्र ५३.७३ प्रतिशत रहेको छ।
- ४.४१ बागमती प्रदेशको कुल वन क्षेत्र मध्ये सबैभन्दा बढी वन क्षेत्र सिन्धुली जिल्लामा रहेको छ भने सबैभन्दा कम वन क्षेत्र भक्तपुर जिल्लामा रहेको छ। त्यसैगरी जिल्लाको कुल भू-भागको प्रतिशतको हिसाबले हेर्दा सबैभन्दा बढी वन क्षेत्र मकवानपुर जिल्लामा छ भने सबैभन्दा कम वन क्षेत्र भक्तपुर जिल्लामा रहेको छ।

तालिका ४(ड): बागमती प्रदेशमा जिल्लागत वन क्षेत्रको स्थिति

जिल्ला	जिल्लाको क्षेत्रफल (हेक्टर)	वन क्षेत्र (हेक्टर)	जिल्लाको कुल भू-भागको तुलनामा वनको क्षेत्रफल (प्रतिशत)	प्रदेशको कुल वन क्षेत्रको हिस्सा (प्रतिशत)
दोलखा	२१४८७०	१०७८४२	५०.१९	९.८९
रामेछाप	१५६५५३	६९३७३	४४.३१	६.३६
सिन्धुली	२४८६०४	१६६६९७	६७.०५	१५.२८
काभ्रेपलाञ्चोक	१३९४४३	७५३०८	५४.०१	६.९०
सिन्धुपाल्चोक	२४९०२५	११५८८३	४६.५३	१०.६२
रसुवा	१५०१२४	५४७५६	३६.४७	५.०२
नुवाकोट	११९३१६	५२०३९	४३.६१	४.७७
धादिङ	१९०६७५	९२७४३	४८.६४	८.५०
चितवन	२२३९७०	१४७४८९	६५.८५	१३.५२
मकवानपुर	२४४३६६	१६६५३३	६८.१५	१५.२७
भक्तपुर	१२३१०	२४७४	२०.१०	०.२३
ललितपुर	३९६८४	२४४६०	६१.६४	२.२४
काठमाडौं	४१३६१	१५२७९	३६.९४	१.४०
जम्मा	२०३०३०१	१०९०८७६	५३.७३	१००.००

स्रोत: वन तथा वातावरण मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

४.४२ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म वन क्षेत्रको अन्य आय र संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच बाँडफाँट हुने वन रोयल्टी गरी जम्मा रू. २३ करोड ०२ लाख संकलन भएको छ, जुन अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा १६३.९९ प्रतिशत बढी हो। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा यस्तो आय रू. १४ करोड ६६ लाख ७३ हजार संकलन भएको थियो।

तालिका ४(ढ): बागमती प्रदेशमा वन क्षेत्रबाट संकलन भएको राजस्व (रू. लाखमा)

आय/राजस्व शीर्षक	आर्थिक वर्ष				फागुनसम्म		प्रतिशत परिवर्तन
	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८१/८२	२०८२/८३	
वन क्षेत्रको अन्य आय	५०७	४८१	३६३	२११.९६	१०२	१७८	७४.५०
वन रोयल्टी (संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच बाँडफाँट हुनुअघिको)	६६३	१०६३	१६२३	१२७२.४८	७७०	२१२४	१७५.८४
जम्मा	१११०	१५४४	१९८६	१४६६.७३	८७२	२३०२	१६३.९९

स्रोत: वन तथा वातावरण मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

४.४३ नेपालको कुल भू-भागमध्ये २३.४० प्रतिशत भू-भाग संरक्षित क्षेत्रमा पर्दछ। यस प्रदेशमा शिवपुरी नागार्जुन राष्ट्रिय निकुञ्ज, लाङ्गटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज र गौरीशङ्कर संरक्षण क्षेत्रको पूरै भू-

भाग तथा चितवन र पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्जको केही भू-भाग पर्दछन्। यस प्रदेशको ६०८५.४९ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल अर्थात् २९.९८ प्रतिशत संरक्षित क्षेत्रले ओगटेको छ।

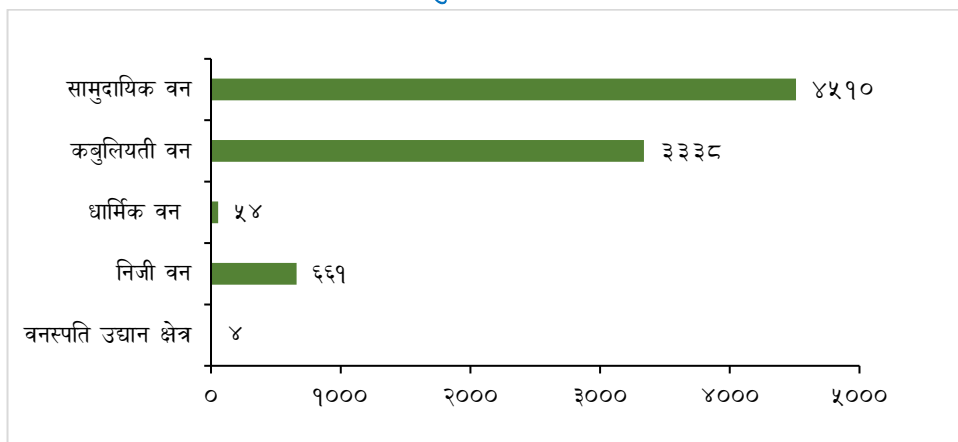
तालिका ४(ण): बागमती प्रदेश भित्र पर्ने संरक्षित क्षेत्रको अंश

संरक्षित क्षेत्रको नाम	जिल्ला	भित्री क्षेत्र (Core Area)	मध्यवर्ती क्षेत्र	जम्मा क्षेत्रफल (वर्ग कि.मि.)
चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	चितवन	७१२.१३	४५६.५३	१२३३.७५
	मकवानपुर	५१.१७	१३.९२	
पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्ज	मकवानपुर	७२.९०	१९२.१५	२६५.०५
शिवपुरी नागार्जुन राष्ट्रिय निकुञ्ज	काठमाडौं	१०३.५४	४८.३१	२७७.६१
	नुवाकोट	३४.७२	५६.८९	
	सिन्धुपाल्चोक	९.८७	७.९०	
	धादिङ	१०.८७	५.५१	
लाइटाड राष्ट्रिय निकुञ्ज	नुवाकोट	७३.१९	८९.९६	२१३०.००
	रसुवा	९६८.१९	९७.४३	
	सिन्धुपाल्चोक	६६८.६२	२३२.६१	
गौरीशङ्कर संरक्षित क्षेत्र	दोलखा	१३४६.९९	०.००	२१७९.००
	रामेछाप	४०५.५९	०.००	
	सिन्धुपाल्चोक	४२६.४२	०.००	
जम्मा		४८८४.२	१२०१.२१	६०८५.४१

स्रोत: वन तथा वातावरण मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

४.४४ २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेश भित्रका ४ हजार ५ सय १० वटा सामुदायिक वन मार्फत ४०८१८६.५ हेक्टर, ३ हजार ३ सय ३८ कबुलियती वन मार्फत १६५५२.४९ हेक्टर, ५४ धार्मिक वन मार्फत ४८४.८८ हेक्टर, ६ सय ६१ निजी वन मार्फत ५४६.०१ हेक्टर र ४ वनस्पति उद्यान क्षेत्र मार्फत १८९.४० हेक्टर वन क्षेत्र व्यवस्थापन गरिएको छ।

चार्ट ४(ख): वन वर्गीकरण अनुसार बागमती प्रदेशभित्रका वन (संख्यामा)

स्रोत: वन तथा वातावरण मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

४.४५ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा ७ लाख १५ हजार ३ सय ३८ बिरुवा वितरण गरिएकोमा चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म २ लाख ३२ हजार ५०० बिरुवा वितरण गरिएको छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा वन क्षेत्रबाट ४० लाख ५१ हजार ५ सय ९६ क्युविक फिट काठ उत्पादन भएकोमा आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म २० लाख ९४ हजार ७ सय ९४ क्युविक फिट काठ उत्पादन भएको छ।

४.४६ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा ४ हजार ७ सय २८ चट्टा दाउरा उत्पादन भएकोमा आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म १ हजार ८ सय ३८ चट्टा दाउरा उत्पादन भएको छ।

तालिका ४(त): वन पैदावार उत्पादन तथा आपूर्ति

आर्थिक वर्ष	बिरुवा उत्पादन र वितरण (संख्या)	काठ (क्युविक फिट)	दाउरा (चट्टा)	गैहकाष्ट वन पैदावार (जडीबुटी तथा अन्य) (किलोग्राम)
२०७६/७७	१२९९५०९	१०४७७९४	७५९	२५५६७८
२०७७/७८	१९६०५१५	१७८५८३७	२६५७	१७३८१२
२०७८/७९	१२५४७९७	१८८३२४०	२१९५	५९०५००
२०७९/८०	८९२९३३	२३४४५१०	२६४९	६०४७५७
२०८०/८१	३०१२३४	१६७०२४५.७०	३०१२.२३	१०२७६१
२०८१/८२	७५३३३८	४०५१५९६.९६५	४७२८	७६०२३६.२
२०८२/८३#	२३२५००	२०९४७९४	१८३८	१५६४५६.०२

स्रोत: वन तथा वातावरण मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

#फागुनसम्म

४.४७ भू तथा जलाधार संरक्षण कार्यक्रम अन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा ८८९ वटा खहरे तथा पहिरो उपचार संख्या रहेको थियो भने आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म ५१४ वटा खहरे तथा पहिरो उपचार संख्या रहेको छ। त्यसैगरी आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा २२८ वटा संरक्षण पोखरी निर्माण भएको थियो भने आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म ८ वटा संरक्षण पोखरी निर्माण भएका छन्।

तालिका ४(थ): खहरे तथा पहिरो उपचार र संरक्षण पोखरी निर्माण

आर्थिक वर्ष	खहरे तथा पहिरो उपचार संख्या	संरक्षण पोखरी निर्माण संख्या
२०७६/७७	४४१	३५
२०७७/७८	२८२	२४
२०७८/७९	१२८४	३०
२०७९/८०	१४१७	२२

आर्थिक वर्ष	खहरे तथा पहिरो उपचार संख्या	संरक्षण पोखरी निर्माण संख्या
२०८०/८१	३९०	१२१
२०८१/८२	८८९	२२८
२०८२/८३#	५१४	८

स्रोत: वन तथा वातावरण मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

#फागुनसम्म

वनस्पति उद्यान क्षेत्र

४.४८ नेपालमा जम्मा ११ वटा वनस्पति उद्यानहरू रहेका छन्। यी उद्यानहरूको व्यवस्थापन वनस्पति विभागले गरिरहेको छ। बागमती प्रदेशमा राष्ट्रिय वनस्पति उद्यान गोदावरी, वृन्दावन वनस्पति उद्यान मकवानपुर, टिस्टुङ्ग वनस्पति उद्यान मकवानपुर र पर्वतीय वनस्पति उद्यान दामन, गरी जम्मा ४ वटा वनस्पति उद्यान रहेका छन्।

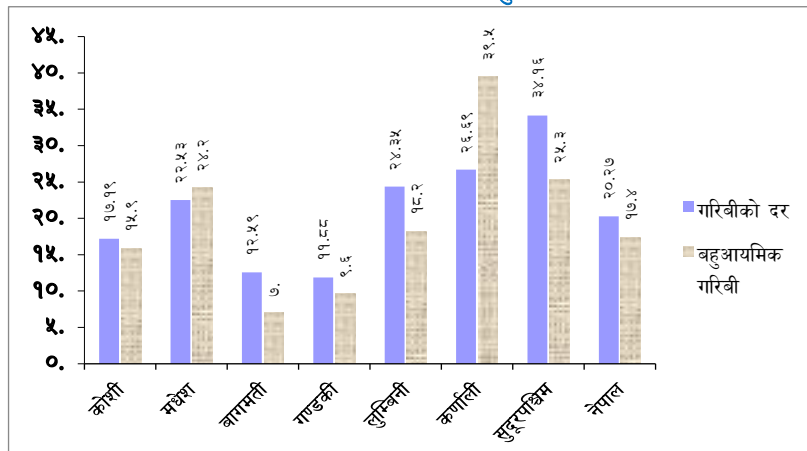
५. गरिबी निवारण, श्रम तथा रोजगारी

- ५.१ दिगो, समावेशी तथा न्यायोचित आर्थिक-सामाजिक विकासलाई मूल आधार बनाउँदै नागरिकलाई गरिबीको दुष्चक्रबाट मुक्त गराउने उद्देश्यसहित गरिबी निवारण सम्बन्धी विविध कार्यक्रमहरू तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ। बागमती प्रदेश सरकारले अवलम्बन गरेको नीतिगत व्यवस्था तथा लक्षित कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनका कारण प्रदेशभित्र निरपेक्ष गरिबी दर क्रमशः घट्दै गएको छ।
- ५.२ आन्तरिक रोजगारीका अवसरहरू अपेक्षित रूपमा विस्तार हुन नसक्दा वैदेशिक रोजगारीमा जाने प्रवृत्ति निरन्तर वृद्धि भइरहेको छ। यस सन्दर्भमा गरिबी निवारण तथा रोजगारी सिर्जना लक्षित कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी विस्तारमार्फत नागरिकको आयआर्जन क्षमता र जीवनस्तरमा सुधार ल्याउनुपर्ने आवश्यकता देखिन्छ। विकासका सम्पूर्ण नीति, कार्यक्रम तथा आयोजना कार्यान्वयनलाई गरिबी न्यूनीकरणको लक्ष्यसँग प्रत्यक्ष रूपमा आबद्ध गरी अघि बढाउन सकिनेमा गरिबी न्यूनीकरणमा ठोस र दीर्घकालीन उपलब्धि हासिल हुने देखिन्छ।
- ५.३ नेपाल सरकारले गरिबीको रेखामुनि रहेको जनसंख्यालाई वि.सं. २०८७ सम्म १२ प्रतिशतमा र वि.सं. २१०० सम्म शून्यमा झार्ने दीर्घकालीन राष्ट्रिय लक्ष्य निर्धारण गरेको छ। उक्त राष्ट्रिय लक्ष्यसँग सामञ्जस्यता राख्दै बागमती प्रदेश सरकारले गरिबी निवारणलाई प्राथमिक क्षेत्रका रूपमा लिई लक्षित तथा प्रभावकारी कार्यक्रमहरू निरन्तर रूपमा सञ्चालन गर्दै आएको छ।
- ५.४ प्रदेश सरकारले रोजगारी सिर्जना, सीप विकास, उद्यमशीलता प्रवर्द्धन कार्यक्रमहरू मार्फत गरिबी तथा विपन्न वर्गको आर्थिक सशक्तीकरणमा जोड दिँदै आएको छ। गरिबी न्यूनीकरणलाई योजनाबद्ध, परिणाममुखी तथा समन्वयात्मक रूपमा अघि बढाइ प्रदेशको समग्र विकासमा योगदान पुऱ्याउने प्रयास गरिएको छ।

गरिबीको स्थिति

- ५.५ नेपाल जीवनस्तर सर्वेक्षण, २०७९/८० अनुसार नेपालमा गरिबीको रेखा प्रतिव्यक्ति प्रति वर्ष रू. ७२ हजार ९ सय ८ निर्धारण गरिएको छ। जसमध्ये खाद्य गरिबीको रेखा रू. ३५ हजार २९ र गैर खाद्य गरिबीको रेखा रू. ३७ हजार ८ सय ७९ रहेको छ।
- ५.६ नेपाल जीवनस्तर सर्वेक्षण चौथो (२०७९/८०) अनुसार नेपालमा निरपेक्ष गरिबीको रेखामुनि रहेको जनसंख्या २०.२७ प्रतिशत र बहुआयामिक गरिबीको जनसंख्या १७.४ प्रतिशत रहेकोमा बागमती प्रदेशको निरपेक्ष गरिबी १२.५९ प्रतिशत र बहुआयामिक गरिबी ७.० प्रतिशत रहेको छ। जुन राष्ट्रिय औसतभन्दा कम रहेको छ।

चाट ५(क): प्रदेशगत गरिबीको दर र बहुआयामिक गरिबी (प्रतिशत)

स्रोत: नेपाल जीवनस्तर सर्वेक्षण, चौथो, २०७९/८० र राष्ट्रिय योजना आयोग, २०७९

५.७ हाल नेपालमा गरिबीको विषमता (Poverty Gap) ४.५२ प्रतिशत र गरिबीको गहनता १.४८ प्रतिशत रहेकोमा बागमती प्रदेशको गरिबीको विषमता २.६४ प्रतिशत र गरिबीको गहनता (Squared Poverty Gap) ०.८९ प्रतिशत रहेको छ। बागमती प्रदेशमा गरिबीको फैलावट १२.६८ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ५(क): प्रदेश अनुसारको गरिबीको स्थिति

प्रदेश	गरिबीको दर	बहुआयामिक गरिबी	गरिबीको विषमता	गरिबीको गहनता	गरिबीको फैलावट	कुल जनसंख्याको वितरण
कोशी	१७.१९	१५.९	३.८४	१.२५	१३.८०	१६.२६
मधेश	२२.५३	२४.२	४.६२	१.३६	२५.६०	२२.५६
बागमती	१२.५९	७.०	२.६४	०.८९	१२.६८	२०.४२
गण्डकी	११.८८	९.६	२.३३	०.७१	४.८८	८.३४
लुम्बिनी	२४.३५	१८.२	५.८	१.९९	१२.७६	१८.९६
कर्णाली	२६.६९	३९.५	६.२५	२.१६	६.७४	५.१२
सुदूरपश्चिम	३४.१६	२५.३	८.४१	२.८७	१४.००	८.३२
नेपाल	२०.२७	१७.४	४.५२	१.४८	-	-

स्रोत: नेपाल जीवनस्तर सर्वेक्षण, चौथो, २०७९/८० र राष्ट्रिय योजना आयोगको प्रतिवेदन, २०७९

नोट: Poverty Gap ले गरिबीमा रहेको जनसंख्या गरिबीको रेखाबाट कति टाढा रहेका छन् भन्ने जानकारी गराउँछ

श्रम तथा रोजगारी

५.८ नेपाल श्रमशक्ति सर्वेक्षण, २०७४/७५ (तेस्रो) अनुसार नेपालमा काम गर्ने उमेर समूहको जनसंख्या २ करोड ७ लाख ४४ हजार रहेकोमा ७० लाख ८६ हजार रोजगार र ९ लाख ८ हजार बेरोजगार रहेका छन्। बागमती प्रदेशमा काम गर्ने उमेर समूहको जनसंख्या ४८

लाख ६५ हजार रहेकोमा २१ लाख २९ हजार रोजगार र १ लाख ६१ हजार बेरोजगार रहेका छन्।

- ५.९ नेपाल श्रमशक्ति सर्वेक्षण, २०७४/७५ (तेस्रो) अनुसार नेपालको बेरोजगारी दर ११.४ प्रतिशत र रोजगारी-जनसंख्या (Employment-to-Population-Ratio) ३४.२ प्रतिशत रहेकोमा बागमती प्रदेशको बेरोजगारी दर ७ प्रतिशत र रोजगारी-जनसंख्या (Employment-to-Population-Ratio) ४३.८ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ५(ख): बागमती प्रदेशको श्रम बजारका मुख्य सूचकहरू

विवरण	काम गर्ने उमेर समुहको जनसंख्या (हजारमा)		बेरोजगार (हजारमा)	श्रम शक्तिमा नभएका (हजारमा)	श्रम शक्ति (हजारमा)	बेरोजगारी दर (प्रतिशत)	रोजगार र जनसंख्या अनुपात (EPR प्रतिशत)
	समुहको जनसंख्या (हजारमा)	रोजगार (हजारमा)					
पुरुष							
नेपाल	९२०८	४४४६	५११	४२५०	४९५८	१०.३	४८.३
बागमती	२३५९	१३१०	९७	९५१	१४०८	६.९	५५.६
महिला							
नेपाल	११५३७	२६४०	३९७	८५००	३०३६	१३.१	२२.९
बागमती	२५०६	८१९	६३	१६२४	८८२	७.२	३२.७
जम्मा							
नेपाल	२०७४४	७०८६	९०८	१२७५०	७९९४	११.४	३४.२
बागमती	४८६५	२१२९	१६१	२५७५	२२९०	७.०	४३.८

स्रोत: नेपाल श्रमशक्ति सर्वेक्षण, २०७४/७५ (तेस्रो), राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय

- ५.१० नेपाल श्रमशक्ति सर्वेक्षण, २०७४/७५ (तेस्रो) अनुसार नेपालमा पुरुष बेरोजगारी दर १०.३ प्रतिशत र महिला बेरोजगारी दर १३.१ प्रतिशत रहेकोमा बागमती प्रदेशमा पुरुष बेरोजगारी दर ६.९ प्रतिशत र महिला बेरोजगारी दर ७.२ प्रतिशत रहेको छ।

औपचारिक र अनौपचारिक क्षेत्रमा रोजगारीको अवस्था

- ५.११ नेपाल श्रमशक्ति सर्वेक्षण, २०७४/७५ (तेस्रो) अनुसार बागमती प्रदेशमा रोजगारीमा संलग्न श्रमिक मध्ये १० लाख २७ हजार औपचारिक क्षेत्रमा संलग्न रहेका छन् भने ११ लाख २ हजार अनौपचारिक क्षेत्रमा काम गर्ने गरेका छन्। मुलुकभर कुल २६ लाख ७५ हजार औपचारिक क्षेत्रमा काम गर्ने जनसंख्या मध्ये ३८.३९ प्रतिशत हिस्सा बागमती प्रदेशको रहेको

छ भने कुल ४४ लाख ११ हजार अनौपचारिक क्षेत्रमा काम गर्ने जनसंख्या मध्ये २४.९८ प्रतिशत हिस्सा बागमती प्रदेशको रहेको छ।

५.१२ बागमती प्रदेशमा औपचारिक क्षेत्रमा कार्यरत श्रमिक मध्ये कृषि क्षेत्रमा २५ हजार र गैर कृषि क्षेत्रमा १० लाख २ हजार श्रमिक संलग्न रहेका छन्। त्यसैगरी अनौपचारिक क्षेत्रमा कार्यरत श्रमिक मध्ये कृषि क्षेत्रमा २ लाख ४५ हजार र गैर कृषि क्षेत्रमा ८ लाख २६ हजार श्रमिक संलग्न रहेका छन्।

तालिका ५(ग): बागमती प्रदेशमा औपचारिक र अनौपचारिक क्षेत्रमा रोजगारीको अवस्था

विवरण	संख्या (हजारमा)		प्रतिशतमा		बागमती प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)
	बागमती	नेपाल	बागमती	नेपाल	
औपचारिक क्षेत्र	१०२७	२६७५	४८.२	३७.८	३८.३९
कृषि	२५	९०	१.२	१.३	२७.७८
गैर कृषि	१००२	२५८६	४७	३६.५	३८.७५
अनौपचारिक क्षेत्र	११०२	४४११	५१.८	६२.२	२४.९८
कृषि	२४५	१४३४	११.५	२०.२	१७.०८
गैर कृषि	८२६	२९०४	३८.८	४१	२८.४४

स्रोत: नेपाल श्रमशक्ति सर्वेक्षण, २०७४/७५ (तेस्रो), राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय

क्रियाशील जनसंख्या

५.१३ नेपाल श्रमशक्ति सर्वेक्षण, २०७४/७५ (तेस्रो) अनुसार नेपालको जम्मा क्रियाशील जनसंख्या १ करोड २ लाख ७० हजार ४ सय ४७ रहेकोमा ६० लाख ४३ हजार पुरुष र ४२ लाख २७ हजार ३ सय ६० महिला रहेका छन्। बागमती प्रदेशको जम्मा क्रियाशील जनसंख्या २४ लाख १० हजार ४ सय ९८ मध्ये १४ लाख ३३ हजार ५ सय ४५ पुरुष र ९ लाख ७६ हजार ९ सय ५३ महिला रहेका छन्।

तालिका ५(घ): रोजगारी क्षेत्रमा रहेको क्रियाशील जनसंख्या

विवरण	संख्या			प्रतिशत	
	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला
बागमती प्रदेश	१४३३५४५	९७६९५३	२४१०४९८	५९.४७	४०.५३
नेपाल	६०४३०८७	४२२७३६०	१०२७०४४७	५९	४१

स्रोत: नेपाल श्रम शक्ति सर्वेक्षण, २०१७/१८ र राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०१७/१८

वैदेशिक रोजगारी

५.१४ २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेशका जिल्लाहरूबाट जम्मा ८७ हजार ४ सय ९६ जनाले श्रम स्वीकृति लिई वैदेशिक रोजगारीमा गएका छन्। उक्त अवधिमा सबैभन्दा बढी चितवन जिल्लाबाट र सबैभन्दा कम रसुवा जिल्लाबाट वैदेशिक रोजगारीका लागि विदेशिएका छन्।

तालिका ५(ड): श्रम स्वीकृति लिई विदेशिने युवाहरूको विवरण (संख्यामा)

जिल्ला	आर्थिक वर्ष												२०८२/८३		
	२०७८/७९			२०७९/८०			२०८०/८१			२०८१/८२			फागुनसम्म		
	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
दैलेखी	२१४०	२४०१	४५४१	२१४०	२४०१	४५४१	२१४०	२४०१	४५४१	१९०४	४७४२	६६४६	१२२९	३५२७	४७५६
रामेछाप	२७८४	२७६६	५५५०	२७८४	२७६६	५५५०	२७८४	२७६६	५५५०	१८३३	६४०७	८२४०	११९२	४१११	५३०३
सिन्धुली	३१४०	४३८२	७५२२	३१४०	४३८२	७५२२	३१४०	४३८२	७५२२	१७२१	९३३५	११०५६	११३१	६०१६	७१४७
काम्पेपलाञ्चोक	४७६०	४४८६	९२४६	४७६०	४४८६	९२४६	४७६०	४४८६	९२४६	३४८८	९७२२	१३२१०	२२९९	६१७६	८४७५
सिन्धुपाल्चोक	४३८५	४९०६	९२९१	४३८५	४९०६	९२९१	४३८५	४९०६	९२९१	४२४८	८९५९	१३२०७	२८६९	५७५१	८६२०
रसुवा	४९२	६२६	१११८	४९२	६२६	१११८	४९२	६२६	१११८	५७८	११३७	१७१५	४०७	७९२	११९९
नुवाकोट	४३५	४००२	४४३७	४३५	४००२	४४३७	४३५	४००२	४४३७	२९९९	८८११	११८१०	१९५९	५५२६	७४८५
धादिङ	४६२७	४६००	९२२७	४६२७	४६००	९२२७	४६२७	४६००	९२२७	२७४४	११४८४	१४२२८	१७३०	७०१९	८७४९
चितवन	८४३९	५४९६	१३९३५	८४३९	५४९६	१३९३५	८४३९	५४९६	१३९३५	३४९९	१७६३५	२११३४	२३५२	११२४८	१३६००
मकवानपुर	४९४२	५३२०	१०२६२	४९४२	५३२०	१०२६२	४९४२	५३२०	१०२६२	४०३३	११३३४	१५४०७	२७३३	७२६०	९९९३
भक्तपुर	११०८	६७१	१७७९	११०८	६७१	१७७९	११०८	६७१	१७७९	८९५	४०६७	४९६२	५९४	२२९२	२८८६
ललितपुर	१८५	१३०१	१४८६	१८५	१३०१	१४८६	१८५	१३०१	१४८६	१६४२	३५५९	५२०१	१००९	२२४२	३२५१
काठमाडौं	४२३७	२७८८	७०२५	४२३७	२७८८	७०२५	४२३७	२७८८	७०२५	३३१५	६५४९	९८७४	२०४६	३९७६	६०३२
जम्मा	९१५१०			११९९३२			११९९३१			१३७६००					८७४९६

स्रोत: वैदेशिक रोजगार विभाग, २०८२

सामाजिक सुरक्षा कोषमा आबद्धता

५.१५ २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेश भित्रका कुल १५ हजार २ सय ७० रोजगारदाता र ५ लाख ३ हजार ८ सय ४३ योगदानकर्ता सामाजिक सुरक्षा कोषमा सूचीकृत भएका छन्। चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म १ हजार १ सय ५७ रोजगारदाता र ५३ हजार ३ सय ४९ योगदानकर्ता सूचीकृत भएका छन्।

तालिका ५(च): बागमती प्रदेशमा सामाजिक सुरक्षा कोषमा आबद्ध भएका रोजगारदाता तथा योगदानकर्ता (संख्या)

विवरण	आर्थिक वर्ष					२०८२/८३ फागुनसम्म	२०८२ फागुनसम्म जम्मा
	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२		
सूचीकृत रोजगारदाता	१६९४	१६७०	६४१	६७२	९८५	११५७	१५२७०
सूचीकृत योगदानकर्ता	८७५४३	६००७८	६१२६५	६०५८५	६४३१४	५३३४९	५०३८४३

स्रोत: सामाजिक सुरक्षा कोष, २०८२

राष्ट्रिय रोजगार प्रवर्द्धन कार्यक्रम

५.१६ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म राष्ट्रिय रोजगार प्रवर्द्धन कार्यक्रमबाट बागमती प्रदेशमा रोजगारीमा संलग्न भई भुक्तानी प्राप्त व्यक्तिको संख्या ७ हजार ८ सय ८६ रहेका छन् भने औसत रोजगारी दिन ८० रहेको छ।

तालिका ५(छ): राष्ट्रिय रोजगार प्रवर्द्धन कार्यक्रमबाट सिर्जित रोजगारीको विवरण*

प्रदेश	स्थानीय तहको सङ्ख्या	आयोजना प्रविष्ट गरेका स्थानीय तहको सङ्ख्या	आयोजना सङ्ख्या	रोजगारीमा संलग्न भई भुक्तानी प्राप्त व्यक्तिको सङ्ख्या	कुल रोजगारी प्रदान गरिएको दिन	प्रदान गरिएको औसत दिन
कोशी	१३७	१३७	१९२८	९९३०	७६४१००	७६.९
मधेश	१३६	१२३	१२४९	१०१६८	४९९६१३	४९.१
बागमती	११९	११८	१८०५	७८८६	६३०८७०	८०.०
गण्डकी	८५	८५	१४४५	५७६१	४३१०८९	७४.८
लुम्बिनी	१०९	१०७	१५१५	७२५०	५४०२७१	७४.५
कर्णाली	७९	७९	९५०	७१५६	५४३२६७	७५.९
सुदूरपश्चिम	८८	८७	१४४६	७०००	५४९५७२	७८.५
जम्मा	७५३	७३६	१०३३८	५५१५१	३९५८७८२	७१.८

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

* फागुनसम्म

५.१७ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म देशभरका ७ लाख ४५ हजार ४ सय ३५ बेरोजगार सूचीकृतमध्ये बागमती प्रदेशमा ८१ हजार ५ सय ५ जना रहेका छन्।

तालिका ५(ज): सूचीकृत बेरोजगारको प्रदेशगत विवरण (सङ्ख्यामा)*

प्रदेश	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३*
कोशी	९९६०६	९१७६३	१०५४७८	११०९८३	१०६६१५	९९०४९
मधेश	८२८१३	८२१२७	९६१९०	१२४३९४	१०६०३८	९४५९६
बागमती	९८७८६	८२७५६	९६०९१	१०२६६३	९१८४९	८१५०५
गण्डकी	५९०३०	४९०४७	५३३९६	६०३८३	६१८१४	६३६९७
लुम्बिनी	११४३८१	८६८८२	१०३९३८	९८८२६	८३१२०	७९२२१
कर्णाली	१४२८३४	१५३७४६	१९८१४६	२१०६६४	१०८३५३	२०२३०२
सुदूरपश्चिम	१५४९८९	११६१९२४	१८८१४०	१७७२४१	१३९९३६	१२५०६५
जम्मा	७५२४४८	७०८२४५	८४१३७९	८८५१५४	७९७७२५	७४५४३५

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३ अर्थ मन्त्रालय

* फागुनसम्म

* आर्थिक वर्ष २०७७/७८ देखि आर्थिक वर्ष २०८२/८३ सम्म

५.१८ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा राष्ट्रिय रोजगार प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गत बागमती प्रदेशमा ७ हजार ८ सय ८६ जना न्यूनतम रोजगारीमा खटिएका छन्। विगत ५ वर्षको प्रवृत्ति विश्लेषण गर्दा आर्थिक वर्ष २०७७/७८ देखि यस कार्यक्रम मार्फत न्यूनतम रोजगारी प्राप्त गर्नेको सङ्ख्या क्रमशः घट्टै गएको देखिन्छ।

तालिका ५ (झ): न्यूनतम रोजगारीमा खटिएका व्यक्तिहरूको प्रदेशगत विवरण

प्रदेश	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२
कोशी	२८८५०	२३४६१	१३८९९	१११४१	९९३०
मधेश	१६५६३	१५५६०	१२७१०	१०६६०	१०१६८
बागमती	२५०५७	२१३५९	११४९७	९९३८	७८८६
गण्डकी	१४०९९	१११९३	७४२४	७२२१	५७६१
लुम्बिनी	२७३२४	२१७४३	१२३८७	८७२९	७२५०
कर्णाली	२९६८६	३५१४०	१७०६४	९१७२	७१५६
सुदूरपश्चिम	३७८८८	३५३३४	१६७०४	७८७२	७०००
जम्मा	१७९४६७	१६३७६०	९१६८५	६४७३३	५५१५१

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३ अर्थ मन्त्रालय

६. ऊर्जा, जलस्रोत, सिंचाइ तथा खानेपानी

ऊर्जामा पहुँच

६.१ वैकल्पिक ऊर्जा सहित २०८२ फागुनसम्म ९९.१ प्रतिशत जनसङ्ख्यामा विद्युतको पहुँच पुगेको छ भने बागमती प्रदेशमा ९९.९९ प्रतिशत जनसङ्ख्यामा विद्युतको पहुँच पुगेको छ।

तालिका ६(क): राष्ट्रिय प्रसारण ग्रिडबाट विद्युत पहुँच प्राप्त प्रदेशगत जनसङ्ख्या (प्रतिशतमा)

प्रदेश	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३*
कोशी	८२.४	९६.९	९७.०	९९.३	९९.४	९९.५
मधेश	९९.०	९९.७	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०
बागमती	९४.४	९५.९	९६.०	९९.९७	९९.९८	९९.९९
गण्डकी	९२.८	९५.७	९८.०	९९.४	९९.५	९९.६
लुम्बिनी	९१.०	९४.९	९५.०	९८.५	९८.५	९८.६
कर्णाली	३४.७	४३.९	४४.०	७३.४	७४.१	७४.३
सुदूरपश्चिम	६४.७	७१.१	७३.०	८६.६	८७.१	८७.३
नेपाल (वैकल्पिक ऊर्जासहित)	९२.५	९४.०	९५.०	९७.०	९९.०	९९.१

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

*फागुनसम्म

६.२ विद्युत उत्पादन क्षमतामध्ये प्रदेशगत रूपमा २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेशभित्र रहेका आयोजनाबाट करिब ४५.० प्रतिशत विद्युत उत्पादनमा योगदान हुने गरेको छ।

तालिका ६(ख): प्रदेशगत विद्युत उत्पादन क्षमता, मे.वा. (वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्धन केन्द्रबाट उत्पादित विद्युत बाहेक)

प्रदेश	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३*
कोशी	२८०	३४५	४८९	६१७	६३१	७९७
मधेश	१३	२१	२५	२५	३५	३५
बागमती	४७२	१०४६	११४९	१३२७	१५८८	१६९८
गण्डकी	५२९	५९५	८३१	९३२	१००२	११८०
लुम्बिनी	३१	३१	४७	७८	७८	१०३
कर्णाली	११	११	१६	११	११	१५
सुदूरपश्चिम	५२	५८	१२०	१६७	१६७	१६९
जम्मा	१३८८	२१०७	२६७७	३१५७	३५१२	३९९७

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८१/८२, अर्थ मन्त्रालय

*फागुनसम्म

सौर्य विद्युत तथा खानेपानी आयोजना

६.३ २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेशमा ४८७ संस्थागत सौर्य ऊर्जा प्रणालीबाट १२८८.८८५ किलोवाट विद्युत उत्पादन भइरहेको छ। दोलखा, सिन्धुली र मकवानपुर जिल्लामा जडान भएका ३ वटा सौर्य तथा सौर्य वायु मिनीग्रेडमार्फत उत्पादन भएको ९० किलोवाट सौर्य विद्युतबाट कुल २५० घरधुरी लाभान्वित भएका छन्। प्रदेशभर जम्मा ३४ वटा सौर्य खानेपानी आयोजना संचालनमा रहेकामा रामेछाप जिल्लामा सबैभन्दा बढी सौर्य खानेपानी आयोजना संचालनमा रहेको देखिन्छ।

तालिका ६(ग): व्यवसायिक तथा संस्थागत सौर्य विद्युत तथा खानेपानी आयोजना

जिल्ला	सौर्य तथा सौर्य वायु मिनीग्रिड			संस्थागत सौर्य ऊर्जा प्रणाली		सौर्य खानेपानी आयोजना (संख्या)
	संख्या	क्षमता (किलोवाट)	लाभान्वित घरधुरी	संख्या	क्षमता (किलोवाट)	
दोलखा	१	३०	४५	१५५	२१३	२
रामेछाप	-	-	-	११४	१६३	१७
सिन्धुली	१	३५	९०	९८	१३४.५	७
काभ्रेपलाञ्चोक	-	-	-	५६	४११	३
सिन्धुपाल्चोक	-	-	-	५५	६६.५	१
रसुवा	-	-	-	-	-	-
नुवाकोट	-	-	-	३	६	-
धादिङ	-	-	-	३०	४०.२८५	-
चितवन	-	-	-	४९	१०७	-
मकवानपुर	१	२५	११५	५६	८३.५	३
भक्तपुर	-	-	-	-	-	-
ललितपुर	-	-	-	१५	३१	१
काठमाडौं	-	-	-	११	३३.१	-
जम्मा	३	९०	२५०	४८७	१२८८.८८५	३४

स्रोत: वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्र, २०८२

प्रमुख नदी प्रणाली

६.४ बागमती प्रदेशमा कुल १० वटा उप-जलाधार प्रणालीहरू (Sub-basins) रहेकोमा कुल उप-जलाधार प्रणालीको क्षेत्रफल २० हजार ३ सय वर्ग किलोमिटर रहेको छ। सो मध्ये सबैभन्दा बढी क्षेत्रफल त्रिशुली उप-जलाधार प्रणालीको र सबैभन्दा कम लाल बकैयाको रहेको छ।

तालिका ६(घ): बागमती प्रदेशका उप-जलाधार प्रणाली

उप-जलाधार प्रणालीहरू	क्षेत्रफल (वर्ग कि. मि.)	क्षेत्रफल (प्रतिशत)
बागमती	२८४५.९३	१४.०२
बुढी गण्डकी	९६५.८४	४.७६
कमला	९६७.४३	४.७७
तल्लो नारायणी	३३८४.१४	१६.६७
तल्लो सुनकोशी	१३६१	६.७०
लिखु	१३०४.४६	६.४३
लाल बकैया	३७४.४९	१.८४
तामाकोशी	२१६२.८१	१०.६५
त्रिशुली	३९२८.५६	१९.३५
माथिल्लो सुनकोशी	३००५.५३	१४.६१
जम्मा	२०३००	१००

स्रोत: प्रदेश वस्तुस्थिति विवरण, बागमती प्रदेश, २०७५

सिंचाइ

६.५ बागमती प्रदेशको कुल क्षेत्रफल २० लाख ३० हजार हेक्टर मध्ये खेतीयोग्य जमिन ५ लाख २१ हजार ९ सय ६१ हेक्टर अर्थात् २५.७० प्रतिशत रहेको छ। कुल खेतीयोग्य जमिन मध्ये सिंचाइयोग्य जमिन २ लाख ५८ हजार ३ सय ७१ हेक्टर अर्थात् खेतीयोग्य जमिनको ४९.५० प्रतिशत र सिंचाइयोग्य जमिन मध्ये २०८२ फागुनसम्म सिंचाइ सुविधा पुगेको जमिन १ लाख २९ हजार ८ सय ५४ हेक्टर अर्थात् सिंचाइयोग्य जमिनको ५०.२६ प्रतिशत रहेको छ। चितवन जिल्लामा कुल सिंचाइयोग्य जमिनको ९४.३८ प्रतिशत जमिनमा सिंचाइ सुविधा पुगेको छ।

तालिका ६(ङ): जिल्लागत सिंचाइ सुविधा

जिल्ला	कुल क्षेत्रफल (हेक्टर)	खेतीयोग्य जमिन (हेक्टर)	सिंचाइयोग्य जमिन (हेक्टर)	सिंचाइ सुविधा पुगेको जमिन (हेक्टर)	सिंचाइ सुविधा पुगेको जमिन (सिंचाइयोग्य जमिनको प्रतिशतमा)
दोलखा	२१४८७०	५६६८३	२८०५८.०८	७९४६	२८.३२
रामेछाप	१५६५५३	५०९८०	२५२३५.१०	१०३५३	४१.०३
सिन्धुली	२४८६०४	६२७१३	३१०४२.९३	७६०९	२४.५१
काभ्रेपलाञ्चोक	१३९४४३	५८१२३	२८७७०.८८	१२६४२	४३.९४
सिन्धुपाल्चोक	२४९०२५	३५६५९	१७६५१.२१	९०१४	५१.०७
रसुवा	१५०१२४	९४५०	४६७७.७५	३५८७	७६.६८
नुवाकोट	११९३१६	४५२५२	२२३९९.७४	१८८४२	८४.१२
धादिङ	१९०६७५	४८१३६	२३८२७.३२	१३१५८	५५.२२

जिल्ला	कुल क्षेत्रफल (हेक्टर)	खेतीयोग्य जमिन (हेक्टर)	सिंचाइयोग्य जमिन (हेक्टर)	सिंचाइ सुविधा पुगेको जमिन (हेक्टर)	सिंचाइ सुविधा पुगेको जमिन (सिंचाइयोग्य जमिनको प्रतिशतमा)
चितवन	२२३९७०	६०२२३	२९८१०.३८	२८१३५	९४.३८
मकवानपुर	२४४३६६	६२०१७	३०६९८.४१	८८३६	२८.७८
भक्तपुर	१२३१०	६४५०	३१९२.७५	२२८६	७१.६०
ललितपुर	३९६८४	११०६८	५४७८.६६०	३६६८	६६.९५
काठमाडौं	४१३६१	१५२०७	७५२७.४६५	३७७८	५०.१९
कुल जम्मा	२०३०३०१	५२१९६१	२५८३७१	१२९८५४	५०.२६

स्रोत: खानेपानी, ऊर्जा तथा सिंचाइ मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

६.६ २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेश भित्र सिंचाइ सुविधा पुगेको जमिन मध्ये सतह सिंचाइ प्रणालीबाट १ लाख २२ हजार ५४ हेक्टर अर्थात् ९०.८१ प्रतिशत र भूमिगत सिंचाइ प्रणालीबाट १२ हजार ३ सय ४६ हेक्टर अर्थात् ९.१९ प्रतिशत जमिन सिंचित रहेको छ।

तालिका ६(च): बागमती प्रदेशमा कुल सिंचाइ सुविधा पुगेको भू-भाग

विवरण	कुल क्षेत्रफल (हेक्टर)	प्रतिशत
सतह सिंचाइ	१२२०५४	९०.८१
भूमिगत सिंचाइ	१२३४६	९.१९
जम्मा	१३४४००	१००.००

स्रोत: खानेपानी, ऊर्जा तथा सिंचाइ मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

६.७ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ सम्म बागमती प्रदेश भित्रको कुल सिंचाइयोग्य जमिनमध्ये १ लाख २९ हजार ३ सय २८ हेक्टर जमिनमा सिंचाइ सुविधा पुगेको थियो। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म थप ४७२ हेक्टर सिंचाइ सुविधा विस्तार भई १ लाख २९ हजार ८ सय ५४ हेक्टर पुगेको छ।

तालिका ६(छ) : सिंचाइ सुविधा विस्तार (हेक्टरमा)

जिल्ला	आर्थिक वर्ष						फागुनसम्म
	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	
दोलखा	७१७९	७२३२	७४५६	७७८०	७८४१	७९२१	७९४६
रामेछाप	९८५०	९९००	९९७५	१०११०	१०२९०	१०३५३	१०३५३
सिन्धुली	७०५०	७१५०	७३००	७४५०	७६०९	७६०९	७६०९
काभ्रेपलाञ्चोक	११८९०	१२१३०	१२२००	१२३००	१२४००	१२६२७	१२६४२
सिन्धुपाल्चोक	८५००	८६००	८६५०	८७७०	८८३९	९०१४	९०१४
रसुवा	३४८०	३५००	३५३०	३५५०	३५७३	३५८१	३५८७
नुवाकोट	१७२२०	१८०००	१८२१०	१८२९५	१८३३७	१८७९२	१८८४२
धादिङ	१२४५०	१२६००	१२८९०	१२९९०	१३०२८	१३०२८	१३१५८
चितवन	२७६६६	२७७४६	२७८३३	२७९१३	२७९९०	२८०३५	२८१३५
मकवानपुर	८५५०	८६००	८६२२	८६९७	८६९३	८७६५	८८३६
भक्तपुर	२२००	२२२०	२२२०	२२३५	२२४९	२२६१	२२८६

जिल्ला	आर्थिक वर्ष						फागुनसम्म
	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	
ललितपुर	३२००	३२५६	३४५०	३६००	३६३३	३६३३	३६६८
काठमाडौं	३६३५	३६५०	३६७५	३७००	३७२३	३७६३	३७७८
जम्मा	१२२८७०	१२४५८४	१२६०११	१२७३९०	१२८२०५	१२९३८२	१२९८५४

स्रोत: खानेपानी, ऊर्जा तथा सिंचाइ मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

खानेपानी तथा सरसफाइ

६.८ २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेशमा जम्मा घरधुरीको ९३.४० प्रतिशत घरधुरीमा आधारभूत खानेपानी सुविधा पुगेको छ भने १९.८२ प्रतिशत घरधुरीमा सुरक्षित खानेपानी सुविधा पुगेको छ। यसैगरी, ९८.५० प्रतिशत घरधुरीमा शौचालय तथा आधारभूत सरसफाइ सुविधा पुगेको छ।

तालिका ६(ज): खानेपानी तथा सरसफाइ सुविधा (प्रतिशत)

प्रदेश	आधारभूत खानेपानीको सुविधा प्राप्त गर्ने घरधुरी	सुरक्षित खानेपानी पुगेको जनसंख्या	खाना बनाउनको लागि ठोस ऊर्जाको उपयोग	शौचालयको सुविधा प्राप्त घरधुरी	आधारभूत सरसफाइ सुविधा पुगेको जनसंख्या
बागमती	९३.४०	१९.८२	२९.००	९८.५०	९८.५०

स्रोत: खानेपानी, ऊर्जा तथा सिंचाइ मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

६.९ २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेशमा रहेका जम्मा १५ लाख ६७ हजार ९ सय १७ घरधुरी मध्ये १४ लाख ६४ हजार ५०० अर्थात् ९३.४० प्रतिशत घरधुरीमा आधारभूत खानेपानीको सुविधा पुगेको छ। बागमती प्रदेश भित्र घरधुरीको अनुपातमा सबैभन्दा बढी दोलखा जिल्लामा जम्मा घरधुरीको ९७.९९ प्रतिशत घरधुरीमा र सबैभन्दा कम काभ्रेपलाञ्चोक जिल्लामा जम्मा घरधुरीको ८६.९५ प्रतिशत घरधुरीमा आधारभूत खानेपानी सुविधा पुगेको छ।

तालिका ६(झ): बागमती प्रदेशमा आधारभूत खानेपानी सेवा पुगेको जिल्लागत विवरण

जिल्ला	जम्मा घरधुरी (२०७८ को जनगणना अनुसार)	आधारभूत खानेपानी सेवा पुगेको घरधुरी (२०८२ फागुनसम्म)	प्रतिशत
दोलखा	४९४९३	४८५००	९७.९९
रामेछाप	४६४६६	४४०४४	९४.७९
सिन्धुली	६९३१७	६०८८१	८७.८३
काभ्रेपलाञ्चोक	९१३३०	७९४९६	८६.९५
सिन्धुपाल्चोक	७१६९७	६५०५८	९०.७४
रसुवा	१११३१	१०९३७	९८.२६
नुवाकोट	६८६४६	६२४७८	९१.०१
धादिङ	८३६२२	८१४४०	९७.३९

जिल्ला	जम्मा घरधुरी (२०७८ को जनगणना अनुसार)	आधारभूत खानेपानी सेवा पुगेको घरधुरी (२०८२ फागुनसम्म)	प्रतिशत
चितवन	१७९१३७	१६६६३५	९३.०१
मकवानपुर	१०५३२०	१०१३१६	९५.९३
भक्तपुर	१०८४०६	१०३८१३	९५.७६
ललितपुर	१४०१३०	१२८०२१	९१.३६
काठमाडौं	५४२८९२	५११९६१	९४.३०
जम्मा	१५६७९१७	१४६४५००	९३.४०

स्रोत: खानेपानी, ऊर्जा तथा सिंचाइ मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

६.१० आर्थिक वर्ष २०८०/८१ सम्म बागमती प्रदेश भित्रका १४ लाख ५८ हजार ४०१ घरधुरीमा आधारभूत खानेपानी सुविधा उपलब्ध भएकोमा चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म थप ६ हजार ९९ घरधुरीमा सो सुविधा विस्तार भई १४ लाख ६४ हजार ५०० घरधुरीमा आधारभूत खानेपानी सुविधा पुगेको छ।

तालिका ६(अ): खानेपानी सुविधा विस्तार (घरधुरी संख्यामा)

जिल्ला	आर्थिक वर्ष						फागुनसम्म २०८२/८३
	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	
दोलखा	३९६९२	४१३४६	४३०६९	४४८६४	४६७३३	४८१६३	४८५००
रामेछाप	३५८४३	३७३३६	३८८९२	४०५१३	४२२०१	४३०४९	४४०४४
सिन्धुली	४९९०४	५१९८३	५४१४९	५६४०५	५८७५५	६०४५२	६०८८१
काभ्रेपलाञ्चोक	६६०५७	६८८०९	७१६७६	७४६६२	७७७७३	७९०१६	७९४१६
सिन्धुपाल्चोक	५३६५८	५५८९४	५८२२३	६०६४९	६३१७६	६४७५८	६५०५८
रसुवा	८९१५	९२८६	९६७३	१००७६	१०४९६	१०७९३	१०९३७
नुवाकोट	५०९५०	५३०७३	५५२८४	५७५८८	५९९८८	६१५८८	६२४७८
धादिङ	६६८८८	६९६७५	७२५७८	७५६०२	७८७५२	८०९८०	८१४४०
चितवन	१३८८६१	१४४६४७	१५०६७४	१५६९५२	१६३४९२	१६५९८५	१६६६३५
मकवानपुर	८४४०५	८७९२२	९१५८५	९५४०१	९९३७६	१००८८२	१०१३१६
भक्तपुर	८६९८८	९०६१३	९४३८९	९८३२२	१०२४१९	१०३४५३	१०३८१३
ललितपुर	१०८३८७	११२९०३	११७६०७	१२२५०७	१२७६११	१२७८५१	१२८०२१
काठमाडौं	४३३२७२	४५१३२५	४७०१३०	४८९७१९	५१०१२४	५११४३१	५११९६१
जम्मा	१२२३८२०	१२७४८१२	१३२७९२९	१३८३२६०	१४४०८९६	१४५८४०१	१४६४५००

स्रोत: खानेपानी, ऊर्जा तथा सिंचाइ मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

६.११ २०८२ फागुनसम्म प्रदेश भित्रका १० लाख ७४ हजार ५ सय ९५ घरपरिवारले धारा, ७४ हजार ४ सय ५२ घरपरिवारले ट्युबवेल तथा ह्याण्ड पम्प, ३६ हजार ८ सय ०७ घरपरिवारले इनार तथा कुवा (ढाकिएको) र ३९ हजार ८ सय २५ घरपरिवारले खुला कुवालार्ई खानेपानीको स्रोतको रूपमा प्रयोग गरेका छन्।

तालिका ६(ट): जिल्लागत खानेपानीको स्रोतको रूपमा प्रयोग गर्ने घरधुरी संख्या

जिल्ला	धारा	ट्युबवेल, ह्याण्ड पम्प	इनार, कुवा (ढाकिएको)	खुला कुवा	खोला, नदी	अन्य	उल्लेख नगरिएको
दोलखा	४६१३७	-	१४३	६४९	९४	५८	२४१२
रामेछाप	४२५७७	-	३९५	१२२७	४६०	३५	१७७२
सिन्धुली	४८०७८	३१०१	३६३३	९५७६	३७७	६२	४४९०
काम्रेपलाञ्चोक	७३६२९	२७४	४०४८	३७४४	४६६	२६२	८९०७
सिन्धुपाल्चोक	६३६९९	१२	१२१	११३५	१६१	११९	६४५०
रसुवा	१०४७२	-	८	६६	३५	२०	५३०
नुवाकोट	६०५७२	-	८३१	१३९०	१९०	६३	५६००
धादिङ	७१९७१	२४५	४७०	१५२०	३६४	११५	८९३७
चितवन	१२२२९९	४८१३३	२३४५	२९१५	३१७	२०२	२९५६
मकवानपुर	८७७८५	५७५८	१५८७	५९०७	५०३	३००	३७८०
भक्तपुर	६७२३८	२१०६	५८४०	२६८८	०	१६८८	२८८४६
ललितपुर	७९५४०	८३०	३४१५	३०८७	०	५१९०	४८०६८
काठमाडौं	३००५९८	१३९९३	१३९७१	५९२१	०	८४४६	१९९९६३
कुल जम्मा	१०७४५९५	७४४५२	३६८०७	३९८२५	२९६७	१६५६०	३२२७११

स्रोत: खानेपानी, ऊर्जा तथा सिंचाइ मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

७. भौतिक पूर्वाधार, यातायात तथा सञ्चार

- ७.१ मुलुकको आर्थिक-सामाजिक रूपान्तरण एवं उच्च र दिगो आर्थिक वृद्धि हासिल गर्न भौतिक पूर्वाधार, यातायात तथा सञ्चार क्षेत्र आधारभूत संवाहकका रूपमा रहेका छन्। सुरक्षित र सर्वसुलभ यातायात सञ्जाल एवं आधुनिक सूचना प्रविधिको विस्तारले अर्थतन्त्रको प्रतिस्पर्धी क्षमता अभिवृद्धि सँगै सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा गुणात्मक सुधार ल्याउँछ। राष्ट्रिय समृद्धिको लक्ष्य प्राप्तिका लागि यी क्षेत्रमा सार्वजनिक र निजी लगानी अभिवृद्धि गर्दै दिगो, गुणस्तरीय र समावेशी पूर्वाधार निर्माण गर्नु आजको आवश्यकता हो।
- ७.२ बागमती प्रदेश सरकारले आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि आफ्नो वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम मार्फत भौतिक पूर्वाधारको विकास र विस्तारलाई उच्च प्राथमिकता दिदै आएको छ। प्रदेश सरकारको प्रत्येक आर्थिक वर्षको बजेट विनियोजनमा सडक यातायात, शहरी पूर्वाधार तथा सञ्चार लगायतका पूर्वाधार क्षेत्रमा कुल बजेटको एक तिहाइ भन्दा बढी विनियोजन हुने गरेको छ।

सडक यातायात तथा पुल पूर्वाधार

- ७.३ चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म बागमती प्रदेश सरकारबाट सडक पूर्वाधारतर्फ १३.५४ किलोमिटर नयाँ सडक ट्रयाक निर्माण, ८२.१५ किलोमिटर सडकको खण्डस्मित (ग्राभेल) स्तरोन्नति र १२६.०८ किलोमिटर सडकको पक्की (कालोपत्रे) स्तरोन्नति गरिएको छ। त्यसैगरी, सडक यातायातलाई सहज बनाउन ४७६.१ किलोमिटर सडकको नियमित मर्मत र ५७.६४ किलोमिटर सडकको आवधिक मर्मत सम्भार कार्य गरिएको छ।

तालिका ७(क): सडक सुविधा विस्तारको स्थिति (प्रदेश सडक एवं सहरी सडक समेत)

विवरण	आर्थिक वर्ष					फागुनसम्म	
	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	८२/२०८१	२०८१/८२	२०८२/८३
नयाँ सडक निर्माण (कि.मि.)	६६.०८	१६०.१०	२८१.९०	१०१.५०	७७.९४	३८.२०	१३.५४
खण्डस्मित सडक स्तरोन्नति (कि.मि.)	१४६.४०	२००.८०	१५९.१०	११०.०९	१३४.८६	७५.९५	८२.१५
पक्की सडक (कालोपत्रे र ढलान) स्तरोन्नति (कि.मि.)	२७९.७५	२६४.७३	४००.८०	२९०.५१	२७८.३२	१०२.१८	१२६.०८
सडक मर्मत (नियमित)(कि.मि.)	१९३.७०	१३८.२०	३६४.३०	४०५.००	५१०.६०	२२०	४७६.१
आवधिक मर्मत (कि.मि.)	-	-	-	-	-	-	५७.६४

स्रोत: भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

- ७.४ संघीयता कार्यान्वयन पश्चात् बागमती प्रदेशमा सडक तथा पुल पूर्वाधारको क्षेत्रमा केही उपलब्धि हासिल भएको छ। २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेश सरकारको प्रादेशिक यातायत गुरुयोजना (PTMT) अनुसार प्रादेशिक लोकमार्ग अन्तर्गत पक्की सडक (कालोपत्रे र ढलान) १६६.२८८ किलोमिटर र खण्डस्मित सडक ४८.९१८ किलोमिटर रहेको छ। त्यसैगरी, प्रादेशिक मार्ग अन्तर्गत पक्की सडक (कालोपत्रे र ढलान) ४२८.५०९ किलोमिटर र खण्डस्मित सडक १३६.८४४ किलोमिटर छ भने सहरी तथा स्थानीय सडक अन्तर्गत पक्की सडक (कालोपत्रे र ढलान) १४९६.६९३ किलोमिटर र खण्डस्मित सडक ८५६.४२८ किलोमिटर रहेको छ।

तालिका ७(ख): प्रादेशिक यातायत गुरुयोजना (PTMT) अनुसार सडकको विवरण

विवरण	पक्की सडक (कालोपत्रे र ढलान) (कि.मि.)	खण्डस्मित सडक (कि.मि.)
प्रादेशिक लोकमार्ग	१६६.२८८	४८.९१८
प्रादेशिक मार्ग	४२८.५०९	१३६.८४४
सहरी तथा स्थानीय सडक	१४९६.६९३	८५६.४२८
जम्मा	२०९१.४९	१०४२.१९

स्रोत: भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

नोट: कच्ची सडकको विवरण प्राप्त नभएको,

- ७.५ २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेश भित्रका ११९ वटै स्थानीय तहको केन्द्रसम्म सडक सञ्जाल जोडिएको छ। यसमध्ये ९० वटा स्थानीय तहका केन्द्रसम्म पक्की सडक पुगिसकेको छ भने बाँकी २९ वटा स्थानीय तहका केन्द्रहरूलाई पक्की सडकसँग जोड्न अझै बाँकी रहेको छ।

तालिका ७(ग): स्थानीय तहको केन्द्रसम्म सडक पहुँचको अवस्था

जिल्ला	सडक पहुँचपुगेको (पक्की सडक) स्थानीय तह (संख्या)	सडक पुगेको तर पक्की हुन बाँकी स्थानीय तह (संख्या)
दोलखा	७	२
रामेछाप	४	४
सिन्धुली	८	१
काभ्रेपलाञ्चोक	१०	३
सिन्धुपाल्चोक	९	३
रसुवा	३	२
नुवाकोट	७	५
धादिङ	९	४
चितवन	७	०
मकवानपुर	७	३

जिल्ला	सडक पहुँचपुगेको (पक्की सडक) स्थानीय तह (संख्या)	सडक पुगेको तर पक्की हुन बाँकी स्थानीय तह (संख्या)
भक्तपुर	४	०
ललितपुर	४	२
काठमाडौं	११	०
जम्मा	१०	२९

स्रोत: भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय, २०८२

- ७.६ गत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा बागमती प्रदेशमा कुल ३८ वटा सडक पुल, ७ वटा झोलुङ्गेपुल/ पेडिस्ट्रियन ट्रस पुल निर्माण सम्पन्न भएकोमा चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म थप २० वटा सडक पुल र ३ वटा झोलुङ्गेपुल/ट्रस पुल निर्माण सम्पन्न भएका छन्।

तालिका ७(घ): बागमती प्रदेश सरकारबाट निर्मित पुलको विवरण (संख्या)

पुलको प्रकार	आर्थिक वर्ष					फागुनसम्म	
	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८१/८२	२०८२/८३
सडक पुल	९	१९	२८	३२	३८	१२	२०
झोलुङ्गेपुल/पेडिस्ट्रियन ट्रस पुल	१	६	६	१२	७	४	३

स्रोत: भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय, २०८२

- ७.७ २०८२ फागुनसम्ममा बागमती प्रदेशभित्र प्रदेश सरकारले निर्माण गरेका पुलहरूमा सबैभन्दा धेरै सडक पुल नुवाकोट जिल्लामा १९ वटा र सबैभन्दा धेरै झोलुङ्गे पुल धादिङ जिल्लामा ७ वटा रहेका छन्।

तालिका ७(ङ): जिल्लागत रूपमा प्रदेश सरकारद्वारा निर्माण भएका सडक पुल र झोलुङ्गे पुल*

जिल्ला	सडक पुलको संख्या	झोलुङ्गे पुलको संख्या
दोलखा	९	-
रामेछाप	९	१
सिन्धुली	१७	३
काभ्रेपलाञ्चोक	१५	३
सिन्धुपाल्चोक	१५	५
रसुवा	१	-
नुवाकोट	१९	४
धादिङ	१७	७
चितवन	१६	१
मकवानपुर	२४	६

जिल्ला	सडक पुलको संख्या	झोलुङ्गे पुलको संख्या
भक्तपुर	११	-
ललितपुर	६	२
काठमाडौं	१६	३
समग्र प्रदेश	१७५	३५

स्रोत: भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

*फागुनसम्म

नोट: Bridge Code अनुसार पुलको विवरण अद्यावधिक गरेको कारण संख्यामा केही थप/घट हुन गएको

- ७.८ बागमती प्रदेश सरकारबाट आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा ८ वटा सरकारी भवन र २८४ वटा सामुदायिक भवन निर्माण भएकोमा चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म थप ८ वटा सरकारी भवन, १३ वटा सामुदायिक भवन निर्माण भएका छन्।
- ७.९ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म जनता आवास कार्यक्रम (संघ सशर्त अनुदान) अन्तर्गत ३८ वटा, बागमती प्रदेश जनता आवास कार्यक्रम अन्तर्गत ५७ वटा, चेपाङ, माझी, बोटे, वनकरियाका एकीकृत बस्ती कार्यक्रम अन्तर्गत १०७ वटा र खरको छाना उन्मूलन कार्यक्रम अन्तर्गत २०८ वटा घर निर्माण गरि हस्तान्तरण गरिएको छ।

तालिका ७(च): बागमती प्रदेश सरकारद्वारा निर्माण गरिएका सरकारी तथा सामुदायिक भवन (संख्या)

विवरण		आर्थिक वर्ष					२०८२/८३ फागुनसम्म
		२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	
सरकारी भवन	नयाँ निर्माण	-	१	३	३	८	८
सामुदायिक भवन	नयाँ निर्माण	६५	२११	१७७	११९	२८४	१३
आवास तथा एकीकृत बस्ती विकास कार्यक्रम	जनता आवास कार्यक्रम (संघ सशर्त अनुदान)	३११	५७७	१७७	२०	-	३८
	बागमती प्रदेश जनता आवास कार्यक्रम	-	-	-	१००	११५	५७
	चेपाङ, माझी, बोटे, वनकरिया एकीकृत बस्ती	-	-	१४	७८	३२०	१०७
	खरको छाना उन्मूलन कार्यक्रम	-	-	-	४९१	९२६	२०८

स्रोत: भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

७.१० बागमती प्रदेश सरकारबाट २०८२ फागुनसम्म ७१ वटा प्रहरी इकाई कार्यालयहरूको निर्माण सम्पन्न भइसकेको र १ वटा निर्माणाधीन अवस्थामा रहेका छन्।

तालिका ७(छ): बागमती प्रदेशमा प्रदेश सरकारद्वारा निर्माण सम्पन्न तथा निर्माणाधीन रहेका प्रहरी भवनको विवरण

जिल्ला/स्थान	प्रदेश प्रहरी भवन (संख्या)	
	निर्माण सम्पन्न	निर्माणाधीन
दोलखा	५	-
रामेछाप	८	-
सिन्धुली	९	-
काभ्रेपलाञ्चोक	१०	-
सिन्धुपाल्चोक	५	-
रसुवा	४	-
नुवाकोट	५	-
धादिङ	४	-
चितवन	८	-
मकवानपुर	१३	१
भक्तपुर	-	-
ललितपुर	-	-
काठमाडौं	-	-
जम्मा	७१	१

स्रोत:- आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

यातायात क्षेत्र

७.११ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा बागमती प्रदेशमा १ लाख ३५ हजार ३ सय ८७ सवारी साधन दर्ता भएकोमा चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म ४२ हजार ४ सय ९० नयाँ सवारी साधन दर्ता भएका छन्।

तालिका ७(ज): बागमती प्रदेशमा दर्ता भएका विभिन्न किसिमका सवारीका साधनहरूको संख्या

सवारी साधन	आर्थिक वर्ष					२०८२/८३ फागुनसम्म
	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	
बस	५९७	७९४	१२८७	५९६	१२६८	१२९८
मिनिबस/मिनी ट्रक	११२५	१४६६	३६५	३६४	१६५२	५२४
क्रेन/डोजर/एक्सभेटर/ट्रक	१६८३	२१३५	११५९	६१५	२६२७	२३२३
जिप/कार/भ्यान	८९८८	१४२२४	९२२९	१९३३८	२४६८८	१४२६५
पिकअप	५३७९	३७९८	५४५	२५२	१७४	४४
माइक्रोबस	३२	३५	७	५०	५५१	२६४
टेम्पो	११३०	१२२८	२४४	२४६	१०६६	५३०
मोटरसाइकल	१२६५४९	१२७३७१	७३०६८	५०५४५	१०२४४७	२२१३१

सवारी साधन	आर्थिक वर्ष					२०८२/८३ फागुनसम्म
	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	
टेक्टर/पावर टेलर	२८७	२१४	८६	९	७०	५१
इ-रिक्सा	४८५	१३३०	१७३	१८५	८२९	१०६०
अन्य	१५९	१०९	७१	४३	-	-
जम्मा	१४६४१४	१५२७०४	८६२३४	७२२४३	१३५३८७	४२४९०

स्रोत: श्रम, रोजगार तथा यातायात मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

सञ्चार क्षेत्र

- ७.१२ सूचना प्रविधिको निरन्तर विकाससँगै बागमती प्रदेशभित्र यसको पहुँच विस्तार हुँदै गएको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म बागमती प्रदेशमा थप ११ वटा अनलाइन पत्रिका/पोर्टल दर्ता भएका छन् भने ८२ वटा नवीकरण भएका छन्।
- ७.१३ २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेशभर संचालनमा रहेका केबुल टेलिभिजन मध्ये चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म १७ वटा केबुल टेलिभिजन नवीकरण भएका छन्।
- ७.१४ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म बागमती प्रदेशभित्र सञ्चालनमा रहेका एफ.एम. रेडियो मध्ये ५००-१००० वाट क्षमताका ८ वटा, २५०-५०० वाट क्षमताका २४ वटा र १००-२५० वाट क्षमताका ३ वटा एफ.एम. रेडियो नवीकरण भएका छन्।

तालिका ७(झ): बागमती प्रदेशमा दर्ता/नवीकरण भएका सञ्चार संस्था (संख्यामा)

विवरण	आर्थिक वर्ष								२०८२/८३ फागुनसम्म	
	२०७८/७९		२०७९/८०		२०८०/८१		२०८१/८२			
	नयाँ दर्ता	नवीकरण	नयाँ दर्ता	नवीकरण	नयाँ दर्ता	नवीकरण	नयाँ दर्ता	नवीकरण	नयाँ दर्ता	नवीकरण
अनलाइन पत्रकारिता	६१	३४	७९	५०	४९	१८	५९	१४५	११	८२
केबुल टेलिभिजन	१	२६	-	३०	-	२३	-	२८	-	१७
एफ.एम. रेडियो ५००-१००० वाट क्षमता	१ (क्षमता वृद्धि)	१४	-	१४	-	४	-	१३	-	८
एफ.एम. रेडियो २५०-५०० वाट क्षमता	१	५६	-	५६	-	५९	-	६२	-	२४

विवरण	आर्थिक वर्ष								२०८२/८३ फागुनसम्म	
	२०७८/७९		२०७९/८०		२०८०/८१		२०८१/८२		नयाँ दर्ता	नवीकरण
	नयाँ दर्ता	नवीकरण	नयाँ दर्ता	नवीकरण	नयाँ दर्ता	नवीकरण	नयाँ दर्ता	नवीकरण		
एफ.एम. रेडियो १००-२५० वाट क्षमता	२ (क्षमता वृद्धि)	५	-	७	१ (क्षमता घटी)	७	-	८	-	३
पत्रकार परिचयपत्र	१७०	८४	१४५	१००	१८५	-	१६२	५१९	११३	५६२

स्रोत: आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

७.१५ २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेशभित्रका जिल्लाहरूमा कुल ९७ वटा एफ.एम. रेडियो सञ्चालनमा रहेकोमा काठमाडौँ जिल्लामा सबैभन्दा बढी ४३ वटा तथा रसुवामा १ वटा सञ्चालनमा रहेका छन्।

तालिका ७(अ): बागमती प्रदेश अन्तर्गतका जिल्लाहरूमा रहेका एफ.एम. रेडियोको विवरण

जिल्ला	एफ.एम. रेडियोको वर्गीकरण			जम्मा एफ.एम रेडियो संख्या
	५००-१००० वाट क्षमता	२५०-५०० वाट क्षमता	१००-२५० वाट क्षमता	
काठमाडौँ	१०	३१	२	४३
ललितपुर	३	४	-	७
भक्तपुर	-	३	१	४
नुवाकोट	-	२	-	२
काभ्रेपलाञ्चोक	१	६	-	७
सिन्धुपाल्चोक	-	३	-	३
धादिङ	-	३	-	३
दोलखा	-	३	१	४
रामेछाप	-	-	४	४
सिन्धुली	-	३	-	३
मकवानपुर	२	५	१	८
चितवन	१	६	१	८
रसुवा	-	१	-	१
कुल जम्मा	१७	७०	१०	९७

स्रोत: आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

द. उद्योग, वाणिज्य तथा पर्यटन

उद्योग क्षेत्र

- द.१ दिगो र उच्च आर्थिक वृद्धि एवम् उत्पादनमूलक रोजगारी सिर्जनामार्फत आत्मनिर्भर अर्थतन्त्र निर्माणका लागि उद्योग क्षेत्रको सबलीकरण र विकास मूलभूत आधारस्तम्भ हो। यस क्षेत्रको सुदृढीकरणका लागि सार्वजनिक लगानीलाई औद्योगिक पूर्वाधार निर्माणमा केन्द्रित गर्दै स्वदेशी तथा विदेशी निजी लगानीलाई प्रोत्साहन गरी औद्योगिक तथा वाणिज्य नीतिको प्रभावकारी र परिणाममुखी कार्यान्वयन अपरिहार्य रहेको छ।
- द.२ उद्योग क्षेत्रको विस्तारले उत्पादन वृद्धि, रोजगारी सिर्जना, निर्यात प्रवर्द्धन, आयात प्रतिस्थापन तथा राजस्व अभिवृद्धिमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउने भएकाले प्रदेश सरकारले उद्योग क्षेत्रको विकासलाई उच्च प्राथमिकतामा राखेको छ। उत्पादनमूलक घरेलु तथा साना उद्योगको स्थापना र विकासको लागि सार्वजनिक-निजी साझेदारीलाई प्रवर्द्धन गर्न आवश्यक नीतिगत, कानूनी एवं संस्थागत पूर्वाधारहरूको विकासमा प्रदेश सरकारले विशेष जोड दिएको छ।
- द.३ २०८२ फागुनसम्म मुलुकभर दर्ता भएका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगमध्ये बागमती प्रदेशमा दर्ता भएका उद्योगतर्फ ६० हजार २ सय ४ उद्योग दर्ता भएका छन् भने ६४ हजार १ सय ३६ उद्योग नवीकरण भएका छन्। त्यस्तै वाणिज्यतर्फ २६ हजार ९ सय ७७ उद्योग व्यवसाय दर्ता भएका छन् भने ५४ हजार १ सय ८२ उद्योग व्यवसाय नवीकरण भएका।

तालिका द(क): लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको प्रदेशगत विवरण

प्रदेश	उद्योगतर्फ		वाणिज्यतर्फ	
	दर्ता	नवीकरण	दर्ता	नवीकरण
कोशी	५०५५०	३७६२४	२३३२८	३१४९७
मधेश	१८४१९	२५१४८	१८८०५	३८१७९
बागमती	६०२०४	६४१३६	२६९७७	५४१८२
गण्डकी	१२१६४१	२२००३	४८२२	१६२६५
लुम्बिनी	३५४५०	३३२३०	४९९०७	१६२६५
कर्णाली	४४५६४	२९६५६	३९९०५	२५२१९
सुदूरपश्चिम	५५४०२	२९०६८	२१४४२	४१२५९
नेपाल	३८६२३०	२४०८६५	१८५१६६	२२२८६६

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

नोट: दर्ता भएका उद्योग सालवसाली रूपमा नवीकरण गर्नु नपर्ने भएकाले कुनै प्रदेशमा दर्ता भएका भन्दा नवीकरण भएका उद्योगको सङ्ख्या फरक रहेको छ।

द.४ २०८२ फागुनसम्म दर्ता भएका कम्पनीमध्ये सबैभन्दा बढी बागमती प्रदेशमा ७०.१ प्रतिशत र सबैभन्दा कम सुदूरपश्चिम प्रदेशमा २.१ प्रतिशत कम्पनी रहेका छन् ।

तालिका द(ख): कम्पनी दर्ताको प्रदेशगत विवरण

प्रदेश	२०८२ असारसम्म	चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म थप	२०८२ फागुनसम्म
कोशी	२६१३५	१३७३	२७५०८
मधेश	२४२०६	१६४५	२५८५१
बागमती	२५१७७२	१४२०८	२६५९८०
गण्डकी	१९७६८	१०७०	२०८३८
लुम्बिनी	२४२९३	१५३६	२५८२९
कर्णाली	४५९३	२३९	४८३२
सुदूरपश्चिम	७३८४	४१४	७७९८
प्रदेश नखुलेको	१०५९	१	१०६०

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

द.५ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म बागमती प्रदेशको उद्योग, वाणिज्य, भूमि तथा प्रशासन मन्त्रालय मातहत रहेका १३ वटा जिल्ला स्थित उद्योग तथा वाणिज्य कार्यालय र उद्योग वाणिज्य तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निर्देशनालय मार्फत ३ हजार ९ सय ६ उद्योग दर्ता भएका छन्।

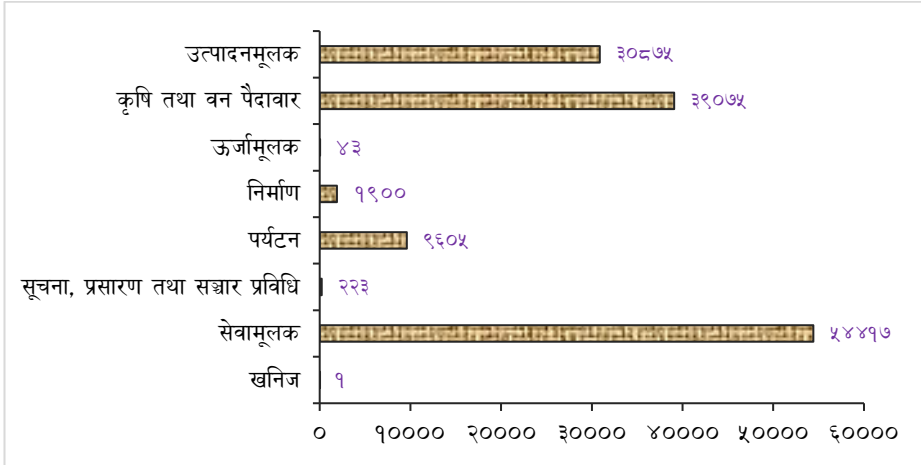
तालिका द(ग): जिल्लागत लघु, घरेलु तथा साना उद्योग दर्ताको विवरण

जिल्ला	आर्थिक वर्ष					२०८२/८३ फागुनसम्म
	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	
सिन्धुली	९५९	५४७	३२४	१५५	१५५	१३३
रामेछाप	३०९	२१२	१७४	९९	७३	७२
दोलखा	३८७	७२	८२	१०४	९८	१६९
सिन्धुपाल्चोक	१५८	१३३	९६	७१	६२	४६
काभ्रेपाल्चोक	२०५६	१५७५	९८६	६५२	५११	४५६
भक्तपुर	२५३४	१४८०	१७५२	१६३३	२५९	३४८
ललितपुर	९६७	७७०	५९०	४८३	५२१	४२२
काठमाडौं	३५६८	३०९८	२६७१	२१३४	१९३८	१५२७
रसुवा	२२८	१६३	५३	६२	३६	३२
नुवाकोट	२९२	२०५	२२४	१६६	१५२	९०
धादिङ	९४४	५६९	२४६	१७३	१२७	८१
चितवन	२३९६	१५८४	८५९	४३९	३३१	२२४
मकवानपुर	१६९८	१२५२	५७९	३६६	४१८	३०४
निर्देशनालय	२	७	४	६	५	२
जम्मा	१६४९८	११६६७	८६४०	६५४३	४६८६	३९०६

स्रोत: उद्योग, वाणिज्य, भूमि तथा प्रशासन मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

द.६ २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेश भित्र दर्ता भई संचालनमा रहेका उद्योगहरु मध्ये सबैभन्दा बढी सेवामूलक उद्योग ५४ हजार ४ सय १७ र सबैभन्दा कम खनिज उद्योग १ रहेका छन्।

चार्ट द(क): क्षेत्रगत वर्गीकरण अनुसार बागमती प्रदेशभित्र सञ्चालित उद्योग (संख्यामा)

स्रोत: उद्योग, वाणिज्य, भूमि तथा प्रशासन मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

द.७ २०८२ फागुनसम्ममा बागमती प्रदेशको उद्योग, वाणिज्य, भूमि तथा प्रशासन मन्त्रालय मातहत रहेका उद्योग तथा वाणिज्य कार्यालय अन्तरगत दर्ता भएका उद्योगबाट महिला १ लाख ८५ हजार ६ सय २ र पुरुष १ लाख ८६ हजार १ सय ८१ गरी जम्मा ३ लाख ७७ हजार १ सय ७० रोजगारी सिर्जना भएको देखिन्छ।

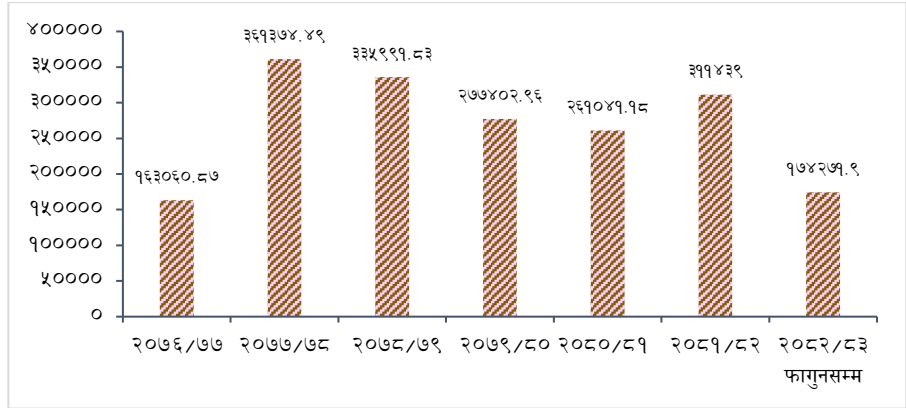
तालिका द(घ): उद्योग क्षेत्रमा संलग्न जनशक्ति (संख्यामा)

जिल्ला	उद्योगको संख्या	रोजगार संख्या		जम्मा
		महिला	पुरुष	
दोलखा	४८७५	११३९५	७५९८	१८९९३
रामेछाप	३८०६	५१८२	९२०६	१४३८८
सिन्धुली	५८७८	७६३०	७४१७	१५०४७
काभ्रेपलाञ्चोक	६२३६	१२८७	११४२३	२४२९४
सिन्धुपाल्चोक	३५७५	५८४९	७४४५	१३२९४
रसुवा	७४६	१२२७	१४८९	२७१६
नुवाकोट	११६	२५९	३०४	५६३
धादिङ	२१४०	६३५१	८३३६	१४६६०
चितवन	१६७३	२७१४४	४०७५	६७८५९
मकवानपुर	१४०५०	१०९५१	८१९२	१९१४३
भक्तपुर	१४२७२	७४५६	२३८०२	३१२५८
ललितपुर	२५८६५	८०९२१	५२९०९	१३३८३०
काठमाडौं	५४१४	८३६६	७३४५	२११२५
जम्मा	१०३६८६	१८५६०२	१८६१८१	३७१७८३

स्रोत: उद्योग, वाणिज्य, भूमि तथा प्रशासन मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

द.द बागमती प्रदेशमा आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म उद्योग तथा वाणिज्य क्षेत्रबाट रु. १७ करोड ४२ लाख ७१ हजार रुपैयाँ राजस्व संकलन भएको छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा यस क्षेत्रबाट जम्मा रु. ३१ करोड १४ लाख ३९ हजार रुपैयाँ राजस्व संकलन भएको थियो। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म यस्तो राजस्व सबैभन्दा बढी काठमाडौँ जिल्लाबाट संकलन भएको छ। (विस्तृत विवरण अनुसूची द.१)

चार्ट द(ख): उद्योग तथा वाणिज्य क्षेत्रबाट संकलित राजस्व (रु. हजारमा)

स्रोत: उद्योग, वाणिज्य, भूमि तथा प्रशासन मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

द.९ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म बागमती प्रदेशका १३ वटै जिल्लामा कुल २२३ पटक बजार अनुगमन गरिएकोमा सबैभन्दा बढी चितवन जिल्लामा ६९ पटक बजार अनुगमन गरिएको छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा कुल ३२९ पटक बजार अनुगमन गरिएको थियो।

तालिका द(ङ): जिल्लागत बजार अनुगमन संख्या

जिल्ला	आर्थिक वर्ष					२०८२/८३ फागुनसम्म
	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	
सिन्धुली	२२	२०	१७	२०	२९	१३
रामेछाप	२०	२६	२९	२६	२४	१४
दोलखा	२३	१८	२९	१६	१२	८
सिन्धुपाल्चोक	३३	४९	१८	२०	२१	१५
काभ्रेपलान्चोक	३३	२५	८	२०	२४	१६
भक्तपुर	१०१	५५	९५	५८	२४	१०
ललितपुर	२५	७०	६५	७३	२९	३३
काठमाडौँ	-	१२	९	८	१०	१२
रसुवा	५	८	९	९	११	८

जिल्ला	आर्थिक वर्ष					२०८२/८३ फागुनसम्म
	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	
नुवाकोट	१२	११	१५	१४	१८	१०
धादिङ	५२	१०५	४८	४६	२९	७
चितवन	९	१२०	४२	८९	७८	६९
मकवानपुर	४६	४०	२०	२२	२०	८
जम्मा	३८१	५५९	४०४	४२१	३२९	२२३

स्रोत: उद्योग, वाणिज्य, भूमि तथा प्रशासन मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

पेट्रोलियम पदार्थ

८.१० नेपालको पेट्रोलियम पदार्थ भण्डारण क्षमता २०८२ असारसम्म १ लाख २ हजार २ सय ८१ किलोलिटर पुगेकोमा बागमती प्रदेशमा जम्मा २२ हजार ४ सय ४५ किलोलिटर भण्डारण क्षमता रहेको छ।

तालिका ८(च): प्रदेशगत पेट्रोलियम पदार्थको भण्डारण क्षमता

प्रदेश	प्रादेशिक भण्डारण क्षमता (कि.लि.)				माग धान्ने दिन			
	पेट्रोल	डिजेल	मट्टितेल	एटिएफ	पेट्रोल	डिजेल	मट्टितेल	एटिएफ
कोशी	२०२०	७११०	७१०	४१७	७	१३	६४	११
मधेश	१६९१०	२५५३३	२३३०	१८८	१२	२०	२०७	१०
बागमती	६०७०	८४००	७६०	७२१५	७	१२	११३	१०
गण्डकी	१११०	१२३००	-	१६८	९	६३	-	१०
लुम्बिनी	१५५३	५४४३	२८०	९५६	५	८	६३	२३
कर्णाली	-	-	४५	९९	-	-	९४	११
सुदूरपश्चिम	८७९	१६३५	७०	८०	८	६	१७६	७

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

पर्यटन

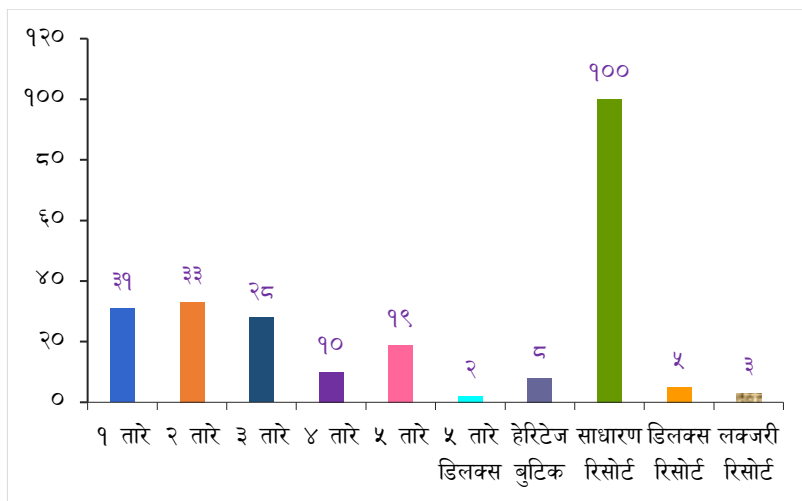
८.११ अद्वितीय प्राकृतिक सौन्दर्य तथा समृद्ध सांस्कृतिक सम्पदाले गर्दा पर्यटन क्षेत्र मुलुकको महत्वपूर्ण तुलनात्मक लाभको क्षेत्रका रूपमा स्थापित भएको छ। यस क्षेत्रको दिगो विकासका लागि सार्वजनिक तथा निजी लगानीलाई उल्लेखनीय रूपमा अभिवृद्धि गर्दै पर्यटन पूर्वाधारको विस्तार, सेवामा गुणस्तर सुधार तथा गन्तव्य प्रवर्द्धनलाई प्रभावकारी रूपमा अघि बढाउनुपर्ने आवश्यकता देखिन्छ।

८.१२ बागमती प्रदेशको सन्दर्भमा पर्यटन नीतिलाई रोजगारमुखी तथा आयआर्जन केन्द्रित बनाउँदै यस क्षेत्रमार्फत लाभजन्य रोजगारी सिर्जना गर्ने दिशामा स्पष्ट प्राथमिकता दिनु आवश्यक छ।

पर्यटन क्षेत्रको योजनाबद्ध विकास र विस्तारले प्रदेशको आर्थिक वृद्धि, स्थानीय उद्यमशीलता प्रवर्द्धन तथा समग्र समावेशी विकासमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउने अपेक्षा गर्न सकिन्छ।

द.१३ २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेशमा रहेका कुल २३९ तारे होटल मध्ये एक तारे ३१ वटा, दुई तारे ३३ वटा, तीन तारे २८ वटा, चार तारे १० वटा, पाँच तारे १९, पाँच तारे डिलक्स २ वटा र हेरिटेज बुटिक ८ वटा दर्ता भई सञ्चालनमा रहेका छन्।

चाई द(ग): प्रदेशमा रहेका तारे होटल/रिसोर्टको विवरण (संख्या)

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

द.१४ २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेशमा ३८४ वटा पर्यटकीय स्तरका होटल संचालनमा रहेका छन् भने गत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा यस्तो संख्या ४१३ थियो।

द.१५ २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेशमा ट्राभल तथा ट्रेकिङ एजेन्सी ८ हजार १ सय ६३, टुरगाइड ५ हजार १ सय ७४, ट्रेकिङ गाइड २३ हजार ४ सय २९, पोर्टर गाइड ८३६ रहेका छन्। साहसिक पर्यटकीय गतिविधि अन्तर्गत जलयात्रा ९० र भोटेकोशी बन्जि जम्पिङ एउटा रहेको छ।

तालिका द(छ): पर्यटन सम्बन्धी अन्य सूचकहरू (संख्यामा)

विवरण	आर्थिक वर्ष					२०८२/८३ (फागुनसम्म)
	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	
पर्यटकीय स्तरका होटल	३७८	३८५	३९२	४२०	४१३	३८४
ट्राभल तथा ट्रेकिङ एजेन्सीको संख्या	६८६४	६९६६	७१३२	७४०७	७६७८	८१६३
टुरगाइडको संख्या	४४४८	४५६६	४६८१	४८२५	४९७१	५१७४
ट्रेकिङ गाइडको संख्या	१८७७२	१९२७३	२००३७	२१२०५	२२७६८	२३४२९

विवरण	आर्थिक वर्ष					२०८२/८३ (फागुनसम्म)
	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	
पोर्टर गाइडको संख्या	२६८	३१८	४०६	५५०	७५२	८३६
रिभर गाइड	२९७	३२०	४१२	४६२	५०८	५१६
साहसिक पर्यटकीय गतिविधि						
जलयान	८६	८८	८८	८८	९०	९०
बन्नि जम्पिङ	-	-	-	-	-	१
केबुल कार	-	-	-	-	-	३

स्रोत: संस्कृति तथा पर्यटन मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

८.१६ बागमती प्रदेश भित्रका जिल्लामा रहेका विभिन्न भाषा, धर्म तथा सम्प्रदायहरूले आ-आफ्नो रितीरिवाज तथा परम्परा अनुसार मनाउने जात्रा, पर्व, मेला, पूजा आदिको लागि बागमती प्रदेश सरकारले अनुदान तथा सहयोग प्रदान गर्दै आएको छ।

९. सामाजिक क्षेत्र

- ९.१ प्रदेश सरकारको नीति तथा कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन एवं सामाजिक क्षेत्रमा सरकारी र निजी क्षेत्रको लगानी विस्तार भएसँगै यस क्षेत्रका प्रमुख सूचकहरूमा क्रमिक रूपमा सुधार हुँदै गएको छ। अनिवार्य तथा निःशुल्क आधारभूत शिक्षा सुनिश्चित गर्ने राज्यको संवैधानिक तथा नीतिगत व्यवस्था बमोजिम शिक्षामा सर्वसाधारणको पहुँच उल्लेखनीय रूपमा विस्तार भएको छ।
- ९.२ प्रत्येक नागरिकसम्म आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको सहज, सर्वसुलभ र समतामूलक पहुँच सुनिश्चित गर्न आवश्यक नीतिगत, कानूनी तथा संस्थागत संरचनाहरूलाई थप सुदृढ र जनमुखी बनाइएको छ। प्रदेश सरकारले गरेका सुधारात्मक प्रयासहरूबाट शिक्षा र स्वास्थ्य जस्ता आधारभूत सामाजिक सेवाहरू स्थानीय स्तरसम्म विस्तार भई प्रदेशको समग्र मानव विकासमा सकारात्मक प्रभाव परेको छ।

शिक्षा क्षेत्र

- ९.३ बागमती प्रदेश सरकारले शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्ने तथा शिक्षालाई व्यावसायिक, प्राविधिक एवं रोजगारमूलक बनाउन विभिन्न संरचनात्मक, शैक्षिक तथा सेवा-आधारित कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्दै आएको छ।
- ९.४ विद्यालय भवन तथा कक्षाकोठा निर्माण, विद्यालय घेरावार, खेलमैदान, शौचालय तथा खानेपानी व्यवस्थापन जस्ता आधारभूत शैक्षिक पूर्वाधार विकासलाई प्राथमिकता दिइएको छ। साथै, विषयगत तथा सूचना प्रविधि प्रयोगशाला स्थापना एवं सञ्चालन तथा विद्यालय बस सेवा कार्यक्रममार्फत शिक्षण-सिकाइ प्रक्रियालाई आधुनिक र पहुँचयोग्य बनाइएको छ।
- ९.५ त्यसैगरी, लक्षित वर्ग तथा समुदायका लागि आवासीय विद्यालय सञ्चालन, प्राविधिक शिक्षाका लागि छात्रवृत्ति कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ। शिक्षकहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि तालिम कार्यक्रमहरू समेत सञ्चालन गरी शिक्षण सिकाइको गुणस्तरमा सुधार ल्याउने प्रयास गरिएको छ। यी समग्र पहलहरूले शिक्षालाई समावेशी, गुणस्तरीय तथा रोजगारउन्मुख बनाउने दिशामा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएको देखिन्छ।

विद्यालय संख्या

- ९.६ शैक्षिक सत्र २०८२ मा मुलुकभर ३५ हजार ९ सय ५१ विद्यालय संचालनमा रहेकोमा बागमती प्रदेशमा जम्मा ६ हजार ५ सय ९९ विद्यालय सञ्चालनमा रहेका छन्। शैक्षिक सत्र २०८१ मा

मुलुकभर ३५ हजार ४ सय ४७ विद्यालय सञ्चालन रहेकोमा बागमती प्रदेशमा जम्मा ६ हजार ६ सय ९२ विद्यालय सञ्चालनमा रहेका थिए।

तालिका ९(क): विद्यालय सङ्ख्याको विवरण

विवरण	शैक्षिक सत्र					
	२०७७	२०७८	२०७९	२०८०	२०८१	२०८२
बागमती प्रदेशमा विद्यालय संख्या	७०५४	६५६९	६९२४	६८३७	६६९२	६५९९
राष्ट्रियस्तरमा जम्मा	३५६७४	३४३६८	३६०३२	३५८७६	३५४४७	३५९५१
बागमती प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)	१९.७७	१९.११	१९.२१	१९.०५	१८.८७	१८.३५

स्रोत: सामाजिक विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

९.७ शैक्षिक सत्र २०८२ मा बागमती प्रदेशमा सञ्चालनमा रहेका ६ हजार ५ सय ९९ विद्यालयमध्ये ४ हजार ४ सय ५१ सामुदायिक विद्यालय र २ हजार १ सय ४८ वटा संस्थागत विद्यालय रहेका छन्। संस्थागत विद्यालयमध्ये बागमती प्रदेशमा २४.० प्रतिशत रहेका छन्।

तालिका ९(ख): प्रदेश अनुसार विभिन्न तहका विद्यालयको विवरण

प्रदेश/तह	आधारभूत तह (कक्षा १-५)		आधारभूत तह (कक्षा १-८)		माध्यमिक तह (कक्षा ९-१०)		माध्यमिक तह (कक्षा ११-१२)	
	सामुदायिक	संस्थागत	सामुदायिक	संस्थागत	सामुदायिक	संस्थागत	सामुदायिक	संस्थागत
कोशी	२९९८	४१८	९६२	४०९	६९०	६७१	५८३	१८८
मधेश	२०६१	८१५	६१५	६२५	४३५	४२५	३७३	१२२
बागमती	२२७३	३६६	७४३	२०९	७३२	११९९	७०३	३७४
गण्डकी	१७३२	१५५	४७७	१०८	४८१	२८०	४६६	११४
लुम्बिनी	२४६४	३३७	७९६	३६८	६०८	४९१	५७०	१५२
कर्णाली	१७६०	१४१	५०३	८६	३७१	६८	२९९	१९
सुदूरपश्चिम	१७९१	२६२	६१५	२७४	५२२	१९७	३८७	६८
जम्मा	१५०७९	२४९४	४७११	२०७९	३८३९	३३३१	३३८१	१०३७

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

बागमती प्रदेशका विभिन्न विद्यालयमा विद्यार्थी भर्नाको विवरण

९.८ शैक्षिक सत्र २०८२ मा कक्षा १ देखि १२ सम्मका कुल ७० लाख ४१ हजार विद्यार्थीमध्ये बागमती प्रदेशमा १३ लाख ७६ हजार अर्थात् १९.५४ प्रतिशत विद्यार्थी भर्ना भएका छन्।

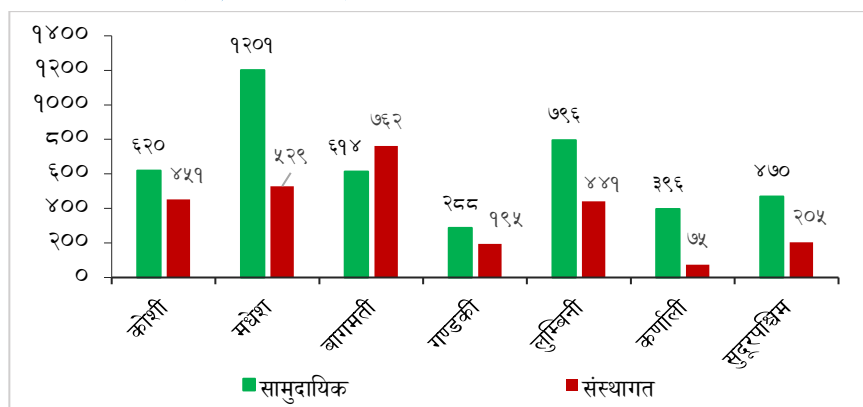
तालिका ९(ग): प्रदेशगत रूपमा विद्यार्थी भर्नाको विवरण (हजारमा)

तह/ विद्यार्थी		कोशी	मधेश	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चिम
आधारभूत तह (कक्षा १-५)	छात्रा	२४४	४७७	२७९	१०२	३०२	१११	१५५
	छात्र	२६९	५४५	३२६	११८	३४०	११८	१७०
आधारभूत तह (कक्षा ६-८)	छात्रा	१३७	२०७	१६४	६२	१५१	६०	९४
	छात्र	१४७	२१५	१८९	७१	१६५	६१	९५
आधारभूत तह (कक्षा १-८)	छात्रा	३८१	६८४	४४३	१६४	४५३	१७१	२४९
	छात्र	४१६	७६०	५१५	१८९	५०६	१७८	२६५
माध्यमिक तह (कक्षा ९-१०)	छात्रा	८१	९०	१०१	३८	८२	३५	४८
	छात्र	८१	९४	१०९	४१	८४	३५	४८
माध्यमिक तह कक्षा(११-१२)	छात्रा	५७	४९	९६	२४	५६	२६	३२
	छात्र	५५	५२	११२	२५	५६	२६	३२
माध्यमिक तह (कक्षा ९-१२)	छात्रा	१३८	१४०	१९७	६३	१३८	६१	८०
	छात्र	१३६	१४६	२२१	६६	१४०	६१	८०
कुल जम्मा	छात्रा	५१९	८२३	६४०	२२७	५९०	२३२	३२९
	छात्र	५५३	९०६	७३६	२५६	६४६	२३९	३४५
	जम्मा	१०७१	१७३०	१३७६	४८२	१२३६	४७१	६७४

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

९.९ शैक्षिक सत्र २०८२ मा बागमती प्रदेशमा भर्ना भएका जम्मा १३ लाख ७६ हजार मध्ये ४४.६२ प्रतिशत विद्यार्थी सामुदायिक विद्यालयमा र ५५.३८ प्रतिशत संस्थागत विद्यालयमा भर्ना भएका छन्।

चार्ट ९(क): प्रदेशगत रूपमा विद्यार्थी भर्नाको विवरण (संख्या हजारमा)

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

९.१० बागमती प्रदेशमा शैक्षिक सत्र २०८२ मा कुल विद्यार्थी संख्या १३ लाख ७५ हजार ८ सय ६१ जना रहेको छ। शैक्षिक सत्र २०८१ मा कुल विद्यार्थी सङ्ख्या १३ लाख ६८ हजार

२ सय ३९ जना रहेको थियो भने विगतका पाँच शैक्षिक सत्रमा कुल विद्यार्थीहरू मध्ये छात्राहरु भन्दा छात्रहरुको सङ्ख्या बढी छ।

तालिका ९(घ): प्रदेशमा विद्यार्थी भर्नाको विवरण (संख्या हजारमा)

विद्यालय तह		शैक्षिक सत्र					
		२०७७	२०७८	२०७९	२०८०	२०८१	२०८२
आधारभूत तह (१-५)	छात्रा	३००	२८१	२८८	२८३	२८३	२७९
	छात्र	३३३	३१९	३२८	३२५	३२८	३२६
	जम्मा	६३४	६०१	६१६	६०८	६११	६०५
आधारभूत तह (६-८)	छात्रा	१७९	१६४	१६८	१४३	१६६	१६४
	छात्र	१९१	१७९	१८६	१९१	१९०	१८९
	जम्मा	३७०	३४३	३५४	३३४	३५६	३५३
आधारभूत तह (९-८)	छात्रा	४८०	४४५	४५६	४२६	४४९	४४३
	छात्र	५२४	४९८	५१४	५१६	५१७	५१५
	जम्मा	१०१३	९४३	९७०	९४२	९६७	९५७
माध्यमिक तह (९-१०)	छात्रा	११२	१०८	१०५	१०३	१०१	१०१
	छात्र	११४	१११	११०	११०	१०९	१०९
	जम्मा	२२७	२१९	२१५	२१२	२११	२१०
माध्यमिक तह (११-१२)	छात्रा	१०८	७८	९४	९३	८९	९६
	छात्र	८८	७७	१००	१००	१०२	११२
	जम्मा	१९६	१५५	१९४	१९३	१९१	२०८
माध्यमिक तह (९-१२)	छात्रा	२२०	१८६	१९९	१९५	१९०	१९७
	छात्र	२०२	१८८	२१०	२१०	२११	२२१
	जम्मा	४२३	३७४	४०९	४०५	४०२	४१८
कुल जम्मा	छात्रा	७००	६३१	६५५	६४८	६४०	६४०
	छात्र	७२६	६८६	७२४	७२६	७२९	७३६
	जम्मा	१४२६	१३१७	१३७९	१३७७	१३६९	१३७६

स्रोत: सामाजिक विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

विद्यार्थी खुद भर्नादर

९.११ बागमती प्रदेशमा शैक्षिक सत्र २०८२ मा कक्षा १ देखि ५ को खुद विद्यार्थी भर्नादर सबैभन्दा बढी १०० प्रतिशत रहेको छ भने कक्षा ११-१२ को ३५.१ प्रतिशत रहेको छ। कक्षा ९-१२ को खुद भर्नादर राष्ट्रिय औसत ३५.४ प्रतिशत रहेकोमा सबैभन्दा बढी बागमती प्रदेशमा ५१.८ प्रतिशत र सबैभन्दा कम मधेश प्रदेशमा २०.९ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ९(ड): प्रदेशगत रूपमा विद्यार्थी खुद भर्नादर (प्रतिशतमा)

प्रदेश	कक्षा १-५	कक्षा ६-८	कक्षा १-८	कक्षा ९-१०	कक्षा ११-१२	कक्षा ९-१२
कोशी	९२.१	९७.०	९२.९	६७.०	२२.४	३९.२
मधेस	९५.३	७९.३	९४.३	३५.७	११.७	२०.९
बागमती	१००.०	१००.०	१००.०	८३.५	३५.१	५१.८
गण्डकी	९५.५	१००.०	९६.२	७८.२	२२.१	४४.९
लुम्बिनी	९६.८	९२.७	९५.९	५७.१	१७.४	३२.९
कर्णाली	१००.०	१००.०	१००.०	६२.८	२१.७	३६.५
सुदूरपश्चिम	९५.७	१००.०	९६.९	५७.०	१५.५	३२.२
नेपाल	९७.९	९६.३	९७.७	५९.९	२०.५	३५.४

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

९.१२ बागमती प्रदेशमा शैक्षिक सत्र २०८२ मा आधारभूत तह (१-५), (६-८) र (१-८) को विद्यार्थी खुद भर्नादर १०० प्रतिशत रहेको छ भने माध्यमिक तह (९-१०) को ८३.५ प्रतिशत, (११-१२) को ३५.१ प्रतिशत र (९-१२) को ५१.८ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ९(च): बागमती प्रदेश भित्रका विद्यालयहरूमा विद्यार्थीहरूको खुद भर्नादर (प्रतिशतमा)

विद्यालय तह		शैक्षिक सत्र					
		२०७७	२०७८	२०७९	२०८०	२०८१	२०८२
आधारभूत तह (१-५)	छात्रा	९६.३	९६.४१	९७	९६	९६.५	१००
	छात्र	९७.७	९७.३३	९७.८	९६.१	९४.३	१००
	जम्मा	९७	९६.८८	९७.४	९६.१	९४.९	१००
आधारभूत तह (६-८)	छात्रा	९४.४	९४.९६	९४	९५	९३.५	१००
	छात्र	९५.८	९६.४४	९५.१	९६.१	९३.९	१००
	जम्मा	९५.१	९५.७	९४.६	९५.६	९३.७	१००
आधारभूत तह (१-८)	छात्रा	९५.३	९५.७	९५.९	९५.६	९४.७	१००
	छात्र	९६.७	९६.८९	९६.८	९५.१	९४.२	१००
	जम्मा	९६	९६.२९	९६.४	९५.९	९४.४	१००
माध्यमिक तह (९-१०)	छात्रा	७७.६	८२.२३	७५.६	७५.५	७५.५	*
	छात्र	७४.४	७८.४९	७८.७	७७.७	६८.५	*
	जम्मा	७६	८०.३६	७७.२	७६.६	७१.९	८३.५
माध्यमिक तह (११-१२)	छात्रा	३६.१	३७.९७	३४.९	४६.७	४३	*
	छात्र	३२	३७.४४	३८.४	४६.४	३७	*
	जम्मा	३४	३७.७	३६.५	४६.६	४०	३५.१
माध्यमिक तह (९-१२)	छात्रा	५६.८	६०.१	५४.५	६०.४	५८.१	*
	छात्र	५३.२	५८	५९.२	६१.६	५१.९	*
	जम्मा	५५	५९	५६.८	६१	५५	५१.८

स्रोत: सामाजिक विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

*प्राप्त नभएको

सामुदायिक विद्यालयहरूमा कार्यरत शिक्षकको विवरण

९.१३ शैक्षिक सत्र २०८१ मा प्रदेशमा कार्यरत आधारभूत तह र माध्यमिक तहको दरबन्दी र राहत दरबन्दीमा कार्यरत स्थायी, अस्थायी र राहत शिक्षकहरूको कुल सङ्ख्या ३७ हजार ५ सय ९ मध्ये आधारभूत तह (१-५) मा ५१.३५ प्रतिशत शिक्षकहरू रहेको देखिन्छ। शैक्षिक सत्र २०८१ मा स्थायी शिक्षक ५२.७५ प्रतिशत, अस्थायी शिक्षक १९.९७ प्रतिशत र राहत शिक्षक २७.२७ प्रतिशत रहेका छन्।

तालिका ९(छ): बागमती प्रदेश भित्रका सामुदायिक विद्यालयहरूमा कार्यरत शिक्षकहरूको विवरण (संख्यामा)

विद्यालय तह		शैक्षिक सत्र				
		२०७७	२०७८	२०७९	२०८०	२०८१
आधारभूत तह (१-५)	स्थायी	१४६६७	१३२००	१४२४४	१४०५७	१२१२९
	अस्थायी	१०४१	२५०८	१४२०	१७३५	३४९६
	राहत	३९९७	३९९७	३९९७	४०७९	३६३५
आधारभूत तह (६-८)	स्थायी	२०५२	१९४७	२९४४	२९०८	२६४५
	अस्थायी	२९६	४०१	२४६	३३७	१०८१
	राहत	२२१६	२२१६	२२१६	२२७४	२११५
माध्यमिक तह (९-१०)	स्थायी	२६८५	२७८५	२५४०	२५२९	२५०६
	अस्थायी	४१५	३१५	-	२६६	१०४१
	राहत	१४७३	१४७३	१४७३	१४६५	१५८७
माध्यमिक तह (११-१२)	स्थायी	-	-	-	-	-
	अस्थायी	४२३	४२३	४२३	४२३	४१७
	राहत	८६७	८६७	७६१	६५७	६५३
माध्यमिक तह (९-१२)	स्थायी	२७८५	२५४०	२५२९	२५०६	२५०६
	अस्थायी	७३८	४२३	६८९	१४५८	१४५८
	राहत	२३४०	२२३४	२१२२	२२४०	२२४०
जम्मा	स्थायी	१९४०४	१७९३२	१९७२८	१९४९४	१९७८६
	अस्थायी	२१७५	३६४७	२९८२	२७६१	७४९३
	राहत	८५५३	८५५३	८४४७	८४७५	१०२३०
कुल जम्मा		३०१३२	३०१३२	३११५७	३०७३०	३७५०९

स्रोत: सामाजिक विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

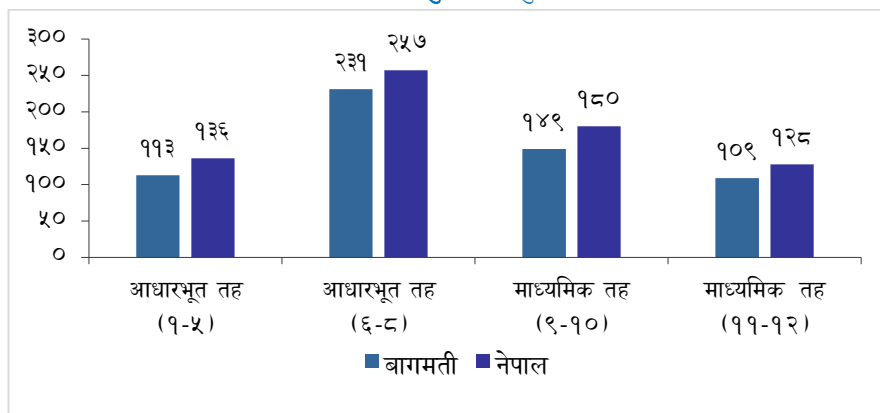
नोट: शैक्षिक सत्र २०८२ को विवरण EMIS मा अद्यावधिक नभएको

सामुदायिक विद्यालयमा तहगत विद्यालय-विद्यार्थी अनुपात र शिक्षक-विद्यार्थी अनुपात

९.१४ शैक्षिक सत्र २०८२ मा बागमती प्रदेशमा प्रति सामुदायिक विद्यालय विद्यार्थी अनुपात राष्ट्रिय औसतको तुलनामा न्यून रहेको छ। तहगत रूपमा हेर्दा, विद्यालय-विद्यार्थी अनुपात आधारभूत तह (कक्षा १-५) मा ११३, आधारभूत तह (कक्षा ६-८) मा २३१, माध्यमिक तह (कक्षा

९-१०) मा १४९ र माध्यमिक तह (कक्षा ११-१२) मा १०९ रहेको छ। यस प्रदेशमा विद्यालय-विद्यार्थीको अनुपात आधारभूत तह (६-८) मा सबैभन्दा बढी र माध्यमिक तह (११-१२) मा सबैभन्दा कम रहेको देखिन्छ।

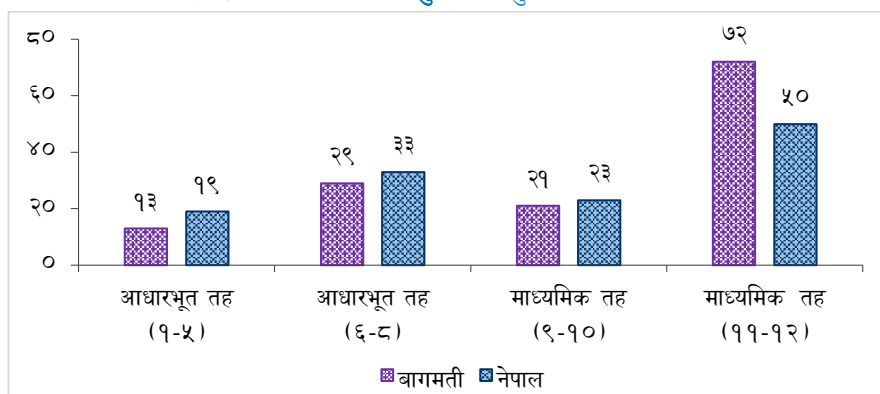
चार्ट ९(ख): विद्यालय-विद्यार्थी अनुपात (सामुदायिक विद्यालय)

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय र सामाजिक विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

९.१५ शैक्षिक सत्र २०८२ मा बागमती प्रदेशमा प्रति शिक्षक विद्यार्थीको अनुपात आधारभूत तह (१-५) मा १३, आधारभूत तह (६-८) मा २९, माध्यमिक तह (९-१०) मा २१ र माध्यमिक तह (११-१२) मा ७२ रहेको छ। तहगत शिक्षक-विद्यार्थी अनुपात विश्लेषण गर्दा आधारभूत तह (१-५) मा सबैभन्दा न्यून र माध्यमिक तह (११-१२) मा सबैभन्दा उच्च रहेको देखिन्छ।

चार्ट ९(ग): शिक्षक-विद्यार्थी अनुपात (सामुदायिक विद्यालय)

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय र सामाजिक विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

९.१६ बागमती प्रदेशमा विद्यालय-विद्यार्थी अनुपात शैक्षिक सत्र २०८२ मा आधारभूत तह (१-५) मा ११३, आधारभूत तह (६-८) मा २३१, माध्यमिक तह (९-१०) मा १४९ र माध्यमिक तह (११-१२) मा १०९ रहेको छ। अघिल्लो शैक्षिक सत्रमा यस्तो अनुपात आधारभूत तह

(१-५) मा ६१, आधारभूत तह (६-८) मा ८३, माध्यमिक तह (९-१०) मा ७९ र माध्यमिक तह (११-१२) मा १०४ रहेको थियो।

तालिका ९(ज): विद्यालय-विद्यार्थी अनुपात (सामुदायिक विद्यालय)

विद्यालय तह	शैक्षिक सत्र					
	२०७७	२०७८	२०७९	२०८०	२०८१	२०८२
आधारभूत तह (१-५)	६९	९२	९७	९१	६१	११३
आधारभूत तह (६-८)	८८	८८	८२	९१	८३	२३१
माध्यमिक तह (९-१०)	८४	७६	८३	८१	७९	१४९
माध्यमिक तह (११-१२)	१०७	१६६	१२२	१२३	१०४	१०९

स्रोत: सामाजिक विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

९.१७ शैक्षिक सत्र २०८२ मा बागमती प्रदेशमा विद्यार्थी-शिक्षक अनुपात आधारभूत तह (१-५) मा १३, आधारभूत तह (६-८) मा २९, माध्यमिक तह (९-१०) मा २१ र माध्यमिक तह (११-१२) मा ७२ रहेको छ। अघिल्लो शैक्षिक सत्रमा यस्तो अनुपात आधारभूत तह (१-५) मा १४, आधारभूत तह (६-८) मा ३१, माध्यमिक तह (९-१०) मा २१ र माध्यमिक तह (११-१२) मा ५० रहेको थियो।

तालिका ९(झ): विद्यार्थी-शिक्षक अनुपात (सामुदायिक विद्यालय)

विद्यालय तह	शैक्षिक सत्र					
	२०७७	२०७८	२०७९	२०८०	२०८१	२०८२
आधारभूत तह (१-५)	१८	१८	२४	१३	१४	१३
आधारभूत तह (६-८)	३९	२४	२८	३०	३१	२९
माध्यमिक तह (९-१०)	३१	१४	२०	२४	२१	२१
माध्यमिक तह (११-१२)	७५	५०	६८	७२	५०	७२

स्रोत: सामाजिक विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (SEE) कक्षा १० को नतिजाको विवरण

९.१८ शैक्षिक सत्र २०८२ को माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (SEE) मा कुल ४ लाख ३० हजार ६ सय ६७ विद्यार्थी सहभागी भएकोमा ६५.९८ प्रतिशतले मात्र ग्रेड प्राप्त गरेका छन् भने बागमती प्रदेशमा कुल ९८ हजार ८ सय १७ विद्यार्थी सहभागी भएकोमा ७८.०४ प्रतिशतले मात्र ग्रेड प्राप्त गरेका छन्।

तालिका ९(ञ): माध्यमिक शिक्षा परीक्षा, कक्षा १० (SEE) २०८२ को नतिजा विवरण

प्रदेश	कोशी	मधेश	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चिम	नेपाल
GPA 1.60 To < 2.00	४	१	०	०	०	०	२	७
GPA 2.00 To < 2.40	११११	५७०	६८३	४१३	९२४	५८९	९००	५१९०

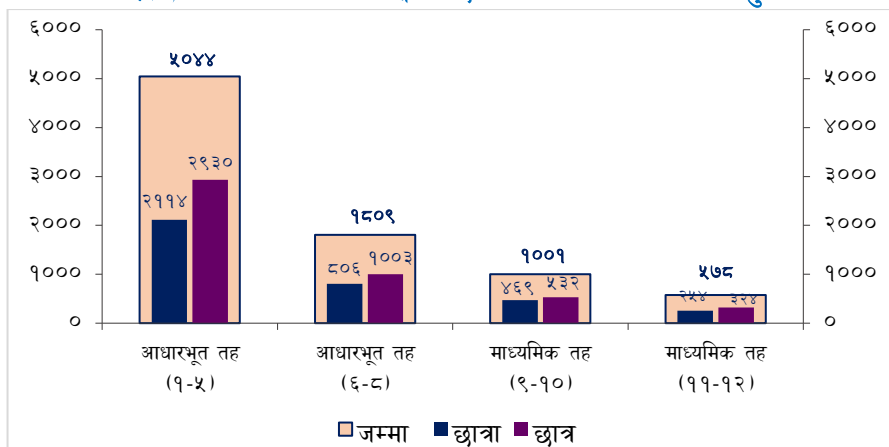
प्रदेश	कोशी	मधेश	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चिम	नेपाल
GPA 2.40 To < 2.80	९७६७	९०८०	९५८६	५३५४	१००१२	५६१९	६५५९	५५९७७
GPA 2.80 To < 3.20	१६४०४	१५८३४	२१५७८	९४४५	१४९८५	७६३०	८३४६	९४२२२
GPA 3.20 To < 3.60	१४९३०	१२९३५	२४८३७	७३३९	११८९९	३९८९	४४४३	८०३७२
GPA 3.60 To <= 4.00	८६७४	६१७२	२०४२९	३९९९	६४३६	१२६८	१४१४	४८३९२
NG	२१३६६	३१७२५	२१७०४	९९४३	२७८९३	१३२४१	२०६३५	१४६५०७
Total Students	७२२५६	७६३१७	९८८१७	३६४९३	७२१४९	३२३३६	४२२९९	४३०६६७
TOTAL GRADED	५०८९०	४४५९२	७७११३	२६५५०	४४२५६	१९०९५	२१६६४	२८४१६०
GRADED PERCENTAGE	७०.४३	५८.४३	७८.०४	७२.७५	६१.३४	५९.०५	५१.२२	६५.९८

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

अपाङ्गता भएका बालबालिकाको शिक्षामा पहुँच

९.१९. शैक्षिक सत्र २०८२ मा बागमती प्रदेश अन्तर्गतका विद्यालयहरूमा भर्ना भई अध्ययन गरिरहेका अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरूको कुल सङ्ख्या ८ हजार ४ सय ३२ रहेको छ। जसमध्ये आधारभूत तह कक्षा १-५ मा ५ हजार ४४ जना र कक्षा ६-८ मा १ हजार ८ सय ९ जना रहेका छन् भने माध्यमिक तहतर्फ कक्षा ९-१० मा १ हजार १ र कक्षा ११-१२ मा ५ सय ७८ जना अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरू अध्ययनरत रहेका।

चार्ट ९(घ): बागमती प्रदेशमा अपाङ्गता भएका बालबालिकाको शिक्षामा पहुँच

स्रोत: सामाजिक विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

साक्षरता दर

९.२० राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार नेपालको साक्षरता दर ७६.२ प्रतिशत रहेकोमा बागमती प्रदेशको साक्षरता दर ८२.१ प्रतिशत रहेको छ। सबैभन्दा कम साक्षरता दर सिन्धुपाल्चोक

जिल्लाको ६८ प्रतिशत र सबैभन्दा बढी साक्षरता दर काठमाडौं जिल्लाको ८९.२ प्रतिशत रहेको छ। यसैगरी १५ देखि ६० वर्ष उमेर समूहको साक्षरता दर मध्ये सबैभन्दा कम ९६.४ प्रतिशत रामेछाप जिल्लाको रहेको छ भने सबैभन्दा बढी ललितपुर जिल्लाको शत प्रतिशत रहेको देखिन्छ।

तालिका ९(ट): बागमती प्रदेशका जिल्लाहरूको साक्षरता दर (प्रतिशतमा)

जिल्ला	५ वर्ष भन्दा माथिको औसत साक्षरता दर	साक्षरता दर (१५-६० वर्ष उमेर समूह)
दोलखा	७२.३	९५.३७
रामेछाप	६८.१	९६.४
सिन्धुली	७२.६	९९.१३
काभ्रेपलाञ्चोक	७५.६	९६.४८
सिन्धुपाल्चोक	६८	९७.६८
रसुवा	६९.६	९६.२९
नुवाकोट	६९.१	९८.१९
धादिङ	७२.४	९८.४
चितवन	६८.७	९७.५
मकवानपुर	७७.८	९८.९७
भक्तपुर	८८	९६.७
ललितपुर	८८.१	१००
काठमाडौं	८९.२	९६.८८
जम्मा	८२.१	९७.२२

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८/ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम

९.२१ बागमती प्रदेशभित्र २०८२ फागुनसम्म प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम परिषद् (CTEVT) बाट सम्बन्धन प्राप्त गरी संचालित संस्थाहरू २८४ वटा रहेका छन्। जसमध्ये आङ्गिक संस्थाहरू १८ वटा रहेका छन्। सामुदायिक विद्यालयमा प्राविधिक शिक्षा सञ्चालित संस्थाहरू ११५ वटा रहेका छन्। सार्वजनिक-निजी साझेदारी संस्थाहरू १५१ वटा रहेका छन्। यी शिक्षण संस्थाहरू मध्ये १४२ वटा संस्थामा प्रि-डिप्लोमा कार्यक्रम सञ्चालन भइरहेको छ भने २१८ वटा संस्थाहरूमा डिप्लोमा कार्यक्रम सञ्चालन भइरहेको छ।

तालिका ९(ठ): बागमती प्रदेशमा प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम परिषद्बाट सम्बन्धन प्राप्त संस्था (संख्यामा)

कार्यक्रमहरू	आङ्गिक संस्थाहरू	सामुदायिक विद्यालयमा प्राविधिक शिक्षा संचालित संस्थाहरू	सार्वजनिक निजी सामुदायिक साझेदारी अन्तर्गत संचालित संस्थाहरू	सम्बन्धन प्राप्त जम्मा संस्थाहरू	छोटो समयका तालिम दिने संस्थाहरू
संस्थाहरू (शिक्षालय)	१८	११५	१५१	२८४	
प्रि-डिप्लोमा कार्यक्रम संचालित संस्थाहरू	१०	७१	६१	१४२	५३६
डिप्लोमा कार्यक्रम संचालित संस्थाहरू	१८	७४	१२६	२१८	

स्रोत: सामाजिक विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

शैक्षिक परामर्श केन्द्रहरु

९.२२ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा बागमती प्रदेशमा १५४ वटा शैक्षिक परामर्श केन्द्र नयाँ दर्ता र २०५ वटा नवीकरण भएका छन् भने चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म २१५ वटा नयाँ दर्ता र २५५ वटा नवीकरण भएका छन्।

तालिका ९(ड): बागमती प्रदेशका जिल्लाहरुमा संचालित शैक्षिक परामर्श केन्द्र

विवरण	आर्थिक वर्ष २०८१/८२		२०८२/८३ फागुनसम्म	
	नयाँ दर्ता	नवीकरण	नयाँ दर्ता	नवीकरण
दोलखा	-	-	-	-
रामेछाप	-	-	-	-
सिन्धुली	-	-	-	-
काभ्रेपलाञ्चोक	३	२	१९	५
सिन्धुपाल्चोक	-	-	-	-
रसुवा	-	-	-	-
नुवाकोट	-	-	-	-
धादिङ	-	-	-	-
चितवन	२३	२८	५०	३१
मकवानपुर	६	२२	६	२४
भक्तपुर	४	-	३	३
ललितपुर	९	७	७	११
काठमाडौं	१०९	१४६	१३०	१८१
जम्मा	१५४	२०५	२१५	२५५

स्रोत: सामाजिक विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

विश्वविद्यालय तथा प्रतिष्ठान

९.२३ बागमती प्रदेशभित्र उच्च शिक्षाको पहुँच विस्तार तथा गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका विश्वविद्यालय तथा शैक्षिक संस्थाहरु सञ्चालनमा रहेका छन्। त्रिभुवन विश्वविद्यालय, काठमाडौं विश्वविद्यालय, कृषि तथा वन विश्वविद्यालय, मदन भण्डारी विज्ञान तथा प्रविधि विश्वविद्यालय, नेपाल खुला विश्वविद्यालय तथा बागमती विश्वविद्यालय जस्ता प्रतिष्ठित विश्वविद्यालयहरुको उपस्थिति रहेको छ।

९.२४ त्यसैगरी, राष्ट्रिय स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान तथा मदन भण्डारी स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान सञ्चालनमा रही स्वास्थ्य शिक्षा तथा अनुसन्धानमा योगदान पुऱ्याइरहेका छन्। साथै, पोखरा विश्वविद्यालय र पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालयबाट सम्बन्धन प्राप्त कलेजहरु तथा विदेशी विश्वविद्यालयबाट अनुमति/सम्बन्धन प्राप्त केही शैक्षिक संस्थाहरु समेत सञ्चालनमा रहेका छन्, जसले उच्च शिक्षाको विविधीकरण र प्रतिस्पर्धात्मक विकासमा सहयोग पुऱ्याएको छ।

९.२५ बागमती प्रदेश सरकारले उच्च शिक्षाको संस्थागत विकासलाई सुदृढ गर्न मकवानपुरको हेटौँडामा बागमती विश्वविद्यालय स्थापना गरेको छ। विभिन्न संकाय अन्तर्गतका पाठ्यक्रमहरू निर्माण भइरहेका छन्, जसले समयानुकूल, गुणस्तरीय तथा बजारमुखी उच्च शिक्षा प्रणाली विकास गर्ने लक्ष्य लिएको छ। यस पहलले प्रदेशभित्र अनुसन्धान, नवप्रवर्तन तथा उच्च दक्ष जनशक्ति उत्पादनमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउने अपेक्षा गरिएको छ। प्रदेश उच्च शिक्षा ऐन तथा नियमावली जारी भई कार्यान्वयनको चरणमा रहेका छन्।

विज्ञान प्रविधि

९.२६ प्रदेशस्तरीय विज्ञान तथा प्रविधि नीति जारी भई कार्यान्वयनमा आएको छ, जसले विज्ञान, प्रविधि, अनुसन्धान तथा नवप्रवर्तन क्षेत्रको संस्थागत विकासका लागि स्पष्ट मार्गदर्शन प्रदान गरेको छ। यस नीतिले ज्ञानमा आधारित अर्थतन्त्रको विकास, प्रविधि हस्तान्तरण तथा अनुसन्धानमुखी वातावरण निर्माणमा महत्वपूर्ण आधार तयार गरेको छ।

९.२७ साथै, प्रदेशभित्र विभिन्न विषयगत क्षेत्रमा युवा वैज्ञानिकहरूको सक्रिय सहभागिता सुनिश्चित गर्दै विज्ञान प्रविधिको विकास, नवप्रवर्तन तथा क्षमता अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले विज्ञान, प्रविधि, नवप्रवर्तन तथा विकास कोष स्थापना गरिएको छ। यस कोषमार्फत अनुसन्धानात्मक कार्य, नवीन आविष्कार तथा प्रविधिगत सिर्जनशीलतालाई प्रोत्साहन गर्ने लक्ष्य राखिएको छ।

महिला, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक र यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसंख्यक

९.२८ राष्ट्रपति महिला उत्थान (राष्ट्रिय महिला समुत्थान परियोजना) कार्यक्रम अन्तर्गत चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म दुर्गम क्षेत्रमा ज्यान जोखिममा परेका गर्भवती तथा सुत्केरी ६० महिला समेत गरी २०८२ फागुनसम्म ९०५ महिलाको हवाई उद्धार गरिएकोमा चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म बागमती प्रदेश भित्रका १२ जना गरी जम्मा १२५ जना गर्भवती तथा सुत्केरी महिलको हवाई उद्धार भएको छ।

तालिका ९(ढ): उद्धार गरिएका गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाको प्रदेशगत विवरण (सङ्ख्या)

आर्थिक वर्ष	कोशी	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चिम	नेपनल
२०७५/७६	५	३	३	१	१३	१	२६
२०७६/७७	१०	१२	५	२	३६	२२	८७
२०७७/७८	२८	२७	५	२	२८	१३	१०३
२०७८/७९	५५	२७	७	२	५८	२०	१६९
२०७९/८०	४४	२२	११	३	५४	३३	१६७
२०८०/८१	४८	१२	३	२	२८	१५	१०८
२०८१/८२	४७	६	८	३	५४	१४	१३२
२०८२/८३*	२१	१२	१	२	१९	५	६०
जम्मा	२७९	१२५	४४	१९	३०२	१३६	९०५

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

*फागुनसम्म

- ९.२९ राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार नेपालको महिला साक्षरता दर ६९.४ प्रतिशत रहेकोमा बागमती प्रदेशको महिला साक्षरता दर ७६ प्रतिशत रहेको छ। समग्र नेपालको महिला साक्षरता दर भन्दा यस प्रदेशको महिला साक्षरता दर बढी छ।
- ९.३० राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार बागमती प्रदेशमा कुल २४.९ प्रतिशत परिवारहरूमा महिलाको नाममा घर वा जग्गा वा घरजग्गा दुवै रहेको छ र ३१.१ प्रतिशत महिला परिवारमुली रहेका छन्।
- ९.३१ २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेशभित्र जम्मा २५३ वटा बालगृह सञ्चालनमा रहेका छन् जसमा ३ हजार २९ बालक र ४ हजार १९ बालिका गरी जम्मा ७ हजार ४८ बालबालिका आश्रित रहेका छन्।

तालिका ९(ण): बागमती प्रदेशका विभिन्न जिल्लामा भएका बालगृहसम्बन्धी विवरण

जिल्ला	बाल गृह संख्या	बालगृहमा आश्रित बालबालिका संख्या		
		बालक	बालिका	जम्मा
दोलखा	३	६०	-	६०
रामेछाप	-	-	-	-
सिन्धुली	-	-	-	-
काभ्रेपलाञ्चोक	१६	१८३	२८०	४६३
सिन्धुपाल्चोक	४	३४	६६	१००
रसुवा	-	-	-	-
नुवाकोट	२	४४	१०	५४
धादिङ	२	२५	२४	४९
चितवन	२४	३६८	३६८	७३६
मकवानपुर	१०	९९	९६	१९५
भक्तपुर	१०	१२५	१४१	२६६
ललितपुर	६३	६४७	९४२	१५८९
काठमाडौं	१२०	१५४४	२०९२	३६३६
जम्मा	२५३	३०२९	४०१९	७०४८

स्रोत: सामाजिक विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

- ९.३२ २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेशभित्र मकवानपुर, भक्तपुर र नुवाकोट जिल्लामा १/१ वटा गरी जम्मा ३ वटा बालसुधारगृह सञ्चालनमा रहेका छन् जसमा २४५ बालक र ३० बालिका गरी जम्मा २७५ बालबालिका आश्रित रहेका छन्।

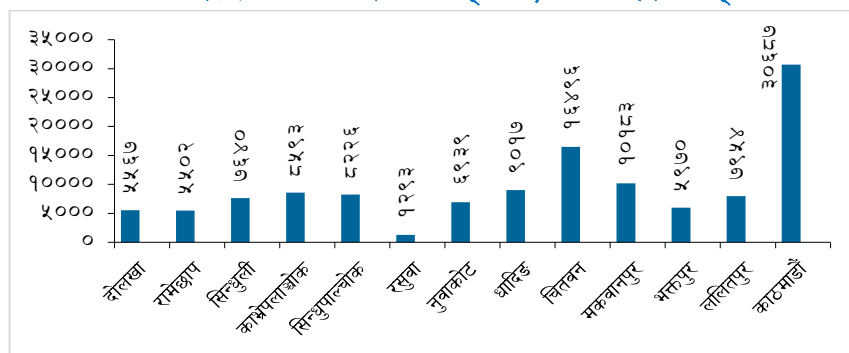
तालिका ९(त): बागमती प्रदेशका विभिन्न जिल्लामा भएका बाल सुधारगृहसम्बन्धी विवरण

जिल्ला	बाल सुधारगृह संख्या	बाल सुधारगृहमा बालबालिका संख्या		
		बालक	बालिका	जम्मा
मकवानपुर	१	९२	०	९२
भक्तपुर	१	११	३०	४१
नुवाकोट	१	१४२	०	१४२
जम्मा	३	२४५	३०	२७५

स्रोत: सामाजिक विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

- ९.३३ बागमती प्रदेशमा ६० वर्ष वा सो भन्दा माथिको जनसङ्ख्या ६ लाख ५३ हजार ८ सय ४९ (कुल जनसंख्याको १०.६९ प्रतिशत) मध्ये पुरुष ३ लाख १२ हजार ८ सय ५७ र महिला ३ लाख ४० हजार ९ सय ९२ जना रहेका छन्। ६८ वर्ष वा सोभन्दा माथिको जनसङ्ख्या ३ लाख ३८ हजार ९ सय १९ (कुल जनसंख्याको ५.५४ प्रतिशत) मध्ये पुरुष १ लाख ५७ हजार ७ सय ६२ र महिलाको जनसङ्ख्या १ लाख ८१ हजार १ सय ५७ जना रहेको छ।
- ९.३४ बागमती प्रदेशको कुल जनसङ्ख्या ६१ लाख १६ हजार ८ सय ६६ मध्ये अपाङ्गता भएकाको जनसङ्ख्या १ लाख २४ हजार ६७ अर्थात् २.०२ प्रतिशत रहेको छ। अपाङ्गता भएकाको जनसङ्ख्या सबैभन्दा कम रसुवा जिल्लामा १ हजार २ सय ९३ र सबैभन्दा बढी काठमाडौँ जिल्लामा ३० हजार ६ सय ८७ रहेको छ।

चार्ट ९(ड): जिल्लागत रूपमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको सङ्ख्या

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

९.३५ लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकहरूको आत्मनिर्भरताको लागि मागमा आधारित सीप विकास तालिम सञ्चालन गरिएको छ। लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक सम्बन्धी नीति, २०८१ स्वीकृत भएको छ। चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसंख्यकहरूको सशक्तिकरणका लागि बजेट विनियोजन भइ कार्यक्रम कार्यान्वयनमा रहेको छ।

स्वास्थ्य क्षेत्र

- ९.३६ स्वास्थ्य क्षेत्रमा सार्वजनिक तथा निजी क्षेत्रको लगानी क्रमशः वृद्धि हुँदै गएको तथा स्वास्थ्य सम्बन्धी नागरिक चेतना उल्लेखनीय रूपमा अभिवृद्धि हुँदै आएको सन्दर्भमा विगतका वर्षहरूदेखि नै स्वास्थ्य सूचकहरूमा निरन्तर सुधार हुँदै आएको छ।
- ९.३७ यसले मातृ तथा शिशु मृत्युदर घट्ने, आधारभूत स्वास्थ्य सेवामा पहुँच विस्तार हुने तथा समग्र जनस्वास्थ्य स्थितिमा सकारात्मक परिवर्तन आउने अवस्था सिर्जना गरेको छ। स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तर सुधार, पूर्वाधार विकास तथा सेवा वितरण प्रणालीको सुदृढीकरणले प्रदेशको समग्र स्वास्थ्य प्रणालीलाई थप प्रभावकारी र परिणाममुखी बनाउँदै लगेको देखिन्छ।
- ९.३८ प्रदेश सरकारले नागरिकको स्वास्थ्य अवस्था सुधार्नका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ। स्वास्थ्य मन्त्रालय मातहत स्वास्थ्य निर्देशनालय, स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, स्वास्थ्य तालिम केन्द्र, जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला र आयुर्वेद औषधी उत्पादन केन्द्र, १३ वटै जिल्लामा एक-एक वटा प्रादेशिक अस्पताल, जनस्वास्थ्य कार्यालय र आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सालय स्थापना भई सेवा दिइरहेका छन्। मदन भण्डारी स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानले स्वास्थ्य क्षेत्रका जनशक्ति उत्पादन तथा विभिन्न प्रकारका स्वास्थ्य सेवाहरू समेत प्रवाह गर्दै आएको छ।
- ९.३९ नेपाल जनसांख्यिक तथा स्वास्थ्य सर्वेक्षण, २०२२ अनुसार नेपालको कुल प्रजनन दर २.१ रहेकोमा बागमती प्रदेशको १.६ रहेको छ। त्यसैगरी नेपालको मातृ मृत्युदर (प्रति लाख जीवित जन्ममा) १५१ रहेकोमा बागमती प्रदेशको ९८ रहेको छ।

तालिका ९(थ): स्वास्थ्य सम्बन्धी सूचक

सूचकहरू	NDHS 2016 (नेपाल)	NDHS 2022 (नेपाल)	NDHS 2022 (बागमती)
प्रजनन			
कुल प्रजनन दर (प्रति महिलामा जीवित जन्म हुने बच्चाहरूको संख्या)	२.३	२.१	१.६
१५-१९ वर्षका आमा भइसकेका वा हाल गर्भवती महिलाहरू (%)	१७	१४	८
परिवार नियोजन			
हाल प्रयोग गरिरहेका कुनै वा कुनै परिवार नियोजनका साधन/सेवाहरू (%)	६१	५७	६६

सूचकहरू	NDHS 2016 (नेपाल)	NDHS 2022 (नेपाल)	NDHS 2022 (बागमती)
हाल प्रयोग गरिरहेका परिवार नियोजनका आधुनिक साधन/सेवाहरू (%)	४९	४३	४५
परिवार नियोजनका आधुनिक साधन/सेवाहरूको मागमा सन्तुष्टी (%)	६१	५५.१	५४.८
मातृ स्वास्थ्य			
मातृ मृत्यु अनुपात (प्रति लाख जीवित जन्ममा)	२३९	१५१	९८
दक्ष स्वास्थ्यकर्मीहरूसँग गर्भवती सेवा लिन गएका महिलाहरू (%)	८५	८६	९३
स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी भएका (%)	६४	७९	८८
दक्ष स्वास्थ्यकर्मीबाट बच्चा जन्माउन सहयोग गरेका (%)	६५	८०	८७
बाल स्वास्थ्य तथा पोषण			
सबै आधारभूत खोप प्राप्त गरेका १२-२३ महिनाका बालबालिकाहरू (%)	७८	८०	८३
कुनै पनि खोप नपाएका बालबालिकाहरू (%)	-	४	९
५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरू उमेर अनुरूप उचाई नपुगेका मध्यम वा गम्भीर (%) - पुङ्कोपन	३६	२५	१८
५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरू उचाई अनुसार तौल नपुगेका मध्यम बालबालिकाको प्रतिशत (%) - ख्याउटेपन	१०	८	५
५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरूमा बढी तौल भएका बालबालिकाको प्रतिशत (%)	१	१	३
६-५९ महिनाका बालबालिका हरूमा कुनै न कुनै किसिमको रक्त अलपत्ता भएका (%)	५३	४३	४३
१५-४९ महिनाका बालबालिका हरूमा कुनै न कुनै किसिमको रक्त अलपत्ता भएका (%)	४१	३४	२३
नवजात शिशुको मृत्यु-जन्मेको २८ दिन भित्र	२१	२१	१८
शिशु मृत्यु (जन्मेको १ वर्ष भित्र)	३२	२८	२१
पाँच वर्ष मुनिका बाल मृत्यु (जन्मेको ५ वर्ष पूरा नहुँदै)	३९	३३	२४

स्रोत: नेपाल जनसांख्यिक तथा स्वास्थ्य सर्वेक्षण, २०२२, स्वास्थ्य मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

९.४० बागमती प्रदेशमा २०८२ फागुनसम्म प्रादेशिक अस्पताल, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी, शहरी स्वास्थ्य केन्द्र, सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सालय, निजी अस्पताल गरी जम्मा ३ हजार ३ सय ५ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा यस्ता स्वास्थ्य सेवा प्रदायक संस्थाहरूको संख्या ३ हजार १ सय ४५ वटा रहेको थियो।

तालिका ९(द): स्वास्थ्य संस्था, अस्पताल शैया, महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविका र एम्बुलेन्सको सङ्ख्या

विवरण	आर्थिक वर्ष					२०८२/८३ फागुनसम्म
	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	
क) जम्मा स्वास्थ्य संस्था	२६१९	२६४९	२७३३	३१५८	३१४५	३३०५
प्रादेशिक अस्पताल	१३	१३	१३	१३	१३	१३
विशिष्टीकृत अस्पताल	-	-	-	२७	२७	२७
आधारभूत अस्पताल (५-१५ शैया)	-	-	-	७३	८०	८०
अस्पताल (२५-५० शैया)	-	-	-	८२	८२	८२
अस्पताल (१००-३०० शैया)	-	-	-	२६	२५	२५
प्रतिष्ठान तथा शिक्षण अस्पतालहरू (३००+ शैया)	-	-	-	१३	१३	१३
जनस्वास्थ्य कार्यालय	१३	१३	१३	१३	१३	१३
आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सालय	१३	१३	१३	१३	१३	१३
आयुर्वेद औषधी उत्पादन केन्द्र	-	१	१	१	१	१
प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	४१	४०	४०	४०	२९	२९
स्वास्थ्य चौकी	६४३	६४३	६४३	६४३	६३९	६३९
शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	१८२	१८२	२००	२००	१८७	१८७
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	-	-	-	१९०	१९०	१९०
सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	१७३	१७३	१८८	१८१	१८१	१८१
आयुर्वेद औषधालय	५०	५०	५१	५१	५०	५०
निजी अस्पताल	१४५०	१४७०	१५२०	१५४०	१५५०	१७१०
नागरिक आरोग्य केन्द्र	४१	५१	५१	५२	५२	५२
ख) जम्मा अस्पताल शैया	-	-	-	-	-	१६३६४
सङ्घीय सरकारको अस्पताल शैया	२८९२	३७७५	४०४१	४१७६	४१७६	४१७६
प्रादेशिक अस्पताल शैया	७०४	८३६	८३६	१२७५	१२७५	१२७५
निजी अस्पताल शैया	१०७१७	११६६१	१०५८९	१०९१०	१०९१३	१०९१३
ग) सामुदायिक महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका	८६९९	८६९९	९००४	९३५४	९५८४	९५८४
घ) बागमती प्रदेशमा एम्बुलेन्सको सङ्ख्या	-	-	५५९	५५९	२८७	१३१

स्रोत: स्वास्थ्य मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

नोट: नवीकरण नभएका/हुन नसकेका र GPS जडानको मापदण्डभित्र नपरेका/नगरेका कारण एम्बुलेन्सको संख्या कम देखिएको।

९.४१ बागमती प्रदेश सरकार अन्तर्गतका स्वास्थ्य संस्थामा कुल दरबन्दी ७७८ रहेकोमा २०८२ फागुनसम्म ४५८ स्थायी पदपूर्ति भएको छ, भने ३२० दरबन्दी रिक्त रहेका छन्। २१९ चिकित्सकको दरबन्दीमा ६६ जना मात्र पदपूर्ति भएको देखिन्छ।

तालिका ९(घ): प्रदेशभित्र स्वास्थ्य संस्थामा रहेको जनशक्ति विवरण (संख्यामा)

विवरण	दरबन्दी	पदपूर्ति	रिक्त
चिकित्सक/डाक्टर	१०४	३३	७१
एम. डि. (तह ९/१०/११)	११५	३३	८२
एम.वि.वि.एस./मेडिकल अधिकृत (तह ८)			
आयुर्वेद चिकित्सक	२५	१३	१२
डेन्टल सर्जन	१३	६	७
नर्सिङ अधिकृत	१७	६	११
नर्स	२३१	१७७	५४
अ.न.मी	४३	२६	१७
कविराज	१४	१४	-
हेल्थ असिस्टेन्ट	६७	२७	४०
वैद्य	२५	२५	-
स्वास्थ्य सहायक (अ.हे.व/सि. अ.हे.व)	२१	१६	५
ल्याब टेक्निसियन/असिस्टेन्ट	३५	३५	-
रेडियोग्राफर	४१	३०	११
फिजियोथेरापिस्ट	११	६	५
ल्याब असिस्टेन्ट	१३	९	४
फार्मसि अधिकृत	३	२	१
जम्मा	७७८	४५८	३२०

स्रोत: स्वास्थ्य मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

९.४२ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म प्रदेशभित्र विभिन्न किसिमका स्वास्थ्य सेवा (प्रवर्धनात्मक, उपचारात्मक आदि) बाट जम्मा ३४ लाख ५८ हजार ५ सय ८२ जना लाभान्वित भएका छन्। सो मध्ये २ लाख ७२ हजार ९६ जनाले अन्तरङ्ग सेवा, २५ लाख २७ हजार ८ सय ४६ जनाले बहिरङ्ग सेवा र ६ लाख ५८ हजार ६ सय ४० जनाले आकस्मिक सेवा प्राप्त गरेका छन्।

९.४३ बिरामीको औसत अस्पताल बसाइको तथ्याङ्क हेर्दा बागमती प्रदेशमा आर्थिक वर्ष २०८२/८३ फागुनसम्म ४.०३ दिन रहेको छ र Bed Occupancy Rate ५०.८६ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ९(न): बागमती प्रदेशमा स्वास्थ्य सेवाबाट लाभान्वित जनसंख्या

सेवाको विवरण	आर्थिक वर्ष					२०८२/८३ फागुनसम्म
	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	
अन्तरङ्ग	३९१५१७	५४१४४६	५७९९०९	५७४७०१	४२९७१९	२७२०९६
बहिरङ्ग	६०००३०९	६८८८३५६	४८४९९०१	३९३७५८४	४४९००३४	२५२७८४६
आकस्मिक	८१४२५९	८७६०२०	११४०८८२	११५५७३३	१३९२१७०	६५८६४०
जम्मा	७२०६०८५	८३०५८२२	६५७०६९२	५६६८०१८	६३१९९२३	३४५८५८२
Bed Occupancy Rate (%)	३६	५०.५	५१.९	५४.२६	५२.३	५०.८६
औसत अस्पताल बसाइ (दिन)	३.९	५	६.२	४.६४	६.५२	४.०३

स्रोत: स्वास्थ्य मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

१.४४ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म यस प्रदेश भित्र पूर्ण खोप लगाउने बालबालिका ६१.७५ प्रतिशत रहेका छन्। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा पूर्ण खोप लगाउने बालबालिका ७९ प्रतिशत रहेका थिए। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा भने ८० प्रतिशत बालबालिकाले पूर्ण खोप लगाएका थिए।

तालिका ९(प): बागमती प्रदेशमा खोप सेवा लिनेको विवरण (संख्यामा)

सूचकाङ्क	आर्थिक वर्ष					२०८२/८३ फागुनसम्म
	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	
वि.सी.जी. भ्याक्सिन	१०१३९४	१०९९६९	९९८२४	७९१४२	८२१४३	५४२३३
डी.पि.टी., हेपाटाइटिस बि, हेपबि (तेस्रो मात्रा)	९२२२८	८६६६४	८९७९७	७४६५७	७३५५६	४६३५१
पोलियो (तेस्रो मात्रा)	९०९२०	८६९४३	८९६४५	७५०६२	७३४३२	४६३६१
दादुरा रुवेला विरुद्धको खोप	८५९०६	८६६२६	८८५६०	८२९८१	८२९१५	४७१३७
टिटानस (TD 2 and 2+)	६५३२०	६९७५०	६८३२५	५४८३२	५८८०८	३६४१७
FIPV	८९९८३	८८८९२	५९९०६	७९६७६	७७५३९	४६७०३
रोटा खोप	७७८३७	८४८३०	८९३५४	७३६५०	७३०६०	४६८५९
JE खोप	९२४९२	९११७१	९१९६८	८३६५४	८०७२६	५०६८८
पूर्ण रूपमा सबै प्रकारका खोप लगाउने बालबालिकाको प्रतिशत	५६.५	५५.५	८८.०	८८.७	८०	६१.७५
एच.पी.भी. खोप लगाएका महिला	-	--	-	-	२५६४७०	५५६१७

स्रोत: स्वास्थ्य मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

१.४५ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म बागमती प्रदेशमा कम्तीमा ४ पटक गर्भ जाँच गराउने गर्भवती महिला ११२.८४ प्रतिशत रहेका छन्। त्यस्तै दक्ष प्रसूतिकर्मीबाट प्रसूति गराउने गर्भवती महिला ८४ प्रतिशत, स्वास्थ्य संस्थामा प्रसूति गराउने गर्भवती महिला ६३.८ प्रतिशत, शल्यचिकित्साद्वारा सुत्केरी हुने महिला ३०.८३ प्रतिशत र सुरक्षित गर्भपतन सेवा लिएका महिला १४ प्रतिशत रहेका छन्।

तालिका ९(फ): बागमती प्रदेशमा गर्भवती एवं सुत्केरी महिलाको स्वास्थ्यमा पहुँचको अवस्था

सूचक	आर्थिक वर्ष					२०८२/८३ फागुनसम्म
	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	
कम्तीमा ४ पटक गर्भजाँच गराउने गर्भवती महिलाको प्रतिशत	५६.७	१३९.०८	१२५.८८	९६.८५	८०.३३	११२.८४
दक्ष प्रसूतिकर्मीबाट प्रसूति गराउने गर्भवती महिलाको प्रतिशत	६०.४	६६	९७.७	९८	९८	८४

सूचक	आर्थिक वर्ष					२०८२/८३ फागुनसम्म
	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	
स्वास्थ्य संस्थामा प्रसूति गराउने गर्भवती महिलाको प्रतिशत	६०.३	९७.३	१००.४	८२.२६	७०.०४	६३.८
सुरक्षित गर्भपतन सेवा लिएका गर्भवती महिलाको प्रतिशत	-	-	२२	३९	२४.५	१४
सुत्केरी पश्चात ४ पटक उत्तर पसुति जाँच गराएका महिलाको प्रतिशत	-	-	१९.१९	२४.५२	२७	२४.१
शल्यचिकित्साद्वारा सुत्केरी हुने महिलाको प्रतिशत	२१.८५	३७.१५	४१.०७	३६.६२	३५.६७	३०.८३

स्रोत: स्वास्थ्य मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

- ९.४६ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म बागमती प्रदेशको विपन्न नागरिक औषधी उपचार सेवा/कार्यक्रमबाट २ हजार ७ सय ०९ क्यान्सर रोग लागेका विपन्न नागरिकले सेवा प्राप्त गरेका छन् भने ५२ जनाले मुटु सम्बन्धी उपचारमा सहूलियत प्राप्त गरेका छन्। त्यसैगरी संघीय सरकार मार्फत समेत सञ्चालित उक्त कार्यक्रमबाट यस प्रदेशभित्रका ५ हजार ३ सय ६४ क्यान्सर रोग लागेका र ३ हजार २ सय ५० मुटु सम्बन्धी बिरामी विपन्न नागरिकले सेवा प्राप्त गरेका छन्।
- ९.४७ बागमती प्रदेशमा बसोबास गर्ने अति सीमान्तकृत एवं लोपोन्मुख जातजातिको मातृ तथा बालस्वास्थ्य सेवामा सहज पहुँच तथा उपभोग बढाउन संस्थागत सुत्केरी र तिनका बालबालिकाले पूर्ण खोप लगाएका आमालाई रु. ५ हजार उत्प्रेरणा खर्च प्रदान गर्ने गरिएकोमा चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा १ हजार ८१ जनाले उक्त रकम प्राप्त गरेका छन्। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो उत्प्रेरणा खर्च रकम जम्मा १ हजार ८ सय ६७ जनाले प्राप्त गरेका थिए।
- ९.४८ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म सामाजिक सेवा इकाई मार्फत निःशुल्क उपचार व्यवस्थापन सेवा प्राप्त गर्ने सेवाग्राहीको संख्या ३ हजार ५ सय २९ रहेको छ। गत आर्थिक वर्षमा यस सेवा मार्फत कुल ११ हजार २ सय २६ जना सेवाग्राहीले सेवा प्राप्त गरेका थिए।
- ९.४९ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म बागमती प्रदेश सरकारद्वारा प्रदेशको दुर्गम तथा पहाडी क्षेत्रका ३ जना गर्भवती तथा सुत्केरी महिलालाई हवाई उद्धार गरिएको छ।

तालिका १(ब): बागमती प्रदेशमा विपन्न नागरिक औषधी उपचार सेवा/कार्यक्रमबाट लाभान्वित नागरिक

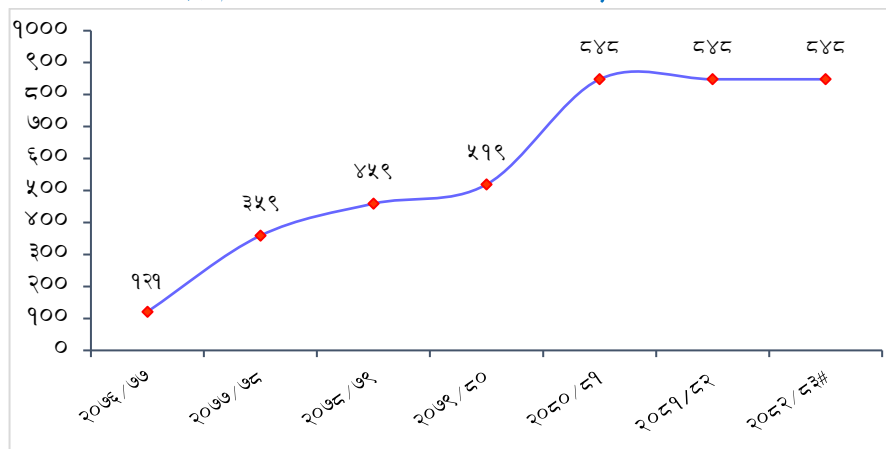
विवरण	आर्थिक वर्ष			२०८२/८३ फागुनसम्म
	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	
क्यान्सर (सङ्घीय सरकार मार्फत)	-	११४८७	२२१११	५३६४
क्यान्सर (बागमती प्रदेश सरकार मार्फत)	६८६५	६५५८	५५०६	२७०९
मुटु (सङ्घीय सरकार मार्फत)	-	-	५८९६	३२५०
मुटु (बागमती प्रदेश सरकार मार्फत)	५४	४८	९९	५२
मृगौलाको उपचार (सङ्घीय सरकार मार्फत)	-	२१३००	१७९६६	२०९७६
मृगौलाको उपचार (प्रादेशिक अस्पतालहरुमा)	-	-	-	-
पर्किन्सन्स (सङ्घीय सरकार मार्फत)	-	-	५२	४६
अल्जाइमर (सङ्घीय सरकार मार्फत)	-	-	४७१	२५०
हेड इन्जुरी (सङ्घीय सरकार मार्फत)	-	-	१०४९	५१९
स्पाइनल इन्जुरी (सङ्घीय सरकार मार्फत)	-	-	१५६२	७१०
सिकलसेल एनिमिया (सङ्घीय सरकार मार्फत)	-	-	४०४	२६
प्रदेशमा बसोबास गर्ने अति सीमान्तकृत एवं लोपोन्मुख जातिहरुको मातृ तथा बालस्वास्थ्य सेवामा सहज पहुँच तथा उपभोग बढाउन संस्थागत सुत्केरी र तिनका बालबालिकाले पूर्ण खोप लगाएका आमालाई रू. ५ हजार उत्प्रेरणा खर्च पाउनेको संख्या	-	-	१८६७	१०८१
प्रदेश अस्पतालहरु मार्फत ६५ वर्ष माथिका जेष्ठ नागरिकहरुलाई निःशुल्क दन्त सहायता सामग्री (CD/RPD) सेवा प्राप्त गर्ने सेवाग्राहीको सङ्ख्या	-	-	४२९	२४२
सामाजिक सेवा इकाई मार्फत निःशुल्क उपचार व्यवस्थापन सेवा प्राप्त गर्ने सेवाग्राहीको संख्या	४७८५	१८३२२	११२२६	३५२९
बागमती प्रदेश सरकारद्वारा हवाई उद्धार गरिएका गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाको संख्या	-	३	३	३

स्रोत: स्वास्थ्य मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

एक विद्यालय एक नर्स कार्यक्रम

९.५० बागमती प्रदेश सरकारको महत्वपूर्ण कार्यक्रम 'एक विद्यालय एक नर्स कार्यक्रम' आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा २० वटा माध्यमिक विद्यालयबाट शुरु गरिएकोमा २०८२ फागुनसम्म जम्मा ८ सय ४८ वटा सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयहरुमा विस्तार भएको छ।

चाट ९(च): विद्यालय नर्स कार्यक्रम कार्यान्वयन भएका विद्यालय संख्या

स्रोत: स्वास्थ्य मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

#फागुनसम्म

स्वास्थ्य बीमा

९.५१ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा ५ जिल्लाबाट शुरुवात गरिएको स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम हाल बागमती प्रदेशका १३ वटै जिल्लामा कार्यान्वयनमा रहेको छ। चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ फागुनसम्म बीमित परिवारको संख्या ३ लाख ३० हजार ४२ पुगेको छ, जुन गत आर्थिक वर्षमा ४ लाख ४५ हजार ६१ थियो।

तालिका ९(भ): बागमती प्रदेशमा स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम

कार्यक्रमको विवरण	आर्थिक वर्ष						२०८२ फागुनसम्म
	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	
स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम कार्यान्वयन भएका जिल्ला संख्या	७	११	१३	१३	१३	१३	१३
स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा बीमित परिवारको संख्या	४,६४,११७	५,४८,२५९	४,३९,५९५	४,६८,२६७	४,३५,४६२	४,४५,०६१	३,३०,०४२

बागमती प्रदेश सरकारले बीमा प्रिमियम भुक्तानी/योगदान गरेको

महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविका (परिवार संख्या)	-	-	-	-	-	४००७	३४०१
अपाङ्गता ख वर्ग (परिवार संख्या)	-	-	-	-	-	३६४४	२६८२
अति सीमान्तकृत (परिवार संख्या)	-	-	-	-	-	१२८४०	५२०९
आश्रममा आश्रित (परिवार संख्या)	-	-	-	-	-	८३	२०३
लोपोन्मुख जनजाति (परिवार संख्या)	-	-	-	-	-	३४२	१२७

स्रोत: स्वास्थ्य मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२/प्रदेश स्वास्थ्य बीमा बोर्ड, बागमती प्रदेश, २०८२

९.५२ बागमती प्रदेशमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ देखि शुरू गरिएको मुख्यमन्त्री जनता स्वास्थ्य कार्यक्रम (परीक्षण, निदान, उपचार र परामर्श) बाट २०८२ फागुनसम्म ३५ हजार जनाले सेवा लिएका छन्। यो कार्यक्रम बागमती प्रदेशका सबै स्थानीय तहमा कार्यान्वयनमा रहेको छ।

तालिका ९(म): मुख्यमन्त्री जनता स्वास्थ्य कार्यक्रम (परीक्षण, निदान, उपचार र परामर्श)

विवरण	आर्थिक वर्ष		फागुनसम्म	
	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८१/८२	२०८२/८३
सेवा प्राप्त गर्ने सेवाग्राहीको सङ्ख्या	८५०००	९००००	१५७५६	३५०००

स्रोत: स्वास्थ्य मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

युवा

९.५३ प्रदेश युवा परिषद्मार्फत युवा सशक्तीकरण, उद्यमशीलता विकास, सचेतनामूलक अभियान, नेतृत्व क्षमता एवं सीप अभिवृद्धिका विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन भइरहेको छन्। यस्ता कार्यक्रमहरूले युवाहरूलाई स्वरोजगार र उद्यमशीलतातर्फ आकर्षित गर्दै युवा जनशक्तिलाई उत्पादनशील, जिम्मेवार र प्रतिस्पर्धी बनाउँदै लगेका छन्।

९.५४ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा प्रदेश युवा परिषद्बाट विभिन्न युवा लक्षित सीपमूलक तथा उद्यमशीलता विकास कार्यक्रम मार्फत १ हजार ४ सय ८९ जनालाई तालिम प्रदान गरिएको थियो भने चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म ८ वटा कार्यक्रमबाट १६५ जना युवालाई तालिम प्रदान गरिएको छ।

तालिका ९(य): युवा लक्षित सीपमूलक तालिम तथा लाभान्वित

आर्थिक वर्ष	सञ्चालित सीपमूलक तथा उद्यमशीलता विकास तालिम (संख्या)	लाभान्वित युवाको संख्या		
		महिला	पुरुष	जम्मा
२०७८/७९	६	८२	३८	१२०
२०७९/८०	२१	२८८	१३२	४२०
२०८०/८१	२३२	२४६०	२१७०	४६३०
२०८१/८२	७४	७४५	७४४	१४८९
फागुनसम्म	२०८१/८२	६७३	६७२	१३४५
	२०८२/८३	८३	८२	१६५

स्रोत: युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

९.५५ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ देखि प्रदेश युवा परिषद्मार्फत प्रत्येक वर्ष २८६ जना महिलालाई महिला आत्मरक्षा तालिम प्रदान गरिँदै आएको छ। २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेशका १ हजार ३ सय ३५ जना महिलालाई सो तालिम प्रदान गरिएको छ।

खेलकुद

- ९.५६ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा सञ्चालन भएका राष्ट्रिय स्तरका विभिन्न खेलकुद प्रतियोगितामा बागमती प्रदेशबाट ९६५ जना खेलाडी सहभागी भएकोमा यस प्रदेशले २४ स्वर्ण, ४८ रजत र ७४ कांस्य गरी जम्मा १४६ पदक प्राप्त गरेको थियो।
- ९.५७ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा बागमती प्रदेश सरकारद्वारा आयोजना गरिएको अन्तरप्रदेश खेलकुद प्रतियोगितामा यस प्रदेशबाट जम्मा २ हजार ५ सय ६ जना खेलाडी सहभागी भएका थिए। उक्त खेलकुद प्रतियोगितामा सञ्चालन भएका विभिन्न खेलकुदमा बागमती प्रदेशले ६१ स्वर्ण, ४३ रजत र ३६ कांस्य गरी जम्मा १४० पदक प्राप्त गरेको थियो।
- ९.५८ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म प्रदेश सरकारद्वारा ३ वटा रंगशाला निर्माण सम्पन्न भइसकेका छन् भने ३ वटा रंगशाला निर्माणाधीन अवस्थामा छन्। त्यसैगरी २९ वटा कभर्डहलको निर्माण सम्पन्न भइसकेका छन् भने १० वटा कभर्डहल निर्माणाधीन अवस्थामा रहेका छन्।

तालिका ९(र): खेलकुद पूर्वाधार

विवरण	निर्माणाधीन	निर्माण सम्पन्न
रङ्गशाला	३	३
कभर्डहल	१०	२९

स्रोत: युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

विपद् व्यवस्थापन

- ९.५९ बागमती प्रदेश सरकारले स्थानीय तह र सरोकारवाला निकायहरूसँगको समन्वयमा संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि गर्दै, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी नीतिगत, कानूनी एवम् प्रशासनिक संरचनाहरूलाई क्रियाशील बनाउँदै नागरिकको जिउधनको रक्षा, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र विपद् उत्थानशील (Resilient) समुदायको निर्माण गरी प्रादेशिक विकासलाई सुरक्षित र दिगो तुल्याउन जोड दिइएको छ।
- ९.६० आर्थिक वर्ष २०७७/७८ देखि २०८२ फागुनसम्म विपद्को घटनामा परी मृत्यु हुने मानिसहरूको संख्या ६९७ रहेको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म आगालागीका कारण सबैभन्दा बढी १२ जनाले ज्यान गुमाएका छन् भने बाढीको कारण ९ जनाले ज्यान गुमाएका छन्।

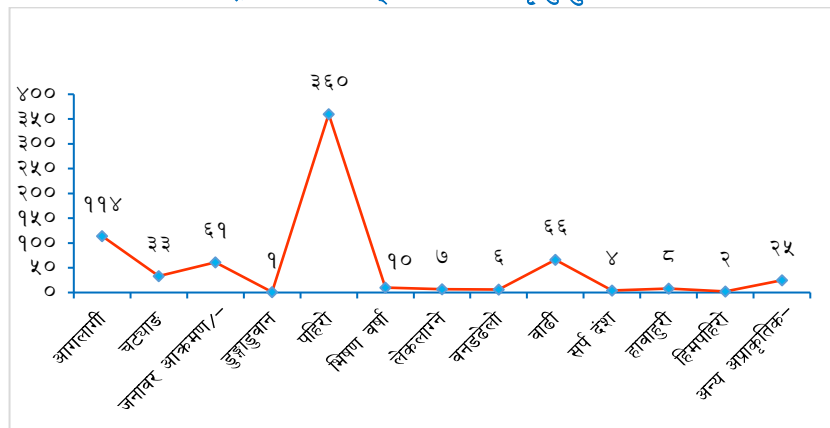
तालिका ९(ल): विभिन्न किसिमका विपद्बाट विगत पाँच वर्षमा भएको मृत्यु संख्या

विपद्को किसिम	आर्थिक वर्ष					२०८२/८३ फागुनसम्म	जम्मा
	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२		
आगलागी	१६	२४	२३	२४	१५	१२	११४
चट्याङ	२	९	१०	१	८	३	३३
जनावर आक्रमण/ दुर्घटना	१२	१२	१०	६	१५	६	६१
डुङ्गाडुवान	-	-	१	-	-	-	१
डुवान	-	-	-	-	-	-	०
पहिरो	८६	११	१३	४२	२०६	२	३६०
भीषण वर्षा	१	१	-	-	७	१	१०
भूकम्प	-	-	-	-	-	-	०
महामारी	-	-	-	-	-	-	०
लेकलाग्ने	-	१	-	-	६	-	७
वनडढेलो	१	-	-	४	१	-	६
बाढी	८	५	३	५	३६	९	६६
शीतलहर	-	-	-	-	-	-	०
सर्पदंश	१	-	-	२	-	१	४
हावाहुरी	-	४	१	२	१	-	८
हिउँ आँधी	-	-	-	-	-	-	०
हिमपहिरो	-	-	-	-	-	२	२
अन्य अप्राकृतिक घटना	-	-	-	२	२३	-	२५
कुल जम्मा	१२७	६७	६१	८८	३१८	३६	६९७

स्रोत: आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

९.६१ आर्थिक वर्ष २०७७/७८ देखि २०८२ फागुनसम्म विपद्बाट मृत्यु हुने मानिसहरूको संख्या विश्लेषण गर्दा पहिरोका कारण सबैभन्दा बढी मानिसको मृत्यु भएको छ।

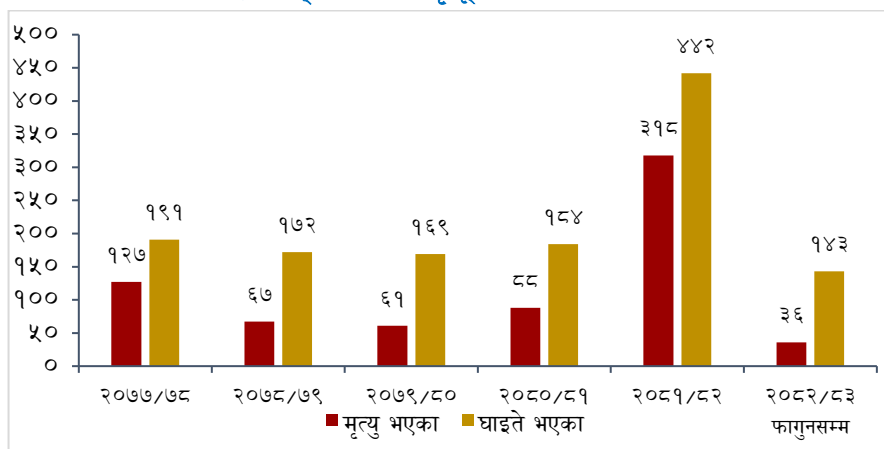
चार्ट ९(छ): विभिन्न विपद्का घटनाबाट मृत्यु हुने मानिसहरूको संख्या

स्रोत: आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

९.६२ आर्थिक वर्ष २०७७/७८ देखि २०८२/८३ फागुनसम्म विपद्को घटनामा परी मृत्यु र घाइते हुने मानिसहरूको संख्या मध्ये सबैभन्दा बढी आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा रहेको देखिन्छ।

चार्ट ९(ज) विपद्का घटनामा मृत्यु र घाइते मानिसहरूको संख्या

स्रोत: आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

९.६३ आर्थिक वर्ष २०७७/७८ देखि आर्थिक वर्ष २०८१/८२ सम्म विपद्जन्य घटनाको राहत वितरण प्रयोजनका लागि कुल रु. ४ करोड बागमती प्रदेशका १३ वटै जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोषमा उपलब्ध गराइएको छ।

९.६४ विपद्को खोज, उद्धार तथा प्रतिकार्यलाई प्रभावकारी बनाउन आर्थिक वर्ष २०७७/७८ र आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा गरी कुल रु. ३ करोड ७३ लाख ८१ हजार बराबरको विपद् उद्धार सामग्री खरिद गरी प्रदेशस्थित सुरक्षा निकायहरूलाई वितरण गरिएको थियो।

तालिका ९(ब): विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी विविध तथ्याङ्क

सूचक/विवरण	आर्थिक वर्ष					२०८२/८३ फागुनसम्म	जम्मा
	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२		
विपद्का घटनामा मृत्यु भएका मानिसहरूको संख्या	१२७	६७	६१	८८	३१८	३६	६९७
विपद्का घटनामा घाइते भएकाका मानिसहरूको संख्या	१९१	१७२	१६९	१८४	४४२	१४३	१३०१
विपद्का घटनामा राहत वितरण (रकम रु. हजारमा)	-	१३०००	-	४०००	२३०००	-	४००००
विपद्मा परेकाको घटना दर्ता	५९९	४९७	७१०	८५६	१४२६	५६७	४६५५
उद्धार सामग्री खरिदमा खर्च (रकम रु. हजारमा)	८८४८.८९	-	-	२८५३२.३०	-	-	३७३८१.१९

सूचक/विवरण	आर्थिक वर्ष					२०८२/८३ फागुनसम्म	जम्मा
	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२		
विपद् गोदाम घर (संख्या)	-	-	-	-	-	-	३
द्वन्द्व पीडितलाई रकम वितरण (रकम रू. हजारमा)	२०४०	१०३५.१९	-	११२००	४८५०	-	१९१२५.१९
मनसुनजन्य तथा आगलागीजन्य विपद् प्रभावितलाई अनुदान (रकम रू. हजारमा)	-	२७६३७.५०	८०३२५	५४३०७.५०	३४३५	-	१६५७०५

स्रोत: आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

- ९.६५ आर्थिक वर्ष २०७७/७८ देखि चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म द्वन्द्व पीडितहरूका लागि कुल रू. १ करोड ९१ लाख २५ हजार राहत रकम प्रदान गरिएकोमा आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा रू. ४८ लाख ५० हजार रकम प्रदान गरिएको थियो।
- ९.६६ आर्थिक वर्ष २०७७/७८ देखि चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म मनसुनजन्य तथा आगलागीजन्य विपद् प्रभावितलाई नीजि आवास पुनःनिर्माण र पुनःस्थापनाका लागि कुल रू. १६ करोड ५७ लाख ५ हजार बराबरको अनुदान प्रदान गरिएको छ।

१०. सार्वजनिक सेवा र सुशासन

सुशासन र प्रशासन

- १०.१ प्रदेश सरकारले सार्वजनिक प्रशासनलाई पारदर्शी, जवाफदेही, सहभागितामूलक तथा नागरिकमैत्री बनाउने उद्देश्यका साथ विधिको शासनको सुदृढीकरण, भ्रष्टाचार नियन्त्रण तथा सार्वजनिक स्रोतको कुशल र परिणाममुखी व्यवस्थापनमार्फत सुशासन सुनिश्चित गर्ने नीति अवलम्बन गरिएको छ। सोही उद्देश्यअनुरूप प्रदेश सुशासन ऐन, २०७७ जारी भई प्रभावकारी कार्यान्वयनमा रहेको छ। यसले प्रशासनिक प्रणालीलाई संस्थागत रूपमा सुदृढ गर्दै सेवा प्रवाहलाई थप व्यवस्थित, उत्तरदायी र पारदर्शी बनाउन महत्वपूर्ण आधार प्रदान गरेको छ।
- १०.२ सार्वजनिक निकायका कार्यप्रक्रियालाई पारदर्शी, जवाफदेही, छिटोछरितो तथा परिणाममुखी बनाउँदै सार्वजनिक सेवा सुविधामा नागरिकको सहज पहुँच सुनिश्चित गर्ने उद्देश्यले सुशासन प्रवर्द्धनका लागि आवश्यक कानूनी संरचना, संस्थागत व्यवस्था तथा कार्यसंस्कृतिमा निरन्तर सुधार हुँदै गएको छ।
- १०.३ सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको प्रयोगमा वृद्धि भई सेवा प्रवाहलाई प्रविधिमैत्री, प्रभावकारी र सहज बनाउने दिशामा महत्वपूर्ण प्रगति हासिल भएको छ। यसले समग्र शासन प्रणालीलाई आधुनिक, दक्ष र नागरिककेन्द्रित बनाउन सहयोग पुऱ्याएको छ।
- १०.४ २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेश अन्तर्गत मन्त्रालय/सचिवालय/निकाय/आयोग गरी कुल १८ वटा निकाय अन्तर्गत १९६ वटा कार्यालयहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। उक्त निकाय/कार्यालय अन्तर्गत जम्मा ५ हजार १ सय ३९ कर्मचारीहरूको दरबन्दी रहेको छ।

तालिका १०(क): बागमती प्रदेशका मन्त्रालय/सचिवालय/निकाय मौजुदा कर्मचारी दरबन्दी (संख्यामा)

क्र. सं.	मन्त्रालय/निकाय	अन्तर्गत मौजुदा कार्यालय संख्या	मौजुदा दरबन्दी
१.	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	२	८६
२.	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	१	४८
३.	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	११	१३३
४.	कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय	३५	५८३
५.	खानेपानी, ऊर्जा तथा सिंचाइ मन्त्रालय	२३	३४३
६.	संस्कृति तथा पर्यटन मन्त्रालय	२	६६
७.	उद्योग, वाणिज्य, भूमि तथा प्रशासन मन्त्रालय	१४	२०५
८.	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	१७	३२१
९.	श्रम, रोजगार तथा यातायात मन्त्रालय	१२	४०५

क्र. सं.	मन्त्रालय/निकाय	अन्तर्गत मौजुदा कार्यालय संख्या	मौजुदा दरबन्दी
१०.	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	२४	१०१५
११.	सामाजिक विकास मन्त्रालय	७	१४९
१२.	स्वास्थ्य मन्त्रालय	४४	१५७१
१३.	सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय	२	६२
१४.	युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय	३	३६
१५.	प्रदेश सभा सचिवालय	-	४१
१६.	प्रदेश लोक सेवा आयोग	-	४२
१७.	प्रदेश नीति तथा योजना आयोग	-	२१
१८.	मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय	-	१२
जम्मा		१९६	५१३९

स्रोत: मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८२

१०.५ २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेश अन्तर्गत विभिन्न निकायहरूमा कुल ५ हजार १ सय ३९ कर्मचारीहरूको दरबन्दी रहेकोमा सेवागत आधारमा प्रदेश प्रशासन सेवाको दरबन्दी सबैभन्दा बढी अर्थात् २ हजार १२ रहेको छ।

तालिका १०(ख): प्रदेश निजामती सेवाको कर्मचारी दरबन्दी विवरण (संख्यामा)

सेवा	२०८० असार	२०८१ असार	२०८२ असार	२०८२ फागुन
प्रदेश प्रशासन	१९८३	१९८३	२०१२	२०१२
प्रदेश इन्जिनियरिङ्ग	७३७	७३७	७४३	७४३
प्रदेश कृषि	३४६	३४६	३४६	३४६
नेपाल न्याय	२३	२३	२४	२४
प्रदेश वन	७५३	७५३	७५३	७५३
प्रदेश शिक्षा	६५	६५	६५	६५
प्रदेश स्वास्थ्य	११९६	११९६	११९६	११९६
जम्मा	५१०३	५१०३	५१३९	५१३९

स्रोत: मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८२

कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरूको क्षमता विकास कार्यक्रम

१०.६ बागमती प्रदेश सुशासन केन्द्रले सञ्चालन गरेका मुख्य कार्यक्रममार्फत् प्रदेश तथा स्थानीय तहमा लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण, मूलप्रवाहीकरण, स्थानीय तहको संस्थागत विकास र योजना तर्जुमामा तत् तत् जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूको क्षमता विकास हुँदै गएको छ। स्थानीय शासन कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन प्रणाली (LGPAS), लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट

(GRB), लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण (GESI), राजस्व सुधार योजना (RIAP), मध्यकालीन खर्च संरचना (MTEF) जस्ता कार्यक्रम मार्फत प्रदेश तथा स्थानीय तहको संस्थागत क्षमता विकासमा सहयोग पुगेको छ। साथै, सेवा प्रवेश तथा सेवाकालीन तालिमबाट कर्मचारीहरूको क्षमता विकास र वृत्ति विकासमा टेवा पुगेको छ।

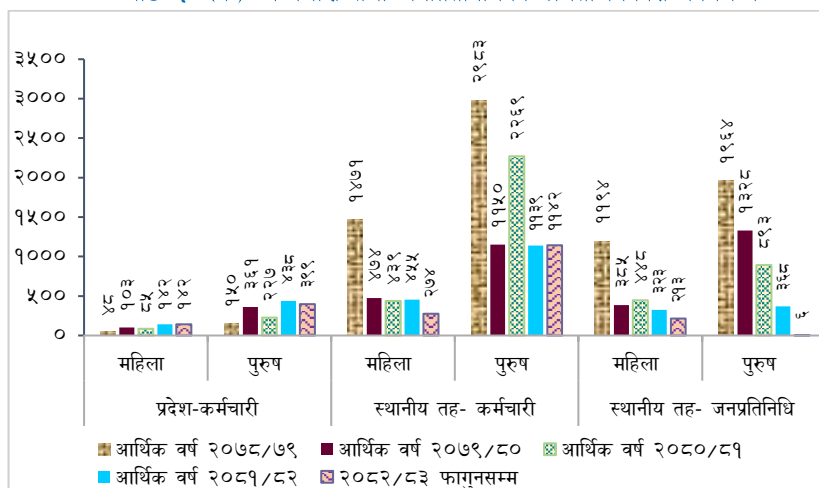
१०.७ चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म बागमती प्रदेश सुशासन केन्द्रबाट संचालित क्षमता विकास कार्यक्रम मार्फत २१९ जना जनप्रतिनिधि र १ हजार ९ सय ५७ जना कर्मचारी गरी जम्मा २ हजार १ सय ७६ जना लाभान्वित भएका छन्।

तालिका १०(ग): कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरूको क्षमता विकास कार्यक्रममा सहभागी (संख्यामा)

विवरण	२०७९/८०			२०८०/८१			२०८१/८२			२०८२/८३ फागुनसम्म		
	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
प्रदेश-कर्मचारी	१०३	३६१	४६४	८५	२२७	३१२	१४२	४३८	५८०	१४२	३९९	५४१
स्थानीय तह- कर्मचारी	४७४	११५०	१६२४	४३९	२२६९	२७०८	४५५	११३९	१५९४	२७४	११४२	१४१६
स्थानीय तह-जनप्रतिनिधि	३८५	१३२८	१७१३	४४८	८९३	१३४१	३२३	३६८	६९१	२१३	६	२१९
कुल जम्मा	९६२	२३८९	३८०१	९७२	३३८९	४३६१	९२०	१९४५	२८६५	६२९	१५४७	२१७६

स्रोत: प्रदेश सुशासन केन्द्र, बागमती प्रदेश, २०८२

चार्ट १०(क): कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिको क्षमता विकास कार्यक्रम

स्रोत: प्रदेश सुशासन केन्द्र, बागमती प्रदेश, २०८२

१०.८ प्रदेश सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७४ अनुसार मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको प्रदेश भित्रको शासन व्यवस्थाको सामान्य निर्देशन, नियन्त्रण र सञ्चालन गर्ने

कार्यजिम्मेवारी रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०८२/८३ फागुनसम्म बागमती प्रदेश सरकार मन्त्रपरिषद्बाट १६ वटा बैठक सञ्चालन भई ९८ वटा निर्णय भएका छन्।

तालिका १०(घ): मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालयबाट भएका गतिविधिहरू

क्रियाकलाप	एकाई	परिमाण
बागमती प्रदेश सरकार, मन्त्रपरिषद्को बैठक सञ्चालन	सङ्ख्या	१६
बागमती प्रदेश सरकार, मन्त्रपरिषद्बाट भएका निर्णय	सङ्ख्या	९८
प्रदेश निजामती सेवाका र स्थानीय सेवाका विभिन्न तहका प्राविधिक/अप्राविधिक तर्फ बढुवा सिफारिस	जना	स्थानीय बढुवा: १ प्रदेश बढुवा: ३
स्थानीय सेवा र प्रदेश निजामती सेवा सरुवा	जना	स्थानीय सरुवा: ३७४ प्रदेश सरुवा: १७५
स्थानीय र प्रदेश सेवा अन्तर्गतका अध्ययनको पूर्व स्वीकृति	जना	स्थानीय: ० प्रदेश: २९
स्थानीय र प्रदेश सेवा अन्तर्गतका अध्ययन बिदा स्वीकृत	जना	स्थानीय: ० प्रदेश: ९
प्रदेश मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकाय तथा स्थानीय तहबाट प्राप्त सम्पत्ति विवरणको अभिलेख	थान	५५३५४
प्रदेशमा कार्यरत कर्मचारीहरूको सिटरोल दर्ता	जना	१२३०
स्थानीय तहमा कार्यरत कर्मचारीहरूको सिटरोल प्राप्त	जना	१९७७
असाधारण बिदा	जना	स्थानीय: ० प्रदेश: ३

स्रोत: मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८२

१०.९ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा प्रदेश लोक सेवा आयोगबाट तह ५ देखि ९ सम्मका रिक्त ९१२ पदको प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि विज्ञापन आह्वान गरिएकोमा ५७ हजार ७ सय २७ जनाको दरखास्त परेको थियो। सो आर्थिक वर्षमा सञ्चालित परीक्षाहरूमा ३४ हजार ३ सय ५३ जना परीक्षामा सम्मिलित भएका थिए। उक्त आर्थिक वर्षमा १ हजार ३ सय ६३ जना सिफारिस भएका थिए।

तालिका १०(ङ): पदपूर्ति सम्बन्धी विवरण

तह	२०८०/८१				२०८१/८२			
	माग पद सङ्ख्या	दरखास्त दिने उम्मेदवार सङ्ख्या	परीक्षामा सम्मिलित उम्मेदवार सङ्ख्या	सिफारिस उम्मेदवार सङ्ख्या	माग पद सङ्ख्या	दरखास्त दिने उम्मेदवार सङ्ख्या	परीक्षामा सम्मिलित उम्मेदवार सङ्ख्या	सिफारिस उम्मेदवार सङ्ख्या
नवौं	१०४	९०४	५४९	२३	६१	५३४	२४९	५८
आठौं	१००	२५२६	१३९	२२	८	१९९	१२५	८
सातौं	२३५	८२५८	४२४२	१२९	१२९	५३९४	३०५८	२१५*
पाँचौं	१२६०	८२३१७	३९२२१	५४९	७१५	५१२७१	३०९२१	१०८२*
जम्मा	१६९९	९४००५	४४१५१	७२३	९१२	५७७२७	३४३५३	१३६३*

स्रोत: प्रदेश लोक सेवा आयोग, बागमती प्रदेश, २०८२

*अघिल्लो आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को विज्ञापनको समेत सिफारिस गरिएको।

१०.१० आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा प्रदेश लोक सेवा आयोगबाट तह ५ देखि ९ सम्म ४८८ जना महिला र ८३३ जना पुरुष गरी जम्मा १ हजार ३ सय ६३ जना सिफारिस भएका थिए।

तालिका १०(च): पदपूर्ति सम्बन्धी विवरण लैङ्गिक आधारमा सिफारिस सङ्ख्या

तह	२०८०/८१						२०८१/८२					
	परीक्षामा सम्मिलित उम्मेदवार सङ्ख्या			सिफारिस उम्मेदवार सङ्ख्या			परीक्षामा सम्मिलित उम्मेदवार सङ्ख्या			सिफारिस उम्मेदवार सङ्ख्या		
	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
नवौं	१२३	४२६	५४९	६	१७	२३	६२	१८७	२४९	१३	४५	५८
आठौं	४७	९२	१३९	७	१५	२२	४६	७९	१२५	४	४	८
सातौं	१२२३	३०१९	४२४२	४२	८७	१२९	८८५	२१७३	३०५८	५२	१६३	२१५
पाँचौं	१८२५३	२०९६८	३९२२४	१६१	३८८	५४९	१३९४०	१६९८१	३०९२१	४५४	६२८	१०८२
जम्मा	१९६४६	२४५०५	४४१५१	२१६	५०७	७२३	१४९३३	१९४२०	३४३५३	४८८	८३३	१३६३

स्रोत: प्रदेश लोक सेवा आयोग, बागमती प्रदेश, २०८२

नोट: आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा गरिएका केही विज्ञापनहरूको सिफारिस गर्ने कार्य चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा सम्पन्न भएको।

१०.११ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुनसम्म प्रदेश लोक सेवा आयोगबाट ७, ८, ९ र ५ तहका विभिन्न रिक्त २२५ पदका लागि विज्ञापन आह्वान गरिएकोमा ३६ हजार ४ सय ६२ जनाको दरखास्त परेका मध्ये ९ हजार ५ सय ५८ जना परीक्षामा सम्मिलित भएका छन्। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म विभिन्न पदका ४२३ जना उम्मेदवार सिफारिस भएका छन्।

तालिका १०(छ): आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा पदपूर्ति सम्बन्धी विवरण

तह	माग पद सङ्ख्या	दरखास्त दिने उम्मेदवार सङ्ख्या	परीक्षामा सम्मिलित उम्मेदवार सङ्ख्या			आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा सिफारिस उम्मेदवार सङ्ख्या (२०८१/८२ मा भएको विज्ञापनको सिफारिस)		
			महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
नवौं	२	२३	२०	५३	७३	-	-	
आठौं	२	१०५	१९	४४	६१	३	१	४
सातौं	२२	१५४२	१९६	५४९	७४५	१२	३१	४३
पाँचौं	२२९	३४७९२	४३०७	४३७०	८६७७	२०८	१६८	३७६
जम्मा	२२५	३६४६२	४५४२	५०१६	९५५८	२२३	२००	४२३

स्रोत: प्रदेश लोक सेवा आयोग, बागमती प्रदेश, २०८२

नोट: आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को नवौं तहको परिक्षा चालु आर्थिक वर्षमा संचालन भएको।

१०.१२ बागमती प्रदेश लोक सेवा आयोगबाट आर्थिक वर्ष २०७८/७९ देखि २०८२/८३ को फागुनसम्म ३ हजार ६६ जना सिफारिस भएका छन्। जसमध्ये खुला तर्फ २ हजार ७९ जना र समावेशी तर्फ ९८७ जना जसमा महिला ५ सय २९ जना, आदिवासी जनजाति २

सय ९८ जना, दलित ६६ जना, थारु ११ जना, मधेशी ७० जना, अपाङ्गता १२ जना र पिछडिएको क्षेत्रतर्फ १ जना सिफारिस भएका छन्।

तालिका १०(ज): समावेशी तर्फ तथा खुला तर्फ सिफारिस विवरण

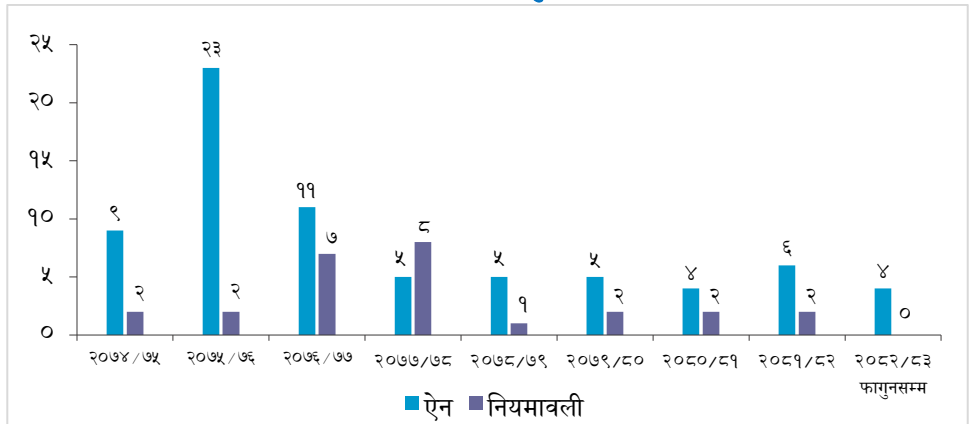
आर्थिक वर्ष	खुला विज्ञापनबाट सिफारिस	समावेशी विज्ञापनबाट सिफारिस								कुल जम्मा	
		महिला	आदिवासी जनजाति	दलित	थारु	मधेशी	अपाङ्गता	पिछडिएको क्षेत्र	अल्प-सङ्ख्यक		जम्मा
२०७८/७९	५९४	११५	६३	९	-	२६	२	-	-	२१५	८०९
२०७९/८०	४६४	१३५	६४	१८	-	३२	-	-	-	२४९	७१३
२०८०/८१	५२९	११०	६६	१०	-	६	२	-	-	१९४	७२३
२०८१/८२	२४१	८९	४८	११	६	२	३	१	-	१६०	४०१
२०८२/८३#	२५१	८०	५७	१८	५	४	५	-	-	१६९	४२०
जम्मा	२०७९	५२९	२९८	६६	११	७०	१२	१	-	९८७	३०६६

स्रोत: प्रदेश लोक सेवा आयोग, बागमती प्रदेश, २०८२

#फागुनसम्म

- १०.१३ आर्थिक वर्ष २०७४/७५ देखि चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म बागमती प्रदेश सरकारबाट कुल ७२ वटा ऐनहरू तर्जुमा भएका छन्। यस अवधिमा सबैभन्दा बढी आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा २३ वटा ऐन तर्जुमा भएका थिए भने चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म थप ४ वटा ऐनहरू निर्माण भई कार्यान्वयनमा आएका छन्।
- १०.१४ आर्थिक वर्ष २०७४/७५ देखि चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म प्रदेश सरकारबाट कुल २६ वटा नियमावलीहरू तर्जुमा भएका छन्। यस अवधिमा सबैभन्दा बढी आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा ८ वटा नियमावलीहरू तर्जुमा गरिएका थिए।

चार्ट १०(ख): बागमती प्रदेश सरकारद्वारा तर्जुमा गरेका ऐन तथा नियमावली (संख्या)

स्रोत: आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

१०.१५ २०८२ फागुनसम्म बागमती प्रदेश सरकारसँग सम्बन्धित सर्वोच्च अदालत लगायतका अदालतहरूमा दर्ता भएका कुल ५६२ मुद्दा मध्ये ४०० वटा मुद्दा फछ्यौट भइसकेका छन् भने १६२ वटा मुद्दा फछ्यौट हुन बाँकी रहेका छन्।

तालिका १०(झ): बागमती प्रदेश सरकारसँग सम्बन्धित दायर भएका मुद्दाको विवरण (संख्या)

आर्थिक वर्ष	नयाँ दर्ता भएका	फछ्यौट भएका	लगत सरेका	फछ्यौट हुन बाँकी
२०७४/७५	४	१	-	३
२०७५/७६	१२	३	३	१२
२०७६/७७	४२	१३	१२	४१
२०७७/७८	४६	१३	४१	७४
२०७८/७९	७५	४४	७४	१०५
२०७९/८०	७७	५५	१०५	१२७
२०८०/८१	१०६	८५	१२७	१४८
२०८१/८२	११७	९८	१४८	१६७
२०८२/८३ (फागुन सम्म)	८३	८८	१६७	१६२
जम्मा	५६२	४००	-	-

स्रोत: मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय, २०८२

अनुसूचीहरु

अनुसूची नं.	विषय	पृष्ठ
१. समग्र आर्थिक स्थिति		१-१३
१.१	औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार कुल मूल्य अभिवृद्धि (प्रचलित मूल्यमा)	१
१.२	औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार कुल मूल्य अभिवृद्धि (स्थिर मूल्यमा)	२
१.३	औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना	३
१.४	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (प्रचलित मूल्यमा)	४
१.५	वृहत औद्योगिक वर्गीकरण अनुसारको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर	५
१.६	कुल गार्हस्थ्य उत्पादन, कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वृद्धिदर तथा मूल्य सूचकाङ्क (वृहत औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)	६
१.७	औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार प्रदेशगत कुल मूल्य अभिवृद्धि (प्रचलित मूल्यमा)	७
१.८	प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (प्रचलित मूल्यमा)	८
१.९	वृहत औद्योगिक वर्गीकरण अनुसारको प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (प्रचलित मूल्यमा)	९
१.१०	वृहत औद्योगिक वर्गीकरण अनुसारको प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर	१०
१.११	वृहत औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार प्रदेशगत, कुल गार्हस्थ्य उत्पादन, कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वार्षिक वृद्धिदर र मूल्य सूचकाङ्कको संरचना	११
१.१२	राष्ट्रिय तलब तथा ज्याला सूचकाङ्क (वार्षिक औसत)	१२
१.१३	राष्ट्रिय तलब तथा ज्याला सूचकाङ्क (वार्षिक बिन्दुगत परिवर्तन)	१३
२. सार्वजनिक वित्त		१४-३५
२.१	बागमती प्रदेशको सार्वजनिक वित्तका आधारभुत परिसूचक (वार्षिक तथ्याङ्कमा आधारित)	१४
२.२	बागमती प्रदेशको सार्वजनिक वित्तका आधारभुत परिसूचक (प्रादेशिक कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा)	१५
२.३	बागमती प्रदेश सरकारको विनियोजित बजेट	१६
२.४	प्रदेश सरकारको खर्चको तुलनात्मक विवरण	१७
२.५	स्थानीय तहमा गएको वित्तीय हस्तान्तरणको तुलना	१८
२.६	बागमती प्रदेश सरकारको आय संरचना	१९
२.७	अन्तरसरकारी वित्त हस्तान्तरण र नगद मौज्जात बाहेक प्रदेश सरकारको आय/राजस्व	२०

अनुसूची नं.	विषय	पृष्ठ
२.८	बागमती प्रदेश सरकारको शिर्षगत आय विवरण	२१
२.९	संघीय सरकारबाट प्राप्त भएको वित्तीय हस्तान्तरणको अनुमान र प्राप्ति (रु. करोडमा)	२४
२.१०	संघीय सरकारको वित्तीय हस्तान्तरण अनुदान बचत फिर्ता (रु. करोडमा)	२५
२.११	प्रदेशगत खर्च विवरण	२६
२.१२	प्रदेश सञ्चित कोषको वार्षिक आर्थिक विवरण	२८
२.१३	आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को बागमती प्रदेश अन्तर्गतका स्थानीय तहहरूको बजेट तथा खर्च स्थिति	३०
३. बैंक तथा वित्तिय क्षेत्र		३६
३.१	बागमती प्रदेशका जिल्लाहरूमा रहेका सहकारी संस्थाको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को कारोबार स्थिति	३६
४ कृषि, भूमिसुधार, वन तथा वातावरण		३७-४२
४.१	बागमती प्रदेशका स्थानीय तहअनुसार कृषक परिवार संख्या, क्षेत्रफल, कित्ता संख्या, औषत कित्ता संख्या तथा सिंचित क्षेत्रफल	३७
४.२	बागमती प्रदेशमा जिल्लागत प्राथमिकता प्राप्त कृषि तथा पशुपन्छी बाली/वस्तुहरू	४२
८. उद्योग, वाणिज्य तथा पर्यटन		४३-४७
८.१	उद्योग तथा वाणिज्य क्षेत्रबाट संकलित राजस्व	४३
८.२	प्रदेशगत तारे होटलको सङ्ख्या	४४
८.३	बागमती प्रदेश भित्रका प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्यहरू	४५
९. सामाजिक क्षेत्र		४८-४९
९.१	नेपाल र बागमती प्रदेशका विभिन्न सूचकहरूको तुलनात्मक विवरण	४८

अनुसूची १.१: औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार कुल मूल्य अभिवृद्धि (प्रचलित मूल्यमा)

(रु. करोडमा)

औद्योगिक वर्गीकरण	बागमती								नेपाल							
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३#	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३#
कृषि, वन र मत्स्यपालन	१४०४३	१४७३०	१६४१८	१७८१६	१९५७८	२१३८१	२२७५७	२३८८५	८३२८९	८६२५२	९५८४९	१०४०८२	११४३१०	१२४८६९	१३३६५६	१३९२६२
खानी तथा उत्खनन्	७४०	१०१०	१०१०	११४९	११८६	११८७	१२१५	१२४१	२२००	२०४४	२०४५	२३२५	२४०१	२४०२	२४६०	२५१३
उत्पादनमूलक उद्योग	६८८८	६२९३	७३७१	८६९६	८७७३	९०२७	१११२५	११८५१	१९२२३	१७४०१	२०७४४	२४४०७	२४३६८	२४९२५	३०८८९	३३१४६
विद्युत, ग्यास, वाष्प, तथा वातानुकूलित आपूर्ति सेवा	१०८०	१२४७	१२६९	२२३६	२५५९	३०३१	३५७३	४२२९	३३८६	४०३७	४२०५	६४२८	७६९९	९१४३	९८९६	१२०८०
पानी आपूर्ति, ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलापहरू	४५९	४६९	४८३	४९१	५०६	५१४	५३०	५४३	१९७२	२०१२	२०७३	२१०९	२१७३	२२०५	२२७७	२३३२
निर्माण	६०४८	५४३४	५६६४	६५४३	७०५८	६९७५	७४६५	८१८५	२३४२६	२१३५३	२२२५९	२५७११	२७९१९	२७२७२	२९१८९	३२००२
थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	३०४५६	२९१००	३२७५७	३७८७९	३७८०७	४००३५	४२४७३	४६२००	५४३०४	५१४९८	५७९६८	६७०३३	६६९०६	७०७५२	७५०६१	८१६४९
यातायात तथा भण्डारण	१०१९५	८५१९	९२७७	१२१४४	१५०५८	१६१९८	१७९७८	१९८००	२१५८०	१८०३२	१९६३८	२५७०६	३१८७४	३४२८७	३८०५५	४१९१२
आवास तथा भोजन सेवा	३००७	२००५	२३३७	२७१२	३६८४	४८२७	५२४७	५६२५	७५६५	५०४३	५८७८	६८२३	९२६८	१२१४२	१३१९८	१४१५१
सूचना तथा सञ्चार	२३१५	२४०४	२५८३	२७४९	२८९७	३०५६	३२६९	३४८९	७४१२	७६९६	८२६९	८८००	९२७४	९७८३	१०४६८	१११७२
बितीय तथा बीमा क्रियाकलापहरू	१३१७५	१४९७२	१५३८७	१७६७३	२०४७७	२०४६३	२३११७	२४८४८	२०७३	२४१९४	२५३२८	२८९६०	३३३७८	३३१०३	३६९६३	३८९३१
घरजग्गा कारोबारको सेवा	१९९९८	२१८४१	२२५६१	२३८७४	२७०१३	२८४१२	२९८६९	३१२६६	२९५७१	३२२२६	३३३६१	३५४१८	४०२३२	४२४३८	४४६९४	४६७८७
पेशागत वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू	२१७९	२३४४	२४७१	२७५५	३०२४	३३२९	३५०७	३६६२	३२७२	३५३५	३७१०	४०७७	४५४१	४९९८	५२६७	५४९९
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	१८५९	२०२६	२१२५	२२१७	२४१२	२६३०	२९१५	३१३९	२५४७	२७७७	२९१२	३०३९	३३०६	३६०४	३९९६	४३०२
सार्वजनिक प्रशासन, रक्षा र अत्यावश्यक सामाजिक सुरक्षा	३९३६	४९८२	५१८०	६७२३	८५४९	८८९८	८७२८	८५०६	२१८५७	२७६६६	२८७६६	३७३३३	४६७३६	४८११०	४७२९५	४५९१८
शिक्षा	५३२४	६१२१	६२९६	७१६९	८३८७	९२२८	१०४७२	११६४०	२५१५९	२८८४६	२९६६६	३३७८४	३९५२३	४३१६४	४८३०७	५३४४३
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	१२८१	१५५३	१६८०	१९०९	२३४२	२४७३	२६२९	२७६७	४९७८	६०३३	६५२८	७४१६	९०९९	९४८८	९९६५	१०२८७
अन्य सेवाका क्रियाकलापहरू	८०२	९५५	१०२५	११२१	१३६१	१५१३	१७२३	१८९८	१७९३	२१३६	२२९३	२५०७	३०४०	३३७९	३८०६	४१७१
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन/कुल मूल्य अभिवृद्धि (आधारभूत मूल्यमा)	१२३७८५	१२५९३३	१३५८९४	१५५७३५	१७२६७१	१८३९१७	१९८५५६	२१२७७८	३३४२४८	३४२८५२	३७४४९३	४२५५९९	४७५७४७	५०६०६५	५४५४४१	५७९५५८
उत्पादित वस्तुमा खुब कर	२२५०४	१६५६७	२३३७९	२६३८१	२२१२५	२३३३३	२७३३७	२९५३७	५१६४५	४६०१८	६३७६२	७२०५७	६०९६१	६५५६९	७४५४५	८०४५२
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उपभोक्ताको मूल्यमा)	१४६२८९	१४२५००	१५९२७३	१८२११६	१९४७९७	२०६९०७	२२५६९२	२४२३१२	३८५८९३	३८८८७०	४३८२५५	४९७६५६	५३६७०८	५७९६३४	६१९९८७	६६००१०

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८३

अनुमानित

अनुसूची १.२: औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार कुल मूल्य अभिवृद्धि (स्थिर मूल्यमा)

(रु. करोडमा)

औद्योगिक वर्गीकरण	बागमती								नेपाल							
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३
कृषि, वन र मत्स्यपालन	१०१४७	१०७०४	१०९९८	१११६०	११६९९	१२०१४	१२२६८	१२५८८	६१४२९	६२९२३	६४७१५	६६२३७	६८२४०	७०५२७	७२५०१	७३६४८
खानी तथा उत्खनन्	७५०	७३४	७६८	८३६	८४४	८७१	८८४	९१५	१५१३	१४८०	१५४८	१६८५	१७०१	१७५६	१७८२	१८४५
उत्पादनमूलक उद्योग	४४७६	४०६६	४३७३	४७२३	४६७६	४५७९	४६९०	४८२५	१२४४०	११३९७	१२२९७	१३१२१	१२८९८	१२६३७	१२९२५	१३२९१
विद्युत, ग्यास, वाष्प, तथा वातानुकूलित आपूर्ति सेवा	७४१	८५८	८६७	१५४९	१७७८	१९६८	२३५१	२८८९	२३६२	२८२२	२९४०	४४८९	५३७६	५९६६	६७६३	८१७८
पानी आपूर्ति, ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलापहरू	३६१	३७०	३७७	३८९	४०२	४०१	४११	४२३	१५५१	१५८४	१६०६	१६५५	१७०८	१७३०	१७६६	१८०१
निर्माण	३९६४	३७३८	४०३५	४२७८	४२४३	४१२२	४१८८	४३०४	१५२८०	१४६०९	१५६३१	१६७५४	१६४६७	१६१०५	१६२५९	१६६१९
थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	१९६८८	१७६७२	१८८८१	२०३०१	१९४७६	१९३९३	२०२३७	२१२४१	३५२९९	३१२०८	३३२८०	३५७४८	३४२८१	३४१५७	३५५०२	३७०५५
यातायात तथा भण्डारण	६०३२	५३३८	५४९९	५७४०	५८७७	६६७५	७८८०	७६३६	१२७८६	११२७८	११७७९	१२३२१	१२४९९	१४१७७	१५१८०	१६०५९
आवास तथा भोजन सेवा	१५३६	९५६	१०७३	१२१३	१४३९	१७२९	१८०९	१८६६	३८३५	२४२५	२६८५	३०२२	३५६७	४३१७	४५१६	४६५७
सूचना तथा सञ्चार	२४३८	२४९६	२५९१	२७२७	२८७४	३०१९	३१८५	३३८२	७८८८	७९६६	८२५९	८६०५	८९६२	९४०२	९८६०	१०४०५
वितीय तथा बीमा क्रियाकलापहरू	७६५	६९५८	७६७	७७०३	८३२९	९०७०	१००८१	११२६४	११२६७	११२२७	११७५०	१२५६३	१३५५८	१४६३५	१६०३३	१७५०२
घरजग्गा कारोबारको सेवा	११४१२	११६७७	१२०३८	१२२३६	१२५६४	१२८२३	१३१७०	१३५७२	१६८२७	१७७७७	१७५५२	१७९५५	१८४७६	१८९२६	१९४०६	१९९२९
पेशागत वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू	१२७७	१२९८	१३२०	१३६९	१४२५	१४८५	१५५०	१६०५	१९१८	१९४८	१९७७	२०४६	२१२६	२२१५	२३०४	२३७९
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	१०८६	१११८	११४५	११६४	१२२३	१२७३	१३३०	१३९४	१४९७	१५३०	१५६५	१५९०	१६७०	१७३७	१८१०	१८९१
सार्वजनिक प्रशासन, रक्षा र अत्यावश्यक सामाजिक सुरक्षा	१७२६	१८३३	१८९५	१९७२	२०१२	२२२७	२२४४	२२५८	९५७७	१०१७७	१०५२१	१०९५१	११५४९	१२०४१	१२५६२	१२९८९
शिक्षा	२५७१	२६३९	२७५३	२८८२	३००७	३०७२	३२२२	३२८३	१२००६	१२३९०	१२८७६	१३४७६	१४००६	१४३०७	१४७६२	१४९८४
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	६८४	७१०	७६०	८१३	८७०	९२१	९८६	१०४५	२६१४	२७५०	२९३२	३१३७	३३४३	३५२०	३७५४	३८६४
अन्य सेवाका क्रियाकलापहरू	४४६	४५०	४६६	४८७	५१७	५४०	५७२	५९०	९८६	१००३	१०३७	१०८३	११४५	११९३	१२५६	१२८९
कृषि क्षेत्र	१०१४७	१०७०४	१०९९८	१११६०	११६९९	१२०१४	१२२६८	१२५८८	६१४२९	६२९२३	६४७१५	६६२३७	६८२४०	७०५२७	७२५०१	७३६४८
गैरकृषि क्षेत्र	६६३५५	६२९१२	६६००६	७०३८०	७१६५५	७४१६९	७८०९०	८२४९१	१४९४९७	१४२८९२	१५०३३४	१६०१६१	१६३३३२	१६८८२०	१७५९९८	१८३९८६
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन/कुल मूल्य अभिवृद्धि (आधारभूत मूल्यमा)	७६५०१	७३६९६	७७००४	८१५४०	८३३५४	८६६६३	९०३५८	९५०७९	२१०९२६	२०५८१५	२१५०५०	२२६३९८	२३१५७२	२३९३४८	२४८४९९	२५७६३४
उत्पादित वस्तुमा खुब कर	१००४३	८००१	८७५७	९५७६	९५०७	१०११५	११२०८	११९७४	२३०४८	२२६१५	२४४३२	२६५७०	२६४११	२८०९१	३०८२३	३२४४५
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उपभोक्ता मूल्यमा)	८६५४४	८१६९७	८५७६१	९१११६	९२८६०	९६७७८	१०१५६६	१०७०५३	२३३९७४	२२८४३०	२३९४८२	२५२९६८	२५७९८३	२६७४३९	२७९३२२	२९००८०

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८३

#अनुमानित

अनुसूची १.३: औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना

(प्रतिशतमा)

औद्योगिक वर्गीकरण	बागमती								नेपाल							
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३
कृषि, वन र मत्स्यपालन	११.३४	११.७०	१२.०८	११.४४	११.३४	११.६७	११.४४	११.२३	२४.९२	२५.१६	२५.८०	२४.४६	२४.०३	२४.६७	२४.५०	२४.०३
खानी तथा उत्खनन्	०.६०	०.८०	०.७४	०.७४	०.६९	०.६५	०.६१	०.५८	०.६६	०.६०	०.५५	०.५५	०.५०	०.४७	०.४५	०.४३
उत्पादनमूलक उद्योग	५.५६	४.९३	५.४२	५.५३	५.०८	४.९३	५.६०	५.५७	५.५५	५.०८	५.५८	५.६५	५.१२	४.९३	५.६६	५.७२
विद्युत, ग्यास, वाष्प, तथा वातानुकूलित आपूर्ति सेवा	०.८७	०.९९	०.९३	१.४४	१.४८	१.६५	१.८०	१.९९	१.०१	१.१८	१.१३	१.५१	१.६२	१.८१	१.८१	२.०८
पानी आपूर्ति, ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलापहरू	०.३७	०.३७	०.३६	०.३२	०.२९	०.२८	०.२७	०.२६	०.५९	०.५९	०.५६	०.५०	०.४६	०.४४	०.४२	०.४०
निर्माण	४.८९	४.३१	४.१७	४.२०	४.०९	३.८१	३.७६	३.८५	७.०१	६.२३	५.९९	६.०४	५.८१	५.३९	५.३५	५.५२
शेक तथा खुद्रा व्यापार, गाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	२४.६०	२३.११	२४.१०	२४.३२	२१.९०	२१.८६	२१.३९	२१.७१	१६.२५	१५.०२	१५.६०	१५.७५	१४.०६	१३.९८	१३.७६	१४.०९
यातायात तथा भण्डारण	८.२४	६.७६	६.८३	७.८०	८.७२	८.८४	९.०५	९.३१	६.४६	५.२६	५.२९	६.०४	६.७०	६.७८	६.९८	७.२३
आवास तथा भोजन सेवा	२.४३	१.५९	१.७२	१.७४	२.१३	२.६४	२.६४	२.६४	२.२६	१.४७	१.५८	१.६०	१.९५	२.४०	२.४२	२.४४
सूचना तथा सञ्चार	१.८७	१.९१	१.९०	१.७६	१.६८	१.६७	१.६५	१.६४	२.२२	२.२४	२.२३	२.०७	१.९५	१.९३	१.९२	१.९३
वित्तीय तथा बीमा क्रियाकलापहरू	१०.६४	११.८९	११.३२	११.३५	११.८६	११.१७	११.६४	११.६८	६.२०	७.०६	६.८२	६.८०	७.०२	६.५४	६.७८	६.७२
घरजग्गा कारोबारको सेवा	१६.१६	१७.३४	१६.६०	१५.३३	१५.६४	१५.५१	१५.०४	१४.६९	८.८५	९.४२	८.९८	८.३२	८.४६	८.३९	८.१९	८.०७
पेशागत वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू	१.७६	१.८७	१.८२	१.७४	१.७५	१.८२	१.७७	१.७२	०.९८	१.०३	१.००	०.९६	०.९५	०.९९	०.९७	०.९५
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	१.५०	१.६१	१.५६	१.४२	१.४०	१.४४	१.४७	१.४८	०.७६	०.८१	०.७८	०.७१	०.६९	०.७१	०.७३	०.७४
सार्वजनिक प्रशासन, रक्षा र अत्यावश्यक सामाजिक सुरक्षा	३.१८	३.९६	३.८१	४.३२	४.९५	४.८६	४.४०	४.००	६.५४	८.०७	७.७४	८.७७	९.८२	९.५१	८.६७	७.९२
शिक्षा	४.३०	४.८६	४.६३	४.६०	४.८६	५.०४	५.२७	५.४७	७.५३	८.४१	७.९९	७.९४	८.३१	८.५३	८.८६	९.२२
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	१.०३	१.२३	१.२४	१.२३	१.३६	१.३५	१.३२	१.३०	१.४९	१.७६	१.७६	१.७४	१.९१	१.८७	१.८३	१.७८
अन्य सेवाका क्रियाकलापहरू	०.६५	०.७६	०.७५	०.७२	०.७९	०.८३	०.८७	०.८९	०.५४	०.६२	०.६२	०.५९	०.६४	०.६७	०.७०	०.७२
कुल जम्मा	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८३

#अनुमानित

अनुसूची १.४: कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (प्रचलित मूल्यमा)

(प्रतिशतमा)

औद्योगिक वर्गीकरण	बागमती									नेपाल						
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३#	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३#
कृषि, वन र मत्स्यपालन	१६.८६	१७.०८	१७.१३	१७.१२	१७.१३	१७.१०	१७.००	१७.१५	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००
खानी तथा उत्खनन्	३३.६२	४९.४०	४९.४०	४९.४०	४९.४०	४९.४०	४९.४०	४९.४०	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००
उत्पादनमूलक उद्योग	३५.८३	३५.७०	३५.५३	३५.८३	३६.००	३६.२२	३६.०२	३५.७५	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००
विद्युत, ग्यास, वाष्प, तथा वातानुकूलित आपूर्ति सेवा	३१.८९	३०.८७	३०.९९	३४.७९	३५.०८	३६.०९	३६.११	३५.०९	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००
पानी आपूर्ति, ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलापहरू	२३.२९	२३.२९	२३.२९	२३.२९	२३.२९	२३.२९	२३.२९	२३.२९	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००
निर्माण	२५.८२	२५.४५	२५.४५	२५.४५	२५.५६	२५.५८	२५.५८	२५.५८	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००
थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	५६.०८	५६.५१	५६.५१	५६.५१	५६.५१	५६.५८	५६.५८	५६.५८	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००
यातायात तथा भण्डारण	४७.२४	४७.२४	४७.२४	४७.२४	४७.२४	४७.२४	४७.२४	४७.२४	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००
आवास तथा भोजन सेवा	३९.७५	३९.७५	३९.७५	३९.७५	३९.७५	३९.७५	३९.७५	३९.७५	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००
सूचना तथा सञ्चार	३१.२३	३१.२३	३१.२३	३१.२३	३१.२३	३१.२३	३१.२३	३१.२३	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००
वित्तीय तथा बीमा क्रियाकलापहरू	६३.६०	६१.८८	६०.७५	६१.०३	६१.३५	६१.७९	६२.५४	६३.८३	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००
घरजग्गा कारोबारको सेवा	६७.६३	६७.६३	६७.६३	६७.४०	६७.१४	६६.९५	६६.८३	६६.८३	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००
पेशागत वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू	६६.६०	६६.६०	६६.६०	६६.६०	६६.६०	६६.६०	६६.६०	६६.६०	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	७२.९७	७२.९७	७२.९७	७२.९७	७२.९७	७२.९७	७२.९७	७२.९७	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००
सार्वजनिक प्रशासन, रक्षा र अत्यावश्यक सामाजिक सुरक्षा	१८.०१	१८.०१	१८.०१	१८.०१	१८.२९	१८.५०	१८.४५	१८.५२	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००
शिक्षा	२१.१६	२१.२२	२१.२२	२१.२२	२१.२२	२१.६३	२१.६८	२१.७८	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	२५.७४	२५.७४	२५.७४	२५.७४	२५.७४	२६.०६	२६.३८	२६.८९	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००
अन्य सेवाका क्रियाकलापहरू	४४.७१	४४.७१	४४.७१	४४.७१	४४.७६	४४.७८	४५.२९	४५.५०	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००
कुल जम्मा	३७.०३	३६.७३	३६.५८	३६.५९	३६.३२	३६.१८	३६.४०	३६.७१	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८३

#अनुमानित

अनुसूची १.५: वृहत औद्योगिक वर्गीकरण अनुसारको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर

(प्रतिशतमा)

औद्योगिक वर्गीकरण	बागमती								नेपाल							
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३#	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३#
कृषि, वन र मत्स्यपालन	२.४४	५.४९	२.७५	१.४८	४.८२	२.७०	२.५०	२.६१	५.१६	२.४३	२.८५	२.३५	३.०२	३.३५	३.०५	१.५८
खानी तथा उत्खनन्	१७.३९	-२.१५	४.६७	८.८०	०.९३	३.२३	१.३९	३.५२	१७.६२	-२.२३	४.६५	८.८४	०.९१	३.२३	१.३९	३.५२
उत्पादनमूलक उद्योग	५.७९	-९.१६	७.५४	८.००	-०.९९	-२.०९	२.४४	२.८७	६.५२	-९.०३	८.६६	६.७०	-१.७०	-२.०२	२.२७	२.८३
विद्युत, ग्यास, वाष्प, तथा वातानुकूलित आपूर्ति सेवा	९.८४	१५.८३	०.९९	७.७१	१४.८२	१०.६७	१८.७८	२२.८८	९.६१	१९.५१	४.१८	५२.६७	१९.७६	१०.९६	१२.७१	२०.९३
पानी आपूर्ति, ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलापहरु	०.१९	२.५८	१.६९	३.२१	३.५२	-०.४७	२.७४	२.७०	१.२२	२.१५	१.३५	३.०८	३.२१	१.२७	२.०५	१.९९
निर्माण	७.१६	-५.६९	७.९३	६.०३	-०.८२	-२.८४	१.५९	२.७८	७.४८	-४.३९	७.००	६.९३	-१.४८	-२.२०	०.९६	२.२१
शेक तथा खुद्रा व्यापार, गाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	४.४६	-१०.२४	६.८४	७.५२	-४.०७	-०.४३	४.२९	४.९६	८.११	-११.३९	६.६४	७.४२	-४.१०	-०.३६	३.८८	४.५१
यातायात तथा भण्डारण	७.०८	-११.५०	३.०२	४.३८	२.३७	१३.५९	७.५६	६.३६	८.७७	-११.७९	४.४४	४.६०	१.४५	१३.४३	७.०७	५.७९
आवास तथा भोजन सेवा	११.४७	-३७.७७	१२.२७	१२.९७	१८.७०	२०.१२	४.६६	३.१३	९.९२	-३६.७८	१०.७३	१२.५७	१८.०३	२१.०३	४.६१	३.१२
सूचना तथा सञ्चार	६.०८	२.३७	३.८०	५.२४	५.३९	५.०५	५.४९	६.२०	७.०५	२.०२	३.६७	४.१९	४.१५	४.९१	४.८८	५.५३
वित्तीय तथा बीमा क्रियाकलापहरु	५.७०	-२.८८	३.०१	७.४७	८.१३	८.८९	९.१६	११.७३	६.३५	-०.३५	४.६६	६.९२	७.९२	७.९४	७.५५	९.१६
घरजग्गा कारोबारको सेवा	४.१०	२.३२	३.०९	१.६४	२.६८	२.०७	२.९४	३.०५	३.७५	२.०८	२.७७	१.७२	२.९१	२.४३	२.७७	२.६९
पेशागत वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरु	५.१२	१.६५	१.६९	३.६५	४.१२	४.२४	४.३४	३.५७	५.६१	१.५२	१.५१	३.५०	३.९३	४.१५	४.०३	३.२७
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरु	५.८५	२.९०	२.४२	१.६४	५.१५	४.०९	३.९६	४.८२	६.४४	२.१९	२.३०	१.५९	५.०३	४.०४	३.७३	४.५२
सार्वजनिक प्रशासन, रक्षा र अत्यावश्यक सामाजिक सुरक्षा	५.१२	६.१६	३.३८	४.०८	७.१२	५.४३	२.७७	०.६१	५.१२	६.१६	३.३८	४.०८	५.४६	४.२७	३.००	०.२३
शिक्षा	६.४२	२.६६	४.२९	४.७०	४.३१	२.१७	२.८०	१.८९	५.९८	३.२०	३.९२	४.६६	३.९३	२.१५	२.३६	१.५०
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	६.७९	३.८२	६.९६	७.०५	६.९३	५.९५	६.१८	५.९९	६.६९	५.२०	६.६०	६.९९	६.५७	५.३१	४.६९	४.०४
अन्य सेवाका क्रियाकलापहरु	६.०१	०.७५	३.६४	४.५२	६.०५	४.५४	४.७१	३.१५	५.९२	१.७७	३.३८	४.४७	५.६५	४.२७	४.०६	२.६५
आधारभूत मूल्यमा	५.१३	-३.७७	४.६०	५.८९	२.२२	३.३९	४.६६	५.२३	६.३९	-२.४२	४.४९	५.२८	२.२९	३.३६	३.८०	३.६८
उपभोक्ताको मूल्यमा	५.५९	-५.६९	५.०८	६.२४	१.९१	३.७०	५.२९	५.४०	६.६६	-२.३७	४.८४	५.६३	१.९८	३.६७	४.४३	३.८५

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८३

#अनुमानित

अनुसूची १.६: कुल गार्हस्थ्य उत्पादन, कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वृद्धिदर तथा मूल्य सूचकाङ्क (बृहत औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)

वर्गीकरण	बागमती								नेपाल							
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३
प्रचलित मूल्यमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (आधारभूत मूल्यमा) (रु. करोडमा)	१२३७८५	१२५९३३	१३५८९४	१५५७३५	१७२६७	१८३९७४	१९८५५६	२१२७७६	३३४२४८	३४२८५२	३७४९३	४२५५९९	४७५७४७	५०६०६५	५४५४४९	५७९५५८
प्राथमिक क्षेत्र	१४७८२	१५७४०	१७४२८	१८९६५	२०७६४	२२५६८	२३९३२	२५१२६	८५४८९	८८२९६	९७८९४	१०६४०७	११६७११	१२७२७१	१३६९१६	१४९७७५
द्वितीय क्षेत्र	१४४७६	१३३६२	१४७८७	१७८८६	१८८९६	१९५४६	२२६९४	२४८०८	४८००७	४४८०४	४९२८९	५८२९५	६९८५९	६३५४६	७२२५९	७९५६०
सेवा क्षेत्र	९४५२७	९६८३२	१०३६७९	११८८८५	१३३०९९	१४९०६९	१५९९३०	१६२८४२	२००७५२	२०९७५२	२२४३९८	२६०८९६	२९७७७७	३१५२४८	३३७०७४	३५८२२४
स्थिर मूल्यमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (आधारभूत मूल्यमा) (रु. करोडमा)	७६५०९	७३६९६	७७००४	८१५४०	८३३५४	८६९८३	९०३५८	९५०७९	२१०९२६	२०५८१५	२१५०५०	२२६३९८	२३९५७२	२३९३४८	२४८४९९	२५७६३४
प्राथमिक क्षेत्र	१०८९७	११४३८	११७६६	११९९६	१२५४२	१२८८५	१३१५२	१३५०३	६२९४३	६४४०३	६६२६४	६७९२३	६९९४९	७२२८३	७४२८३	७५४९३
द्वितीय क्षेत्र	९५४२	९०३३	९६५९	१०९३८	१११००	११०६९	११६४९	१२४४९	३९६३३	३०३३३	३२४७४	३५९७९	३६४५०	३६४३८	३७७९२	३९८८९
सेवा क्षेत्र	५६०६२	५३९४५	५५५८७	५८६०६	५९७९२	६२२२८	६५५६५	६९९३५	११६३५९	११९०७९	११६३९२	१२२४९६	१२५९८९	१३०६२७	१३६५०४	१४२२५३
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वार्षिक बृद्धिदर (प्रतिशतमा)																
प्राथमिक क्षेत्र	३.३५	४.९७	२.८७	१.९६	४.५५	२.७३	२.४३	२.६७	५.४३	२.३२	२.८९	२.५०	२.९७	३.३५	३	२
द्वितीय क्षेत्र	६.४४	-५.३४	६.८४	१३.३४	१.४८	-०.२७	५.०५	६.८७	६.९३	-४.९९	७.०६	१०.७९	१.३९	-०.०३	३	६
सेवा क्षेत्र	५.२६	-५.२०	४.६०	५.४३	१.८९	४.२९	५.०५	५.४४	६.७६	-४.५३	४.७९	५.३२	२.९९	४.३५	४	४
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन मूल्य सूचकाङ्क (नमूनासहित)																
प्राथमिक क्षेत्र	१३५.६६	१३७.६९	१४८.९२	१५८.०९	१६५.५५	१७५.९४	१८९.९७	१८६.०७	१३५.८२	१३७.९०	१४७.७३	१५६.६६	१६६.८७	१७६.०७	१८३	१८८
द्वितीय क्षेत्र	१५९.७०	१४७.९२	१५३.२२	१६३.५२	१७०.२४	१७६.५८	१९४.९५	१९९.४९	१५९.७६	१४७.७९	१५९.७५	१६२.०२	१६९.७९	१७४.४०	१९२	१९९
सेवा क्षेत्र	१६८.६९	१८२.२०	१८६.५२	२०२.८६	२२२.७५	२२६.६८	२३९.७२	२३५.५४	१७२.५४	१८८.८३	१९२.८६	२१२.९८	२३७.४०	२४९.३३	२४७	२५२
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (प्रतिशत)																
प्राथमिक क्षेत्र	११.९४	१२.५०	१२.८२	१२.९८	१२.०३	१२.३२	१२.०५	११.८९	२५.५८	२५.७५	२६.३५	२५.००	२४.५३	२५.५५	२५	२४
द्वितीय क्षेत्र	११.६९	१०.६९	१०.८८	११.४८	१०.९४	१०.६७	११.४३	११.६६	१४.३६	१३.०७	१३.२७	१३.७०	१३.००	१२.५६	१३	१४
सेवा क्षेत्र	७६.३६	७६.८९	७६.२९	७५.३४	७७.०३	७७.०९	७६.५२	७६.५३	६०.०६	६१.१८	६०.३८	६१.३०	६२.४७	६२.२९	६२	६२
प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (रु.)	२४५८६४	२३७०५	२६२८२७	२९७५७५	३१५५९	३३९५२२	३५८९७८	३८०८७२	१३५८७८	१३५६८४	१५०५०३	१७०४८८	१८२९९९	१९२२६३	२०६६२५	२१७९४६
प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (रु.)	२९७८	२०३९	२२३०	२४६३	२४९०	२४९२	२६२८	२६४४	१२०४	११६७	१२७७	१४९९	१३९३	१४४५	१५९६	१५९३
त्रिनिमय दर (१ अमेरिकी डलर =...रुपैया)	११२.८८	११६.३९	११७.८७	१२०.८४	१३०.७५	१३३.०३	१३६.२९	१४४.०३	११२.८८	११६.३९	११७.८७	१२०.८४	१३०.७५	१३३.०३	१३६	१४४
जनसंख्या (दश लाखमा)	५.९५	६.०९	६.०६	६.९२	६.९८	६.२४	६.३०	६.३६	२८.४	२८.६६	२८.९२	२९.९९	२९.४६	२९.७३	३०	३०

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८३

#अनुमानित

अनुसूची १.७: औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार प्रदेशगत कुल मूल्य अभिवृद्धि (प्रचलित मूल्यमा)

(रु. करोडमा)

औद्योगिक वर्गीकरण	कोशी		मधेश		बागमती		गण्डकी		लुम्बिनी		कर्णाली		सुदूरपश्चिम		कुल मूल्य अभिवृद्धि	
	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८१/८२	२०८२/८३
कृषि, वन र मत्स्यपालन	२८६०४	२९७४५	२५८७७	२६५०९	२२७१७	२३८८५	१२७९	१३३५	२३४०	२४४८	७२६	७६७	१३०१	१३६२	१३३६५६	१३९२६२
खानी तथा उत्खनन्	३१०	३१७	१०३	१०६	१२१५	१२४१	३२	३३	३९	४०	४	४	९	९	२४६०	२५१३
उत्पादनमूलक उद्योग	६७१	७२६७	४३७३	४६९९	१११२५	११८५१	१७८	१९१	४९७	५३४	२६	२८	१६७	१८०	३०८८९	३३१४६
विद्युत, ग्यास, बाष्प, तथा वातानुकूलित आपूर्ति सेवा	१८९७	२३०२	६८०	८२२	३५७३	४२२९	२४५	३१९	७०	८४	१४	१७	४५	५३	९८९६	१२०८०
पानी आपूर्ति, ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलापहरु	३८५	३९४	४३२	४४२	५३०	५४३	१९	१९	४२	४३	१३	१३	२०	२०	२२७७	२३३२
निर्माण	५३८९	५९०९	२८८४	३१६१	७४६५	८१८५	३८९	४२७	५११	५६०	१६८	१८४	२७८	३०४	२९१८९	३२००२
थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडि तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	७७६१	८४४२	९३०३	१०११९	४२४७३	४६२००	३६९	४०२	७५४	८२०	१२७	१३९	३०२	३२८	७५०६१	८१६४९
यातायात तथा भण्डारण	४८४०	५३३०	४९०८	५४०५	१७९७८	१९८००	२७२	२९९	५६८	६२५	६०	६६	१३३	१४७	३८०५५	४१९१२
आवास तथा भोजन सेवा	१९६०	२१०१	६३२	६७८	५२४७	५६२५	२३१	२४८	१५७	१६८	७४	७९	७४	७९	१३१९८	१४१५१
सूचना तथा सञ्चार	१७५०	१८६८	१७७५	१८९५	३२६९	३४८९	११४	१२२	१६४	१७५	३०	३२	५९	६३	१०४६८	१११७२
वित्तीय तथा बीमा क्रियाकलापहरु	३२५५	३३२२	२५५७	२५६६	२३११७	२४८४८	२९५	३०१	३७४	३८०	४४	४५	९१	९४	३६९६३	३८९३१
घरजग्गा कारोबारको सेवा	५६३८	५९३१	१९२६	२०१६	२९८६९	३१२६६	२४३	२५५	३४१	३५७	४३	४४	९९	१०२	४४६९४	४६७८७
पेशागत वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरु	४९८	५२०	२८५	२९७	३५०७	३६६२	३२	३४	४१	४३	८	८	१६	१७	५२६७	५४९९
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरु	२८३	३०५	२७४	२९५	२९१५	३१३९	१६	१७	२७	३०	४	४	५	५	३९९६	४३०२
सार्वजनिक प्रशासन, रक्षा र अत्यावश्यक सामाजिक सुरक्षा	७१४७	६९५८	६७०८	६५०४	८७२८	८५०६	५६०	५४६	७९३	७६७	५२८	५१२	५८९	५७०	४७२९५	४५९१८
शिक्षा	७६०५	८४३०	७६८३	८६२०	१०४७२	११६४०	४५७	५०४	८४४	९३३	३७१	४०९	५८३	६२८	४८३०७	५३४४३
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	१६८६	१७२४	१२२७	१२७९	२६२९	२७६७	११४	११९	१६९	१७१	६७	६९	९२	९३	९९६५	१०२८७
अन्य सेवाका क्रियाकलापहरु	६७१	७३४	३६५	३९६	१७२३	१८९८	३१	३४	४३	४८	१३	१४	१८	१९	३८०६	४१७१
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (बाधारभूत मूल्यमा)	८६३८८	९१५९७	७९९९१	७५८१०	१९८५५६	२१२७७६	४८७७	५२०४	७७७३	८२२५	२३१९	२४३५	३८८१	४०७३	५४५४४१	५७९५५८
उत्पादित वस्तुमा खुद कर	११८०७	१२७१५	९८३९	१०५२४	२७३७	२९५३७	६६७	७२२	१०६२	११४२	३१७	३३८	५३०	५६५	७४५४५	८०४५२
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उत्पादकको मूल्यमा)	९८१९५	१०४३१२	८१८३०	८६३३३	२२५६९२	२४२३१२	५५४४	५९२७	८८३६	९३६७	२६३६	२७७२	४४११	४६३९	६१९९८७	६६००१०

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८३

#अनुमानित

अनुसूची १.८: प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (प्रचलित मूल्यमा)

(प्रतिशतमा)

औद्योगिक वर्गीकरण	कोशी		मधेस		बागमती		गण्डकी		लुम्बिनी		कर्णाली		सुदूरपश्चिम		कुल मूल्य अभिवृद्धि	
	२०८१/८२	२०८२/८३#	२०८१/८२	२०८२/८३#	२०८१/८२	२०८२/८३#	२०८१/८२	२०८२/८३#	२०८१/८२	२०८२/८३#	२०८१/८२	२०८२/८३#	२०८१/८२	२०८२/८३#	२०८१/८२	२०८२/८३#
कृषि, वन र मत्स्यपालन	२१.४०	२१.३६	१९.३६	१९.०४	१७.००	१७.१५	९.५७	९.५९	१७.५१	१७.५८	५.४३	५.५१	९.७४	९.७८	१००.००	१००.००
खानी तथा उत्खनन्	१२.६०	१२.६०	४.२०	४.२०	४९.४०	४९.४०	१३.००	१३.००	१५.८०	१५.८०	१.५०	१.५०	३.५०	३.५०	१००.००	१००.००
उत्पादनमूलक उद्योग	२१.७२	२१.९२	१४.१६	१४.१८	३६.०२	३५.७५	५.७७	५.७८	१६.०८	१६.१०	०.८६	०.८४	५.४०	५.४३	१००.००	१००.००
विद्युत, ग्यास, वाष्प, तथा वातानुकूलित आपूर्ति सेवा	१९.१७	१९.०५	६.८७	६.८०	३६.११	३५.०१	२४.७९	२६.४०	७.११	६.९४	१.४०	१.४०	४.५५	४.३९	१००.००	१००.००
पानी आपूर्ति, ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलापहरू	१६.८९	१६.८९	१.९७	१.९७	२३.२९	२३.२९	८.२३	८.२३	१.३५	१.३५	५.६०	५.६०	८.६७	८.६७	१००.००	१००.००
निर्माण	१८.४६	१८.४६	९.८८	९.८८	२५.५८	२५.५८	१३.३३	१३.३३	१७.५०	१७.५०	५.७४	५.७४	९.५१	९.५१	१००.००	१००.००
थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडि तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	१०.३४	१०.३४	१२.३९	१२.३९	५६.५८	५६.५८	४.९२	४.९२	१०.०४	१०.०४	१.७०	१.७०	४.०२	४.०२	१००.००	१००.००
यातायात तथा भण्डारण	१२.७२	१२.७२	१२.९०	१२.९०	४७.२४	४७.२४	७.१४	७.१४	१४.९२	१४.९२	१.५८	१.५८	३.५०	३.५०	१००.००	१००.००
आवास तथा भोजन सेवा	१४.८५	१४.८५	४.७९	४.७९	३९.७५	३९.७५	१७.५३	१७.५३	११.८७	११.८७	५.६१	५.६१	५.६०	५.६०	१००.००	१००.००
सूचना तथा सञ्चार	१६.७२	१६.७२	१६.९६	१६.९६	३१.२३	३१.२३	१०.९०	१०.९०	१५.७०	१५.७०	२.८४	२.८४	५.६५	५.६५	१००.००	१००.००
वित्तीय तथा बीमा क्रियाकलापहरू	८.८१	८.५३	६.९२	६.९९	६२.५४	६३.८३	७.९७	७.७२	१०.११	९.७७	१.१८	१.१५	२.४७	२.४१	१००.००	१००.००
घरजग्गा कारोवारको सेवा	१२.६१	१२.६८	४.३१	४.३१	६६.८३	६६.८३	५.४५	५.४५	७.६३	७.६३	०.९५	०.९४	२.२२	२.१७	१००.००	१००.००
पेशागत वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू	९.४५	९.४५	५.४१	५.४१	६६.६०	६६.६०	६.१३	६.१३	७.८७	७.८७	१.४६	१.४६	३.०९	३.०९	१००.००	१००.००
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	७.०९	७.०९	६.८५	६.८५	७२.९७	७२.९७	३.९८	३.९८	६.८६	६.८६	१.००	१.००	१.२५	१.२५	१००.००	१००.००
सार्वजनिक प्रशासन, रक्षा र अत्यावश्यक सामाजिक सुरक्षा	१५.११	१५.१५	१४.१८	१४.१६	१८.४५	१८.५२	११.८५	११.९०	१६.७७	१६.७०	११.१७	११.१५	१२.४६	१२.४१	१००.००	१००.००
शिक्षा	१५.७४	१५.७७	१५.९०	१६.१३	२१.६८	२१.७८	९.४७	९.४३	१७.४६	१७.४७	७.६८	७.६६	१२.०६	११.७६	१००.००	१००.००
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	१६.९२	१६.७६	१२.३१	१२.४३	२६.३८	२६.८९	११.४५	११.५६	१६.९२	१६.६०	६.७४	६.७४	९.२८	९.०२	१००.००	१००.००
अन्य सेवाका क्रियाकलापहरू	१७.६४	१७.६०	९.५९	९.५०	४५.२९	४५.५०	८.१८	८.२०	११.३७	११.४०	३.३०	३.३०	४.६४	४.५०	१००.००	१००.००
बैसत योगदान	१५.८४	१५.८०	१३.२०	१३.०८	३६.४०	३६.७१	८.९४	८.९८	१४.२५	१४.१९	४.२५	४.२०	७.१२	७.०३	१००.००	१००.००

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८३

#अनुमानित

अनुसूची १.९: वृहत औद्योगिक वर्गीकरण अनुसारको प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (प्रचलित मूल्यमा)

(प्रतिशतमा)

औद्योगिक वर्गीकरण	कोशी		मधेश		बागमती		गण्डकी		लुम्बिनी		कर्णाली		सुदूरपश्चिम		कुल मूल्य अभिवृद्धि	
	२०८१/८२	२०८२/८३#	२०८१/८२	२०८२/८३#	२०८१/८२	२०८२/८३#	२०८१/८२	२०८२/८३#	२०८१/८२	२०८२/८३#	२०८१/८२	२०८२/८३#	२०८१/८२	२०८२/८३#	२०८१/८२	२०८२/८३#
कृषि, वन र मत्स्यपालन	३३.११	३२.४७	३५.९४	३४.९७	११.४४	११.२३	२६.२१	२५.६६	३०.१०	२९.७६	३१.३१	३१.५२	३३.५३	३३.४३	२४.५०	२४.०३
खानी तथा उत्खनन	०.३६	०.३५	०.१४	०.१४	०.६१	०.५८	०.६६	०.६३	०.५०	०.४८	०.१६	०.१५	०.२२	०.२२	०.४५	०.४३
उत्पादनमूलक उद्योग	७.७७	७.९३	६.०७	६.२०	५.६०	५.५७	३.६५	३.६८	६.३९	६.४९	१.१४	१.१४	४.३०	४.४२	५.६६	५.७२
विद्युत, ग्यास, वाष्प, तथा वातानुकूलित आपूर्ति सेवा	२.२०	२.५१	०.९४	१.०८	१.८०	१.९९	५.०३	६.१३	०.९१	१.०२	०.६०	०.६९	१.१६	१.३०	१.८१	२.०८
पानी आपूर्ति, ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलापहरू	०.४५	०.४३	०.६०	०.५८	०.२७	०.२६	०.३८	०.३७	०.५४	०.५२	०.५५	०.५४	०.५१	०.५०	०.४२	०.४०
निर्माण	६.२४	६.४५	४.०१	४.१७	३.७६	३.८५	७.९८	८.२०	६.५७	६.८१	७.२३	७.५५	७.१६	७.४७	५.३५	५.५२
शोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडि तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	८.९८	९.२२	१२.९२	१३.३५	२१.३९	२१.७१	७.५७	७.७२	९.७०	९.९७	५.५०	५.६९	७.७८	८.०६	१३.७६	१४.०९
यातायात तथा भण्डारण	५.६०	५.८२	६.८२	७.१३	९.०५	९.३१	५.५७	५.७५	७.३१	७.६०	२.६०	२.७३	३.४३	३.६०	६.९८	७.२३
आवास तथा भोजन सेवा	२.२७	२.२९	०.८८	०.८९	२.६४	२.६४	४.७४	४.७७	२.०१	२.०४	३.१९	३.२६	१.९०	१.९५	२.४२	२.४४
सूचना तथा सञ्चार	२.०३	२.०४	२.४७	२.५०	१.६५	१.६४	२.३४	२.३४	२.११	२.१३	१.२८	१.३१	१.५२	१.५५	१.९२	१.९३
वित्तीय तथा बीमा क्रियाकलापहरू	३.७७	३.६३	३.५५	३.३९	११.६४	११.६८	६.०४	५.७७	४.८१	४.६२	१.८८	१.८४	२.३६	२.३१	६.७८	६.७२
घरजग्गा कारोबारको सेवा	६.५३	६.४८	२.६७	२.६६	१५.०४	१४.६९	४.९९	४.९०	४.३९	४.३४	१.८४	१.८१	२.५५	२.५०	८.१९	८.०७
पेशागत वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू	०.५८	०.५७	०.४०	०.३९	१.७७	१.७२	०.६६	०.६५	०.५३	०.५३	०.३३	०.३३	०.४२	०.४२	०.९७	०.९५
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	०.३३	०.३३	०.३८	०.३९	१.४७	१.४८	०.३३	०.३३	०.३५	०.३६	०.१७	०.१८	०.१३	०.१३	०.७३	०.७४
सार्वजनिक प्रशासन, रक्षा र अत्यावश्यक सामाजिक सुरक्षा	८.२७	७.६०	९.३२	८.५८	४.४०	४.००	११.४९	१०.५०	१०.२०	९.३२	२२.७९	२१.०४	१५.१८	१३.९९	८.६७	७.९२
शिक्षा	८.८०	९.२०	१०.६७	११.३७	५.२७	५.४७	९.३८	९.६९	१०.८५	११.३५	१६.००	१६.८१	१५.०१	१५.४३	८.८६	९.२२
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	१.९५	१.८८	१.७०	१.६९	१.३२	१.३०	२.३४	२.२९	२.१७	२.०८	२.९०	२.८५	२.३८	२.२८	१.८३	१.७८
अन्य सेवाका क्रियाकलापहरू	०.७८	०.८०	०.५१	०.५२	०.८७	०.८९	०.६४	०.६६	०.५६	०.५८	०.५४	०.५७	०.४५	०.४६	०.७०	०.७२
कुल जम्मा	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८३

#अनुमानित

अनुसूची १.१०: वृहत औद्योगिक वर्गीकरण अनुसारको प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर

(प्रतिशतमा)

औद्योगिक वर्गीकरण	कोशी		मधेश		बागमती		गण्डकी		लुम्बिनी		कर्णाली		सुदूरपश्चिम		कुल मूल्य अभिवृद्धि	
	२०८१/८२	२०८२/८३#	२०८१/८२	२०८२/८३#	२०८१/८२	२०८२/८३#	२०८१/८२	२०८२/८३#	२०८१/८२	२०८२/८३#	२०८१/८२	२०८२/८३#	२०८१/८२	२०८२/८३#	२०८१/८२	२०८२/८३#
कृषि, वन र मत्स्यपालन	१.८२	२.१५	४.३७	-१.२६	२.५०	२.६१	२.३४	१.४४	३.३४	२.३३	५.९४	३.२६	२.७३	२.१०	३.०५	१.५८
खानी तथा उत्खनन्	१.४१	३.५२	१.३८	३.४८	१.३९	३.५२	१.४२	३.५४	१.४०	३.५१	१.२६	३.४७	१.३४	३.४९	१.३९	३.५२
उत्पादनमूलक उद्योग	१.३९	२.२२	२.२९	२.३०	२.४४	२.८७	३.५६	४.३६	२.८८	२.७३	१.९२	१.५१	१.५३	५.२८	२.२७	२.८३
विद्युत्, ग्यास, वाष्प, तथा वातानुकूलित आपूर्ति सेवा	८.२९	२३.७६	८.७६	१०.९१	१८.७८	२२.८८	१२.०२	२३.९०	८.३८	९.१८	६.६३	६.१८	७.७१	५.७८	१२.७१	२०.९३
पानी आपूर्ति, ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलापहरू	०.४२	०.३९	१.९३	१.२५	२.७४	२.७०	३.१८	३.२७	२.५०	१.६६	३.२१	२.६४	०.८९	३.८३	२.०५	१.९९
निर्माण	-०.७०	०.४७	०.७८	१.३३	१.५९	२.७८	२.०२	३.३५	१.३५	१.७४	२.०५	२.७२	-०.२४	३.९२	०.९६	२.२१
थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडि तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	१.९४	२.६०	३.४६	३.४८	४.२९	४.९६	४.७४	५.५५	४.०५	३.९०	४.७६	४.९०	२.४१	६.१३	३.८८	४.५१
यातायात तथा भण्डारण	५.१३	३.९७	६.७०	४.८६	७.५६	६.३६	८.०१	६.९६	७.३०	५.२८	८.०४	६.३०	५.६२	७.५४	७.०७	५.७९
आवास तथा भोजन सेवा	३.९३	३.८१	४.९२	१.८६	४.६६	३.१३	४.७५	२.६५	४.९७	३.३८	४.९३	३.२३	४.२४	३.०९	४.६१	३.१२
सूचना तथा सञ्चार	३.११	३.८१	४.६५	४.७०	५.४९	६.२०	५.९४	६.७९	५.२४	५.१२	५.९६	६.१४	३.५९	७.३७	४.८८	५.५३
वित्तीय तथा बीमा क्रियाकलापहरू	२.९७	३.६८	४.४४	२.८५	९.१६	११.७३	८.०५	६.६३	४.८२	४.७१	८.४०	६.५४	२.२३	७.९८	७.५५	९.१६
घरजग्गा कारोबारको सेवा	०.९७	१.२३	१.९८	१.५९	२.९४	३.०५	४.२१	३.६२	३.८५	२.००	३.६३	१.९६	१.५५	२.१०	२.७७	२.६९
पेशागत वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू	१.९८	१.२४	३.५०	२.११	४.३४	३.५७	४.७८	४.१५	४.०९	२.५२	४.८०	३.५२	२.४५	४.७१	४.०३	३.२७
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	१.६२	२.४६	३.१४	३.३४	३.९६	४.८२	४.४१	५.४१	३.७२	३.७५	४.४२	४.७७	२.०९	५.९६	३.७३	४.५२
सार्वजनिक प्रशासन, रक्षा र अत्यावश्यक सामाजिक सुरक्षा	२.९५	०.४९	२.९१	०.०८	२.७७	०.६१	२.५५	०.६५	२.८५	-०.१९	३.७०	०.०५	३.५१	-०.१८	३.००	०.२३
शिक्षा	१.७७	१.६३	२.०२	२.२१	२.८०	१.८९	२.६०	१.१४	२.२६	०.६४	१.८४	०.६५	३.०५	१.७९	२.३६	१.५०
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	१.६५	३.०३	४.०४	४.३५	६.१८	५.९९	६.५४	५.१४	६.१२	१.२३	६.१६	३.४९	१.१४	४.०३	४.६९	४.०४
अन्य सेवाका क्रियाकलापहरू	२.८०	२.४७	३.६४	१.१२	४.७१	३.१५	४.१३	३.०७	४.०४	२.१२	३.८९	२.१०	३.३५	२.५६	४.०६	२.६५
प्रदेशगत आर्थिक वृद्धिदर (प्रतिशतमा)																
आधारभूत मूल्यमा	२.१०	२.९६	३.८०	१.१३	४.६५	५.२१	४.२९	४.८३	३.६५	२.७०	४.६२	२.७७	२.५९	३.११	३.८०	३.६८
उत्पादकको मूल्यमा	२.७२	३.१३	४.४३	१.३१	५.२९	५.३९	४.९२	५.०१	४.२७	२.८७	५.२५	२.९४	३.२१	३.२८	४.४३	३.८५

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८२

#अनुमानित

अनुसूची १.११: वृहत औद्योगिक वर्गिकरण अनुसार प्रदेशगत, कुल गार्हस्थ्य उत्पादन, कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वार्षिक वृद्धिदर र मूल्य सूचकाङ्कको संरचना

विवरण	कोशी		मधेश		बागमती		गण्डकी		लुम्बिनी		कर्णाली		सुदूरपश्चिम		कुल मूल्य अभिवृद्धि	
	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८१/८२	२०८२/८३
प्रचलित मूल्यमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (बाधारसुत मूल्यमा)(रु. करोडमा)	८६३८८	९१५९७	७९९९१	७५८१०	१९८५५६	२१२७७६	४८७७३	५२०४३	७७७३५	८२२५४	२३१८८	२४३४५	३८८१०	४०७३४	५४५४४१	५७९५५८
प्राथमिक क्षेत्र	२८९१४	३००६१	२५९८०	२६६१४	२३६९२	२५१२६	१३१०६	१३६७९	२३७९०	२४८७६	७२९६	७७११	१३०९८	१३७०७	१३६११६	१४१७७५
द्वितीय क्षेत्र	१४३८१	१५८७१	८३६९	९१२५	२२६९४	२४८०८	८३१२	९५६०	१११९६	१२२०३	२२०६	२४१४	५०९३	५५७७	७२२११	७९५६०
सेवा क्षेत्र	४३०९३	४५६६४	३७६४३	४००७०	१५१९३०	१६२८४२	२७३५६	२८८०३	४२७४९	४५१७४	१३६८५	१४२२०	२०६१८	२१४५०	३३७०७४	३५८२२४
स्थिर मूल्यमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (बाधारसुत मूल्यमा) (रु. करोडमा)	३९९१७	४१०९७	३३१५०	३३५२६	९०३५८	९५०७९	२२७८६	२३८८८	३५४४८	३६४०३	९८३२	१०१०४	१७००८	१७५३७	२४८४९९	२५७६३४
प्राथमिक क्षेत्र	१५६४६	१५९८५	१४२३७	१४०६१	१३१५२	१३५०३	७५३	७२६१	१३०४८	१३३५६	३९४८	४०७७	७०९८	७२४९	७४२८३	७५४९३
द्वितीय क्षेत्र	७४९२	७९२२	४१००	४२०३	११६४१	१२४४१	४८६२	५३९८	५७३५	५८८९	१२६७	१३०४	२६१५	२७३१	३७७२	३९८८९
सेवा क्षेत्र	१६७७९	१७९१०	१४८१३	१५२६१	६५५६५	६९१३५	१०७७१	११२२९	१६६६५	१७५४८	४६१६	४७२३	७२९५	७५५७	१३६५०४	१४२२५३
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वार्षिक वृद्धिदर (प्रतिशतमा)																
प्राथमिक क्षेत्र	१.८१	२.१७	८.४६	३.०७	२.४३	२.६७	२.३१	१.५१	३.३०	२.३६	५.९१	३.२६	२.७१	२.१२	३.०१	१.६३
द्वितीय क्षेत्र	१.८०	५.७४	१.७७	४.७१	५.०५	६.८७	५.७५	११.०१	२.५१	२.६९	२.५३	२.९२	०.९९	४.४५	३.४०	५.७७
सेवा क्षेत्र	२.५१	२.४५	७.५५	६.८७	५.०५	५.४४	४.९९	४.२५	४.३२	२.९६	४.१२	२.३१	३.०५	३.५९	४.३६	४.२१
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन मूल्य सूचकाङ्क (इन्डिक्सिड)																
प्राथमिक क्षेत्र	१८४.८०	१८८.०५	१८२.४८	१८९.२७	१८१.९७	१८६.०७	१८३.२१	१८८.३९	१८२.३२	१८६.२५	१८४.७९	१८९.१४	१८४.५२	१८९.१०	१८३.२४	१८७.८०
द्वितीय क्षेत्र	१९१.९७	२००.३५	२०४.११	२१७.१०	१९४.९५	१९९.४१	१७०.९४	१७७.११	१९५.२२	२०७.२१	१७४.०७	१८५.०८	१९४.७७	२०४.१९	१९१.५९	१९९.४५
सेवा क्षेत्र	२५६.८३	२६५.६४	२५४.१२	२६२.५६	२३१.७२	२३५.४४	२५३.९८	२५६.५२	२५६.५२	२६३.२८	२९६.४७	३०१.१०	२८२.६५	२८३.८५	२४६.९३	२५१.८२
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (प्रतिशत)																
प्राथमिक क्षेत्र	३३.४९	३२.८२	३६.०९	३५.११	१२.०५	११.८१	२६.८७	२६.२८	३०.६०	३०.२४	३१.५१	३१.६७	३३.७५	३३.६५	२४.९६	२४.४६
द्वितीय क्षेत्र	१६.६४	१७.३३	११.६२	१२.०४	११.४३	११.६६	१७.०४	१८.३७	१४.४०	१४.८४	९.५१	९.९२	१३.१२	१३.६९	१३.२५	१३.७३
सेवा क्षेत्र	४९.८७	४९.८५	५२.२९	५२.८६	७६.५२	७६.५३	५६.०९	५५.३५	५४.९९	५४.९२	५८.९८	५८.४१	५३.१३	५२.६६	६१.८०	६१.८१
प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (रु.)	१९२७५	२०३०३५	१२९०५९	१३४५६१	३५८१७८	३८०८७२	२२२९६७	२३७७८८	१६६११०	१७३९४२	१५२८७३	१५९५९४	१६१०७५	१६८५१५	२०६६२५	२१७९४६
प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (रु.)	१४१४	१४१०	९४७	९३४	२६२८	२६४४	१६३६	१६५१	१२१९	१२०८	११२२	११०८	११८२	११७०	१५१६	१५१३
त्रिनिमय दर (१ अमेरिकी डलर =..... रूपैया)	१३६.२९	१४४.०३	१३६.२९	१४४.०३	१३६.२९	१४४.०३	१३६.२९	१४४.०३	१३६.२९	१४४.०३	१३६.२९	१४४.०३	१३६.२९	१४४.०३	१३६.२९	१४४.०३
जनसंख्या (दश लाखमा)	५.०९	५.१४	६.३४	६.४२	६.३०	६.३६	२.४९	२.४९	५.३२	५.३९	१.७३	१.७४	२.७४	२.७५	३.०१	३.०२

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८३

#अनुमानित

अनुसूची १.१२: राष्ट्रिय तलब तथा ज्याला सूचकाङ्क (वार्षिक औसत)

(आधार वर्ष २०८०/८१ = १००)

प्रदेशहरू	भार प्रतिशत	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	प्रतिशत परिवर्तन	
												२०८०/८१	२०८१/८२
कुल सूचकाङ्क	१००.०	५५.२	६३.०	६६.९	७३.०	७९.८	८१.२	८७.०	९५.२	१००	१०२.८	५.०	२.८
कोशी प्रदेश	१५.६	५७.८	६७.४	७०.९	७४.९	८२.२	८३.१	८७.१	९३.८	१००	१०१.२	६.६	१.२
मधेश प्रदेश	१६.०	५६.७	६१.७	६८.७	७४.३	७७.९	८४.५	९१.७	९५.७	१००	१०३.४	४.५	३.४
बागमती प्रदेश	३१.९	४९.९	५८.८	६२.३	६७.६	७५.५	७५.६	८३.२	९५.९	१००	१०२.१	४.३	२.१
गण्डकी प्रदेश	९.९	६१.७	६३.२	६३.५	९२.५	९२.४	९४.८	९२.७	९२.७	१००	१०२.७	७.९	२.७
लुम्बिनी प्रदेश	१५.७	५५.२	६५.७	६५.७	७३.४	८५.४	८५.४	८९.१	९९.०	१००	१०३.४	१.०	३.४
कर्णाली प्रदेश	४.७	-	-	-	-	-	-	-	-	१००	१०३.६	-	३.६
सुदूरपश्चिम प्रदेश	६.३	६४.२	६४.२	७३.७	७८.१	७७.५	८०.०	८८.२	९१.२	१००	१०७.४	९.७	७.४

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

अनुसूची १.१३ : राष्ट्रिय तलब तथा ज्याला सूचकाङ्क (वार्षिक विन्दुगत परिवर्तन)

(आधार वर्ष २०८०/८१ = १००)

(प्रतिशत परिवर्तन)

प्रदेशहरू	भार प्रतिशत	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३
		पुस	पुस	पुस	पुस	पुस	पुस	पुस	पुस	पुस	पुस	पुस
कुल सूचकाङ्क	१००.०	४.६८	१४.०९	६.१०	९.३०	१०.०४	१.७२	५.७७	१०.२७	५.५६	२.८५	६.०३
कोशी प्रदेश	१५.६	१.८५	१६.८९	५.११	२.०१	१३.७३	१.०१	४.६९	६.३९	७.४१	१.३०	६.७७
मधेश प्रदेश	१६.०	७.६२	२.५०	१४.१९	११.१४	५.७४	८.२९	८.७८	३.४४	५.३२	४.२६	४.४२
बागमती प्रदेश	३१.९	५.३१	२०.२५	४.१९	१०.५९	११.६९	०.०३	७.८७	१८.०४	४.२२	१.७३	४.७४
गण्डकी प्रदेश	९.९	२६.४५	२.४९	०.४४	५६.९५	-७.३५	२.६०	-२.१८	०.००	७.८७	२.७०	९.७१
लुम्बिनी प्रदेश	१५.७	३.४९	१९.१८	०.००	११.६६	१६.३८	०.००	०.००	१५.९३	०.९८	३.३७	८.६४
कर्णाली प्रदेश	४.७	-	-	-	-	-	-	-	-	-	३.०८	२.००
सुदूरपश्चिम प्रदेश	६.३	०.७४	०.०८	१८.४२	२.६९	-०.८१	२.९१	१०.६२	०.००	१३.३५	७.५९	५.६०

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

२.१: बागमती प्रदेशको सार्वजनिक वित्तका आधारभुत परिसूचक (वार्षिक तथ्याङ्कमा आधारित)

शीर्षक	रकम रु. करोडमा							वृद्धि/संकुचन प्रतिशत						
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	
शुरु विनियोजन	३५६१.५६	४७६०.७७	५१४२.७४	५७७२.०९	७०९३.९३	६२७०.९१	६४५४.०४	३३.६७	८.०२	१२.२४	२२.९०	-११.६०	२.९२	
कुल खर्च	२०६५.२६	२७९५.०८	३५५९.४८	३७९९.५०	४६८६.२०	४४५१.३२	४६४०.३३	३५.३४	२७.३५	६.७४	२३.३४	-५.०१	४.२५	
चालु खर्च	११०९.८३	१२२६.८८	१४१८.६६	१५६९.९९	१७९८.२४	१५९७.२५	१७०१.०२	१०.५५	१५.६३	१०.६७	१४.५४	-११.१८	६.५०	
पूँजीगत खर्च	९५५.४३	१५६८.२०	२०००.८२	२०९९.५१	२८२७.९६	२८५४.०७	२९३९.३१	६४.१४	२७.५९	४.९३	३४.७०	०.९२	२.९९	
वित्तीय खर्च	०.००	०.००	१४०.००	१३०.००	६०.००	०.००	०.००	-	-	-७.६९	-११६.६७	-	-	
कुल आय	३३७७.३५	४८३५.१०	६१४२.८१	७२५३.२७	७६८४.६५	६६८२.९७	६१२०.१९	४३.१६	२७.०५	१८.०८	५.९५	-१३.०३	-८.४२	
कुल राजस्व	१७८८.४७	२०३९.३९	२५६३.१८	३२०३.२५	२५९३.८१	२५५०.४४	२८३०.५९	१४.०३	२५.६८	२४.९७	-१९.०३	-१.६७	१०.९८	
संघीय अनुदान	१५१२.६६	१६६३.१५	१६९१.४६	१५६७.५५	१७३९.६६	१३७१.७०	११९६.८८	९.९५	१.७०	-७.३३	१०.९८	-२१.१५	-१२.७४	
नगद मौज्जात र अन्य	७६.२२	११३२.५६	१८८८.१७	२४८२.४७	३३५१.१८	२७६०.८३	२०९२.७२	१३८५.९१	६६.७२	३१.४७	३४.९९	-१७.६२	-२४.२०	
बजेट सन्तुलन	१३१२.०९	२०४०.०२	२५८३.३३	३४५३.७७	२९९८.४५	२२३१.६५	१४७९.८६	३५.६८	२१.०३	२५.२०	-१५.१९	-३४.३६	-५०.८०	
राजस्व सन्तुलन	६७८.६४	८१२.५१	११४४.५२	१६३३.२६	७९५.५७	९५३.१९	११२९.५७	१६.४८	२९.०१	२९.९२	-१०५.२९	१६.५४	१५.६१	
प्रदेश सञ्चित कोष बचत	१३१२.०९	२०४०.०२	२५८३.३३	३४५३.७७	२९९८.४५	२२३१.६५	१४७९.८६	३५.६८	२१.०३	२५.२०	-१५.१९	-३४.३६	-५०.८०	

स्रोत: आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

नोट: बजेट सन्तुलन = प्रदेश सरकारको कुल आय र कुल खर्च बीचको अन्तर,

राजस्व सन्तुलन = कुल राजस्व (संघीय अनुदान बाहेक) र चालु खर्च (स्थानीय तह अनुदान समेत) बीचको अन्तर र

प्रदेश सञ्चित कोष बचत = कुल आय र कुल खर्च बीचको अन्तर

संघीय अनुदान बाट प्राप्त भएको रकम मध्ये खर्च नभई बचत भएको रकम संघीय सञ्चित कोषमा फिर्ता गरि बाँकी रकम प्रदेश सञ्चित कोष बचतमा राखिएको छ।

२.२: बागमती प्रदेशको सार्वजनिक वित्तका आधारभुत परिसूचक (प्रादेशिक कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा)

शीर्षक	रु. करोडमा							जीडिपीको अनुपातमा (प्रतिशत)						
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२
शुरु विनियोजन	३५६१.५६	४७६०.७७	५१४२.७४	५७७२.०९	७०९३.९३	६२७०.९१	६४५४.०४	२.४३	३.३४	३.२३	३.१७	३.६४	३.०३	२.८६
कुल खर्च	२०६५.२६	२७९५.०८	३५५९.४८	३७९९.५०	४६८६.२०	४४५१.३२	४६४०.३३	१.४१	१.९६	२.२३	२.०९	२.४१	२.१५	२.०६
चालु खर्च	११०९.८३	१२२६.८८	१४१८.६६	१५६९.९९	१७९८.२४	१५९७.२५	१७०१.०२	०.७६	०.८६	०.८९	०.८६	०.९२	०.७७	०.७५
पूँजीगत खर्च	९५५.४३	१५६८.२०	२०००.८२	२०९९.५१	२८२७.९६	२८५४.०७	२९३९.३१	०.६५	१.१०	१.२६	१.१५	१.४५	१.३८	१.३०
वित्तीय खर्च	०.००	०.००	१४०.००	१३०.००	६०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.०९	०.०७	०.०३	०.००	०.००
कुल आय	३३७७.३५	४८३५.१०	६१४२.८१	७२५३.२७	७६८४.६५	६६८२.९७	६१२०.१९	२.३१	३.३९	३.८६	३.९८	३.९४	३.२३	२.७१
कुल राजस्व	१७८८.४७	२०३९.३९	२५६३.१८	३२०३.२५	२५९३.८१	२५५०.४४	२८३०.५९	१.२२	१.४३	१.६१	१.७६	१.३३	१.२३	१.२५
संघीय अनुदान	१५१२.६६	१६६३.१५	१६९१.४६	१५६७.५५	१७३९.६६	१३७१.७०	११९६.८८	१.०३	१.१७	१.०६	०.८६	०.८९	०.६६	०.५३
नगद मौज्जात र अन्य	७६.२२	११३२.५६	१८८८.१७	२४८२.४७	३३५१.१८	२७६०.८३	२०९२.७२	०.०५	०.७९	१.१९	१.३६	१.७२	१.३३	०.९३
बजेट सन्तुलन	१३१२.०९	२०४०.०२	२५८३.३३	३४५३.७७	२९९८.४५	२२३१.६५	१४७९.८६	०.९०	१.४३	१.६२	१.९०	१.५४	१.०८	०.६६
राजस्व सन्तुलन	६७८.६४	८१२.५१	११४४.५२	१६३३.२६	७९५.५७	९५३.१९	११२९.५७	०.४६	०.५७	०.७२	०.९०	०.४१	०.४६	०.५०
प्रदेश सञ्चित कोष बचत	१३१२.०९	२०४०.०२	२५८३.३३	३४५३.७७	२९९८.४५	२२३१.६५	१४७९.८६	०.९०	१.४३	१.६२	१.९०	१.५४	१.०८	०.६६

स्रोत: आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

नोट: बजेट सन्तुलन = प्रदेश सरकारको कुल आय र कुल खर्च बीचको अन्तर,

राजस्व सन्तुलन = कुल राजस्व (संघीय अनुदान बाहेक) र चालु खर्च (स्थानीय तह अनुदान समेत) बीचको अन्तर र

प्रदेश सञ्चित कोष बचत = प्रदेशको कुल आय र कुल खर्च बीचको अन्तर

संघीय अनुदान बाट प्राप्त भएको रकम मध्ये खर्च नभई बचत भएको रकम संघीय सञ्चित कोषमा फिर्ता गरि बाँकी रकम प्रदेश सञ्चित कोष बचतमा राखिएको छ।

२.३: बागमती प्रदेश सरकारको विनियोजित बजेट

आर्थिक वर्ष	वार्षिक विनियोजन (रु. करोडमा)	चालुतर्फ		पूँजीगतर्फ		वित्तीय व्यवस्थातर्फ	
		विनियोजन (रु. करोडमा)	प्रतिशत	विनियोजन (रु. करोडमा)	प्रतिशत	विनियोजन (रु. करोडमा)	प्रतिशत
२०७५/७६	३५६१.५६	१३८६.२५	३८.९२	२१७५.३०	६१.०८	-	-
२०७६/७७	४७६०.७७	२४४६.७९	५१.३९	२२८३.९८	४७.९८	३०.००	०.६३
२०७७/७८	५१४२.७४	२४२८.७३	४७.२३	२५१४.०१	४८.८८	२००.००	३.८९
२०७८/७९	५७७२.०९	२२५०.५१	३८.९९	३३२१.५८	५७.५५	२००.००	३.४६
२०७९/८०	७०९३.९३	२६८४.०७	३७.८४	४२०९.८६	५९.३४	२००.००	२.८२
२०८०/८१	६२७०.९१	२६२९.०५	४१.९२	३६४१.८६	५७.२८	५०.००	०.८०
२०८१/८२	६४५४.०४	२५७२.५०	३९.८६	३७३१.५५	५७.८२	१५०.००	२.३२
२०८२/८३	६७४७.७३	२६०४.३७	३८.६०	४१४३.३६	६१.४०	-	-

स्रोत: आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

२.४: प्रदेश सरकारको खर्चको तुलनात्मक विवरण

(रकम रु. करोडमा)

खर्चको प्रकार	आर्थिक वर्ष २०७५/७६			आर्थिक वर्ष २०७६/७७			आर्थिक वर्ष २०७७/७८			आर्थिक वर्ष २०७८/७९		
	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत
चालुतर्फ	१,३८६.२५	१,१०९.८३	८०.०६	२,४४६.७९	१,२२६.८८	५०.१४	२,४२८.७३	१,४१८.६६	५८.४१	२,२५०.५१	१,५६९.९९	६९.७६
वृद्धिदर प्रतिशत	-	-	-	७६.५०	१०.५५	-३७.३७	-०.७४	१५.६३	१६.४९	-७.३४	१०.६७	१९.४३
पुँजीगततर्फ	२,१७५.३०	९५५.४३	४३.९२	२,२८३.९८	१,५६८.०२	६८.६५	२,५१४.०१	२,०००.८२	७९.५९	३,३२१.५८	२,०९९.५१	६३.२१
वृद्धिदर प्रतिशत	-	-	-	५.००	६४.१२	५६.३१	१०.०७	२७.६०	१५.९३	३२.१२	४.९३	-२०.५८
वित्तीय व्यवस्थातर्फ	-	-	-	३०.००	०.००	०.००	२००.००	१४०.००	७०.००	२००.००	१३०.००	६५.००
वृद्धिदर प्रतिशत	-	-	-	०.००	०.००	०.००	५६६.६७	०.००	०.००	०.००	-७.१४	-७.१४
जम्मा	३,५६१.५६	२,०६५.२६	५७.९९	४,७३०.७७	२,७९४.९०	५८.७१	५,१४२.७४	३,५५९.४८	६९.२१	५,७७२.०९	३,७९९.५०	६५.८३
वृद्धिदर प्रतिशत	-	-	-	३३.६७	३५.३३	१.२४	८.०२	२७.३६	१७.९०	१२.२४	६.७४	-४.९०

खर्चको प्रकार	आर्थिक वर्ष २०७९/८०			आर्थिक वर्ष २०८०/८१			आर्थिक वर्ष २०८१/८२		
	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत
चालुतर्फ	२६८४.०७	१७९८.२४	६७.००	२६२९.०५	१५९७.२५	६०.७५	२५७२.४९	१७०१.०२	६६.१२
वृद्धिदर प्रतिशत	१९.२७	-३१.७५	-३.९६	-२.०५	-३९७.६६	-९.३२	-२.१५	११५२.४०	८.८४
पुँजीगततर्फ	४२०९.८५	२८२७.९६	६७.१७	३५९१.८६	२८५४.०७	७९.४६	३७३१.५५	२९३९.३१	७८.७७
वृद्धिदर प्रतिशत	२६.७४	३४.७०	६.२८	-१४.६८	०.९२	१८.२९	३.८९	२.९९	-०.८७
वित्तीय व्यवस्थातर्फ	२००.००	६०.००	३०.००	५०.००	०.००	०.००	१५०.००	०.००	०.००
वृद्धिदर प्रतिशत	०.००	-५३.८५	-	-७५.००	-१००.००	-	२००.००	०.००	०.००
जम्मा	७०९३.९३	४६८६.२०	६६.०६	६२७०.९१	४४५१.३२	७०.९८	६४५४.०४	४६४०.३३	७१.९०
वृद्धिदर प्रतिशत	२२.९०	२३.३४	०.३६	-११.६०	-५.०१	७.४५	२.९२	४.२५	१.२९

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८२

२.५: स्थानीय तहमा गाएको वित्तीय हस्तान्तरणको तुलना

(रु. करोडमा)

अनुदान	आर्थिक वर्ष २०७५/७६			आर्थिक वर्ष २०७६/७७			आर्थिक वर्ष २०७७/७८			आर्थिक वर्ष २०७८/७९		
	अनुमान	हस्तान्तरण	प्रतिशत	वार्षिक अनुमान	हस्तान्तरण	प्रतिशत	वार्षिक अनुमान	हस्तान्तरण	प्रतिशत	वार्षिक अनुमान	हस्तान्तरण	प्रतिशत
समानीकरण अनुदान	१००	१००	१००	१२५.००	१२४.८८	९९.९०	१२५.००	१२२.६९	९८.१५	१५०.००	१४८.८१	९९.२१
सशर्त अनुदान	३७४.२४	३७१.४२	९९.२५	१८४.७१	१७८.०९	९६.४२	३०६.४५	२९२.३२	९५.३९	२७३.९३	२५१.५०	९१.८१
समपूरक अनुदान	८७.५९	८७.५९	१००	१३८.७३	१२२.७८	८८.५०	२६३.१६	२३१.४४	८७.९५	२९१.८२	२४२.४१	८३.०७
विशेष अनुदान	६५	६५	१००	२१.५५	१९.७५	९१.६५	२९.७०	२७.३९	९२.२२	४२.४४	३६.५३	८६.०८
जम्मा अनुदान	६२६.८३	६२४.०१	९९.५५	४६९.९९	४४५.५०	९४.७९	७२४.३१	६७३.८५	९३.०३	७५८.१८	६७९.२५	८९.५९

अनुदान	आर्थिक वर्ष २०७९/८०			आर्थिक वर्ष २०८०/८१			आर्थिक वर्ष २०८१/८२			आर्थिक वर्ष २०८२/८३ फागुन मसान्तसम्म		
	वार्षिक अनुमान	हस्तान्तरण	प्रतिशत	वार्षिक अनुमान	हस्तान्तरण	प्रतिशत	अनुमान	हस्तान्तरण	प्रतिशत	वार्षिक अनुमान	हस्तान्तरण	प्रतिशत
समानीकरण अनुदान	१७५.००	१७४.३६	९९.६४	१६६.२५	१६६.२५	१००.००	१६६.२५	१६६.२५	१००.००	१६६.२५	९४.६०	५६.९०
सशर्त अनुदान	३३१.१३	२९५.०१	८९.०९	२९०.४५	२३८.३४	८२.०६	३४८.१४	२८४.९५	८१.८५	३४३.८९	१९७.०८	५७.३१
समपूरक अनुदान	२८२.४०	२३०.६३	८१.६७	२३५.०७	१६२.००	६८.९२	२४८.०९	१४९.१३	६०.११	२७९.४६	६९.१०	२४.७३
विशेष अनुदान	७८.९३	६६.४९	८४.२४	७३.७२	४९.४५	६७.०८	७२.१८	४६.३१	६४.१६	७६.३०	२१.९६	२८.७८
जम्मा अनुदान	८६७.४६	७६६.५०	८८.३६	७६५.४९	६१६.०४	८०.४८	८३४.६६	६४६.६४	७७.४७	८६५.९०	३८२.७४	४४.२०

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८२

२.६: बागमती प्रदेश सरकारको आय संरचना

(रकम रू. करोडमा)

विवरण	आर्थिक वर्ष								प्रतिशत परिवर्तन					
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३#	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२
कर राजस्व	१६४४	१७५२	२०७८	२५७०.९२	२१०३.०४	२०७०.४८	२३४३.४२	१३८१.९९	६.५७	१८.६१	२३.७२	-१८.२०	-१.५५	१३.१८
गैर राजस्व	१४५	२८६	४८५	६३२.३३	४९०.७७	४७९.९६	४८७.१८	२६२.११	९७.२४	६९.५८	३०.३८	-२२.३९	-२.२०	१.५०
कुल राजस्व	१७८८	२०३८	२५६३	३२०३.२५	२५९३.८१	२५५०.४४	२८३०.६	१६४४.१	१३.९८	२५.७६	२४.९८	-१९.०३	-१.६७	१०.९८
वित्तीय हस्तान्तरण	१५१३	१६६३	१६९१	१५६७.५५	१७३९.६६	१३७१.७	११९६.८८	७९४.२७	९.९१	१.६८	-७.३०	१०.९८	-२१.१५	-१२.७४
नगद मौज्जात, वेरुजु, निकासी फिर्ता र अनुदान फिर्ता	७६	११३३	१८६१	२४७८.०९	३३४०.०७	२६९०.५६	२०१४.४७	१४४०.३३	१३९०.७९	६४.२५	३३.१६	३४.७८	-१९.४५	-२५.१३
ऋण लगानी फिर्ता	०	०	२७	४.३८	११.११	७०.२७	७८.२४	०	-	-	-८३.७८	१५३.६५	५३२.४९	११.३४
कुल सरकारी आय	३३७७	४८३५	६१४३	७२५३.२७	७६८४.६६	६६८२.९७	६१२०.१९	३८७८.७	४३.१७	२७.०५	१८.०७	५.९५	-१३.०३	-८.४२

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८२

#फागुनसम्म

२.७: अन्तरसरकारी वित्त हस्तान्तरण र नगद मौज्जात बाहेक प्रदेश सरकारको आय/राजस्व

(रु. करोडमा)

राजस्वको प्रकार	आर्थिक वर्ष २०७५/७६			आर्थिक वर्ष २०७६/७७			आर्थिक वर्ष २०७७/७८			आर्थिक वर्ष २०७८/७९		
	वार्षिक अनुमान	प्राप्ति	प्राप्त प्रतिशत	वार्षिक अनुमान	प्राप्ति	प्राप्त प्रतिशत	वार्षिक अनुमान	प्राप्ति	प्राप्त प्रतिशत	वार्षिक अनुमान	प्राप्ति	प्राप्त प्रतिशत
मूल्य अभिवृद्धि कर	६९९.६६	५६९.६७	८१.४२	७६०.१९	५१९.३३	६८.३२	५८१.२५	६९६.४८	११९.८२	६८३.९२	७३९.७८	१०८.१७
अन्तःशुल्क	२००	१६८.४	८४.२०	३००.००	१९४.३६	६४.७९	३७९.६५	२०१.५६	५४.२३	२९३.११	२५४.७८	८६.९२
घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क	३३३.३६	३९३.१३	११७.९३	४५०.००	६४४.५४	१४३.२३	५५०.००	६७९.७६	१२३.५९	६८५.००	९८४.१०	१४३.६६
सवारी साधन कर	६००	३९०.२२	६५.०४	४५०.००	३८९.५९	८६.५८	५५०.००	४९५.१५	९०.०३	६४०.००	५८६.६२	९०.२५
रोयल्टी बाँडफाँट	०	५१.८७	-	३०.००	४१.८९	१३९.६३	१७.३०	४२.७३	२४६.९९	४२.२७	४६.८६	११०.८६
अन्य राजस्व	०	२१६.३	-	२८९.३०	२५७.३३	८८.९५	४५३.२७	४५५.७४	१००.५५	७५.१०	६०२.२०	८४.२१
अनुदान फिर्ता	०	०	-	०.००	१०६.६३	-	८२.३०	१०३.७३	१२६.०३	१००.००	१३६.७१	१३६.७१
कूल राजस्व (नगद मौज्जात र अनुदान बाहेक)	१८३३.०२	१७८९.५९	९७.६३	२२७९.४९	२१५३.६७	९४.४८	२६०५.७७	२६७५.१५	१०२.६६	३१६९.४०	३३५१.०५	१०५.७३

राजस्वको प्रकार	आर्थिक वर्ष २०७९/८०			आर्थिक वर्ष २०८०/८१			आर्थिक वर्ष २०८१/८२			आर्थिक वर्ष २०८२/८३ फागुनसम्म		
	अनुमान	प्राप्ति	प्राप्त प्रतिशत	वार्षिक अनुमान	प्राप्ति	प्राप्त प्रतिशत	वार्षिक अनुमान	प्राप्ति	प्राप्त प्रतिशत	वार्षिक अनुमान	प्राप्ति	प्राप्त प्रतिशत
मूल्य अभिवृद्धि कर	८२८.५०	६८२.९७	८२.४३	७७९.८८	६७५.३८	८६.६०	८६१.८५	८०९.४२	९३.९२	८७९.८७	५०४.६५	५७.३६
अन्तःशुल्क	३५५.०७	२४८.०६	६९.८६	३३४.२३	२३२.१२	६९.४५	३६९.३७	२८९.६१	७८.४१	४०३.७९	१७५.०३	४३.३५
घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क	७८५.००	५४८.८७	६९.९२	६७५.००	५४८.९३	८१.३२	७७०.००	६१५.३०	७९.९१	७७०.००	२५६.०२	३३.२५
सवारी साधन कर	७२५.००	६१४.५७	८४.७७	७२५.००	६११.५७	८४.३५	७५०.००	६१७.३५	८२.३१	८२५.००	४४४.९३	५३.९३
रोयल्टी बाँडफाँट	४८.४६	०.००	०.००	५१.४७	४९.४२	९६.०२	५७.४२	५६.८४	९८.९९	६१.४०	०.००	०.००
अन्य राजस्व	५८३.०३	५२१.६१	८९.४७	४८३.५७	४४३.७७	९१.७७	५९३.७५	४३०.३४	७२.४८	६१७.६४	२६२.११	४२.४४
अनुदान फिर्ता	१००.००	१३४.७८	१३४.७८	१०५.००	६४.०१	६०.९६	६३.०८	८.९६	१४.२०	८.५६	३.८८	४५.३३
कूल राजस्व (नगद मौज्जात र अनुदान बाहेक)	३४२५.०५	२७५०.८६	८०.३२	३१५४.१५	२६२५.२०	८३.२३	३४६५.४७	२८२७.८२	८१.६०	३५६६.२६	१६४६.६२	४६.१७

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८२

अनुसूची २.८: बागमती प्रदेश सरकारको शिर्षगत आय विवरण

(रकम रु. करोडमा)

राजस्व शीर्षक	आर्थिक वर्ष							२०८२/८३ फागुनसम्म
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	
कर राजस्व								
१११३६-कृषि आयमा कर	०	०	०	०	०	०	०.००	०
११३१५-बौडफाँटबाट प्राप्त हुने घरजग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुर	३९३.१४	६४४.५५	६७९.७६	९८४.१	५४८.८७	५४८.९३	६१५.३०	२५६.०२
११४११-बौडफाँटभई प्राप्त हुने मूल्य अभिवृद्धि कर	५६९.६८	५१९.३४	६९६.४८	७३९.७८	६८२.९७	६७५.३८	८०९.४२	५०४.६५
११४२१-बौडफाँटभई प्राप्त हुने अन्त शुल्क	१६८.४१	१९४.३६	२०१.५६	२५४.७८	२४८.०६	२३२.१२	२८९.६१	१७५.०३
११४४३-शिक्षा सेवा कर- शैक्षिक संस्था	०.११	०	०	०	०	०	०.००	०.००
११४५१-सवारी साधन कर (साना सवारी)	०	०	०	०	०	०	०.००	०.००
११४५६-बौडफाँटबाट प्राप्त हुने सवारी साधन कर	३९०.२३	३८९.५९	४९५.१५	५८६.६२	६१४.५७	६११.५७	६१७.३५	४४४.९३
११४७१-बौडफाँटबाट प्राप्त हुने मनोरञ्जन कर	०.१४	०.८	०.१	०.७२	०.५८	०.७	६.४७	०.७७
११४७२-बौडफाँटबाट प्राप्त हुने विज्ञापनकर	५.९९	४.३	५.१३	४.९१	१.७१	१.७८	५.२६	०.५७
११६११-व्यावसायले भुक्तानी गर्ने	०	०	०	०	६.२८		०.००	०
११६१३-व्यावसाय, रजिष्ट्रेशन दस्तुर तथा व्यवसाय कर	१६.८८	०	०	०	०	०	०.००	०
११६१४-रेडियो/ एफ.एम.सञ्चालन दस्तुर	०.०१	०	०	०	०	०	०.००	०
११६२१-चालक अनुमति पत्र, सवारी दर्ता किताब (खतलङ्ग खट्टा) सम्बन्धी दस्तुर	९९.०३	०	०	०	०	०	०.००	०
जम्मा कर राजस्व	१६४३.६२	१७५२.९४	२०७८.१८	२५७०.९२	२१०३.०४	२०७०.४८	२३४३.४१	१३८१.९८७
अनुदान								
१३३११-समानिकरण अनुदान	५९६.९७	७५९.६४	७७१.७१	७८५.९	७३५.४	५९३.८८	७५६.४१	५८३.५४
१३३१२-सशर्त अनुदान चालु	८५५.६९	७९७.८५	२५४.६७	२६५.७७	३३८.९२	२४०.८२	१७२.२६	१०५.१२
१३३१३-सशर्त अनुदान पुँजिगत	०	०	३२९.७८	३०७.६९	४८२.३३	३३४	१०९.९	९६.०२
१३३१४-विशेष अनुदान चालु	०	४१	४९.	५५.८४	७९.	२८	२६.९७	२.९३
१३३१५-विशेष अनुदान पुँजि	०	०	०	०	०	४५	६७.२	३.१५
१३३१६-समपूरक अनुदान चालु	६०	६४.६६	८१.८२	५७.४८	१०४.	१३०	६४.१३	३.५२
१३३१६-समपूरक अनुदान पुँजिगत	०	०	०	०	०	०	०	०.००
१३३१८-अन्य अनुदान चालु	०	०	२०४.४८	९४.८७	०	०	०	०.००

राजस्व शीर्षक	आर्थिक वर्ष							२०८२/८३ फागुनसम्म
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	
१३३२१-सशर्त अनुदान पूँजीगत	०	०	०	०	०	०	०	०.००
१३३२२-विशेष अनुदान पुँजी	०	०	०	०	०	०	०	०.००
जम्मा अनुदान	१,५१२.६६	१,६६३.१५	१,६९१.४६	१,५६७.५५	१,७३९.६६	१,३७१.७०	१,१९६.८७	७९४.२८
गैर कर								
१४१४६-बाँडफाँट भई प्राप्त विद्युत सम्बन्धी रोयल्टी	३९.९३	३४.६४	०	०	०	०	०.००	०.००
१४१५१-सरकारी सम्पत्तीको बहालबाट प्राप्त आय	०.५८	०.०७	०.१	०.१३	०.१६	०.१९	०.१०	०.४६
१४१५३-बाँडफाँट भई प्राप्त वन रोयल्टी	७.५४	४.६	२.७९	३.९६	०	७.७५	१०.४०	०.००
१४१५४-बाँडफाँट भई प्राप्त खानी तथा खनिज सम्बन्धी रोयल्टी	४.४	२.६५	४.९३	५.७२	०	४.११	४.२४	०.००
१४१५६-बाँडफाँट भई प्राप्त विद्युत सम्बन्धी रोयल्टी	०	०	३५.०२	३६.०३	०	३५.६८	४०.३७	०.००
१४१५७-बाँडफाँट भई प्राप्त दहत्तर बहत्तरको बिक्रीबाट प्राप्त हुने आय	०	९.७	८८.९५	६७.३३	६५.८८	६४.३२	४८.७६	११.९८
१४१५८-बाँडफाँट भई प्राप्त पर्वतारोहण वापतको रोयल्टी	१.२३	०.२८	१.३२	१.१५	०	१.८८	१.८४	०.००
१४१५९-अन्य स्रोतबाट प्राप्त बाँडफाँट नहुने रोयल्टी	०	०.३३	०.३	०.२३	०.२३	०.१८	०.१४	०.१५
१४१७९-अन्य बाँडफाँट हुने राजस्व	५२.५	०	०	०	०	०	०.००	०.००
१४१९१-पर्यटन शुल्क	०	०	०	०	०	०.०१	०.००	०.००
१४१९२-पर्यटन शुल्क						०	०.००	०.००
१४२११-कृषिउत्पादनको बिक्रीबाट प्राप्त रकम	१.४४	१.६७	२.१२	२.५६	२.९३	३.८८	३.६९	२.१२
१४२१२-सरकारीसम्पत्तीको बिक्रीबाट प्राप्त रकम	०.११	०.०३	०.२६	०.०२	०.१७	०.५७	०.५६	०.०५
१४२१३-अन्यबिक्रीबाट प्राप्त रकम	०	०.०१	०.०२	०.०२	०.०१	०.०३	०.०३	०.०७
१४२१७-नहर तथा कुलो उपयोग वापतको शुल्क	०	०	०	०	०	०	०.००	०.००
१४२१९-अन्यसेवा शुल्क तथा बिक्री	०.०७	०.०७	१६०.८३	२४२.५९	११८.०६	१२.७४	६.३०	२.७३
१४२२१-न्यायिकदस्तुर							०.००	०.००
१४२२३-शिक्षाक्षेत्रको आम्दानी	०.०४	०.०३	०.०३	०.०५	०.०५	०.०६	०.०७	०.०३
१४२२४-परीक्षाशुल्क	४	२.९२	११.२४	१२.११	१२.४	१७.११	१२.३८	६.६९
१४२२५-यातायातक्षेत्रको आम्दानी	३०	३७.२८	४३.६६	६१.९७	७३.०१	७३.५२	६६.२९	३७.११
१४२२९-अन्यप्रशासनिक सेवा शुल्क	२.०८	४.७७	४.३३	४.१३	४.९६	५.९१	८.०३	८.७५
१४२५३-व्यावसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	०	१८.३९	३७.२८	३७.५७	३१.५३	३०.७६	३५.९९	१९.९३

राजस्व शीर्षक	आर्थिक वर्ष							२०८२/८३ फागुनसम्म
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	
१४२५४-रेडियो/ एफ.एम.सञ्चालन दस्तुर	०	०.२५	०.२७	०.३१	०.३६	०.३४	०.३३	०.०२
१४२५५-टेलिभिजन सञ्चालन दस्तुर	०	०.४१	०.९६	०.५	०.३५	०.२७	०.२६	०.०१
१४२५६-चालक अनुमति पत्र, सवारी दर्ता किताब (खतलङ्ग छद्मद्रवण) सम्बन्धी दस्तुर	०	७२.५६	८२.७८	१४८.	१७२.८१	२१३.४२	२३७.५०	१६२.३९
१४२६३-जलस्रोत सम्बन्धी अन्य दस्तुर	०	०	०	०	०	०	०.००	०.००
१४२६४-वन क्षेत्रको अन्य आय	०	२.७८	३.२२	५.०७	४.८२	३.६३	२.१२	१.२५
१४३११-न्यायिक दण्ड,जरिवाना र जफत	०.९२	०	०	०	०	०.०१	०.०९	०.१३
१४३१२-प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	०	२.२२	२.९२	१.१६	२.६१	३.४	६.२९	६.२२
१४३१३-घरौटी सदरस्याहा	०	०.२	०.११	०.०८	०.०१	०.०१	०.२२	०.३३
१४५११-बीमादावी प्राप्ति	०	०	०.०४	०.०२	०.०५	०.०५	०.०९	१.६०
१४५२९-अन्यराजस्व	०.०१	१.५९	१.५२	१.६१	०.३६	०.१४	०.२८	०.०८
जम्मा गैर कर	१४४.८५	२८६.४५	४८५.	६३२.३३	४९०.७७	४७९.९६	४८७.१७	२६२.११
गत वर्षको नगद मौज्जात र बेरुजु	०	०	०	०	०	०	०	०.००
१५१११-बेरुजु	१.११	७.५८	८.०८	३.७९	९.३७	१०.५४	९.४६	६.४६
१५११२-निकासी फिर्ता	०	०.०७	०.१५	२.९४	१.७९	०.२१	०	०.१५
१५११३-अनुदान फिर्ता	०	१०६.६३	१०३.७३	१३६.७१	१३४.७८	६४.०१	८.९६	३.८८
३२१२१-गत वर्षको नगद मौज्जात	७५.११	१,०१८.२८	१७४९.१४	२३३४.६५	३१९४.१४	२६१५.८	१९९५.८७	१४२९.६७
जम्मा गत वर्षको नगद मौज्जात र बेरुजु	७६.२२	१,१३२.५७	१८६१.१	२४७८.०९	३३४०.०७	२६९०.५६	२०१४.२९	१,४४०.१५
३२१४९- अन्य संस्थाबाट ऋण लगानी फिर्ता	०	०	०	०	०	०	०.१९	०.१८
संस्थानबाट ऋण लगानी फिर्ता	०	०	२७.०६	४.३८	११.११	७०.२७	७८.२५	०.००
जम्मा	३,३७७.३५	४,८३५.१०	६१४२.८१	७२५३.२७	७६८४.६६	६,६८२.९७	६,१२०.१८	३,८७८.७०

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८२

अनुसूची २.९: संघीय सरकारबाट प्राप्त भएको वित्तीय हस्तान्तरणको अनुमान र प्राप्ति

(रु. करोडमा)

अनुदानको किसिम	२०७५/७६			२०७६/७७			२०७७/७८			२०७८/७९		
	अनुमान	प्राप्ति	प्रतिशत	अनुमान	प्राप्ति	प्रतिशत	अनुमान	प्राप्ति	प्रतिशत	अनुमान	प्राप्ति	प्रतिशत
समानिकरण अनुदान	५९६.९७	५९६.९७	१००	७५९.६४	७५९.६४	१००	७७१.७१	७७१.७१	१००	७८५.९	७८५.९	१००
सशर्त अनुदान	१०६१.६	८५५.६८	८०.६	७४६.४९	७९७.८४	१०६.८८	८८४.४५	७८८.९३	८९.२	७९३.४६	६६८.३३	८४.२३
समपूरक अनुदान	०	६०		२००	६४.६६	३२.३३	८१.८२	८१.८२	१००	५७.४८	५७.४८	१००
विशेष अनुदान	०	०		१००	४१	४१	४९	४९	१००	५५.८४	५५.८४	१००
जम्मा अनुदान	१६५८.६	१५१२.७	९१.२०	१८०६.१	१६६३.१	९२.०८	१७८७	१६९१.५	९४.६५	१६९२.७	१५६७.६	९२.६१

अनुदानको किसिम	२०७९/८०			२०८०/८१			२०८१/८२		
	अनुमान	प्राप्ति	प्रतिशत	अनुमान	प्राप्ति	प्रतिशत	अनुमान	प्राप्ति	प्रतिशत
समानिकरण अनुदान	८४०.४६	७३५.४	८७.५	८०१.३५	५९३.८८	७४.११	८२४.३४	७५६.४१	९१.७६
सशर्त अनुदान	१०८३.४१	८२१.२५	७५.८	७७६.८८	५७४.८२	७३.९९	५४८.५९	२८२.१६	५१.४३
समपूरक अनुदान	१०४	१०४	१००	१३०	१३०	१००	८५.५	६४.१३	७५.०१
विशेष अनुदान	७९	७९	१००	७३	७३	१००	९९.१३	९४.१७	९५
जम्मा अनुदान	२१०६.९	१७३९.७	८२.५७	१७८१.२	१३७१.७	७७.०१	१५५७.६	११९६.९	७६.८४

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८२

अनुसूची २.१०: संघीय सरकारको वित्तीय हस्तान्तरण अनुदान बचत फिर्ता

(रु. करोडमा)

अनुदानको प्रकार	२०७५/७६			२०७६/७७			२०७७/७८			२०७८/७९		
	प्राप्ति	खर्च	फिर्ता	प्राप्ति	खर्च	फिर्ता	प्राप्ति	खर्च	फिर्ता	प्राप्ति	खर्च	फिर्ता
समानिकरण अनुदान	५९६.९७	५९६.९७	०.००	७५९.६४	४२७.८२	०.००	७७१.७१	५९१.७५	०.००	७८५.९	५८५.४४	-
सशर्त अनुदान	८५५.६९	६२१.५६	२३४.१३	७९७.८५	५९५.०५	२०२.८०	७८८.९३	६००.००	१८८.९३	६६८.३३	४७६.९३	१९१.४१
समपूरक अनुदान	६०.००	०.००	६०.००	६४.६६	१२.२६	५२.४०	४९.००	४४.०१	३७.८०	५७.४८	२१.८२	३५.६६
विशेष अनुदान	०.००	०.००	०.००	४१.००	५.२९	३५.७१	८१.८२	२७.०५	२१.९५	५५.८४	२३.२७	३२.५७
जम्मा अनुदान	१५१२.७	१२१८.५	२९४.१३	१६६३.२	१०४०.४	२९०.९१	१६९१.५	१२६२.८	२४८.६८	१५६७.६	११०७.५	२५९.६४

अनुदानको प्रकार	२०७९/८०			२०८०/८१			२०८१/८२		
	प्राप्ति	खर्च	फिर्ता	प्राप्ति	खर्च	फिर्ता	प्राप्ति	खर्च	फिर्ता
समानिकरण अनुदान	७३५.४	६७५.०७	-	५९३.८८	६०१	-	७५६.४१	६७४.१९	-
सशर्त अनुदान	८२१.२५	५३८.९२	२८२.३३	५७४.८२	३९०.०७	१८४.७५	२८२.१६	२६७.६९	१४.४७
समपूरक अनुदान	१०४	४०.८६	६३.१४	१३०	९४.५५	३५.४५	६४.१२	५६.४६	७.६७
विशेष अनुदान	७९	४१.८२	३७.१८	७३	५७.४२	१५.५८	९४.१७	६६.१२	२८.०५
जम्मा अनुदान	१७३९.७	१२९६.६७	३८२.६६	१३७१.७	११४३	२३५.७८	१९९६.९	१०६४.५	५०.१९

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८२

अनुसूची २.११: प्रदेशगत खर्च विवरण

(रु. करोडमा)

प्रदेश	२०७४/७५			२०७५/७६			२०७६/७७			२०७७/७८		
	चालु खर्च	पूँजीगत खर्च	कुल खर्च	चालु खर्च	पूँजीगत खर्च	कुल खर्च	चालु खर्च	पूँजीगत खर्च	कुल खर्च	चालु खर्च	पूँजीगत खर्च	कुल खर्च
कोशी	४३.५१	२१.७८	६५.२८	९७६.४३	११४३.८७	२१२०.२९	११९६.६६	१७८६.६६	२९८३.३२	१२०८.५३	१५८६.६०	२७९५.१३
मधेश	२६.६०	२५.७३	५२.३४	६६२.७५	८४६.४९	१५०९.२४	९७८.२०	८२३.५२	१८०१.७२	८६४.०७	१३९०.५१	२२५४.५८
बागमती	१४.५१	१२.४४	२६.९५	११०९.८३	९५५.४४	२०६५.२७	१२२६.८८	१५६८.२०	२७९५.०९	१५५८.६६	२०००.८२	३५५९.४८
गण्डकी	१०.३४	१२.७७	२३.११	५२१.१०	८७१.७०	१३९२.८०	६४२.६९	१३९८.६७	२०४१.३६	८०२.७८	१७५९.५६	२५६२.३४
लुम्बिनी	१२.५३	६.५५	१९.०८	६८६.१३	१०१७.२८	१७०३.४१	१०६८.५८	१४७२.१३	२५४०.७१	१३५९.८८	१८५०.४२	३२१०.३०
कर्णाली	१२.२७	११.१६	२३.४३	४६०.११	५४१.५२	१००१.६३	७३४.४९	९५३.५३	१६८८.०२	८४७.१५	१३५७.०५	२२०४.२०
सुदुरपश्चिम	१६.५८	९.४०	२५.९८	६९३.०८	७२३.२६	१४१६.३४	८३२.३६	९२८.८३	१७६१.२०	१०३६.६३	१२६०.२०	२२९६.८३
जम्मा	१३६.३३	९९.८४	२३६.१७	५१०९.४३	६०९९.५६	११२०८.९९	६६७९.८७	८९३१.५५	१५६११.४२	७६७७.७०	११२०५.१६	१८८८२.८६

प्रदेश	२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१			
	चालु खर्च	पूँजीगत खर्च	वित्तीय व्यवस्था	कुल खर्च	चालु खर्च	पूँजीगत खर्च	वित्तीय व्यवस्था	कुल खर्च	चालु खर्च	पूँजीगत खर्च	वित्तीय व्यवस्था	कुल खर्च
कोशी	१३१२.७२	१६८३.९२	०.००	२९९६.६४	१२६४.५२	१८११.२५	०.००	३०७५.७८	११६७.९२	१६३४.८३	०.००	२८०२.७५
मधेश	१०३३.६०	११९२.४४	०.००	२२२६.०५	१०६७.०३	१६१९.९५	०.००	२६८६.९९	९२५.५६	१५२८.९३	०.००	२४५४.४९
बागमती	१५६९.९९	२०९९.५१	१३०.००	३७९९.५०	१७९८.२४	२८२७.९६	६०.००	४६८६.२०	१५९७.२५	२८५४.०७	०.००	४४५१.३२
गण्डकी	७५.८१	१४४६.३८	०.००	२२०४.३९	८३५.३५	१५२६.१४	०.००	२३६१.४९	७५७.६७	१४६२.९४	०.००	२२२०.६१
लुम्बिनी	१२६४.६९	१७४०.७८	०.००	३००५.४७	१२५०.७६	१७७३.६६	०.००	३०२४.४२	१०४१.८९	१६०१.७८	०.००	२६४३.६७
कर्णाली	९०९.३७	१५०७.११	११.७२	२४२८.१९	९४९.०३	१२७७.६५	०.००	२२२६.६९	९१७.५१	१०६९.३१	०.००	१९८६.८२
सुदुरपश्चिम	८९२.५३	११९५.२१	०.००	२०८७.७४	८२४.८६	१५८१.४५	०.००	२४०६.३१	७९४.९०	१०५६.४६	०.००	१८५१.३६
जम्मा	७७४०.९१	१०८६५.३५	१४१.७२	१८७४७.९७	७९८९.८०	१२४१८.०६	६०.००	२०४६७.८६	७२०२.७१	११२०८.३२	०.००	१८४११.०३

प्रदेश	२०८१/८२				२०८२/८३*			
	चालु खर्च	पूँजीगत खर्च	वित्तीय व्यवस्था	कुल खर्च	चालु खर्च	पूँजीगत खर्च	वित्तीय व्यवस्था	कुल खर्च
कोशी	१४३५.९६	१३८२.३४	०.००	२८१८.२९	५७०.७४	२८८.६५	०.००	८५९.३९
मधेस	९७५.८६	२१४७.५०	०.००	३१२३.३६	३४१.५८	२०४.८९	०.००	५४६.४७
बागमती	१७०१.०२	२९३९.३१	०.००	४६४०.३३	७९५.९०	७०९.१८	०.००	१५०५.०८
गण्डकी	७९०.१३	१४९९.०९	०.००	२२८९.२२	३५२.६९	४००.२८	०.००	७५२.९७
लुम्बिनी	९९८.५९	१७९०.५२	०.००	२७८९.१०	४७८.७३	५९६.२१	०.००	१०७४.९४
कर्णाली	९०७.१०	१०९२.६५	०.००	१९९९.७५	३८२.९९	२५९.१४	६.०४	६४८.१६
सुदुरपश्चिम	९७२.७८	१२४७.४७	०.००	२२२०.२६	३६९.४७	१९७.९७	०.००	५६७.४४
जम्मा	७७८१.४३	१२०९८.८८	०.००	१९८८०.३१	३२९२.०९	२६५६.३३	६.०४	५९५४.४६

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

*फागुनसम्म

अनुसूची २.१२: प्रदेश सञ्चित कोषको वार्षिक आर्थिक विवरण

(रु. करोडमा)

विवरण	२०८०/८१								२०८१/८२							
	कोशी	मधेश	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चिम	जम्मा	कोशी	मधेश	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चिम	जम्मा
१. राजस्व, अनुदान र अन्य प्राप्ति	२७०६	२६०३	३७६१	२०४७	२४७२	१९२३	१८३०	१७३४१	२९४४	२४४१	३९९६	२२४२	२७५९	२१३७	२१४०	१८६५८
१.१. राजस्व	१३१०	१४१०	२५५०	१०६५	१३६८	८०४	८५४	९३६१	१७३६	१४०४	४६८७	१२२९	१६३७	८९४	१०६४	१२६५०
क. कर	११५७	१२८२	२०७०	९०२	११८३	७७७	८१७	८१८८	१५५५	१२८२	२३४३	१०५५	१३९९	८७०	१००६	९५१०
ख. अन्य राजस्व	१५२	१२८	४८०	१६३	१८५	२७	३७	११७३	१८१	१२२	२३४३	१७४	२३८	२४	५८	३१४०
१.२. अनुदान	१३६४	११६२	११३६	९५७	१०६९	१०९८	९६५	७७५१	१३३१	९१४	११४७	९९७	११०१	१२३२	१०७०	७७९१
क. द्विपक्षिय वैदेशिक अनुदान	१०	०	०	०	०	०	०	१०	०	०	०	०	०	०	०	०
ख. बहुपक्षिय वैदेशिक अनुदान	०	०	०	०	०	१	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०
ग. अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरण	१३५३	११६२	११३६	९५७	१०६९	१०९६	९६५	७७३९	१३३१	९१४	११४७	९९७	११०१	१२३२	१०७०	७७९१
१.३. बेरूजु तथा अन्य प्राप्ति	३२	३१	७५	२५	३५	२१	११	२३०	४८	८	१८	१५	२१	१०	६	१२७
२. वित्तीय व्यवस्थाबाट प्राप्ति	०	०	७०	०	०	०	०	७०	०	०	७८	०	०	०	०	७८
२.१. ऋण लगानी फिर्ता	०	०	७०	०	०	०	०	७०	०	०	०	०	०	०	०	०
क. आन्तरिक ऋण लगानी फिर्ता	०	०	७०	०	०	०	०	७०	०	०	७८	०	०	०	०	७८
ख. वैदेशिक ऋण लगानी फिर्ता	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२.२. शेयर बिक्री	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
क. आन्तरिक शेयर बिक्री	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ख. वैदेशिक शेयर बिक्री	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२.३. वैदेशिक ऋण प्राप्ति	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
क. बहुपक्षिय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ख. द्विपक्षिय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ग. अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२.४ आन्तरिक ऋण	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
क. राष्ट्रिय बचतपत्र	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ख. नागरिक बचतपत्र	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

विवरण	२०८०/८१								२०८१/८२							
	कोशी	मधेश	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चिम	जम्मा	कोशी	मधेश	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चिम	जम्मा
ग. विकास ऋणपत्र	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
घ. वैदेशिक रोजगार वचतपत्र	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ङ. विशेष ऋणपत्र	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
च. व्याजमा आधारित ट्रेजरी बिल	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
छ. बट्टामा आधारित ट्रेजरी बिल	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ज. अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३. यस वर्षको खुद प्राप्ति (१+२)	२७०६	२६०३	३६३१	२०४७	२४७२	१९२३	१८३०	१७४१२	२९४४	२४४१	४०७४	२२४२	२७५९	२१३७	२१४०	१८७३६
४. मुक्तानी	२८०३	२४५४	४४५१	२२२१	२६४४	१९८७	१८५१	१८४११	२८१८	३१२३	४६४०	२२८९	२७८९	२०००	२२२०	१९८८०
४.१. सञ्चित कोष माथि व्ययभार हुने रकमबाट खर्च	१	२	१	१	१	१	०	७	०	०	१	१	१	१	०	४
क. चालु खर्च	१	२	१	१	१	१	०	७	१	२	१	१	१	१	०	७
ख. वित्तीय खर्च	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४.२. विनियोजन ऐनद्वारा भएको खर्च	२८०२	२४५२	४४५०	२२२०	२६४३	१९८६	१८५१	१८४०४	२८१८	३१२१	४६३९	२२८८	२७८८	१९९९	२२२०	१९८७३
क. चालु खर्च	११६७	९२४	१५९६	७५७	१०४१	९१७	७९५	७९५	१४३५	९७४	१७००	७८९	९९८	९०६	९७३	७७७४
ख. पुँजीगत खर्च	१६३५	१५२९	२८५४	१४६३	१६०२	१०६९	१०५६	११२०८	१३८२	२१४८	२९३९	१४९९	१७९१	१०९३	१२४७	१२०९९
ग. वित्तीय खर्च	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५. विनियम दर वा अन्य समायोजन	०	-१	०	०	०	०	०	-१	०	०	०	०	०	०	०	०
६. यस वर्षको जम्मा मुक्तानी (४+५)	२८०३	२४५४	४४५१	२२२१	२६४४	१९८७	१८५१	१८४१०	२८१८	३१२३	४६४०	२२८९	२७८९	२०००	२२२०	१९८८०
७. यस अवधिको कोषमा भएको थप घट (+/-) (३-६)	-९७	१४९	-६२०	-१७४	-१७१	-६४	-२१	-९९९	१२५	-६८२	-५६६	-४८	-३०	१३७	-८०	-११४४
८. आर्थिक वर्षको सुरुवातको मौज्जात	५२०	१२५८	२६१६	२९३	२५२	६९५	४५६	६०८९	४२३	११०७	१९९६	११९	८१	६४८	४३५	४८०९
९. आर्थिक वर्षको अन्त्यको मौज्जात (७+८)	४२३	१४०७	१९९६	११९	८१	६३१	४३५	५०९१	५४८	४२६	१४३०	७१	५०	७८६	३५४	३६६५

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

अनुसूची २.१३: आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को बागमती प्रदेश अन्तर्गतका स्थानीय तहहरूको बजेट तथा खर्च स्थिति

बजेट तथा खर्च (रु. करोडमा)

क्र. स.	स्थानीय तह	चालु		पूँजीगत		वित्तीय		जम्मा			
		बजेट	खर्च	बजेट	खर्च	बजेट	खर्च	बजेट	खर्च	खर्च(%)	मौज्दात
१	जिरी नगरपालिका,दोलखा	३९.३०	३०.२६	१६.९६	१३.६५	०.००	०.००	५६.२६	४३.९१	७८.०४	१२.३५
२	भिमेश्वर नगरपालिका,दोलखा	५१.६९	४४.७५	३६.१६	३०.९५	०.२५	०.२५	८८.१०	७५.९५	८६.२२	१२.१४
३	कालिन्चोक गाउँपालिका,दोलखा	४१.९५	३६.७५	२३.२०	१४.९६	०.००	०.००	६५.१५	५१.७१	७९.३७	१३.४४
४	गौरिशंकर गाउँपालिका,दोलखा	४१.४१	३३.८४	२१.८१	१७.१२	०.००	०.००	६३.२२	५०.९६	८०.६०	१२.२६
५	तामाकोशी गाउँपालिका,दोलखा	४२.१६	३२.९५	२३.११	१४.७१	०.००	०.००	६५.२७	४७.६६	७३.०२	१७.६१
६	मेलुङ गाउँपालिका,दोलखा	३६.९७	३१.८४	१९.४६	१४.११	०.००	०.००	५६.४३	४५.९६	८१.४५	१०.४७
७	विगु गाउँपालिका,दोलखा	३८.८२	३२.५०	२५.२१	१६.८५	०.००	०.००	६४.०२	४९.३४	७७.०७	१४.६८
८	वैतेश्वर गाउँपालिका,दोलखा	३६.२९	३१.०४	२३.४९	१६.८४	०.००	०.००	५९.७८	४७.८८	८०.०९	११.९०
९	शैलुङ गाउँपालिका,दोलखा	३६.०७	२८.५१	२४.०७	१६.८४	०.००	०.००	६०.१३	४५.३५	७५.४२	१४.७८
१०	मन्थली नगरपालिका,रामेछाप	७०.७३	६३.००	३१.८१	२४.७८	०.००	०.००	१०२.५४	८७.७८	८५.६१	१४.७६
११	रामेछाप नगरपालिका,रामेछाप	५०.५०	४४.१४	२६.३८	१९.७०	०.००	०.००	७६.८९	६३.८३	८३.०२	१३.०५
१२	उमाकुण्ड गाउँपालिका,रामेछाप	३५.५५	३०.८४	१७.८१	१२.७७	०.००	०.००	५३.३५	४३.६१	८१.७५	९.७४
१३	खाँडादेवी गाउँपालिका,रामेछाप	४३.४७	३७.५६	२३.४४	१६.२७	०.००	०.००	६६.९१	५३.८३	८०.४५	१३.०८
१४	गोकुलगङ्गा गाउँपालिका,रामेछाप	३३.७५	२७.९४	१७.४३	१४.५८	०.००	०.००	५१.१८	४२.५२	८३.०८	८.६६
१५	दोरम्बा गाउँपालिका,रामेछाप	३७.७६	२८.१३	२३.६१	१४.७१	०.००	०.००	६१.३७	४२.८४	६९.८०	१८.५४
१६	लिखु तामाकोशी गाउँपालिका,रामेछाप	४२.२१	३४.०३	२४.३०	१४.७०	०.००	०.००	६६.५१	४८.७३	७३.२७	१७.७८
१७	सुनापती गाउँपालिका,रामेछाप	३६.६८	३०.४३	२०.२२	१५.४२	०.००	०.००	५६.९१	४५.८५	८०.५७	११.०६
१८	कमलामाई नगरपालिका,सिन्धुली	९२.६७	८३.०३	४१.७२	३१.०७	०.८०	०.००	१३५.२०	११४.११	८४.४०	२१.०९
१९	दुधौली नगरपालिका,सिन्धुली	७७.०३	६८.५७	३२.५८	२६.२३	०.००	०.००	१०९.६१	९४.८१	८६.४९	१४.८०

क्र. स.	स्थानीय तह	चालु		पूँजीगत		वित्तीय		जम्मा			
		बजेट	खर्च	बजेट	खर्च	बजेट	खर्च	बजेट	खर्च	खर्च(%)	मौज्दात
२०	गोलन्जोर गाउँपालिका,सिन्धुली	४१.६२	३५.८६	१५.५१	१२.२९	०.००	०.००	५७.१३	४८.१५	८४.२८	८.९८
२१	ध्याङखेल गाउँपालिका,सिन्धुली	२९.५०	२४.९१	१५.२०	१०.२७	०.००	०.००	४४.७०	३५.१८	७८.७०	९.५२
२२	तीनपाटन गाउँपालिका,सिन्धुली	६३.५१	५६.७३	२५.०१	२०.०६	०.००	०.००	८८.५२	७६.७९	८६.७५	११.७३
२३	फिक्कल गाउँपालिका,सिन्धुली	४१.३४	३६.२३	१२.७४	९.९२	०.००	०.००	५४.०९	४६.१५	८५.३२	७.९४
२४	मरिण गाउँपालिका,सिन्धुली	४४.६३	३७.५४	१८.९८	१४.५८	०.००	०.००	६३.६१	५२.१२	८१.९५	११.४८
२५	सुनकोशी गाउँपालिका,सिन्धुली	४६.८१	३८.१८	१९.४९	१३.००	०.००	०.००	६६.३०	५१.१८	७७.२०	१५.११
२६	हरिहरपुरगढी गाउँपालिका,सिन्धुली	४२.३९	३३.१४	२७.८४	२०.३९	०.००	०.००	७०.२३	५३.५४	७६.२३	१६.६९
२७	धुलिखेल नगरपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	५६.५१	४९.२४	३४.४४	२३.०६	०.००	०.००	९०.९५	७२.३०	७९.४९	१८.६५
२८	नमोबुद्ध नगरपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	५६.०८	४३.१९	२०.२६	१६.०३	०.००	०.००	७६.३४	५९.२२	७७.५८	१७.१२
२९	पनौती नगरपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	६९.१७	६०.४५	४३.५३	२७.७७	१.३०	०.३०	११४.००	८८.५२	७७.६४	२५.४८
३०	पाँचखाल नगरपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	५५.१८	४१.९४	४०.७२	२३.९१	०.०२	०.००	९५.९२	६५.८५	६८.६५	३०.०७
३१	बनेपा नगरपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	७१.८४	५९.६१	५१.१९	३८.३०	१.२५	०.००	१२४.२९	९७.९१	७८.७८	२६.३७
३२	मण्डनदेउपुर नगरपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	५८.८४	४२.६६	४७.०३	२१.९६	०.००	०.००	१०५.८७	६४.६३	६१.०४	४१.२४
३३	खानीखोला गाउँपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	३४.६०	२७.६४	२२.८६	९.५१	०.०३	०.००	५७.४९	३७.१५	६४.६२	२०.३४
३४	चौरीदेउराली गाउँपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	४३.८६	३३.५५	२७.७२	२०.०६	०.००	०.००	७१.५९	५३.६१	७४.८९	१७.९७
३५	तेमाल गाउँपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	३४.०४	२९.९०	१९.८७	१५.३३	०.००	०.००	५३.९१	४५.२३	८३.९०	८.६८
३६	बेथानचोक गाउँपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	३८.६६	३३.८४	३४.८१	२२.६६	०.००	०.००	७३.४८	५६.५१	७६.९०	१६.९७
३७	भुम्लु गाउँपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	४८.९२	४०.९०	१८.९९	१३.९३	०.००	०.००	६७.९१	५४.८३	८०.७३	१३.०९
३८	महाभारत गाउँपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	३४.१०	२७.१४	२३.२९	१६.२५	०.००	०.००	५७.३९	४३.३९	७५.६०	१४.००
३९	रोशी गाउँपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	५१.३९	४३.७४	१८.१९	१४.४३	०.००	०.००	६९.५८	५८.१६	८३.५९	११.४२
४०	चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका,सिन्धुपाल्चोक	९२.२७	७८.५२	४३.२०	३७.०८	०.००	०.००	१३५.४७	११५.६०	८५.३३	१९.८७

क्र. स.	स्थानीय तह	चालु		पूँजीगत		वित्तीय		जम्मा			
		बजेट	खर्च	बजेट	खर्च	बजेट	खर्च	बजेट	खर्च	खर्च(%)	मौज्दात
४१	मेलम्ची नगरपालिका,सिन्धुपाल्चोक	७६.६०	६४.७८	८२.३९	५५.५६	०.००	०.००	१५९.००	१२०.३४	७५.६९	३८.६६
४२	वाह्रविसे नगरपालिका,सिन्धुपाल्चोक	४९.०७	४०.६२	१९.४४	१७.६८	०.००	०.००	६८.५३	५८.३०	८५.०७	१०.२३
४३	इन्द्रावती गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक	५२.२९	४०.६८	३२.३६	२५.६३	०.००	०.००	८४.६५	६६.३२	७८.३४	१८.३३
४४	जुगल गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक	३७.४६	३२.०६	२४.३२	१८.०६	०.००	०.००	६१.७८	५०.१२	८१.१३	११.६६
४५	त्रिपुरासन्दरी गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक	२८.६१	२४.२१	१७.६८	१३.९९	०.००	०.००	४६.२८	३८.२०	८२.५४	८.०८
४६	पाँचपोखरी थाडपाल गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक	३६.२१	३१.१८	२५.८५	२१.८८	०.००	०.००	६२.०५	५३.०५	८५.५०	९.००
४७	बलेफी गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक	३४.८९	३१.१९	२०.०१	१६.९४	०.०२	०.००	५४.९२	४८.१४	८७.६५	६.७८
४८	भोटेकोशी गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक	२८.७४	२३.०९	४५.९४	३२.०८	०.००	०.००	७४.६८	५५.१७	७३.८७	१९.५२
४९	लिसंखु पाखर गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक	३१.८९	२४.४४	२४.५७	१८.९९	०.००	०.००	५६.४६	४३.४३	७६.९३	१३.०२
५०	सुनकोशी गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक	३५.१८	३१.८२	२१.२३	१५.९४	०.००	०.००	५६.४१	४७.७६	८४.६६	८.६५
५१	हेलम्बु गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक	३९.३४	३२.२०	१६.४१	१२.५६	०.००	०.००	५५.७५	४४.७६	८०.२७	११.००
५२	उत्तरगया गाउँपालिका,रसुवा	२६.४२	२१.२४	१५.७३	१०.४४	०.००	०.००	४२.१५	३१.६८	७५.१६	१०.४७
५३	कालिका गाउँपालिका,रसुवा	२७.०९	२४.५५	१३.३६	७.३४	०.००	०.००	४०.४५	३१.८९	७८.८३	८.५६
५४	गोसाईकुण्ड गाउँपालिका,रसुवा	२६.१०	१८.३६	१९.२०	१४.४५	०.००	०.००	४५.३०	३२.८१	७२.४१	१२.५०
५५	नौकुण्ड गाउँपालिका,रसुवा	२८.७०	२४.३६	१५.०१	८.९८	०.००	०.००	४३.७१	३३.३५	७६.३०	१०.३६
५६	आमाछोदिडमो गाउँपालिका,रसुवा	१९.३९	१५.६१	१३.५६	९.६२	०.००	०.००	३२.९५	२५.२४	७६.५८	७.७२
५७	बेलकोटगढी नगरपालिका,नुवाकोट	५९.०२	४७.१९	३५.७२	२३.८१	०.००	०.००	९४.७४	७१.००	७४.९४	२३.७४
५८	विदुर नगरपालिका,नुवाकोट	६९.७३	५९.९६	४१.८१	२९.३९	०.००	०.००	१११.५४	८९.३५	८०.११	२२.१९
५९	ककनी गाउँपालिका,नुवाकोट	४०.५६	३६.११	१९.९५	१६.७०	०.००	०.००	६०.५१	५२.८१	८७.२८	७.७०
६०	किस्पाड गाउँपालिका,नुवाकोट	२७.४१	२१.८७	१९.४५	१३.६०	०.००	०.००	४६.८६	३५.४७	७५.७०	११.३९
६१	तादीगाउँ गाउँपालिका,नुवाकोट	३१.२६	२७.४०	१५.६४	१२.५१	०.००	०.००	४६.९०	३९.९१	८५.१०	६.९९

क्र. स.	स्थानीय तह	चालु		पूँजीगत		वित्तीय		जम्मा			
		बजेट	खर्च	बजेट	खर्च	बजेट	खर्च	बजेट	खर्च	खर्च(%)	मौज्दात
६२	तारकेश्वर गाउँपालिका,नुवाकोट	२६.४६	२३.४६	१६.२४	११.४१	०.००	०.००	४२.७१	३४.८७	८१.६५	७.८४
६३	दुप्चेधर गाउँपालिका,नुवाकोट	३६.७६	३०.२६	२६.३६	२०.८२	०.००	०.००	६३.१२	५१.०८	८०.९३	१२.०४
६४	पञ्चकन्या गाउँपालिका,नुवाकोट	२९.०८	२३.९७	१७.४७	१३.६८	०.००	०.००	४६.५४	३७.६५	८०.८९	८.९०
६५	म्यगड गाउँपालिका,नुवाकोट	२७.९३	२२.१४	१६.०२	१२.९१	०.००	०.००	४३.९६	३५.०५	७९.७४	८.९१
६६	लिखु गाउँपालिका,नुवाकोट	२८.८३	२३.१९	१६.०६	११.७८	०.००	०.००	४४.९०	३४.९७	७७.८९	९.९३
६७	शिवपुरी गाउँपालिका,नुवाकोट	४०.१२	३४.६८	१६.७७	१२.९७	०.००	०.००	५६.९०	४७.६५	८३.७५	९.२४
६८	सूर्यगढी गाउँपालिका,नुवाकोट	२५.५९	२२.१६	१७.७६	१३.१८	०.००	०.००	४३.३५	३५.३४	८१.५३	८.०१
६९	धुनीवेशी नगरपालिका,धादिग	४७.५०	३५.९१	३९.९६	२३.५६	०.००	०.००	८७.४७	५९.४७	६८.००	२७.९९
७०	नीलकण्ठ नगरपालिका,धादिग	८५.८५	७५.०४	३७.०९	२४.२२	०.००	०.००	१२२.९४	९९.२६	८०.७४	२३.६८
७१	खनियाबास गाउँपालिका,धादिग	२६.३३	२१.९८	१३.३७	९.०९	०.००	०.००	३९.७०	३१.०७	७८.२४	८.६४
७२	गङ्गाजमुना गाउँपालिका,धादिग	३५.५६	३२.३५	२१.५३	१७.०२	०.००	०.००	५७.०९	४९.३७	८६.४७	७.७२
७३	गजुरी गाउँपालिका,धादिग	४६.५३	३८.९८	१६.३७	१०.९७	०.००	०.००	६२.९०	४९.९५	७९.४१	१२.९५
७४	गल्छी गाउँपालिका,धादिग	४२.४५	३३.०३	३३.९४	१८.१६	०.००	०.००	७६.३९	५१.१८	६७.००	२५.२१
७५	ज्वालामूखी गाउँपालिका,धादिग	४७.३०	३८.५९	१५.०९	९.८१	०.००	०.००	६२.४०	४८.४०	७७.५७	१३.९९
७६	त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका,धादिग	४०.५६	३५.२१	२१.८१	१४.४७	०.००	०.००	६२.३७	४९.६८	७९.६५	१२.६९
७७	थाक्रे गाउँपालिका,धादिग	५६.४१	४२.२३	४५.७७	१८.००	०.००	०.००	१०२.१८	६०.२३	५८.९४	४१.९५
७८	नेत्रावती डवजोड गाउँपालिका,धादिग	२६.१६	२२.४९	१५.०५	१३.१५	०.००	०.००	४१.२१	३५.६४	८६.५०	५.५६
७९	बेनीघाट रोराङ्ग गाउँपालिका,धादिग	५०.८९	४२.३३	३१.८८	२६.५४	०.००	०.००	८२.७७	६८.८७	८३.२१	१३.९०
८०	रुवी भ्याली गाउँपालिका,धादिग	२५.८७	२०.९१	१६.४१	१०.७६	०.००	०.००	४२.२७	३१.६७	७४.९१	१०.६१
८१	सिद्धलेक गाउँपालिका,धादिग	३९.२४	३४.५४	२७.५८	२३.८५	०.००	०.००	६६.८२	५८.३९	८७.३८	८.४३
८२	भरतपुर महानगरपालिका,चितवन	२७६.५४	२३५.२८	२७२.४९	१६७.९०	०.००	०.००	५४९.०३	४०३.१८	७३.४४	१४५.८४
८३	कालिका नगरपालिका,चितवन	४९.५७	४२.९०	४३.४१	२८.३६	०.००	०.००	९२.९८	७१.२६	७६.६५	२१.७१

क्र. स.	स्थानीय तह	चालु		पूँजीगत		वित्तीय		जम्मा			
		बजेट	खर्च	बजेट	खर्च	बजेट	खर्च	बजेट	खर्च	खर्च(%)	मौज्दात
८४	खैरहनी नगरपालिका,चितवन	४९.४६	४३.७३	६२.३९	५२.९६	०.००	०.००	१११.८५	९६.६९	८६.४५	१५.१५
८५	माडी नगरपालिका,चितवन	६४.७७	५१.७४	३२.१५	२५.८६	०.००	०.००	९६.९२	७७.६०	८०.०७	१९.३२
८६	रत्ननगर नगरपालिका,चितवन	८८.५८	७३.०५	६१.०८	४५.७६	०.००	०.००	१४९.६६	११८.८१	७९.३९	३०.८४
८७	राप्ती नगरपालिका,चितवन	६७.४४	४९.७६	४७.७०	१६.४३	०.००	०.००	११५.१३	६६.१९	५७.४९	४८.९४
८८	इच्छाकामना गाउँपालिका,चितवन	४४.४४	३७.३६	३३.६५	२९.३७	०.००	०.००	७८.०९	६६.७३	८५.४५	११.३६
८९	हेटौडा उप महानगरपालिका, मकवानपुर	१८३.६०	१५०.१२	१००.१०	५७.४६	१.००	१.००	२८४.७१	२०८.५८	७३.२६	७६.१३
९०	थाहा नगरपालिका,मकवानपुर	५३.६४	४६.५०	४४.७१	२९.४५	०.००	०.००	९८.३५	७५.९५	७७.२२	२२.४०
९१	इन्द्रसरोवर गाउँपालिका,मकवानपुर	२७.७८	२४.११	२०.४०	१२.२८	०.००	०.००	४८.१९	३६.३९	७५.५३	११.७९
९२	कैलाश गाउँपालिका,मकवानपुर	३२.२३	२६.५९	१९.४४	१५.५१	०.००	०.००	५१.६६	४२.०९	८१.४७	९.५७
९३	बकैया गाउँपालिका,मकवानपुर	५८.९४	४८.८०	३४.८०	२१.७३	०.००	०.००	९३.७४	७०.५३	७५.२४	२३.२१
९४	भीमफेदी गाउँपालिका,मकवानपुर	४३.०९	३०.६८	४२.३७	२०.२८	०.००	०.००	८५.४६	५०.९५	५९.६२	३४.५१
९५	मकवानपुरगढी गाउँपालिका,मकवानपुर	४१.७०	३५.००	२१.९४	१४.२६	०.००	०.००	६३.६४	४९.२७	७७.४२	१४.३७
९६	मनहरी गाउँपालिका,मकवानपुर	५४.५६	४७.०८	४२.७२	२७.८०	०.००	०.००	९७.२७	७४.८८	७६.९८	२२.३९
९७	राक्सिराङ्ग गाउँपालिका,मकवानपुर	३६.६४	३०.१२	२२.४३	१७.३८	०.००	०.००	५९.०७	४७.५०	८०.४२	११.५७
९८	वाग्मती गाउँपालिका,मकवानपुर	४२.२३	३६.६८	२९.४६	२५.०८	०.००	०.००	७१.६९	६१.७६	८६.१५	९.९३
९९	चाँगुनारायण नगरपालिका,भक्तपुर	८७.४१	७७.०८	१२५.३३	७४.०१	०.००	०.००	२१२.७४	१५१.०९	७१.०२	६१.६५
१००	भक्तपुर नगरपालिका,भक्तपुर	११७.०३	९१.६०	८५.००	५२.४०	१०.००	८.३५	२१२.०३	१५२.३५	७१.८५	५९.६८
१०१	मध्यपुर थिमी नगरपालिका,भक्तपुर	७०.३८	५४.५४	९९.०६	६१.९१	०.००	०.००	१६९.४४	११६.४५	६८.७२	५३.००
१०२	सूर्यविनायक नगरपालिका,भक्तपुर	९८.८३	७४.३६	१२६.९८	८८.८४	०.००	०.००	२२५.८१	१६३.२१	७२.२८	६२.६०
१०३	ललितपुर महानगरपालिका,ललितपुर	२०४.८८	१७३.८६	४६७.९४	२८२.४६	०.००	०.००	६७२.८३	४५६.३२	६७.८२	२१६.५१
१०४	गोदावरी नगरपालिका,ललितपुर	१०९.८४	९४.५८	१३३.५०	९५.६१	०.००	०.००	२४३.३४	१९०.१९	७८.१६	५३.१५
१०५	महालक्ष्मी नगरपालिका,ललितपुर	७६.२२	५१.५३	१३५.६९	७८.८१	०.००	०.००	२११.९१	१३०.३४	६१.५१	८१.५७

क्र. स.	स्थानीय तह	चालु		पूँजीगत		वित्तीय		जम्मा			
		बजेट	खर्च	बजेट	खर्च	बजेट	खर्च	बजेट	खर्च	खर्च(%)	मौज्दात
१०६	कोन्ज्योसोम गाउँपालिका,ललितपुर	२७.२०	२४.३८	१९.६१	१३.३१	०.००	०.००	४६.८२	३७.६९	८०.५०	९.१३
१०७	महाङ्गल गाउँपालिका,ललितपुर	३१.४६	२८.०६	१६.५१	१३.०३	०.००	०.००	४७.९८	४१.१०	८५.६६	६.८८
१०८	वागमती गाउँपालिका,ललितपुर	३६.१८	३४.५१	१३.४१	१०.२६	०.००	०.००	४९.५९	४४.७८	९०.३०	४.८१
१०९	काठमाडौँ महानगरपालिका,काठमाडौँ	९८२.२२	६२२.९०	१५०६.५६	६७३.७९	१२.१०	७.००	२५००.८८	१३०३.६९	५२.१३	११९७.१९
११०	कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिका,काठमाडौँ	११४.५३	७५.२४	१९८.४९	६९.८३	०.७०	०.२९	३१३.७२	१४५.३६	४६.३३	१६८.३६
१११	कीर्तिपुर नगरपालिका,काठमाडौँ	६९.०५	५७.७९	६४.९६	३८.८८	०.००	०.००	१३४.०१	९६.६७	७२.१३	३७.३४
११२	गोकर्णेश्वर नगरपालिका,काठमाडौँ	९४.९०	७९.४५	८८.६८	५८.८५	०.१०	०.००	१८३.६८	१३८.३०	७५.२९	४५.३८
११३	चन्द्रागिरी नगरपालिका,काठमाडौँ	१२५.७३	८९.८६	१५६.६६	६२.९३	०.००	०.००	२८२.३९	१५२.७९	५४.११	१२९.६०
११४	टोखा नगरपालिका,काठमाडौँ	७८.७१	६०.५६	१०३.१७	५६.९४	०.००	०.००	१८१.८८	११७.५०	६४.६०	६४.३८
११५	तारकेश्वर नगरपालिका,काठमाडौँ	९६.००	६४.६२	२१७.००	६५.८९	०.००	०.००	३१३.००	१३०.५२	४१.७०	१८२.४८
११६	दक्षिणकाली नगरपालिका,काठमाडौँ	४८.२५	३७.०३	४१.३९	१६.२०	०.००	०.००	८९.६३	५३.२३	५९.३९	३६.४०
११७	नागार्जुन नगरपालिका,काठमाडौँ	९४.५१	६८.३४	१५९.९२	५२.९८	०.००	०.००	२५४.४३	१२१.३२	४७.६८	१३३.११
११८	बुढानिलकण्ठ नगरपालिका,काठमाडौँ	१२३.६५	९९.६७	२०२.६४	१०१.८६	०.००	०.००	३२६.२९	१९३.५३	५९.३१	१३२.७५
११९	शङ्करपुर नगरपालिका,काठमाडौँ	५९.४२	४५.१८	५४.६१	३१.८६	०.२५	०.००	११४.२८	७७.०५	६७.४२	३७.२४
जम्मा		३४१२६.९५	२८५३६.२२	२३१०३.००	१५१६५.३३	५६.१३	३८.२५	५७२८६.०९	४३७३९.८१	७६.३५	१३५४६.२८

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

अनुसूची ३.१: बागमती प्रदेशका जिल्लाहरूमा रहेका सहकारी संस्थाको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को कारोबार स्थिति

जिल्ला	सहकारी संख्या	शेयर सदस्य	शेयर पुँजी	बचत परिचालन	ऋण लगानी	जगेडा कोष	कुल कारोबार
भक्तपुर	१९६.००	१६७९१८.००	२९५३८४६९३३.७५	३४८०१२३०६३७.११	२४६१८७०१२४२.४७	१७७४६०१४२३.०५	३३५७९६७११४५.७९
ललितपुर	४४९.००	२१७५५०.००	४१९५१९९३५७.११	४६९६८११०९२२.०६	४५०६३३५९५७३.६९	२६०६१४९९५८.३६	४२७२७३१८९८३.६१
काठमाडौँ	१६६२.००	५७८८२५.००	१७७७३०४७४५७.८३	२१५७०४८७४५०१.८७	१५६८३२१४३४१.७३	८९५२६६३३८८.६९	१४६८२६१५३७५.९०
धादिङ	१२२.००	७३८७२.००	७६६१३४६००.००	४०६५९२४६६५.१०	३९३६१४०६४०.४४	३४५२२८३६७८९.६०	६३६१४८९८३५.८५
काभ्रेपलान्चोक	१८९.००	२८६४५५.००	२८५२७५५१००.००	३७४५५१७२७८३.१३	२१८७८४७११९.०१	१७७१०१३५४३.१४	३२६६९३२६४६६.०५
दोलखा	८७.००	१४१३७०.००	७८८१७३९०१.००	७९८२९९२७५९.१४	६७०००४७२६४.७३	८४९०२७९७८.७५	११००३११५७२९.४०
चितवन	१३०.००	१२५०९७.००	१८५८५६४०००.००	१२४२९७५४८५७.२७	११४३३७९०९१७.०८	१०८१९०४६६०.४८	१६०१८१०८२३०.१८
मकवानपुर	८०.००	५७०३३.००	७९१३३२६१०.००	५२५७१२४२८.७४	५४३५५०१५३७.७३	४१११५१७१०.०७	७९११२९४५९४.६५
नुवाकोट	१३५.००	२३५६७.००	४०८२४७६५५.००	१५०९६१०२६१.८९	१५८३४५६२२६.४१	५२६८७१२९.९४	२६४६४३८४९४.४६
सिन्धुपाल्चोक	३६.००	१७९८९.००	९२९५४०००.००	६११९७७१७३.३४	८९८३४५२६७.८९	७६४३५५३८.८७	१३५७२११४३०.०३
रसुवा	३७.००	६८४३.००	४२५३६८००.००	२४६२७२३९७.०७	२७०२२४१७९.००	१००९२८९५४.७२	३२२५३८१७३.७४
रामेछाप	७८.००	४५१९७.००	२५९४७६५००.००	२६७०७०६७३.१८	२०११९३४१८३.११	१५९०१९४१९.१७	३३४३५३३३२६.८८
सिन्धुली	२९.००	७६९६.००	५१२८८८६२.००	३४२५४८८२६.५५	४२०८९४२६७.४८	३७६३२६३५.२२	६९६६६४२६६.४१
जम्मा	३२३०.००	१७४९०१२.००	३२८३३५५७७६.६९	३७००४६२६४७४०.४५	२८१०८२९८०७६०.७७	५२३९६०५३१३०.०६	३०५४६२८६४४३६.९५

स्रोत: सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

अनुसूची ४.१: बागमती प्रदेशका स्थानीय तहअनुसार कृषक परिवार संख्या, क्षेत्रफल, कित्ता संख्या, औषत कित्ता संख्या तथा सिंचित क्षेत्रफल

क्र.सं.	जिल्ला अनुसार स्थानीय तह	जम्मा कृषक परिवार संख्या	कृषक परिवारले चलन गरेको जग्गाको जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर)	जम्मा कित्ता संख्या	औषत कित्ता संख्या	सिंचाई सुविधा प्रयोग गर्ने कृषक परिवारको संख्या	सिंचित क्षेत्रफल (हेक्टर)
	बागमती प्रदेश	६६८१७७	२८२२९२.३	१७२८४९८	२.६	४२१७५६	१०३९८६.३
१	दोलखा	४०८९४	२२४४४.६	१५५७५६	३.८	२४९६३	५७३०.८
१	गौरिशंकर गाउँपालिका	३९७३	२६८४.९	१६९१०	४.३	१४६२	२९६.५
२	बिगु गाउँपालिका	४१४९	१७७३.३	१७८८८	४.३	१९१४	२१७.०
३	कालिन्चोक गाउँपालिका	५१४९	२३६०.३	२२२२१	४.३	३३९३	५७९.८
४	वैतेश्वर गाउँपालिका	४६७१	२६००.५	२१६७०	४.६	३७०९	९६६.३
५	जिरी नगरपालिका	३३४०	२१२७.९	१२१६३	३.६	८२०	५३.६
६	तामाकोशी गाउँपालिका	४१७७	२४५८.१	१४०७३	३.४	२८५१	८४६.८
७	मेलुङ गाउँपालिका	४३१९	२६०४.६	१३२००	३.१	३०८७	१०२५.६
८	शैलुङ गाउँपालिका	४६०१	२७७४.०	१६७७०	३.६	२८३९	६०५.५
९	भिमेश्वर नगरपालिका	६५१५	३०६१.१	२०८६२	३.२	४८८७	११३९.७
२	सिन्धुपाल्चोक	६१८६५	३०९३३.०	२२९१३२	३.७	४०९१८	१०३२२.५
१	भोटेकोशी गाउँपालिका	२८०१	१७०५.८	१०५९६	३.८	२६८	३७.०
२	जुगल गाउँपालिका	४०२२	२७२८.२	१७६७३	४.४	१८००	४३३.७
३	पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिका	५०००	२१४६.१	१८८५६	३.८	३९३५	८०२.९
४	हेलम्बु गाउँपालिका	४०४९	१९९९.२	१५२८९	३.८	२८७९	७३७.१
५	मेलम्ची नगरपालिका	९९७०	५६९०.७	३९०७५	३.९	८४२५	२५५१.९
६	ईन्द्रावती गाउँपालिका	६१५१	३०१५.५	२३५२८	३.८	४७०७	१०९०.८
७	चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका	१००५३	४७८२.३	३७००३	३.७	७०७८	१९०५.२
८	बलेफी गाउँपालिका	३७०५	१५८६.७	११९४४	३.२	२९८४	९३३.१
९	बाह्रबिसे नगरपालिका	५३००	२४५२.३	१५३१६	२.९	१४९७	१९६.२
१०	त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका	३५७०	१३४४.४	१२१७१	३.४	२३६३	५१३.१
११	लिसंखु पाखर गाउँपालिका	३१६४	१८०३.९	११५५६	३.७	१८१५	४४३.७
१२	सुनकोशी गाउँपालिका	४०८१	१६७८.०	१५१२५	३.७	३१६८	६७७.८
३	रसुवा	९३१२	४४०२.९	३३५८६	३.६	४६९३	९१८.९
१	गोसाईकुण्ड गाउँपालिका	१३१३	६५४.६	३३४२	२.५	५४४	११३.७

क्र.सं.	जिल्ला अनुसार स्थानीय तह	जम्मा कृषक परिवार संख्या	कृषक परिवारले चलन गरेको जग्गाको जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर)	जम्मा किता संख्या	औषत किता संख्या	सिंचाई सुविधा प्रयोग गर्ने कृषक परिवारको संख्या	सिंचित क्षेत्रफल (हेक्टर)
२	आमाछोदिङमो गाउँपालिका	१५३३	९९३.४	७६३८	५.०	७५१	१८०.६
३	उत्तरगया गाउँपालिका	१८०९	६२७.७	५०१२	२.८	१०८९	२०२.८
४	कालिका गाउँपालिका	२१७१	८४४.३	७२३४	३.३	१४०६	२४१.२
५	नौकुण्ड गाउँपालिका	२४८७	१२८२.७	१०३६०	४.२	९०४	१८०.७
४	धादिङ	६८७८०	३०७८.५	२०६२७०	३.०	३७०२८	९५९०.३
१	रुवी भ्याली गाउँपालिका	२४७६	८०२.१	११७७२	४.८	८२	४.७
२	खनियाबास गाउँपालिका	२५८७	१६९१.८	१०८२१	४.२	१७६४	५१७.८
३	गङ्गा जमुना गाउँपालिका	४७८३	२९१४.९	१७७४५	३.७	३०६९	१३८२.६
४	त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका	५२३७	२१८३.६	१८९४७	३.६	२३६१	५६२.८
५	नेत्रावती डबजोड गाउँपालिका	३०३०	१३४१.०	९०१८	३.०	२३१५	५९८.८
६	नीलकण्ठ नगरपालिका	११३३३	४६५९.६	३४६०६	३.१	६९३२	१४३५.९
७	ज्वालामुखी गाउँपालिका	५४७५	२४३५.३	१५२३३	२.८	३८३२	१०२१.४
८	सिद्धलेक गाउँपालिका	५५२३	२६५८.१	१६९२३	३.१	२५०३	५३९.९
९	वेनीघाट रोराङ्ग गाउँपालिका	५८६६	२२८१.८	१४४०९	२.५	२४०९	५२०.७
१०	गजुरी गाउँपालिका	५०२४	२१४३.०	१०४५७	२.१	२२३९	६६०.०
११	गल्छी गाउँपालिका	४९५८	२१२५.०	१३६३१	२.७	२२८४	५००.९
१२	थाक्रे गाउँपालिका	६५०३	२९३३.९	१६८३८	२.६	३५१२	८३०.४
१३	धुनीवेशी नगरपालिका	५९८५	२५४८.६	१५८७०	२.७	३७२७	१०१४.४
५	नुवाकोट	५६९१५	२७२९०.१	१६१८०३	२.८	३९७५६	१२७३२.१
१	दुप्लेश्वर गाउँपालिका	४६९३	२१८४.८	१५४११	३.३	१९८८	४६८.१
२	तादी गाउँपालिका	३६३०	१६४०.१	८७८५	२.४	२४७७	७७२.७
३	सुर्यगढी गाउँपालिका	३४६६	१५७१.७	१०७२५	३.१	२१७७	५७८.१
४	बिदुर नगरपालिका	८९७४	३३४८.१	२६३८०	२.९	५०८३	११८७.२
५	किस्पाङ गाउँपालिका	३६६४	१४५८.४	१०५०१	२.९	१७४०	४३८.२
६	म्यागङ्ग गाउँपालिका	३५९२	१८१७.१	१२०१७	३.३	३०५२	८१५.१
७	तारकेश्वर गाउँपालिका	३५४०	१५३३.९	११९८०	३.४	२८०६	६५१.८
८	बेलकोटगढी नगरपालिका	८३३८	४६२१.५	२२२१९	२.७	६४६२	२५२३.८
९	लिखु गाउँपालिका	३९४५	१६३९.५	८७७३	२.२	३४१३	१०६०.२

क्र.सं.	जिल्ला अनुसार स्थानीय तह	जम्मा कृषक परिवार संख्या	कृषक परिवारले चलन गरेको जग्गाको जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर)	जम्मा किता संख्या	औषत किता संख्या	सिंचाई सुविधा प्रयोग गर्ने कृषक परिवारको संख्या	सिंचित क्षेत्रफल (हेक्टर)
१०	पन्चकन्या गाउँपालिका	३३५३	१९९०.५	८५९०	२.६	२५०७	८७२.८
११	शिवपुरी गाउँपालिका	४२५४	२३६३.६	१२०००	२.८	३३३१	१२०७.१
१२	ककनी गाउँपालिका	५४६७	३१२०.७	१४४२२	२.६	४७२०	२१५६.८
६	काठमाडौं	५०८५७	७४०५.९	८७४३२	१.७	३७०८७	३६५५.९
१	शंङ्करपुर नगरपालिका	४२३८	११५७.९	९२२७	२.२	२५९२	४५०.६
२	कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिका	४६८६	६२५.८	८७०५	१.९	३९४३	४१४.७
३	गोकर्णेश्वर नगरपालिका	४१३३	६९२.७	६६५७	१.६	३६५५	४९८.७
४	बुढानिलकण्ठ नगरपालिका	४५५४	४७८.०	६९०७	१.५	४४६९	२९२.४
५	टोखा नगरपालिका	३३४८	४९१.४	५८५२	१.७	२६८२	२७६.९
६	तारकेश्वर नगरपालिका	५३७५	९०९.३	८५७८	१.६	४३०१	५३८.९
७	नागार्जुन नगरपालिका	४१५०	५९४.०	७२६६	१.८	२२२४	२६४.३
८	काठमाण्डौ महानगरपालिका	५८३६	३९९.८	७४०३	१.३	३७०८	१२९.१
९	किर्तिपुर नगरपालिका	४१२०	४१६.७	७०१९	१.७	३०२८	२२९.०
१०	चन्द्रागिरी नगरपालिका	६४२५	६९०.९	१००४४	१.६	४८४६	२९९.२
११	दक्षिणकाली नगरपालिका	३९९२	९४९.५	९७७३	२.४	१६३९	२६२.१
७	भक्तपुर	२५९८३	३८९५.८	६८९०९	२.७	१८२७४	१९०२.६
१	चाँगुनारायण नगरपालिका	७४३४	१३४६.८	२११३५	२.८	४९०१	६१८.७
२	भक्तपुर नगरपालिका	४८९०	५८०.६	१४१९२	२.९	३५६०	३३२.३
३	मध्यपुर थिमी नगरपालिका	३७७८	४५२.६	९१३८	२.४	३५५६	३२५.७
४	सूर्यविनायक नगरपालिका	९८८०	१५१५.९	२४४४४	२.५	६२५६	६२५.८
८	ललितपुर	२९९९१	६१७८.३	४५२७६	१.५	२५६१५	२८५४.५
१	महालक्ष्मी नगरपालिका	४७०६	४९२.८	७६६३	१.६	४१२३	३३८.६
२	ललितपुर महानगरपालिका	६४७९	७१२.३	९०९६	१.४	६०३९	५३४.५
३	गोदावरी नगरपालिका	१२४४१	१७६३.५	१९०२६	१.५	११७७१	११३६.१
४	कोन्ज्योसोम गाउँपालिका	१९७८	१०५.८.६	३२८७	१.७	१३३२	३११.९
५	महाङ्काल गाउँपालिका	१८१४	८९०.१	२२८६	१.३	९४६	२०८.०
६	बागमती गाउँपालिका	२५७३	१२६०.९	३९१८	१.५	१४०४	३२५.४
९	काभ्रेपलाञ्चोक	६९९४१	३५३५७.७	१९५१९३	२.८	३४०००	७७५४.१

क्र.सं.	जिल्ला अनुसार स्थानीय तह	जम्मा कृषक परिवार संख्या	कृषक परिवारले चलन गरेको जग्गाको जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर)	जम्मा किता संख्या	औषत किता संख्या	सिंचाई सुविधा प्रयोग गर्ने कृषक परिवारको संख्या	सिंचित क्षेत्रफल (हेक्टर)
१	चौरीदेउराली गाउँपालिका	४१३०	२६९३.२	१६०३१	३.९	८८६	२०७.७
२	भुम्लु गाउँपालिका	४०६४	२२१२.७	१३९५८	३.४	२३७७	५५९.७
३	मण्डन देउपुर नगरपालिका	७२५३	३५४०.०	२१२३८	२.९	५६२०	१५३३.२
४	बनेपा नगरपालिका	६४०२	२००७.०	१४०८३	२.२	३५५७	७३४.३
५	धुलिखेल नगरपालिका	५२९१	१९१८.५	११६७७	२.२	२८८१	६२२.८
६	पाँचखाल नगरपालिका	७८४६	३६१०.४	२१७८७	२.८	४२४५	१२२६.३
७	तेमाल गाउँपालिका	४६९६	३०४१.९	१६५३१	३.५	५१३	८२.०
८	नमोबुद्ध नगरपालिका	६२९७	३०५८.२	१६००३	२.५	२०१२	३४४.६
९	पनौती नगरपालिका	९३८३	३७४७.६	२५००२	२.७	६७१७	११८३.६
१०	बेथानचोक गाउँपालिका	३४८३	२०२०.३	८१३६	२.३	८१२	२२८.६
११	रोशी गाउँपालिका	५६३०	३६३१.५	१५५५८	२.८	२८१७	६३१.२
१२	महाभारत गाउँपालिका	३१५२	२२८५.०	९२३८	२.९	९४१	१६३.८
१३	खानीखोला गाउँपालिका	२३१५	१५९१.५	५९५०	२.६	६२३	१९६.२
१०	रामेछाप	४१८६३	२४७७२.१	१३१९६१	३.२	१६६१२	३७०२.२
१	उमाकुण्ड गाउँपालिका	३८७१	३६८६.४	१०७९०	२.८	९७१	३१८.५
२	गोकुलगङ्गा गाउँपालिका	४३७७	२५३९.५	११५८६	२.६	१२८१	३५१.१
३	लिखु तामाकोशी गाउँपालिका	४७२५	२३८५.४	१४१६१	३.०	२६६०	५१९.०
४	रामेछाप नगरपालिका	६२९९	४१९०.०	२३४७३	३.७	२५५९	५३८.५
५	मन्थली नगरपालिका	८६०३	४९२६.०	२७६३०	३.२	४०६८	९१३.७
६	खाँडादेवी गाउँपालिका	५२२५	२९४९.६	१६३५०	३.१	२२४२	५९९.३
७	दोरम्बा शैलुङ गाउँपालिका	४८९२	२२१६.८	१७६५५	३.६	१३०६	१९८.२
८	सुनापती गाउँपालिका	३८७१	१८७८.५	१०३१६	२.७	१५२५	२६३.८
११	सिन्धुली	५४७३५	२५०३८.५	१२८४०८	२.३	३७९६५	११३९५.९
१	दुधौली नगरपालिका	१२५६८	५९२७.९	३११३९	२.५	१०१५४	३७१.४
२	फिक्कल गाउँपालिका	३२७४	१९४९.७	७७९३	२.४	१४५४	३०६.७
३	तीनपाटन गाउँपालिका	७२५९	३३३९.५	१६९३४	२.३	५६५२	१६१६.१
४	गोलाञ्जोर गाउँपालिका	३९६५	१८८८.७	१३१७७	३.३	२६७७	६२३.९
५	कमलामाई नगरपालिका	१०३७२	४०३६.१	२१३८७	२.१	७६३१	२१४९.४

क्र.सं.	जिल्ला अनुसार स्थानीय तह	जम्मा कृषक परिवार संख्या	कृषक परिवारले चलन गरेको जग्गाको जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर)	जम्मा कित्ता संख्या	औषत कित्ता संख्या	सिंचाई सुविधा प्रयोग गर्ने कृषक परिवारको संख्या	सिंचित क्षेत्रफल (हेक्टर)
६	सुनकोशी गाउँपालिका	४४८९	२०७१.२	१२५७१	२.८	२५९७	४९८.०
७	ध्याङलेख गाउँपालिका	२७१०	११९६.१	५६०३	२.१	१९८३	३५२.०
८	मरिण गाउँपालिका	५१९०	२५०२.९	१२३५८	२.४	४२५१	१५५९.१
९	हरिहरपुरगढी गाउँपालिका	४९०८	२१२६.२	७४४७	१.५	१८६७	५७२.४
१२	मकवानपुर	६७५२३	२८२०७.५	१२१४३७	१.८	३१६१९	७९४५.५
१	ईन्द्रसरोवर गाउँपालिका	३१९१	१२१०.०	६३७९	२.०	६५०	८०.५
२	थाहा नगरपालिका	८६३४	३५६६.७	२११३५	२.४	४९२४	८६९.७
३	कैलाश गाउँपालिका	४३१५	१९६४.९	६९३९	१.६	१५७५	४१५.६
४	राक्सिराङ्ग गाउँपालिका	४६६१	१७६.८	७००५	१.५	१०७३	२०४.७
५	मनहरी गाउँपालिका	७०१५	२४७७.९	१२०९७	१.७	५१६२	१२९३.२
६	हेटौडा उपमहानगरपालिका	१६०३७	४०४०.९	२५२००	१.६	६९५८	११४१.२
७	भिमफेदी गाउँपालिका	४४१८	१५३६.०	७६५७	१.७	१४७८	११६.९
८	मकवानपुरगढी गाउँपालिका	४९५५	२८९४.६	८२८०	१.७	१६७५	५४२.६
९	बकैया गाउँपालिका	८३२४	५४४१.३	१५६०३	१.९	५३६१	२१६२.९
१०	वाग्मती गाउँपालिका	५९७३	३३५.१	१११४२	१.९	२७६५	१११.२
१३	चितवन	८९५१९	३५६४७.३	१६४३३६	१.८	७३२२५	२५५२१.२
१	राप्ती नगरपालिका	१०२९९	४३५०.८	२२६३७	२.२	९६३१	३६०३.४
२	कालिका नगरपालिका	८५८०	२७३९.९	१४१७२	१.७	६७८९	१८५.१
३	इच्छाकामना गाउँपालिका	४४८८	१९३५.८	१०४१४	२.३	७३८	१३८.५
४	भरतपुर महानगरपालिका	३७०९४	१४३११.९	६४४१८	१.७	३०३१२	१०९०१.०
५	रत्ननगर नगरपालिका	१०९०३	३६६२.८	१८९०५	१.७	९९७९	२९८४.८
६	खैरहनी नगरपालिका	१००२२	४१६३.८	१८८४५	१.९	९६८४	३४२७.२
७	साडी नगरपालिका	८१३२	४४८२.४	१४९४५	१.८	६०९३	२६०८.२

स्रोत: राष्ट्रिय कृषि गणना २०७८, राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय

अनुसूची ४.२: बागमती प्रदेशमा जिल्लागत प्राथमिकता प्राप्त कृषि तथा पशुपन्छी बाली/वस्तुहरु

जिल्ला	कृषिजन्य बाली	पशुपन्छी
रसुवा	स्याउ, आलु, तरकारी, च्याउ, कागती	भेडा, बाखा, रेन्बो ट्राउट, याक, चौरी,
नुवाकोट	आलु, स्ट्रबेरी, खाद्यान्न, तरकारी (उच्च प्रविधि), कफी, किवी, च्याउ, अलैंची, कागती, खुर्पानी	रेन्बो ट्राउट, भेडा बाखा,
धादिङ	तरकारी (उच्च प्रविधि), मकै, सुन्तला, लिची, कागती,	बाखा, गाई, भैंसी, रेन्बो ट्राउट, कुखुरा
काठमाडौं	पुष्प, तरकारी, च्याउ, कागती, नासपती, कौसी खेती	कुखुरा, गाई
ललितपुर	कफी, पुष्प, तरकारी (उच्च प्रविधि), मह, च्याउ, कागती, कौसी खेती	कुखुरा, बाखा, भैंसी, गाई, रेन्बो ट्राउट
भक्तपुर	तरकारी (उच्च प्रविधि), च्याउ, आलु, कागती कौसी खेती	कुखुरा, गाई
काभ्रेपलाञ्चोक	कफी, आलु, किवी, स्ट्रबेरी, खाद्यान्न, पुष्प, तरकारी, कागती, सुन्तला	गाई, भैंसी, बाखा
सिन्धुपाल्चोक	किवी, चिया, खाद्यान्न, कफी, आलु, च्याउ, कागती	रेन्बो ट्राउट, गाई, भैंसी, बाखा
दोलखा	आलु, किवी, तरकारी, अलैंची, कागती, चिया, कफी, हलुवावेद	रेन्बो ट्राउट, भेडा, गाई, चौरी, बाखा
रामेछाप	आलु, किवी, स्याउ, जुनार/कागती, चिया, कफी अलैंची	रेन्बो ट्राउट, बाखा, चौरी, गाई
सिन्धुली	जुनार, खाद्यान्न, कटहर, केरा, एभोकाडो, हलुवावेद, कागती	बाखा, माछा, गाई, भैंसी, बंगुर
चितवन	खाद्यान्न, च्याउ, तरकारी, केरा, पुष्प, बिउ, मह, एभोकाडो, आप, लिची, किवी, कागती, सुन्तला, आलु, तरकारी (उच्च प्रविधि), ड्रागन फल, स्ट्रबेरी	बाखा, माछा, गाई, भैंसी, कुखुरा, बंगुर
मकवानपुर	तरकारी, मह, च्याउ, नासपती, आलु, सुन्तला, एभोकाडो, कागती, ड्रागन फल	माछा, गाई, बाखा, बंगुर, रेन्बो ट्राउट

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

अनुसूची द.१: उद्योग तथा वाणिज्य क्षेत्रबाट संकलित राजस्व

(रु. हजारमा)

क्र.सं.	जिल्ला	आर्थिक वर्ष						२०८२/८३ फागुनसम्म
		२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	
१	निर्देशनालय	११८.१	१९५.२	४५२.७	२२९.५	३३३.६१	४१५.८	१५१.३५
२	मकवानपुर	२२४८३.८२	५०४८८.८७	४१२६४.८२	३०२७४.५५	३२२५५.०१	२६०८०.५७	१३१८४.१६
३	चितवन	३५९५९.८४	८१९०२.८५	६५००९.६७	४५७४२.१३	३५५९४.०९	३८८७०.४९	२३८९४.१२
४	काठमाडौं	३१७७०.७१	७३३६६.५३	९०५५२.७५	८५८४७.९५	८६३७१.६६	१२३४६२.११	६३३७७.१९
५	ललितपुर	११२२३.०२	२१३५७.५७	२२४१५.७१	१९७७१.०३	२०५३५.२१	३०१३४.१९	१७५११.२१
६	भक्तपुर	७१२३.४७	७०४३.५८	१३४८०.३९	११८१२.३८	१०६९६.२	१६५९५.६६	९४६२.८३
७	धादिङ	७७६२.०१	२२६७१.८९	२३३८२.२२	१६८३४.४९	१२२७०.१६	१२१९३.६६	६८४५.७६
८	नुवाकोट	६५८२.५६	१४९६७.३५	११८२८.६१	१०५९०.२९	११६९३.२७	१३२११.२५	८०१६.२९
९	रसुवा	६९३.६	३४७८.२४	३०९९.४८	१५६२.४९	१८२३.७२	१८३६.०२	११९८.२४
१०	काभ्रेपलाञ्चोक	१७९९१.१५	३३७२५.१६	२७५०३.८५	२४६३७.७५	२११५६.८	२१९७२.६९	१३७९५.९३
११	सिन्धुपाल्चोक	४३७१.९४	१३३३९.८५	९०३५.७९	९२१२.८९	८४३४.३५	७४३६.३७	३९६०.२३
१२	दोलखा	४९७६.३४	९११९.८८	६३६९.८४	५१२३.५३	५६५५.०६	५७१५.८१	३८०८.५९
१३	रामेछाप	४२९०.२३	७८४४	६००२.०२	६४३०.४४	५२८८.८५	५०७९.४८	३०२२.०२
१४	सिन्धुली	७७४.१	२१८७३.५३	१५५९३.९९	९३३३.५७	८९३३.२	८४३४.८८	६०४३.९८
जम्मा		१६३०६०.८७	३६१३७४.४९	३३५९९१.८३	२७७४०२.९६	२६१०४१.१८	३११४३९	१७४२७१.९

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, एकिकृत वार्षिक वित्तीय विवरण

अनुसूची द.२: प्रदेशगत तारे होटलको सङ्ख्या

तारे होटल वर्गीकरण	प्रदेश							नेपाल
	कोशी	मधेश	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चिम	
एक तारे	२	२	३१	३	३	०	३	४४
दई तारे	१	४	३३	८	३	०	०	४९
तीन तारे	२	२	२८	२	३	०	०	३७
चार तारे	२	३	१०	७	१६	१	१	४०
पाँच तारे	२	१	१९	२	४	०	०	२८
पाँच तारे डिलक्स	१	०	२	०	०	०	०	३
पाँच तारा स्तर लक्जरी बूटिक/ हेरिटेज होटल	०	०	३	०	०	०	०	३
चार तारा स्तर डिलक्स बूटिक/ हेरिटेज होटल	०	०	४	१	०	०	०	५
साधारण रिसोर्ट	४	०	१००	१९	४	०	०	१२७
डिलक्स रिसोर्ट	०	०	५	३	१	०	०	९
लक्जरी रिसोर्ट	०	०	३		०	०	०	३
तीन तारा स्तर साधारण बूटिक/ हेरिटेज	०	०	१		०	०	०	१
जम्मा	१४	१२	२३९	४५	३४	१	४	३४९

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३, अर्थ मन्त्रालय

अनुसूची ८.३: बागमती प्रदेशभित्रका प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्यहरु

जिल्ला	विश्व सम्पदा सूचीमा परेका स्मारक तथा पुरातात्विक महत्वका स्थलको विवरण	ऐतिहासिक, सांस्कृतिक एवं कला र वास्तुकलात्मक, दरबारहरु तथा पर्यटकीय क्षेत्रको विवरण	ऐतिहासिक, सांस्कृतिक सम्पदा, प्राचिन स्मारक संग्रहालय, गढी, सांस्कृतिक धरोहर	धर्म, परंपरा र गुठी अन्तर्गत चलिआएका विभिन्न जात्रा, पर्वहरु तथा तालतलैया, झरनाहरुको विवरण	मठ, मन्दिर, गुम्बा, चर्च, मस्जिद आदिको विवरण
भक्तपुर	भक्तपुर दरबार स्क्वायर, चाँगुनारायण	५५ झ्याले दरबार, फनपार्क, कमल विनायक	चित्र संग्रहालय, स्वर्णद्वार, भूपतिन्द्र मल्लको सालिक, ठूलो घण्टी	सिद्ध पोखरी, कमल विनायक दह	सुर्यविनायक, राधाकृष्ण मन्दिर, तलेजु भवानी, न्यातपोल, भैरवनाथ दत्तात्रेयको मन्दिर, नवदुर्गा, चाँगुनारायण मन्दिर, निलबाराही, इन्द्रायणी, बम्हायणी, सुवर्णेश्वर, डोलेश्वर महादेव, कैलाशनाथ महादेव मन्दिर, शाक्यमुनि बुद्ध मन्दिर, आशापुरी महादेव, वत्सला देवी, तिलमाधव नारायण
चितवन	चितवन राष्ट्रिय निकुन्ज	देवघाट, सोमेश्वर कालिका, विक्रम बाबा, देवघाट, त्रिवेणी, गोदक, पाण्डवनगर, चित्रसारी प्रा.लि., चैरेस, कुरिनटार, पुरानो कंकाली समुदायिक वन, सिराइचुली आदि।	उपरदाङ्गगढी, पुरानो गढी, चिसापानी गढी, सोमेश्वर गढी, कविलासपुर गढी	सत्रहजार ताल, बीस हजारी ताल, बाइस हजारी ताल, अट्टाइस हजारी ताल, नन्द भाउजू तमोरघैला ताल, ताल, गडुवा ताल पशुराम कुण्ड मन्जुरा ताल, कसरा ताल	वागेश्वरी, गणेशस्थान, शिवघाट, सोमेश्वर कालिका, जुटपानी कालिका, मनकामना दर्शन
धादिङ		गुप्तेश्वर गुफा, चमेरी गुफा, सिद्ध लेक, चैनपुरको ज्वालामुखी, फुलखर्कको सप्तर्गी इन्द्रेणी, झार्लाङको तातोपानी मुल गजुरी, नौबिसे पार्क	ज्यामरुङ दरबार, दोमन गढी	गंगा जमुना, पाविल तातोपानी	त्रिपुरासुन्दरी मन्दिर, ढोला मण्डलीमाई, खड्गदेवी, गंगा जमुना, भंगेरी भैरव (धुँवाकोट) सल्यानकोट थान, भैरवीमाई, सिडकिल, एभिने चर्च, टासी छेजोङ गुम्बा
दोलखा		चर्नावती (त्रिवेणी)	च्छोरोल्पा ताल		दोलखा भिमसेन महादेव मन्दिर, कालिन्चोक भगवती, त्रिपुरासुन्दरी
काठमाडौं	पशुपतिनाथ, स्वयम्भूनाथ, बौद्धनाथ, हनुमान ढोका दरबार स्क्वायर	नारायणहिटी दरबार, सिंहदरबार, हनुमानढोका दरबार स्क्वायर, रानी पोखरी, राष्ट्रिय संग्रहालय छाउनी, बबरमहल, केशरमहल	धरहरा, घण्टाघर, सुनधारा	टौदह, इन्द्र दह, शेषनारायण कुण्ड, मातातीर्थ कुण्ड, मच्छैनारायण कुण्ड, रानी पोखरी, नाग पोखरी, कमल पोखरी, गहना पोखरी	पशुपतिनाथ, गुह्येश्वरी, दक्षिणकाली, स्वयम्भूनाथ, बुढानीलकण्ठ, गोकर्णेश्वर, बौद्धनाथ स्तुप, तलेजु भवानी, बज्रयोगिनी, वाघभैरव, ह्याइट गुम्बा, भालेश्वर महादेव, विष्णु देवी मन्दिर, भद्रकाली, शोभा भगवती, संकटा, इचंगुनारायण, शेषनारायण,

जिल्ला	विश्व सम्पदा सूचीमा परेका स्मारक तथा पुरातात्विक महत्वका स्थलको विवरण	ऐतिहासिक, सांस्कृतिक एवं कला र वास्तुकलात्मक, दरबारहरू तथा पर्यटकीय क्षेत्रको विवरण	ऐतिहासिक, सांस्कृतिक सम्पदा, प्राचिन स्मारक संग्रहालय, गढी, सांस्कृतिक धरोहर	धर्म, परंपरा र गुठी अन्तर्गत चलिआएका विभिन्न जात्रा, पर्वहरू तथा तालतलैया, झरनाहरूको विवरण	मठ, मन्दिर, गुम्बा, चर्च, मस्जिद आदिको विवरण
					नक्साल भगवती, जल विनायक, सिद्धिविनायक, मनेश्वरी (तलेजु)
काभ्रेपलान्चोक		धुलिखेल, पनौती, नगरकोट, दोलालघाट	दाप्चा, दुतिको पहिरो	मैना पोखरी	पलाञ्चोक भगवती मन्दिर, नमोबुद्ध, इन्द्रेश्वर महादेव, चन्द्रेश्वर महादेव, चण्डेश्वरी मन्दिर, धनेश्वर मन्दिर, तिमल नारायण, खोपासी खड्केश्वर महादेव, नाला भगवती, लड्कु लड्केश्वर महादेव, खोपासी फड्केश्वर महादेव, पनौती केदारेश्वर महादेव
ललितपुर	पाटन दरबार स्क्वायर,	पाटन दरबार स्क्वायर, अशोक, रातो मच्छिन्द्रनाथ, गोदावरी, बज्रबाराही, फुलचोकी, लाँकुरी भञ्ज्याङ	चिडियाखाना		पाटनको कृष्ण मन्दिर, सन्तानेश्वर महादेव, बज्रबाराही मन्दिर, कार्य विनायक, बंगलामुखी, विशंखु नारायण, कार्याविनायक, बालकुमारी मन्दिर, कुम्भेश्वर, बटुक भैरव, भिमसेन स्थान, महालक्ष्मी पत्वेश्वर स्थान, महादेव, विष्णु देवी मन्दिर, पन्चकन्या मन्दिर, महापाल महाबौद्ध, श्री काली, श्री रुद्रायणी, श्री बुद्ध बिहार, टिकाभैरव, मन्दिर, गोदावरी मेला (१२ वर्षमा लाग्ने मेला)
मकवानपुर		रानी दरबार, मुकुन्दसेन राजाको ऐतिहासिक (गढी) दरबार	चिसापानी गढी, मकवानपुर गढी, हुमानेभन्ज्याङ, चेपाङ संग्रहालय, शहीद स्मारक	इन्द्रसरोवर ताल	वनस्खण्डी, चुरियामाई, भुटनदेवी, वंशगोपाल, त्रिखण्डी, पशुपतिनाथ, पाथिभरा, बज्रबाराही, त्रिवेणी धाम, टासी छेजोड गुम्बा
नुवाकोट		नुवाकोट दरबार क्षेत्र, पृथ्वी नारायण स्मृति उद्यान, विरेन्द्र स्मृति उद्यान, सागर कुण्ड, देवीघाट, उत्तरगया, ककनी, चिसापानी		सागरकुण्ड, बोलदेही ताल	भैरवी, जालपा देवी, दुप्चेश्वर, महादेव, पञ्चकन्या, राम मन्दिर, उग्रतारा, उत्तरगया, बाराही, बाघभैरव
रामेछाप		विश्वामित्र गुफा, सर्दिङ डाँडा, से लुङ, सुनापती डाँडा, हिले देवी, अलगेश्वर डाँडा, भोजुङ, काला डाँडा, थाना डाँडा, धारी, गिद्धे डाँडा		जटापोखरी, तीर्थ, पाँचपोखरी, बहुला पोखरी, काला पोखरी, भाले पोखरी, गौखुरेश्वर पोखरी, बालान्छे पोखरी,	जवरेश्वर, साततले खाँडादेवी, रजगाउ ऐरम्बास, भृङ्गेश्वर, उमा कैलाश, थानापती (बाहुनचुरा) धानापती (मचवारी), त्रिवेणी, छिताकण्ठ ऋषी तपस्वी, ब्रम्हाविष्णु, महादेवस्थान, शैलुनेश्वरी, अग्लेश्वरी, छाँगेश्वरी गुराँसे कालिका देवीस्थान,

जिल्ला	विश्व सम्पदा सूचीमा परेका स्मारक तथा पुरातात्विक महत्वका स्थलको विवरण	ऐतिहासिक, सांस्कृतिक एवं कला र वास्तुकलात्मक, दरबारहरू तथा पर्यटकीय क्षेत्रको विवरण	ऐतिहासिक, सांस्कृतिक सम्पदा, प्राचिन स्मारक संग्राहालय, गढी, सांस्कृतिक धरोहर	धर्म, परंपरा र गुठी अन्तर्गत चलिआएका विभिन्न जात्रा, पर्वहरू तथा तालतलैया, झरनाहरूको विवरण	मठ, मन्दिर, गुम्बा, चर्च, मस्जिद आदिको विवरण
				तीबलाल पोखरी छहरे खोला झरना, महभिर छाँगा	थोदुङ गुम्बा, हिंसुम गुम्बा, पेमाछोलिङ गुम्बा, साइयोलिङ गुम्बा, उर्गेनयोलिङ गुम्बा, कर्मछ्योलिङ गुम्बा, पुडिच्याङ गुम्बा, सेम्बा गुम्बा, सिसपारी गुम्बा, टासीछ्योलिङ गुम्बा आदि
रसुवा		बेनावती, गोसाइकुण्ड, लाडटाड राष्ट्रिय निकुञ्ज, गणेश हिमाल, यालापिक	रसुवागढी	गोसाइकुण्ड, सुर्य कुण्ड, पार्वती कुण्ड, भैरव कुण्ड, सरस्वती कुण्ड, गणेश कुण्ड	कालिका माइको मन्दिर, उत्तरगया, घट्टेखोला मन्दिर
सिन्धुली		सर्वाशद्वेश्वर महादेव गुफा, सर्पे ढुंगा, लंगुरेश्वर बाबा धाम	सिन्धुलीगढी, हरिहरपुरगढी	पन्चकन्या पोखरी	भद्रकाली मन्दिर, कमलामाई मन्दिर, सिद्धबाबा मन्दिर, कालीमाई, लंगुरेश्वर- मधुगंगा बाबाधाम, कुशेश्वर महादेव, सर्वशिश्वेश्वर महादेव गुफा
सिन्धुपाल्चोक		तातोपानी, हेलम्बु, जुगल हिमाल आरोहण, पाताल गुफा, ओखेनी, बन्जिजंग, लाडोप्य अड टाकुरा, धाम डाँडा, फुस्रे, गाडजाला भञ्ज्याङ	दुगुना गढी दरवार	पाँच पोखरी	गौरती भिमसेन, पाल्चोक भगवती, तौथली माइस्थान, लिस्तिमाई, नवलपुर भिमसेन, पड्केश्री महादेव

स्रोत: संस्कृति तथा पर्यटन मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८२

अनुसूची ९.१: नेपाल र बागमती प्रदेशका विभिन्न सूचकहरूको तुलनात्मक विवरण

जनसांख्यिक सुचकहरू	नेपाल	बागमती
जम्मा जनसंख्या	२९१६४५७८	६११६८६६
पुरुष	१४२५३५५१	३०४८६८४
पुरुष (%)	४८.८७	४९.८४
महिला	१४९११०२७	३०६८१८२
महिला (%)	५१.१३	५०.१६
लैङ्गिक अनुपात प्रति १०० जना महिलामा पुरुषको संख्या	९५.५९	९९.३६
अन्य लिङ्गीको जनसंख्या	२९२८	९५६
वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर	०.९२	०.९७
सबैभन्दा बढी वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर भएको जिल्ला (%)	भक्तपुर (३.३५)	भक्तपुर (३.३५)
सबैभन्दा कम वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर भएको जिल्ला (%)	रामेछाप (-१.६७)	रामेछाप (-१.६७)
जनघनत्व (प्रति वर्ग कि.मि. जनसंख्या)	१९८	३०१
कुल परिवार संख्या संस्थागत समेत	६६६६९३७	१५७०९२७
परिवारको औसत आकार (%)	४.३७	३.८९
परिवारको औसत आकार सबैभन्दा बढि भएको जिल्ला (%)	रौतहट (५.९४)	मकवानपुर (४.४१)
परिवारको औसत आकार सबैभन्दा कम भएको जिल्ला (%)	गोरखा र दोलखा (३.४९)	दोलखा (३.४९)
नगरपालिकाको कुल जनसंख्या (%)	६६.१७	७७.३
गाउँपालिकाको कुल जनसंख्या (%)	३३.८३	२२.७
घर वा आवासीय एकाइको आफ्नै स्वामित्व (%)	८६.०	६९.२
खानेपानीको मुख्य स्रोत (अक्सर धारा/पाइप प्रयोग गर्ने परिवार) (%)	५७.०	६८.०
खाना पकाउन अक्सर काठ दाउरा प्रयोग गर्ने परिवार (%)	५१.०	२९.०
बत्ती बाल्न अक्सर विजुली प्रयोग गर्ने परिवार (%)	९२.२	९७.३
शौचालयको सुविधा प्रयोग गर्ने परिवार (%)	९५.५	९८.८
परिवारमा महिलाको नाममा घर वा जग्गा वा दुबै रहेको परिवार (%)	२३.८	२४.९
परिवारमा अनुपस्थित (अक्सर विदेशमा बस्ने) व्यक्ति	२१९०५९२	३९७९३०
महिला परिवारमूली (%)	३१.५५	३१.१

जनसांख्यिक सुचकहरु	नेपाल	बागमती
वैवाहिक अवस्था (१० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका)		
अविवाहित जनसंख्या (%)	३३.१	३३.६
विवाहित जनसंख्या (%)	६१.८	६१.५
विधुर/विधवा (%)	४.५	४.२
पहिलो विवाह गर्दाको उमेर औसत वर्ष (Median Age)	१९	२०
अपाङ्गताको जनसंख्या (%)		
जम्मा (%)	२.२	२.०
पुरुष (%)	२.५	२.२
महिला (%)	२.०	१.९
साक्षरता दर (५ वर्ष वा सो भन्दा माथि)		
जम्मा (%)	७६.२	८२.१
पुरुष (%)	८३.६	८८.३
महिला (%)	६९.४	७६.०
आर्थिक काम गरेको अवधि		
६ महिना वा सो भन्दा बढी आर्थिक काम गरेका (%)	४१.०	४४.९
३-६ महिना आर्थिक काम गरेका (%)	११.४	८.६
३ महिना भन्दा कम आर्थिक काम गरेका (%)	१०.१	८.३
कुनै पनि आर्थिक काम नगरेका (%)	३७.५	३८.३
आर्थिक कामको औद्योगिक क्षेत्र अनुसार कृषि, वन र माछापालन क्षेत्रमा संलग्न जनसंख्या (%)	५७.३	४२.२
आर्थिक काम नगर्नुको कारण (विद्यार्थी) (%)	४६.९	४६.२
बालबालिकाको जन्मदत्ता सम्बन्धी अवस्था (%)	७४	६७.०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८/राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय

बागमती प्रदेश सरकार

आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय

हेटौडा, नेपाल

फोन: ०५७५२७५१८

moeap.bagamati.gov.np

arthikvislesana.moeap@bagamati.gov.np